

ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ ΝΑΡΝΙΑ

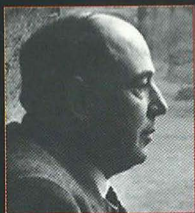
Κ. Σ. ΛΙΟΥΙΣ

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΜΑΧΗ

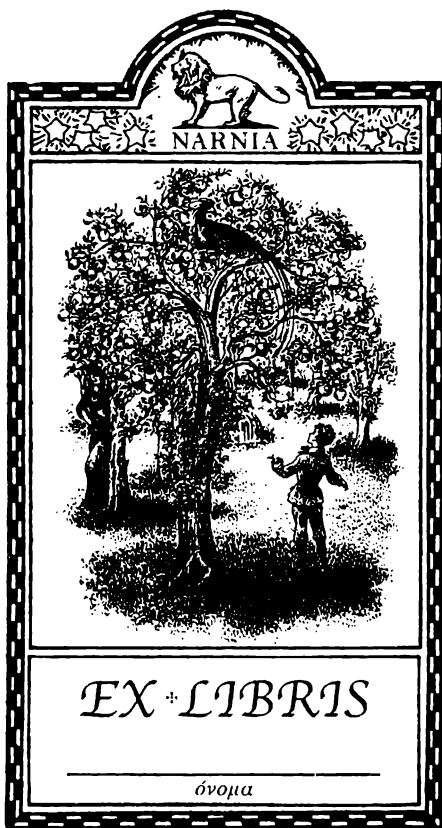

ΕΛΛΑΡΟΣ

NARNIA®

Ο Κλάιβ Στέιπλς Λιούις γεννήθηκε
στο Μπέλφαστ της Ιρλανδίας το 1898.
Στην παιδική του ηλικία τον γοήτευαν πολύ
τα παραμύθια, οι μύθοι και οι θρύλοι
που του διηγιόταν η Ιρλανδέζα νταντά του.
Με αφορμή τις διηγήσεις αυτές
η φαντασία του έπλασε, πολλά χρόνια
αργότερα, τα μαγικά πλάσματα που
συναντάμε στη *Νάρνια*. Ο Κ. Σ. Λιούις
πέθανε το 1963 στην Οξφόρδη,
όπου ήταν καθηγητής πανεπιστημίου.

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΜΑΧΗ

ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ ΝΑΡΝΙΑ

1. Ο ανεψιός του μάγου
2. Το λιοντάρι, η μάγισσα και η ντουλάπα
3. Το άλογο και το αγόρι του
4. Ο πρίγκιπας Κασπιανός
5. Ο ταξιδιώτης της αυγής
6. Ο ασημένιος θρόνος
7. Η τελευταία μάχη

ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ ΝΑΡΝΙΑ

Κ. Σ. ΛΙΟΥΙΣ

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ
ΜΑΧΗ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
ΤΖΕΝΗ ΜΑΣΤΟΡΑΚΗ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ
PAULINE BAYNES

ΚΕΔΡΟΣ

ISBN 960-04-1142-5

Τίτλος πρωτοτύπου:

C.S. Lewis: «The Last Battle»

Για το κείμενο © 1956 C.S. Lewis Pte. Ltd.

Για την εικονογράφηση © 1956 C.S. Lewis Pte. Ltd.

© Για την έκδοση στα ελληνικά, Εκδόσεις Κέδρος, Α.Ε., 1996

www.kedros.gr

e-mail: books@kedros.gr

Περιεχόμενα

Στην Μπουρμπουληθρία Λίμνη '	11
Η απερισκεψία του Βασιλιά	24
Ο Πίθηκος στις δόξες του	37
Τα συμβάντα εκείνης της νύχτας	50
Πώς έφτασε η βοήθεια στο Βασιλιά	61
Μπόλικη δουλειά μες στη νύχτα	74
Και τώρα δυο λόγια για τους Νάνους	86
Τι νέα έφερε ο Αετός	100
Γενική Συνέλευση στο Λόφο με το Στάβλο	112
Ποιος θέλει να μπει στο Στάβλο;	124
Γρήγορες εξελίξεις	137
Πίσω από την πόρτα του Στάβλου	150
Γιατί οι Νάνοι είναι αγύριστα κεφάλια	162
Η νύχτα πέφτει πάνω στη Νάρνια	176
Ακόμα ψηλότερα, ακόμα βαθύτερα	190
Αποχαιρετισμός στη Χώρα των Σκιών	202

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Στην Μπουρμπουληθρία Λίμνη

Τις τελευταίες μέρες της Νάρνια, μακριά κατά τη δύση, πέρα από την Ερημιά με το Φανάρι κι αρκετά κοντά στο μεγάλο Καταρράκτη, ζούσε ένας Πίθηκος. Ήταν τόσο γέρος που κανένας πια δεν μπορούσε να πει πότε πρωτόρθε να ζήσει σε κείνα τα μέρη. Από εξυπνάδα, ασχήμια και ρυτίδα, δεν υπήρχε όμοιός του. Ζούσε σ' ένα μικρό ξύλινο σπιτάκι με φύλλα για σκεπή, στημένο πάνω στη διχάλα ενός τεράστιου δέντρου. Τ' όνομά του ήταν Σαΐνης. Σ' εκείνη τη γωνιά του δάσους ζούσαν ελάχιστα Ζώα που Μιλούν ή Άνθρωποι ή Νάνοι ή οποιοδήποτε άλλο πλάσμα, είχε όμως γείτονα και φίλο ένα γαιδαράκο που τον λέγανε Αγάθιο. Τουλάχιστον αυτό ισχυριζονταν κι οι δυο τους, ότι ήταν φίλοι δηλαδή, αλλά κρίνοντας από τις σχέσεις τους, θα 'λεγε κανείς ότι ο Αγάθιος ήταν περισσότερο σκλάβος του Πιθήκου παρά φίλος του. Αυτός έκανε όλες τις δουλειές. Πηγαίνανε, ας πούμε, παρέα στο ποτάμι, γέμιζε ο Σαΐνης τα ασκιά με νερό, αλλά

εκείνος που τα κουβάλαγε ήταν ο Αγάθιος. Όποτε χρειάζονταν κάτι από τις πολιτείες που ήταν παρακάτω στο ποτάμι, ο Αγάθιος ήταν αυτός που πήγαινε με τα κοφίνια αδειανά και τα γύριζε τιγκαρισμένα κι ασήκωτα. Και όλα αυτά τα καλούδια που κουβάλαγε ο Αγάθιος στο σπιτικό τους, τα σαβούρωνε ο Σαΐνης και του 'λεγε κι από πάνω: «Καθώς καταλαβαίνεις, εγώ δεν μπορώ να τρώω χόρτα και γαϊδουράγκαθα σαν και του λόγου σου, είναι λογικό λοιπόν να βολεύομαι με άλλες τροφές». Κι ο Αγάθιος αποκρινόταν: «Μα φυσικά, Σαΐνη μου! Φυσικά! Το καταλαβαίνω!» Και ποτέ του δεν παραπονιόταν, γιατί είχε αποδεχτεί ότι ο Σαΐνης ήταν πολύ πιο έξυπνος από αυτόν και ένιωθε μάλιστα και μεγάλη ευγνωμοσύνη που του χάριζε τη φιλία του. Κι αν καμιά φορά του πέρναγε απ' το μυαλό να διαφωνήσει για κάτι, τότε ο Σαΐνης του έλεγε πάντα: «Έλα τώρα, Αγάθιε, ξέρω πολύ καλύτερα από σένα τι πρέπει να γίνει. Αφού το ξέρεις ότι δεν είσαι και κανάς ξύπνιος». Κι ο Αγάθιος πάντα αποκρινόταν: «Όχι, Σαΐνη μου. Αυτό είναι αλήθεια. Εγώ δεν είμαι ξύπνιος». Ύστερα αναστέναζε κι έκανε ό,τι του έλεγε ο Σαΐνης.

Κάποιο πρωινό, στις αρχές του χρόνου, κάνανε βόλτα οι δυο τους στην όχθη της Μπουρμπουληθρίας Λίμνης. Αυτή είναι η μεγάλη Λίμνη που ξεκινάει ακριβώς κάτω από τα βράχια που 'ναι στα δυτικά της Νάρνια. Ο μεγάλος Καταρράκτης πέφτει μέσα στη Λίμνη, με μια βουή όμοια με ατέρμονη βροντή, και στην άλλη άκρη της χύνεται το Ποτάμι της Νάρνια. Εξαιτίας του Καταρράκτη τα νερά της λίμνης βρίσκονται σε μόνιμη κατάσταση χοροπηδητού, μπουρμπουλήθρας κι αφρίσματος, θαρρείς και βλέπεις νερό να κοχλάζει, και γι' αυτό το λόγο βέβαια η Λίμνη πήρε το όνομα Μπουρμπουληθρία. Η Λίμνη ζω-

ντανεύει ακόμα πιο πολύ στις αρχές της άνοιξης. Τότε τα νερά του Καταρράκτη φουσκώνουν από όλο εκείνο το χιόνι που λιώνει και κατεβαίνει από τα βουνά, που είναι πέρα από τη Νάρνια στη Δυτική Ερημιά, απ' όπου και ξεκινάει το ποτάμι. Καθώς, λοιπόν, κοιτάζανε κατά την Μπουρμπουληθρία, ξάφνου, ο Σαΐνης έδειξε κατά τη Λίμνη με το μαυριδερό, κοκαλιάρικο δάχτυλό του και είπε:

«Κοίτα! Τι 'ν' αυτό;»

«Τι 'ναι ποιο;» ρώτησε ο Αγάθιος.

«Αυτό το κίτρινο πράμα που 'πεσε τώρα δα από τον Καταρράκτη. Κοίτα! Να το πάλι! Πλέει. Πρέπει να δούμε τι πράμα είναι.»

«Και γιατί πρέπει;» είπε ο Αγάθιος.

«Μα και βέβαια πρέπει» είπε ο Σαΐνης. «Μπορεί να 'ναι κάτι χρήσιμο. Άντε μπράβο, λεβέντη μου, πήδα στη Λίμνη και ψάρεψέ το. Έτσι θα μπορέσουμε να το δούμε από κοντά.»

«Να πηδήξω στη Λίμνη;» έκανε ο Αγάθιος τινάζοντας απότομα τ' αυτιά του.

«Μα δε μου λες, πώς αλλιώς δηλαδή θα μπορέσουμε να το πιάσουμε αν δεν μπεις μέσα στη Λίμνη!» είπε ο Πίθηκος.

«Ναι, αλλά» τόλμησε ο Αγάθιος, «δε θα 'ταν καλύτερα να μπεις εσύ; Γιατί στο κάτω κάτω εσύ θες να το δεις, εγώ δε σκάω και τόσο. Κατάλαβες; Ύστερα, εσύ έχεις χέρια. Εσύ, όταν χρειαστεί να πιάσεις κάτι, τα καταφέρνεις μια χαρά. Ούτε Άνθρωπος ή Νάνος να 'σουνα. Εγώ τι να σου κάνω με τις οπλές μου».

«Ε, λοιπόν, Αγάθιε» είπε ο Πίθηκος, «δεν περίμενα να πεις τέτοιο πράμα. Δεν το περίμενα αυτό από σένα. Ειλικρινά δηλαδή...».

«Μα τι κακό είπα;» είπε στενοχωρημένος ο Γάιδαρος,

γιατί είδε ότι ο Σαΐνης είχε προσβληθεί βαθύτατα. «Το μόνο που 'θελα να πω ήταν ότι...»

«Ότι πρέπει να μπω εγώ μες στο νερό» είπε ο Πίθηκος. «Λες και δεν ξέρεις τι αδύναμα πνευμόνια έχουν οι Πίθηκοι και τι εύκολα αρπάζουν πούντα! Πολύ καλά λοιπόν. Θα μπω εγώ. Μ' αυτόν τον τσουχτερό αέρα νιώθω κιόλας να τουρτουρίζω. Αλλά θα μπω. Μπορεί και να τα τινάξω. Τότε βέβαια θα λυπηθείς.» Και η φωνή τού

Σαΐνη ακούστηκε σαν να 'ταν στο τσακ να βάλει τα κλάματα.

«Σε παρακαλώ, μη, μην μπεις!» φώναξε ο Αγάθιος, μισογκαριζοντας, μισομιλώντας. «Δεν ήθελα να πω τέτοιο πράμα, Σαΐνη μου, σ' τ' ορκίζομαι, δεν το 'θελα. Το ξέρεις τώρα τι βλάκας είμαι εγώ κι ότι στο μυαλό μου μέσα δε χωράει παρά μοναχά μια σκέψη τη φορά. Κι αυτό για τ' αδύναμα πνευμόνια σου, ούτε που το θυμόμουνα. Θα μπω εγώ. Μην το συζητάς. Μην τυχόν και σου περνάει απ' το νου ότι πρέπει να μπεις εσύ. Δώσ' μου το λόγο σου, Σαΐνη μου, ότι δε θα μπεις.»

Έτσι λοιπόν ο Σαΐνης έδωσε το λόγο του, κι ο Αγάθιος ξεκίνησε και κλάτσα κλούτσα με τις τέσσερις οπλές του προχώρησε πέρα από τα βράχια της όχθης μέχρι να βρει πέρασμα για να μπει στη Λίμνη. Χώρια που η Λίμνη ήταν μπούζι, δεν ήταν αστείο πράμα να μπεις μέσα σ' εκείνο το νερό σκέτη τουρτούρα κι αφρό· έτσι, ο Αγάθιος κοντοστάθηκε τρέμοντας για ένα ολόκληρο λεπτό προτού το πάρει απόφαση να μπει. Τότε ο Σαΐνης του φώναξε από πίσω του: «Άσε, Αγάθιε, μου φαίνεται ότι πρέπει να μπω εγώ». Μόλις τ' άκουσε ο Αγάθιος πάτησε τη φωνή: «Αποκλείεται! Έδωσες το λόγο σου. Εξάλλου εγώ μπήκα κιόλας» και μπήκε.

Ένας όγκος από αφρούς τον χτύπησε καταπρόσωπο, του μπούκωσε το στόμα και τον τύφλωσε. Μετά τον κουκούλωσε ολότελα για λίγα δευτερόλεπτα κι όταν ξαναβγήκε στην επιφάνεια είδε ότι βρισκόταν αλλού κι αλλού. Μετά η δίνη τον άρπαξε και τον γύρισε βόλτες πολλές, ξανά και ξανά, όλο και πιο γρήγορα, μέχρι που τον έφερε ακριβώς κάτω από τον Καταρράκτη. Εκεί το νερό με τη δύναμη που έπεφτε του 'δωσε μια και τον βούλιαξε κάτω, τόσο βαθιά, που του κόπηκε η ανάσα κι είπε πως

θα 'μενε στον τόπο αν δεν ξανάβγαινε στη στιγμή έξω απ' το νερό. Κι όταν ξαναβγήκε, κατάφερε κάποια φορά επιτέλους να βρεθεί κάπου κοντά σ' αυτό το πράμα που ήθελε να πιάσει. Εκείνο όμως παρασυρμένο απ' το νερό απομακρύνθηκε μέχρι που κι αυτό βρέθηκε κάτω απ' τον Καταρράκτη που με την ορμή του το βούλιαξε στον πάτο της Λίμνης. Όταν το πράμα εκείνο ξαναβγήκε στην επιφάνεια ήταν μακρύτερα από κάθε άλλη φορά. Με τα πολλά, κι όταν πια κόντευε να του βγει η ψυχή από την κούραση, κι είχε μελανιάσει ολόκληρος κι είχε ξυλιάσει από το κρύο, κάποια στιγμή κατάφερε να το αρπάξει με τα δόντια του. Το κουβάλησε λοιπόν έξω, με τις οπλές τις μπροστινές να μπουρδουκλώνονται κάθε τόσο, γιατί το αντικείμενο αυτό ήταν μεγάλο, όσο και μια φλοκάτη κι ήταν βαρύ και παγωμένο και γλισιάρικο.

Το πέταξε μπροστά στο Σαΐνη και στάθηκε στάζοντας και τρέμοντας και παλεύοντας να συνέλθει. Ο Πίθηκος όμως ούτε που γύρισε να τον κοιτάξει και ν' ασχοληθεί μαζί του. Είχε καταπιαστεί να φέρνει βόλτες γύρω από το Αντικείμενο, να το απλώνει, να το πασπατεύει και να το μυρίζει. Ύστερα με μια παμπόνηρη λάμψη στα μάτια είπε:

«Πρόκειται για προβιά λιονταριού».

«Εε – αα – αα – ναι;» έκανε ο Αγάθιος αγκομαχώντας.

«Άραγε... άραγε...» είπε ο Σαΐνης στον εαυτό του σαν να ζοριζόταν κάτι να σκεφτεί.

«Άραγε ποιος να το σκότωσε το κακόμοιρο το λιοντάρι» πετάχτηκε αμέσως ο Αγάθιος. «Πρέπει να το θάψουμε. Πρέπει να του κάνουμε κηδεία.»

«Σιγά μην του κάνουμε κηδεία! Να 'τανε και κανά Λιοντάρι που Μιλούσε!» είπε ο Σαΐνης. «Σιγά να μην ασχοληθούμε και με τούτο εδώ. Πέρα από τον Καταρρά-

κτη, στη Δυτική Ερημιά δεν έχει Ζώα που Μιλούν. Αυτό το τομάρι θα πρέπει να 'τανε κανενός άγριου χαζολιονταριού.»

Με την ευκαιρία να σας πω ότι αυτό ήταν αλήθεια. Πριν πολλούς μήνες κάποιος Κυνηγός, ένας Άνθρωπος, είχε σκοτώσει το λιοντάρι και το 'χε γδάρει κάπου στη Δυτική Ερημιά, αλλά αυτό δεν έχει καμιά σχέση με την ιστορία μας.

«Όμως ακόμα κι έτσι να 'ναι, Σαΐνη μου» είπε ο Αγάθιος, «ακόμα κι αν το τομάρι ήταν κάποιου άγριου χαζολιονταριού, δεν πρέπει να του κάνουμε μια καθώς πρέπει κηδεία; Θέλω να πω, δε νομίζεις ότι όλα τα λιοντάρια έχουν κάτι – ας πούμε, κάτι το σοβαρό; Που το 'χουν πάρει από... ξέρεις τώρα Ποιον εννοώ. Κατάλαβες;»

«Άκου να σου πω, Αγάθιε, μην κάθεται και κουράζεις το μυαλό σου» είπε ο Σαΐνης. «Βλέπεις όταν βάζεις το μυαλό σου να δουλέψει δεν είσαι στο στοιχείο σου. Ξέρεις τι λέω εγώ; Με το τομάρι αυτό θα σου φτιάξω ένα ωραίο παλτό για το χειμώνα.»

«Α, πα πα! Δε μου αρέσει καθόλου αυτό» είπε ο Γαΐδαρος. «Θα έμοιαζε σαν να – δηλαδή, τ' άλλα Ζώα θα νόμιζαν ότι – μ' άλλα λόγια, μου φαίνεται πως...»

«Μα τι κάθεται και μου τσαμπουνάς τώρα» είπε ο Σαΐνης ξύνοντας το κεφάλι του μ' εκείνο τον ανάποδο τρόπο που το ξύνουν οι Πίθηκοι.

«Δεν το βρίσκω σωστό για το Μεγάλο Λιοντάρι, για τον ίδιο τον Ασλάν, ένας γαΐδαρος σαν του λόγου μου να τριγυρνάει ντυμένος με τομάρι λιονταριού» είπε ο Αγάθιος.

«Δε σταματάς τις κόντρες λέω εγώ!» είπε ο Σαΐνης. «Τι καταλαβαίνει ένα ζωντανό σαν και σένα από τέτοια

πράματα; Αφού το ξέρεις, βρε Αγάθιε, ότι όταν έρθει η ώρα να σκεφτείς δεν τα καταφέρνεις και σπουδαία. Άσε με λοιπόν εμένα να σκέφτομαι για λογαριασμό σου. Γιατί δε μου φέρεσαι όπως σου φέρομαι εγώ; *Εμένα* δε μου περνάει απ' το μυαλό ότι μπορώ να τις κάνω όλες τις δουλειές. Το παραδέχομαι ότι εσύ είσαι καλύτερός μου σε κάποια πράματα. Κι ορίστε που σ' άφησα να μπεις μέσα στη Λίμνη· το 'ξερα ότι θα τα κατάφερνες καλύτερα από μένα. Όταν όμως έρχεται η σειρά μου να κάνω κάτι που εγώ μπορώ, ενώ εσύ δεν μπορείς, γιατί δε μ' αφήνεις; Γιατί δε μου δίνεις και μένα την ευκαιρία να κάνω κάτι; Είσαι άδικος, ξέρεις. Πρέπει σειρά σου και σειρά μου.»

«Μα τι 'ν' αυτά που λες! Μα και βέβαια! Πώς το πήρες έτσι;» είπε ο Αγάθιος.

«Λοιπόν άκου τι θα γίνει» είπε ο Σαΐνης. «Λέω εσύ να πεταχτείς στα γρήγορα κάτω στο ποτάμι μέχρι το Πέραμα του Τσίπιν να δεις μπας και βρεις τίποτε πορτοκάλια ή μπανάνες.»

«Μα είμαι πτώμα, Σαΐνη μου» διαμαρτυρήθηκε ο Αγάθιος.

«Ναι, αλλά είσαι επίσης και ξυλιασμένος και μουσκίδι» είπε ο Πίθηκος. «Σου χρειάζεται λοιπόν κάτι για να ξεστοκοπηθείς. Μια γρήγορη βόλτα είναι ό,τι πρέπει. Άσε που σήμερα έχουνε και παζάρι κάτω στο Πέραμα. Αυτό πού το βάζεις;» Και φυσικά ο Αγάθιος δέχτηκε να πάει.

Όταν έμεινε μόνος, ο Σαΐνης κίνησε κατά το δέντρο του παραπατώντας τότε στα δυο του πόδια, τότε τότε και στα τέσσερα. Μετά κρεμάστηκε από 'να κλαρί κι άρχισε να περνάει απ' το 'να στ' άλλο, βγάζοντας άναρθρες κραυγές και χασκογελώντας οληώρα, ώσπου χώθηκε μέσα στο σπίτι του. Πήρε βελόνα και κλωστή κι ένα

πελώριο ψαλίδι και στρώθηκε στη δουλειά, γιατί ήταν ένας πανέξυπνος Πίθηκος κι από τους Νάνους είχε μάθει πώς να ράβει. Πήρε το κουβάρι την κλωστή (τόσο χοντρή που έφερνε πιο κοντά σε κορδόνι παρά σε κλωστή) και το 'χωσε μέσα στο στόμα του, έτσι που το μάγουλό του φούσκωσε λες και πιπίλαγε καμιά καραμέλα τεραστίων διαστάσεων. Στερέωσε τη βελόνα ανάμεσα στα χείλια του και πήρε το ψαλίδι με το αριστερό του πόδι. Ύστερα κατέβηκε από το δέντρο και παραπατώντας πάλι ξαναγύρισε εκεί που είχε αφήσει το τομάρι του λιονταριού. Κάθισε ανακούρκουδα και στρώθηκε στη δουλειά.

Με το πρώτο είδε ότι το τομάρι του λιονταριού είχε πολύ μακρύ κορμό για τον Αγάθιο, ενώ ο λαιμός του 'πεφτε κοντός. Έκοψε λοιπόν ένα μεγάλο κομμάτι από το σώμα για να φτιάξει κολάρο για το μακρυλαίμη τον Αγάθιο. Ύστερα αφαίρεσε το κεφάλι κι έραψε το κολάρο ανάμεσα στο κεφάλι και στους ώμους. Μετά στερέωσε κλωστές στις δυο άκριες για να δένουν κάτω από του Αγάθιου το στήθος και το στομάχι. Κάθε λίγο και λιγάκι κάποιο πουλί πέταγε πάνω από το κεφάλι του, και τότε ο Σαΐνης σταμάταγε τη δουλειά του και κοίταζε ανήσυχος ψηλά. Φοβόταν μπας και δουν τι έκανε. Όμως κανένα απ' αυτά τα πουλιά δεν ήταν Πουλί που Μιλάει κι έτσι δεν έβλαπτε που τον βλέπανε.

Αργά μετά το μεσημέρι ο Αγάθιος γύρισε πίσω. Δεν κάλπαζε παρά ερχόταν μ' εκείνο το βαρύ, υπομονετικό βηματισμό που 'χουν τα γαϊδούρια.

«Δεν είχε ούτε πορτοκάλια» είπε ξεψυχισμένα, «ούτε μπανάνες. Και είμαι ψόφιος από την κούραση». Και σωριάστηκε κάτω.

«Για έλα εδώ να προβάρεις την όμορφη παλτουδιά

που σου 'φτιαξα απ' το τομάρι! Άντε, με γεια σου!» είπε ο Σαΐνης.

«Ουφ, δε με παρατάς με το παλιοτόμαρο!» είπε ο Αγάθιος. «Θα το προβάρω αύριο το πρωί. Τώρα είμαι λιώμα.»

«Ε, λοιπόν, Αγάθιε, είσαι αχάριστος. Αν είσαι εσύ κουρασμένος, τότε εγώ τι πρέπει να είμαι. Ολόκληρη μια μέρα που εσύ δροσιζόσουν κι έκανες την ωραία σου βόλτα κάτω στην κοιλάδα, εμένα, αν θες να ξέρεις, μου βγήκε το λάδι για να σου φτιάξω το παλτό. Τα πόδια μου

είναι τόσο κουρασμένα που δεν μπορώ να κρατήσω το ψαλίδι. Κι από πάνω αυτό είναι το ευχαριστώ – ούτε γυρίζεις να το δεις το παλτό – και δε δίνεις πεντάρα τσακιστή – και – και...»

«Καλέ μου, Σαΐνη» είπε ο Αγάθιος κι αμέσως πετάχτηκε ορθός «χίλια συγγνώμη. Είμαι ασυγχώρητος. Άκου λέει δε θέλω να το προβάρω. Και φαίνεται μούρλια. Σε παρακαλώ, βάλ' το μου τώρα αμέσως. Έλα να σε χαρώ».

«Ε, τότε στάσου ακούνητος» είπε ο Πίθηκος. Το τομάρι όμως ήταν ασήκωτο. Με τα πολλά, τραβώντας και σπρώχνοντας, και φυσώντας και ξεφυσώντας κατάφερε να του το φορέσει. Το έδεσε κάτω από το σώμα του Αγάθιου, έδεσε κόμπο και τα πόδια του τομαριού στα πόδια του, και τέλος την ουρά πάνω στην ουρά του. Από τ' ορθάνοιχτο στόμα του λιονταριού φαινόταν τώρα ένα κομματάκι από την γκριζα μύτη του Αγάθιου και λίγο από το μούτρο του. Βέβαια αν κάποιος είχε δει ποτέ του πραγματικό λιοντάρι, δεν ξεγελιόταν με τίποτα. Αν όμως δεν είχε τύχει να δει κι έβλεπε τον Αγάθιο χωμένο στην προβιά του λιονταριού, θα μπορούσε ωραιότατα να τον πάρει για λιοντάρι· αυτό βέβαια αν δεν πλησίαζε πολύ, αν το φως δεν ήταν δυνατό κι αν ο Αγάθιος δεν πάταγε κανένα γκάρισμα ή δεν έκανε φασαρία χτυπώντας τις οπλές του.

«Μα τι κούκλος που είσαι!» φώναξε ο Πίθηκος. «Έτσι και σε 'βλεπε τώρα κανείς, θα 'παιρνε όρκο ότι είσαι ο Ασλάν, το Μεγάλο Λιοντάρι αυτοπροσώπως.»

«Οχ! Μη μου λες τέτοια!» είπε ο Αγάθιος.

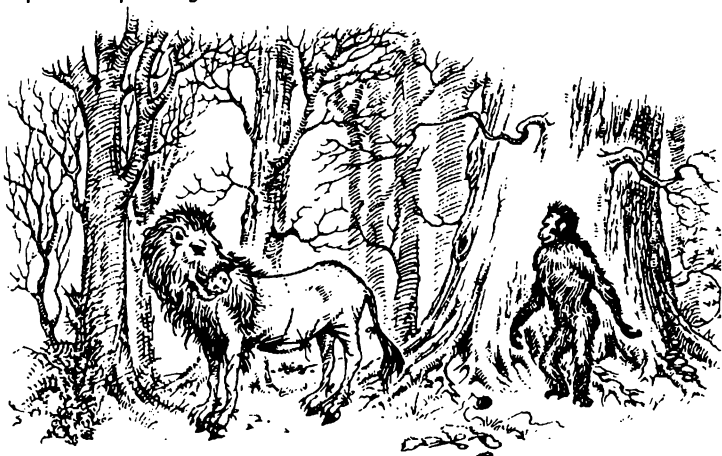
«Και γιατί, παρακαλώ; Άσε που όλοι θα κάθονται σουζα και θα κάνουν ό,τι τους λες.»

«Εγώ δε θέλω να τους λέω τίποτα.»

«Για σκέψου όμως τι καλές πράξεις θα κάναμε!» είπε

ο Σαΐνης. «Βέβαια θα 'χεις και μένα να σου δίνω συμβουλές. Θα σκέφτομαι για λογαριασμό σου όλο φρόνιμες διαταγές. Και θα μας υπακούουν όλοι ανεξαιρέτως, ακόμα κι ο ίδιος ο Βασιλιάς. Θα τα βάζαμε όλα σε τάξη στη Νάρνια.»

«Και γιατί, δηλαδή, τώρα δεν είναι όλα σε τάξη;» ρώτησε ο Αγάθιος.

«Τι έκανε λέει!» φώναξε ο Σαΐνης. «Είναι σε τάξη – ας γελάσω! Σε τάξη όταν δεν μπορείς να βρεις πορτοκάλια και μπανάνες;»

«Ναι, όμως, ξέρεις κάτι» είπε ο Αγάθιος, «δεν υπάρχουν και πολλοί – εδώ που τα λέμε, μου φαίνεται ότι είσαι ο μόνος – που θέλει τέτοια πράγματα».

«Και τη ζάχαρη πού τη βάζεις;» είπε ο Σαΐνης.

«Αυτό να μου πεις» παραδέχτηκε ο Γάιδαρος. «Δε θα 'ταν άσχημα να υπήρχε περισσότερη ζάχαρη.»

«Τα βλέπεις; Άρα, συμφωνούμε» είπε ο Πίθηκος. «Εσύ, λοιπόν, θα κάνεις πως είσαι ο Ασλάν κι εγώ θα σου λέω τι θα λες.»

«Α, πα, πα» διαμαρτυρήθηκε ο Αγάθιος. «Μην ακούω τέτοια τρομερά πράματα. Δεν είναι σωστό, Σαΐνη. Μπορεί να μην είμαι έξυπνος, αλλά τόσο πράμα μου κόβει. Σκέψου τι έχουμε να πάθουμε έτσι κι εμφανιστεί ο πραγματικός Ασλάν!»

«Εγώ φαντάζομαι ότι θα χαιρόταν και πάρα πολύ μάλιστα» είπε ο Σαΐνης. «Μη σου πω κιόλας ότι εκείνος μας έστειλε την προβιά του λιονταριού ακριβώς για να βάλουμε κάποια τάξη. Έτσι κι αλλιώς, δεν εμφανίζεται πια. Τουλάχιστο στις μέρες μας.»

Την ίδια στιγμή ένα μπουμπουνητό ακούστηκε πάνω από τα κεφάλια τους και η γη σείστηκε σαν από μικρή σεισμική δόνηση. Και τα δυο ζώα χάσανε την ισορροπία τους και βρέθηκαν με τα μούτρα στο χώμα.

«Τα βλέπεις;» είπε με κομμένη την ανάσα ο Αγάθιος μόλις συνήλθε. «Αυτό ήταν σημάδι! Ήταν προειδοποίηση. Το 'ξερα εγώ ότι αυτό που πηγαίναμε να κάνουμε είναι φοβερό και πανάθλιο. Πάρ' το αυτό το σιχαμένο τομάρι από πάνω μου αμέσως.»

«Όχι, όχι» είπε ο Πίθηκος (που το μυαλό του έπαιρνε γρήγορες στροφές). «Δεν το κατάλαβες το σημάδι. Είναι ακριβώς το ανάποδο. Κι ό,τι ήμουνα έτοιμος να σου πω ότι αν ο πραγματικός Ασλάν, όπως τον λες, ήθελε να το συνεχίσουμε αυτό το σχέδιο, τότε θα μας έστελνε μια βροντή κι ένα σεισμό. Να, εδώ στην άκρη των χειλιών μου το 'χα να το πω, μόνο που το σημάδι ήρθε πριν βγουν τα λόγια μου. Πρέπει λοιπόν να το κάνεις, Αγάθιε, κι αυτή τη στιγμή μάλιστα. Μην το παρατραβάμε τώρα με τις κόντρες μας. Το ξέρω ότι μερικά πράματα δεν τα καταλαβαίνεις. Τι σκαμπάζει τώρα ένας γάιδαρος από σημάδια;»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Η απερισκεψία του Βασιλιά

Κάπου τρεις βδομάδες αργότερα, ο τελευταίος Βασιλιάς της Νάρνια καθόταν κάτω από μια μεγάλη οξιά, έξω από το μικρό κυνηγετικό περίπτερο. Πήγαινε συχνά εκεί κι όταν ερχόταν άνοιξη έμενε για καμιά δεκαριά μέρες. Το κυνηγετικό περίπτερο ήταν χαμηλό, με αχυροσκεπή, πολύ κοντά στα Ανατολικά όρια της Ερημιάς με το Φανάρι, και λίγο πιο πάνω από κει που συναντιούνται τα δυο ποτάμια. Του άρεσε πάρα πολύ να μένει εκεί και να κάνει ήσυχη και απλή ζωή, μακριά από τις επισημότητες και τα μεγαλεία του Κάιρ Πάραβελ, που 'ταν η βασιλική πόλη. Το όνομά του ήταν Βασιλιάς Τιριανός και θα 'ταν κάπου ανάμεσα στα είκοσι και είκοσι πέντε. Είχε φαρδιές και στιβαρές πλάτες και το κορμί του ήταν γυμνασμένο με δυνατούς μυς, αν και το γένι του ήταν ακόμα αραιό. Είχε μάτια γαλανά και ένα πρόσωπο άφοβο και ειλικρινές.

Εκείνο το ανοιξιάτικο πρωινό δεν τον συνόδευε κανείς άλλος παρά μόνο ο πολυαγαπημένος του φίλος, ο

Αδάμας ο Μονόκερος. Αγαπιόνταν σαν αδέρφια και πολλές φορές στον πόλεμο είχε σώσει ο ένας τη ζωή του άλλου. Το μεγαλόπρεπο θηρίο έστεκε σιμά του, δίπλα στο θρόνο του Βασιλιά, και με λυγισμένο το λαιμό γυάλιζε το γαλάζιο του κέρατο πάνω στο γαλατένιο πλευρό του.

«Σήμερα, Αδάμα, δεν μπορώ να στρωθώ ούτε σε δουλειά ούτε σε αθλήματα» είπε ο Βασιλιάς. «Στο μυαλό μου δεν έχω άλλο από το θαυμάσιο νέο. Λες να ξανακούσουμε τίποτε γι' αυτό σήμερα;»

«Πιο θαυμάσιες ειδήσεις, Κύριέ μου, δεν ξανακούστηκαν ποτέ στις μέρες μας, μα ούτε και στις μέρες που βασίλεψε ο πατέρας σου ή κι ο παππούς σου» είπε ο Αδάμας, «αν βέβαια είναι αληθινές».

«Δεν μπορεί παρά να είναι αληθινές» είπε ο Βασιλιάς. «Είναι πάνω από μια βδομάδα που ήρθαν τα πρώτα πουλιά και πετώντας τριγύρω μας έφεραν το νέο, ότι ο Ασλάν είναι εδώ, ότι ο Ασλάν ξανάρθε στη Νάρνια. Κι ύστερα ήρθαν οι σκίουροι. Αυτοί βέβαια δεν τον είδαν, είπαν όμως πως ήταν σίγουροι ότι ο Ασλάν βρισκόταν στο δάσος. Και μετά ήρθε το Ελάφι που είπε ότι τον είχε δει με τα ίδια του τα μάτια· από μακριά βέβαια, στο φεγγαρόφωτο, στην Ερημιά με το Φανάρι. Και μετά απ' αυτό, ο μελαψός Άνθρωπος με το γένι, ο έμπορος από την Καλορμίνη. Οι Καλορμινέζοι δεν ενδιαφέρονται για τον Ασλάν όπως εμείς· ωστόσο, ο άνθρωποςμίλαγε σαν να 'ταν κάτι απόλυτα σίγουρο. Και χτες το βράδυ τα ίδια είπε και ο Ασβός· κι αυτός τον είχε δει τον Ασλάν.»

«Πραγματικά, Κύριε» αποκρίθηκε ο Αδάμας, «τα πιστεύω όλα όσα λένε. Κι αν δείχνω το αντίθετο, είναι μοναχά γιατί η χαρά μου είναι τόσο μεγάλη που δεν αφήνει

την πίστη μου να στεριώσει. Θα 'λεγα πως το νέο είναι τόσο ωραίο που δεν μπορώ να το πιστέψω».

«Ναι» παραδέχτηκε ο Βασιλιάς αναστενάζοντας βαθιά, σχεδόν ριγώντας από ενθουσιασμό. «Ξεπερνάει κάθε ελπίδα που θα μπορούσα να έχω σ' ολόκληρη τη ζωή μου.»

«Άκου!» είπε ο Αδάμας γέροντας το κεφάλι του στο πλάι και τεντώνοντας τ' αυτιά του.

«Τι να 'ναι;» ρώτησε ο Βασιλιάς.

«Οπλές, Κύριέ μου» αποκρίθηκε ο Αδάμας. «Καλπασμός αλόγου. Και θα πρέπει να 'ναι βαρύ το άλογο. Θα πρέπει να 'ναι κάποιος από τους Κένταυρους. Να τος! Κοίτα!»

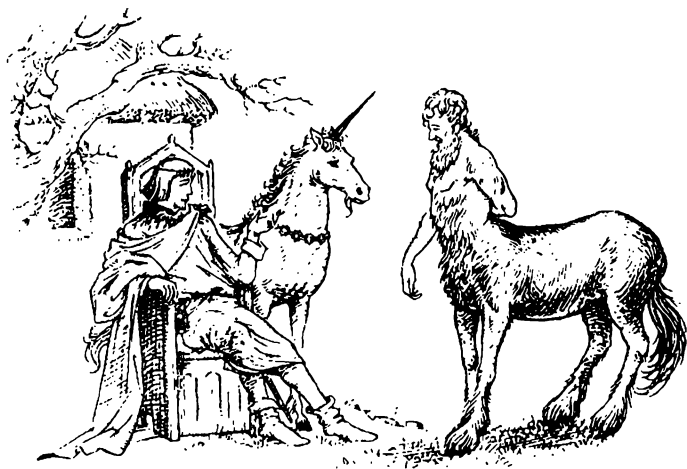
Ένας πελώριος Κένταυρος με χρυσαφιά γενειάδα, με ανθρώπινο ιδρώτα να τρέχει στο μέτωπό του και αλογίσιο ιδρώτα στα καστανά πλευρά του, ήρθε καλπάζοντας κατά το Βασιλιά. Σταμάτησε μπροστά του και υποκλίθηκε μέχρι τη γη φωνάζοντας με μια φωνή βαθιά σαν ταύρου: «Χαίρε, Βασιλεύ!»

«Καλώς τον!» είπε ο Βασιλιάς και γύρισε κατά την πόρτα του κυνηγετικού περιπτέρου. «Μια κούπα κρασί για τον ευγενικό Κένταυρο. Καλώς όρισες, Ρούνβιτ. Πάρε πρώτα ανάσα και μετά μας μιλάς για το σκοπό της επίσκεψής σου.»

Ένας ιπποκόμος εμφανίστηκε κρατώντας μια μεγάλη ξύλινη κούπα με παράξενα σκαλίσματα και την πρόσφερε στον Κένταυρο. Εκείνος ύψωσε την κούπα και είπε:

«Πίνω πρώτα στον Ασλάν και στην αλήθεια, Κύριε, και ύστερα στη Μεγαλειότητά σου.»

Με μια ρουφηξιά κατέβασε το κρασί (αρκετό για να πίνουν έξι γεροδύναμοι άντρες) κι έδωσε την κούπα πίσω στον ιπποκόμο.

«Και τώρα, Ρούνβιτ» είπε ο Βασιλιάς. «Μας φέρνεις κι άλλα νέα για τον Ασλάν;»

Ο Ρούνβιτ έδειχνε πολύ σοβαρός και κάπως σκυθρωπός.

«Κύριέ μου» είπε. «Γνωρίζετε πόσον καιρό έχω ζήσει και μελετήσει τ' άστρα· γιατί εμείς οι Κένταυροι ζούμε περισσότερα χρόνια από τους Ανθρώπους, κι ακόμα κι από το δικό σας είδος, Μονόκερε. Ποτέ μα ποτέ δεν έχω δει στους ουρανούς να γράφουν τ' άστρα τέτοια φοβερά πράματα όπως αυτά που διαβάζω κάθε νύχτα από την αρχή αυτού του χρόνου. Τ' άστρα δε λένε τίποτε για τον ερχομό του Ασλάν, ούτε για ειρήνη ούτε για χαρά. Οι γνώσεις μου μού επιτρέπουν να γνωρίζω ότι εδώ και πεντακόσια χρόνια δεν έχουν ξαναγίνει τέτοιες καταστροφικές συζυγίες των πλανητών. Το είχα κατά νου εδώ και καιρό να έρθω και να ενημερώσω τη Μεγαλειότητά σου για κάποιο μεγάλο κακό που απειλεί τη Νάρνια. Χτες

βράδυ όμως η φήμη ότι ο Ασλάν κυκλοφορεί στη Νάρνια έφτασε μέχρι τ' αυτιά μου. Κύριέ μου, μην το πιστέψεις αυτό το παραμύθι. Δεν είναι δυνατόν. Αντίθετα με τους Ανθρώπους και τα Ζώα, τ' άστρα δε λένε ψέματα ποτέ. Αν ήταν αλήθεια ότι ο Ασλάν έχει έρθει στη Νάρνια, θα το είχαν προβλέψει πρώτα τ' άστρα. Αν ήταν πραγματικά να 'ρθει, τα πιο όμορφα άστρα τ' ουρανού θα συγκεντρώνονταν για να τον τιμήσουν. Πρόκειται λοιπόν για ψέμα.»

«Ψέμα!» φώναξε ο Βασιλιάς θυμωμένα. «Ποιο πλάσμα στη Νάρνια ή σ' ολάκερο τον κόσμο θα τολμούσε να πει ψέματα για ένα τέτοιο θέμα;» Και χωρίς να το συνειδητοποιήσει, άγγιξε τη λαβή του σπαθιού του.

«Αυτό δεν το γνωρίζω, Κύριέ μου» είπε ο Κένταυρος. «Όμως γνωρίζω ότι υπάρχουν ψεύτες πάνω στη γη· όσο ανύπαρκτοι είναι ανάμεσα στ' άστρα.»

«Αναρωτιέμαι» είπε ο Αδάμας, «αν ο ερχομός του Ασλάν εξαρτάται από το αν το προλέγουν τ' άστρα. Ο Ασλάν δεν είναι κανένας δούλος των άστρων, είναι ο Πλάστης τους. Εξάλλου, όλες οι παλιές ιστορίες λένε ότι Εκείνος δεν είναι κανένα Ήμερο Λιοντάρι».

«Πολύ σωστά, πολύ σωστά, Αδάμα» φώναξε ο Βασιλιάς. «Είπες ακριβώς τα λόγια που πρέπει: δεν είναι Ήμερο Λιοντάρι. Αυτό το λένε όλες οι παλιές ιστορίες.»

Ότι είχε σηκώσει το χέρι του ο Ρούνβιτ κι έγερνε μπροστά κάτι να πει στο Βασιλιά με μεγάλη σοβαρότητα, όταν ακούστηκε μια φωνή σαν λυγμός, που κοντοζύγωνε. Έστρεψαν κι οι τρεις το κεφάλι κατά κει. Στα δυτικά το δάσος ήταν τόσο πυκνό ώστε τους ήταν αδύνατο να δουν ποιος ήταν. Σε λίγο, άκουσαν ετούτα τα λόγια.

«Αλίμονο, αλίμονο» έλεγε η φωνή. «Αλίμονο στ' αδέρφια και στις αδερφάδες μου! Αλίμονο στα δέντρα τα

ιερά! Ερημώνουν τα δάση! Τα τσεκούρια πέφτουν πάνω μας. Δεν αφήνουν κανένα μας όρθιο. Τεράστια δέντρα τα κόβουν, τα κόβουν, τα κόβουν.»

Με το τελευταίο «τα κόβουν» φάνηκε μπροστά τους ένα πλάσμα που έμοιαζε με γυναίκα. Ήταν τόσο ψηλή που το κεφάλι της έφτανε στο ίδιο ύψος με του Κένταυρου: αλλά και η ίδια έμοιαζε με δέντρο. Αυτό είναι πολύ δύσκολο να το εξηγήσει κανείς αν δεν έχει δει ποτέ του Δρυάδα, αλλά και εντελώς αλάθητο αν κάποτε είδε – είναι αυτό το κάτι διαφορετικό στο χρώμα, στη φωνή, στα μαλλιά. Στη στιγμή, ο Βασιλιάς Τιριανός και τα δυο Ζώα κατάλαβαν ότι ήταν νύμφη οξυάς.

«Δικαιοσύνη, Βασιλιά μου, Δικαιοσύνη!» φώναξε. «Έλα να μας συντρέξεις. Προστάτεψε τους δικούς σου. Μας κόβουν στην Ερημιά με το Φανάρι. Σαράντα κορμιά, τ' αδέρφια κι οι αδερφάδες μου, κείτονται κιόλας καταγής.»

«Μα τι ακούω, Κυρία! Κόβουν τα δέντρα στην Ερημιά με το Φανάρι; Δολοφονούν τα δέντρα που έχουν μιλιά;» φώναξε ο Βασιλιάς και πετάχτηκε ορθός τραβώντας το σπαθί του. «Πώς το τολμούν; Και ποιοι είναι αυτοί που το τολμούν; Και τώρα μα τη Χαίτη του Ασλάν...»

«Α-α-α-χ» βόγκηξε η Δρυάδα σαν να 'νιωθε ρίγη πόνου, ρίγη που 'ρχονταν απανωτά λες και δεχόταν απανωτά χτυπήματα. Και στη στιγμή έπεσε στο πλάι τόσο ξαφνικά που θαρρούσες ότι της είχαν κόψει τα πόδια σύρριζα από τη γη. Για ένα δευτερόλεπτο την είδαν να κείτεται νεκρή πάνω στο γρασίδι. Ύστερα χάθηκε. Αμέσως κατάλαβαν τι είχε συμβεί. Το δέντρο της, μίλια μακριά, είχε κοπεί.

Ο Βασιλιάς ένιωσε τόση θλίψη και οργή, ώστε για λίγο δεν μπορούσε ν' αρθρώσει λέξη. Κάποια στιγμή είπε:

«Ελάτε, φίλοι μου. Πρέπει ν' ανεβούμε το ποτάμι όσο πιο γρήγορα μπορούμε και να βρούμε τους αχρείους που έκαναν αυτό το ανοσιούργημα. Δε θ' αφήσω ούτε έναν τους ζωντανό.»

«Κύριέ μου, μ' όλη μου την καρδιά» είπε ο Αδάμας.

Όμως ο Ρούνβιτ είπε: «Κύριέ μου, φυλάξου ακόμα κι αν είναι δίκαιη η οργή σου. Οσμίζομαι έργο ύπουλο. Σε περίπτωση που έχουν πάρει τ' άρματα κι έχουν ξεσηκωθεί στην κοιλάδα, εμείς οι τρεις παραείμαστε λίγοι για να τα βγάλουμε πέρα μαζί τους. Αν θα 'θελες να περιμένεις ενόσω...»

«Δεν περιμένω ούτε δέκατο του δευτερολέπτου» είπε ο Βασιλιάς. «Όμως, όσο προχωρούμε ο Αδάμας κι εγώ, εσύ σπέυσε στο Κάιρ Πάραβελ με τον πιο γρήγορο καλπασμό σου. Να, πάρε το δαχτυλίδι μου σαν απόδειξη. Φέρε μου καμιά δεκαριά αρματωμένους καβαλάρηδες, καμιά ντουζίνα Σκύλους που Μιλούν, και δέκα Νάνους (τους πιο δεινούς τοξότες), και κανά δυο Λεοπαρδάλεις, και τον Πετροπόδη το Γίγαντα. Πάρε τους και ακολουθήστε μας όσο πιο γρήγορα γίνεται.»

«Στις διαταγές σου, Κύριέ μου» είπε ο Ρούνβιτ και στη στιγμή έκανε μεταβολή κι άρχισε να κατηφορίζει με γοργό καλπασμό ανατολικά κατά την κοιλάδα.

Κίνησε κι ο Βασιλιάς περπατώντας με μεγάλους δρασκελισμούς, τότε μουρμουρίζοντας κάτι στον εαυτό του τότε σφίγγοντας τις γροθιές του. Ο Αδάμας βημάτιζε δί-

πλα του, δίχως να μιλάει. Έτσι, δεν ακουγόταν ήχος κανείς πέρα από το ανάλαφρο κουδούνισμα μιας μεγάλης χρυσής αλυσίδας που κρεμόταν από το λαιμό του Μονόκερου κι ο θόρυβος που κάναν δυο πόδια και τέσσερις οπλές.

Πολύ σύντομα φτάσανε στον Ποταμό όπου πήραν ένα χλοερό ανηφορικό μονοπάτι. Στ' αριστερά τους είχαν το ποτάμι και στα δεξιά τους το δάσος. Σε λίγο όμως φτάσανε σ' ένα μέρος όπου το έδαφος γινόταν ανώμαλο και το δάσος κατέβαινε πυκνό μέχρι την άκρια του νερού. Ο δρόμος, αυτό που έμοιαζε με δρόμο, τώρα ανέβαινε δίπλα στη νότια όχθη και σ' αυτό το σημείο αναγκάστηκαν να μπουν μέσα στο νερό του Ποταμού. Το νερό έφτανε μέχρι τις μασχάλες του Τιριανού, αλλά ο Αδάμας (που έχοντας τέσσερα πόδια πατούσε βέβαια πιο στέρεα) φρόντιζε να 'ναι συνέχεια δεξιά του ώστε να κόβει το ρεύμα του ποταμού. Ο Τιριανός είχε περασμένο το μπράτσο γύρω απ' το στιβαρό λαιμό του Μονόκερου κι έτσι διασχίσανε το ποτάμι κι οι δυο τους δίχως πρόβλημα. Ο Βασιλιάς εξακολουθούσε να 'ναι τόσο οργισμένος που ούτε καν ένιωσε πόσο κρύο ήταν το νερό. Με το που πάτησαν στην όχθη, αμέσως σκούπισε προσεχτικά το σπαθί του στο μανδύα του, στον ώμο, το μοναδικό στεγνό μέρος επάνω του.

Πήραν την κατηφόρα δυτικά, με τον Ποταμό στα δεξιά τους και την Ερημιά με το Φανάρι ίσια μπροστά τους. Θα 'χαν προχωρήσει κανά μίλι όταν σταμάτησαν κι οι δυο ταυτόχρονα και μίλησαν κι οι δυο μαζί. Ο Βασιλιάς είπε: «Τι 'ναι τούτο δω;» Κι ο Αδάμας είπε: «Κοίτα!»

«Σχεδιά είναι!» είπε ο Βασιλιάς Τιριανός.

Και ήταν. Κάπου μισή ντουζίνα όμορφοι κορμοί δέ-

ντρων, όλοι φρεσκοκομμένοι και φρεσκοκαθαρισμένοι από τα κλαριά τους, δεμένοι έτσι που να σχηματίζουν μια σχεδιά, γλίστραγαν πάνω στο νερό κατεβαίνοντας με ταχύτητα το ποτάμι. Στο μπροστινό μέρος της σχεδίας στεκόταν ένας νεροπόντικας κρατώντας ένα παλούκι για τιμόνι.

«Έι! Νεροπόντικα! Για πού το 'βαλες;» φώναξε ο Βασιλιάς.

«Κατεβάζω κουτσούρες για να τις πουλήσω στους Καλορμινέζους, Κύριε» είπε ο Πόντικας φέρνοντας το χέρι κοντά στο αυτί του, όπως θα το 'φερνε κοντά στο καπέλο του αν φόραγε.

«Στους Καλορμινέζους;» φώναξε οργισμένα ο Τιριανός. «Τι θες να πεις; Ποιος έδωσε διαταγή να κοπούν τα δέντρα;»

Όμως τέτοια εποχή, τα νερά του Ποταμού κυλούν τόσο γρήγορα, που η σχεδιά είχε κιόλας προσπεράσει το Βασιλιά και τον Αδάμα. Ωστόσο, ο Νεροπόντικας γύρισε πίσω το κεφάλι και φώναξε δυνατά:

«Διαταγή του Λιονταριού, Κύριε. Του Ασλάν του ίδιου». Και πρόσθεσε κάτι ακόμα, αλλά δεν μπόρεσαν να τ' ακούσουν.

Ο Βασιλιάς και ο Μονόκερος κοιτάχτηκαν καλά καλά, τόσο τρομοκρατημένοι, που όμοια δεν είχανε νιώσει σε καμιά μάχη μέχρι τότε.

«Ο Ασλάν!» είπε τέλος ο Βασιλιάς με σβησμένη φωνή. «Ο Ασλάν. Είναι δυνατό να 'ναι αλήθεια; Είναι δυνατό να κόβει τα ιερά δέντρα και να δολοφονεί τις Δρυάδες;»

«Εκτός πια αν οι Δρυάδες έχουν κάνει κάποιο τρομερό σφάλμα...» μουρμούρισε ο Αδάμας.

«Και να τις πουλάει στους Καλορμινέζους!» είπε ο Βασιλιάς. «Είναι ποτέ δυνατόν;»

«Δεν καταλαβαίνω» είπε ο Αδάμας θλιμμένα. «Βέβαια δεν είναι κάποιο ήμερο Λιοντάρι.»

«Ας είναι» είπε τελικά ο Βασιλιάς. «Εμείς πρέπει να προχωρήσουμε και να δεχτούμε την πρόκληση αυτής της περιπέτειας.»

«Δε μας μένει και τίποτε άλλο, Κύριέ μου» είπε ο Μονόκερος. Εκείνη τη στιγμή, δεν μπορούσε να φανταστεί πόσο παράτολμο ήταν να συνεχίσουν οι δυο τους ολομόναχοι· ούτε και του Βασιλιά του πέρναγε απ' το νου. Ήταν τέτοιος ο θυμός τους που τους θόλωνε τη σκέψη. Τελικά όμως την πλήρωσαν την απερισκεψία τους.

Ξαφνικά ο Βασιλιάς στηρίχτηκε μ' όλη του τη δύναμη από το λαιμό του Μονόκερου έτσι που εκείνος έσκυψε το κεφάλι.

«Αδάμα» του είπε, «άραγε τι να μας περιμένει; Ο νους μου γεμίζει με σκέψεις φοβερές. Αν είχαμε χάσει τη ζωή μας πριν τούτη τη μέρα τη σημερινή, θα ήμασταν ευτυχισμένοι.»

«Πραγματικά» είπε ο Αδάμας. «Ζήσαμε περισσότερο απ' όσο θα 'πρεπε. Τώρα έπεσε πάνω μας το χειρότερο που θα μπορούσε να συμβεί στον κόσμο.» Στάθηκαν για

κανά δυο λεπτά έτσι κι ύστερα συνέχισαν το δρόμο τους.

Πριν περάσει πολλή ώρα, άκουσαν τα γκάπα γκούπα από τσεκούρια που πέφταν πάνω σε δέντρα αν κι ακόμα δεν έβλεπαν τίποτα, γιατί μπροστά τους ήταν ένα ύψωμα. Σαν έφτασαν στην κορυφή του, είδαν ν' απλώνεται κάτω η Ερημιά με το Φανάρι. Και τότε το πρόσωπο του Βασιλιά έγινε κάτασπρο σαν το πανί.

Καταμεσής αυτού του πανάρχαιου δάσους – του δάσους αυτού όπου κάποτε υψώνονταν δέντρα από χρυσάφι κι ασήμι κι όπου ένα παιδί από τον κόσμο το δικό μας είχε φυτέψει μια φορά το Δέντρο της Προστασίας – ένας φαρδύς δρόμος είχε κιόλας ανοιχτεί. Ένας δρόμος απαίσιος σαν μαχαιριά στην καρδιά του δάσους, γεμάτος αυλακιές λασπουδερές από τα κομμένα δέντρα που είχαν συρθεί κατά το ποτάμι. Μπουλούκια πεσμένα στη δουλειά, μαστίγια που σφύριζαν, κι άλογα που τραβούσαν μεγάλους κορμούς με χίλια ζόρια. Το πρώτο πράγμα που έκανε εντύπωση στο Βασιλιά και στο Μονόκερο ήταν ότι κάπου μισοί από το πλήθος τούτο δεν ήταν Ζώα που Μιλούν, αλλά Άνθρωποι. Το άλλο ότι αυτοί οι άνθρωποι δεν ήταν οι ξανθοί άνθρωποι της Νάρνια: τούτοι εδώ ήταν μελαψοί, γενειοφόροι από την Καλορμίνη, αυτή την απέραντη, άγρια χώρα που απλώνεται κατά το νότο, πέρα από την Αρχελάνδη και πέρα από την Ερημιά. Φυσικά δεν ήταν παράλογο να συναντήσεις εδώ κανά δυο Καλορμινέζους – κανέναν έμπορο ας πούμε ή πρέσβη – μια και εκείνο τον καιρό η Νάρνια και η Καλορμίνη είχαν ειρηνικές σχέσεις. Όμως ο Τιριανός δεν καταλάβαινε πώς συνέβαινε και υπήρχαν τόσοι πολλοί από δαύτους: ούτε γιατί αποψίλωναν ένα δάσος της Νάρνια. Έσφιξε το σπαθί πάνω στο πλευρό του κι έριξε το μανδύα του στ' αριστερό του χέρι. Και γρή-

γορα κατέβηκαν κοντά στους άντρες που δούλευαν.

Δυο Καλορμινέζοι τραβολογούσαν ένα άλογο που έσερνε έναν κορμό δέντρου. Τη στιγμή που τους πλησίασε ο Βασιλιάς, ο κορμός είχε κολλήσει σ' ένα ανώμαλο σημείο γεμάτο λάσπη.

«Κουνήσου, ακαμάτικο! Τράβα, τεμπελογούρουνο!» φώναζαν οι Καλορμινέζοι και δώστου να σφυράει το μαστίγιο. Τ' άλογο αγωνιζόταν μ' όση δύναμη είχε. Τα μάτια του είχαν κοκκινίσει κι από το στόμα του βγαίνουν αφροί.

«Άντε, παλιοχασομέρη! Δούλευε, κτήνος!» φώναξε ο ένας από τους Καλορμινέζους και καθώς έλεγε τούτα τα λόγια χτύπησε με το μαστίγιό του το άλογο δίχως έλεος. Κι εκείνη τη στιγμή έγινε το πιο φοβερό πράγμα.

Μέχρι την ώρα εκείνη, ο Τιριανός θεωρούσε δεδομένο ότι τ' άλογα που χρησιμοποιούσαν οι Καλορμινέζοι ήταν δικά τους άλογα· αγαθά ζώα, δίχως νου, σαν όλα τ' άλογα του δικού μας κόσμου. Και μολονότι δεν άντεχε να βλέπει ακόμα κι ένα κουτό άλογο να το κακομεταχειρίζονται έτσι, αυτό που φυσικά τον απασχολούσε περισσότερο ήταν το έγκλημα που γινόταν στα Δέντρα. Ούτε που του πέραγε ποτέ απ' το μυαλό ότι θα τολμούσε ποτέ κανείς να ζέψει έστω κι ένα από τα ελεύθερα Άλογα που Μιλούν της Νάρνια, πολύ λιγότερο να τα χτυπάνε με μαστίγιο. Όταν όμως ο Καλορμινέζος χτύπησε έτσι αλύπητα το άλογο, εκείνο σηκώθηκε στα πισινά του πόδια και φώναξε με φωνή όμοια σχεδόν με κραυγή:

«Ηλίθιε τύραννε! Δε βλέπεις ότι κάνω ό,τι μπορώ;»

Μεμιάς, ο Τιριανός κατάλαβε ότι το Άλογο ήταν δικός του Ναρνιανός. Τότε τον έπιασε κι αυτόν και τον Αδάμα τέτοια λύσσα που δεν ήξεραν τι έκαναν. Ο Βασι-

λιάς ύψωσε το σπαθί του, ο Μονόκερος χαμήλωσε το κέρατό του και όρμησαν κι οι δυο μπροστά. Στο λεπτό, οι δυο Καλορμινέζοι είχαν πέσει κάτω νεκροί, ο ένας αποκεφαλισμένος απ' το σπαθί του Τιριανού, κι ο άλλος με το κέρατο του Αδάμα καρφωμένο στην καρδιά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

Ο Πίθηκος στις δόξες του

«Καλό μου Άλογο» είπε ο Τιριανός καθώς έκοβε βιαστικά τα γκέμια του αλόγου, «πώς κι έγινες δούλος αυτών των ξένων; Έχει κατακτηθεί η Νάρνια; Έγινε καμιά μάχη;»

«Όχι, Κύριε» είπε αγκομαχώντας το άλογο. «Ήρθε ο Ασλάν. Όλα γίνονται μ' εντολές δικές του. Έχει διατάξει...»

«Το νου σου, Βασιλιά μου!» φώναξε ο Αδάμας. Ο Τιριανός σήκωσε το κεφάλι και είδε να τρέχουν καταπάνω τους από παντού Καλορμινέζοι (μαζί και κάμποσα Ζώα που Μιλούν). Οι δυο δικοί τους είχαν πέσει νεκροί χωρίς να βγάλουν καμιά κραυγή κι έτσι οι υπόλοιποι χρειάστηκαν κάποιο λεπτό μέχρι να πάρουν χαμπάρι τι είχε συμβεί. Τώρα όμως κατάλαβαν. Οι περισσότεροι κρατούσαν στο χέρι τους γιαταγάνια ξεθηκαρωμένα.

«Γρήγορα στην πλάτη μου!» φώναξε ο Αδάμας.

Ο Βασιλιάς μ' ένα σάλτο βρέθηκε καβάλα στον παλιό

του φίλο, που έκανε στροφή και χάθηκε καλπάζοντας. Όταν οι Καλορμινέζοι τούς χάσαν από τα μάτια τους, άλλαξε πορεία δυο και τρεις φορές, διάβηκε το ποτάμι, και δίχως να μειώσει ταχύτητα φώναξε, «Για πού, Κύριε; Για το Κάιρ Πάραβελ;»

«Σταμάτα, φίλε μου» είπε ο Τιριανός. «Στάσου να κατέβω.» Γλίστρησε από την πλάτη του Μονόκερου και τον κοίταξε κατάματα.

«Αδάμα» είπε ο Βασιλιάς. «Έγινε κάτι φοβερό.»

«Μα τρομερή ήταν κι η πρόκληση που είχαμε» είπε ο Αδάμας.

«Ναι, αλλά να τους ριχτούμε έτσι απροειδοποίητα, δίχως να τους αφήσουμε ν' αντισταθούν, κι ενώ ήταν άοπλοι – αίσχος! Είμαστε δυο δολοφόνοι, Αδάμα. Ατιμάστηκα για πάντα.»

Ο Αδάμας έριξε το κεφάλι. Ένιωθε κι αυτός ντροπή.

«Άσε και τ' άλλο!» είπε ο Βασιλιάς. «Το Άλογο είπε πως ό,τι γινόταν ήταν κατ' εντολήν του Ασλάν. Το ίδιο είπε κι ο Ποντικός. Όλοι τους λένε ότι ο Ασλάν είναι εδώ. Αν είναι αλήθεια;»

«Όμως, Κύριέ μου, πώς θα ήταν δυνατό ποτέ να δίνει τέτοιες διαταγές ο Ασλάν;»

«Μην ξεχνάς. Δεν είναι ήμερο λιοντάρι» είπε ο Τιριανός. «Πώς να ξέρουμε εμείς τι θα κάνει. Εμείς οι δολοφόνοι. Αδάμα, θα γυρίσω πίσω. Θα παραδώσω το σπαθί μου και θα παραδοθώ κι εγώ στα χέρια αυτών των Καλορμινέζων και θα τους ζητήσω να με οδηγήσουν μπροστά στον Ασλάν. Ας με κρίνει εκείνος.»

«Έτσι θα βαδίσεις στο θάνατό σου» είπε ο Αδάμας.

«Θαρρείς πως με νοιάζει αν με καταδικάσει σε θάνατο ο Ασλάν;» είπε ο Βασιλιάς. «Δε θα με νοιάξει διόλου, σε βεβαιώνω. Δεν είναι καλύτερα να πάψω να ζω παρά

να με βασανίζει αυτή η τρομερή απελπισία ότι ο Ασλάν έχει έρθει, αλλά δεν είναι ο Ασλάν που είχαμε πιστέψει και λαχταρήσει; Είναι το ίδιο σαν να είχε ανατείλει ο ήλιος κάποια μέρα και ήταν ένας μαύρος ήλιος.»

«Το ξέρω» είπε ο Αδάμας. «Είναι σαν να πίνεις νερό από πηγή που 'χει στερέψει. Έχεις δίκιο, Κύριέ μου. Αυτό είναι το τέλος των πάντων. Ας πάμε να παραδοθούμε.»

«Δεν είναι ανάγκη να πάμε κι οι δυο μας.»

«Αν κάποτε υπήρξε αγάπη ανάμεσά μας, άφησέ με να έρθω μαζί σου, Κύριέ μου» είπε ο Μονόκερος. «Αν τυχόν πεθάνεις κι ο Ασλάν δεν είναι ο Ασλάν, τότε τι να την κάνω τη ζωή;»

Έκαναν στροφή και πήραν το δρόμο του γυρισμού χύνοντας μαύρο δάκρυ.

Μόλις φτάσανε πίσω στην περιοχή όπου γίνονταν τα έργα, οι Καλορμινέζοι ρίχτηκαν καταπάνω τους αλαλάζοντας, με τα όπλα στο χέρι. Ο Βασιλιάς όμως κράτησε το σπαθί του με τη λαβή προς τη μεριά τη δική τους και είπε:

«Εγώ, που κάποτε ήμουν ο Βασιλιάς της Νάρνια και τώρα ένας ατιμασμένος ιππότης παραδίδομαι στην κρίση του Ασλάν. Παρουσιάστε με σ' εκείνον.»

«Παραδίδομαι κι εγώ επίσης» είπε ο Αδάμας.

Μεμιάς τους περιτριγύρισε ένα μπουλούκι μελαψοί άντρες· μύριζαν όλοι τους σκορδίλα και κρεμμυδίλα, και τ' άσπρο των ματιών τους πάνω στα μελαψά τους πρόσωπα έβγαζε αστραπές που σε γέμιζαν τρόμο. Πέρασαν ένα σκοινί για χαλινάρι γύρω από το λαιμό του Αδάμα. Πήραν το σπαθί του Βασιλιά και του δέσανε τα χέρια πισθάγκωνα. Ένας από τους Καλορμινέζους που είχε πάνω στο κεφάλι του περικεφαλαία αντί για τουρμπάνι κι

έμοιαζε να 'ναι γενικός κουμανταδόρος, άρπαξε τη χρυσή ταινία απ' το κεφάλι του Τιριανού και την έχωσε στα γρήγορα κάτω απ' τα ρούχα του. Ύστερα οδήγησαν τους δυο αιχμάλωτους στην κορυφή του λόφου σ' ένα μεγάλο ξέφωτο. Και να τι είδαν οι δυο αιχμάλωτοι εκεί.

Στη μέση του ξέφωτου που ήταν το υψηλότερο σημείο του λόφου, υπήρχε ένα καλυβάκι σαν στάβλος με καλαμωτή σκεπή. Η πόρτα του ήταν κλειστή. Μπροστά στην πόρτα, πάνω στο γρασίδι, καθόταν ένας Πίθηκος. Ο Τιριανός και ο Αδάμας που περίμεναν να δουν τον Ασλάν και που μέχρι τη στιγμή εκείνη δεν είχαν ακούσει τίποτα για κανέναν Πίθηκο, τα 'χασαν όταν τον είδαν. Βεβαίως ο Πίθηκος ήταν ο ίδιος ο Σαΐνης, αλλά η ασχήμια του ήταν δέκα φορές μεγαλύτερη από τότε που ζούσε στην Μπουρμπουληθριά Λίμνη, γιατί τώρα ήταν και επίσημα ντυμένος. Φόραγε ένα κατακόκκινο σακάκι που δεν ήταν και πολύ στα μέτρα του εφόσον είχε φτιαχτεί για νάνο. Στα πισινά του πόδια φόραγε παντούφλες κεντημένες με πετράδια που δεν του στέκαν με τίποτα γιατί, καθώς ξέρετε, τα πισινά πόδια των πιθήκων είναι σαν κανονικά χέρια. Πάνω στο κεφάλι του φόραγε κάτι που έμοιαζε με χάρτινη κορόνα. Δίπλα του είχε ένα σωρό καρύδια που τα 'σπαγε με τα σαγόνια του κι ύστερα έφτυνε το τσόφλι μακριά. Και κάθε τρεις και λίγο σήκωνε τη ζακέτα του για να ξυστεί. Κάμποσα Ζώα που Μιλούν έστεκαν απέναντί του και σχεδόν όλα τους έδειχναν δυστυχημένα και σαν χαμένα. Μόλις είδαν ποιοι ήταν οι αιχμάλωτοι πιάσαν όλα τους να βογκάνε και να κλαψουρίζουνε.

«Ω, εσύ, Λόρδε Σαΐνη, που εκπροσωπείς τον Ασλάν» είπε ο Καλορμινέζος που ήταν ο αρχικουμανταδόρος. «Σου φέρνω δυο αιχμάλωτους. Με την ικανότητα και τη

γενναιότητα που μας διακρίνει και με την άδεια του μεγάλου θεού Τας, πιάσαμε ζωντανούς αυτούς τους δυο αξιοθρήνητους δολοφόνους.»

«Για δώσ' μου το σπαθί αυτουνού του κυρίου» είπε ο Πίθηκος. Πήραν λοιπόν το σπαθί του Βασιλιά και του το 'δωσαν μαζί με τη ζώνη και τα διάφορα. Ο πίθηκος το κρέμασε στο λαιμό του: πράγμα που τον έκανε να δείχνει ακόμα πιο γελοίος από πριν.

«Θα δούμε τι θα γίνει μ' αυτούς αργότερα» είπε ο Πίθηκος, κι έφτυσε ένα τσόφλι κατά τη μεριά των δυο αιχμάλωτων. «Έχω πρώτα μια άλλη δουλειά να κάνω. Αυτοί να περιμένουν. Τώρα για ακούστε με όλοι σας. Το πρώτο πράμα που έχω να σας πω είναι σχετικό με τα καρύδια. Πού εξαφανίστηκε εκείνος ο Αρχισκίουρος;»

«Εδώ, εδώ, Κύριε!» είπε ένας κόκκινος σκίουρος, κι αφού προχώρησε μπροστά, έκανε μια ελαφριά υπόκλιση με μεγάλη νευρικότητα.

«Α, ώστε εσύ είσαι, ε;» είπε ο Πίθηκος και τον αγριοκοίταξε. «Για δώσε βάση τώρα. Θέλω – δηλαδή ο Ασλάν θέλει – κι άλλα καρύδια. Αυτά που 'φερες δε φτάνουνε με τίποτα. Να φέρεις κι άλλα, άκουσες; Τα διπλά απ' αυτά. Και να 'ναι εδώ μέχρι το ηλιοβασίλεμα αύριο, και κοίτα μην είναι χαλασμένο ή κούτσικο κανένα από δαύτα!»

Ένας ψίθυρος πανικού σύρθηκε ανάμεσα στους άλλους σκίουρους και ο Αρχισκίουρος βρήκε το κουράγιο να πει:

«Σας παρακαλώ, μήπως θα μπορούσε ο Ασλάν ο ίδιος να μας μιλήσει για το θέμα αυτό; Αν είναι δυνατό να τον βλέπαμε...»

«Σιγά μην τον δείτε!» είπε ο Πίθηκος. «Μπορεί να 'χει την καλοσύνη (αν και καμπόσοι από σας ούτε που τ'

αξιζετε) να βγει για λίγα λεπτά απόψε. Τότε θα μπορέσετε να τον δείτε. Δε θ' ανεχτεί βέβαια να πέσετε όλοι πάνω του και να τον αρχίσετε στις ερωτήσεις! Ό,τι θέλετε να του πείτε θα περάσει πρώτα από μένα κι εγώ θα κρίνω αν αξίζει να τον απασχολήσω γι' αυτό. Στο μεταξύ όλοι οι σκίουροι να του δίνουν για τα καρύδια. Και κοιτάτε να τα έχετε φέρει μέχρι αύριο το βράδυ, ειδαλλιώς, το λόγο μου! Την έχετε βαμμένη.»

Οι φουκαράδες οι σκίουροι όπου φύγει φύγει, το 'βαλαν στα πόδια λες και τους κυνηγούσαν σκύλοι. Αυτή η καινούρια διαταγή τούς είχε πανικοβάλλει. Τα καρύδια που είχαν αποθηκεύσει με τόση προσοχή για το χειμώνα, είχαν σχεδόν φαγωθεί μέχρι εκείνη την ώρα· κι από τα λιγοστά που τους είχαν απομείνει είχαν δώσει στον Πίθηκο περισσότερα απ' όσα μπορούσαν να διαθέσουν.

Και τότε μια βαθιά φωνή – που ήρθε από ένα δασύτριχο Αγριογούρουνο με χαυλιόδοντες – ακούστηκε από την άλλη άκρη του πλήθους.

«Μα γιατί δεν μπορούμε να 'χουμε μια συνάντηση της προκοπής με τον Ασλάν να του μιλήσουμε;» είπε. «Άλλοτε, τότε που ερχότανε στη Νάρνια, ο πάσα ένας μπορού-

σε να του μιλήσει πρόσωπο με πρόσωπο.»

«Α, αυτά μην τα πιστεύετε» είπε ο Πίθηκος. «Κι αλήθεια να 'τανε, τώρα έχουνε αλλάξει τα πράματα. Ο Ασλάν λέει ότι παραήτανε μαλακός μαζί σας παλιότερα, καταλαβαίνετε; Πάνε αυτά που ξέρατε. Αυτό το βιολί να 'ναι έτσι μαλακός τέλος. Τώρα θα σας στρώσει όλους. Θα σας μάθει απ' την καλή να θαρρείτε ότι είναι ήμερο λιοντάρι.»

Ίσα που ακούστηκαν κάτι αναστεναγμοί και κλαψουρίσματα από τα Ζώα· κι ύστερα έπεσε μια νεκρική σιγή που σου 'σφιγγε την ψυχή ακόμα περισσότερο.

«Και να μάθετε και κάτι ακόμα» είπε ο Πίθηκος. «Σας ακούω μερικούς να λέτε ότι είμαι Πίθηκος. Ε, λοιπόν, δεν είμαι. Είμαι Άνθρωπος. Αν μοιάζω με Πίθηκο αυτό συμβαίνει γιατί τα 'χω τα χρονάκια μου: εγώ που με βλέπετε, είμαι εκατοντάδων κι εκατοντάδων χρόνων. Κι επειδή είμαι τόσων χρόνων, γι' αυτό είμαι τόσο σοφός. Κι επειδή είμαι τόσο σοφός, γι' αυτό ο Ασλάν θέλει να συνεννοείται μοναχά μ' εμένα. Ε, δεν μπορεί τώρα να κάθεται και να κουβεντιάζει μ' ένα σωρό ηλίθια ζώα. Θα μου πει εμένα τι πρέπει να κάνετε, κι εγώ θα το πω σε σας. Και ν' ακούτε τι σας λέω, και να το κάνετε μάλιστα στα γρήγορα, γιατί Εκείνος δεν το 'χει σκοπό να κάτσει ν' ανέχεται βλακείες.»

Απλώθηκε νεκρική σιγή εκτός από το σαματά που έκανε ένας πιτσιρικάς Ασβός που 'χε βάλει τα κλάματα κι η μάνα του που προσπαθούσε να τον καλμάρει.

«Και για ακούστε κι αυτό που θα σας πω» συνέχισε ο Πίθηκος και μπούκωσε το στόμα του μ' ένα καινούριο καρύδι. «Ακούω μερικά άλογα που λένε: “Ας κάνουμε γρήγορα να ξεμπερδεύουμε με τούτη την ξυλεία που κουβαλάμε κι ύστερα θα 'μαστε ελεύθερα πουλιά πάλι”.

Ε, λοιπόν! Βγάλτε το απ' το μυαλό σας τούτη τη στιγμή. Και δεν το λέω μοναχά για τ' Άλογα. Όποιος μπορεί και δουλεύει, να ξέρει ότι θα δουλεύει και στο μέλλον. Το 'χει κανονίσει ο Ασλάν με το Βασιλιά των Καλορμινέζων – τον Τισρόκ, καταπώς το λένε οι σκουροπρόσωποι φίλοι μας οι Καλορμινέζοι. Ακούτε, λοιπόν, όλοι σας, άλογα και ταύροι και γαϊδάροι. Θα σας στείλουμε στους Καλορμινέζους να δουλέψετε για να βγάλετε το ψωμί σας, θα τραβάτε και θα κουβαλάτε φορτία έτσι όπως κάνουνε και τ' άλογα και οι όμοιοί τους στις άλλες χώρες. Κι ελόγου σας τ' άλλα ζώα που είστε σκαφτιάδες, καληώρα ποντικοί και λαγοί και Νάνοι, εσείς θα πάτε να δουλέψετε κάτω στα ορυχεία του Τισρόκ. Και...»

«Όχι, όχι, όχι» γρύλισαν τα Ζώα. «Δεν μπορεί να 'ναι αλήθεια. Ο Ασλάν ποτέ του δε θα μας έστελνε σκλάβους στο Βασιλιά των Καλορμινέζων.»

«Μα τι 'ν' αυτά που λέτε! Για πάψτε τη φασαρία!» μούγκρισε ο Πίθηκος χολωμένος. «Ποιος σας μίλησε για σκλαβιά. Σκλάβος δε θα 'ναι κανένας σας. Θα πληρώνεστε μισθό – και πολύ καλό μάλιστα. Δηλαδή, ο μισθός σας θα πηγαίνει στο ταμείο του Ασλάν κι εκείνος θα κάνει ό,τι νομίζει για το καλό του καθενός σας.» Μετά έριξε μια ματιά κατά τον αρχηγό των Καλορμινέζων και μάλιστα του 'κλεισε το μάτι. Εκείνος υποκλίθηκε κι αποκρίθηκε μ' εκείνο το στόμφο που 'χουν οι Καλορμινέζοι:

«Πάνσοφε Εκπρόσωπε, του Ασλάν, ο Πολυχρονεμένος μας Τισρόκ βρίσκεται σε απόλυτη αρμονία με την άποψη της ευγένειάς σου για το δίκαιο αυτό θέμα.»

«Ορίστε! Τα 'δατε;» είπε ο Πίθηκος. «Όλα είναι κανονισμένα. Κι όλα για το δικό σας καλό. Με τα λεφτά που θα κερδίσετε, θα καταφέρουμε να κάνουμε τη Νάρνια μια χώρα όπου θ' αξίζει να ζει κανείς. Θα 'χουμε

αφθονία από πορτοκάλια και μπανάνες – δρόμους και μεγάλες πόλεις και σχολεία και γραφεία και μαστίγια και φίμωτρα και σέλες και κλουβιά για πουλιά και για σκύλους και φυλακές. Α, και τι δε θα 'χουμε!»

«Και τι τα θέλουμε όλα αυτά;» είπε ένας γερο-Αρκούδος. «Εμείς θέλουμε να 'μαστε ελεύθεροι. Και θέλουμε ν' ακούσουμε τον Ασλάν τον ίδιο.»

«Μη μου αρχινάτε τις κόντρες τώρα» είπε ο Πίθηκος, «γιατί δε θα τις ανεχτώ. Εγώ είμαι Άνθρωπος: του λόγου σου τι άλλο είσαι παρά ένας χοντροηλίθιος γερο-Αρκούδος. Τι ξέρεις εσύ τι πά' να πει ελευθερία; Εσύ θαρρείς ότι ελευθερία σημαίνει να κάνει ο καθένας ό,τι του καπνίσει. Ε, λοιπόν, κάνεις λάθος. Αυτή δεν είναι η αληθινή ελευθερία. Αληθινή ελευθερία είναι να κάνεις αυτό που σου λέω εγώ».

«Χ-ν-ν-χ» γρύλισε ο Αρκούδος κι έβυσε το κεφάλι του· όλα τούτα του φαίνονταν ακατανόητα.

«Παρακαλώ, παρακαλώ» ακούστηκε μια ψιλή φωνούλα από 'να μαλλιαρό αρνάκι, τόσο μικρό στα χρόνια που όλοι τα χάσανε με το θάρος του να θέλει να μιλήσει.

«Τι τρέχει τώρα;» είπε ο Πίθηκος. «Για λέγε γρήγορα!»

«Σας παρακαλώ» είπε το Αρνάκι, «δεν καταλαβαίνω κάτι. Εμείς τι σχέση έχουμε με τους Καλορμινέζους; Εμείς πιστεύουμε στον Ασλάν. Εκείνοι πιστεύουνε στον Τας. Έχουν ένα θεό που τον λένε Τας. Λένε πως έχει τέσσερα χέρια και κεφάλι όρνιου. Σκοτώνουν Ανθρώπους στο βωμό του. Εγώ δεν πιστεύω ότι υπάρχει κανένα τέτοιο πρόσωπο σαν τον Τας. Και να υπήρχε, είναι δυνατό να 'χει φιλίες μαζί του ο Ασλάν;»

Όλα τα ζώα τέντωσαν το κεφάλι στα πλάγια και κοίταξαν κατά τον Πίθηκο με λαμπερά μάτια που πέταγαν σπίθες. Ήξεραν ότι αυτή ήταν η καλύτερη ερώτηση που

του είχαν απευθύνει μέχρι εκείνη την ώρα.

Ο Πίθηκος πήδηξε πάνω κι έφτυσε κατά τη μεριά του Αρνιού.

«Μυξιάρικο!» σφύριξε. «Χαζοβυζανιάρικο! Δεν πας σπιτάκι σου, λέω εγώ! Άι, τράβα στη μαμάκα σου να πιεις το γαλατάκι σου. Τι καταλαβαίνεις εσύ από αυτά τα πράματα; Εσείς όμως οι άλλοι, για ακούτε εδώ! Τας είναι το άλλο όνομα του Ασλάν. Αυτό που πιστεύανε παλιά ότι εμείς έχουμε δίκιο και οι Καλορμινέζοι άδικο εί-

ναι ανόητο. Τώρα ξέρουμε καλύτερα. Μπορεί οι Καλορμινέζοι να χρησιμοποιούν διαφορετικές λέξεις, αλλά όλοι μας εννοούμε το ίδιο πράμα. Τας και Ασλάν είναι δυο διαφορετικά ονόματα ξέρετε για Ποιον. Κι έτσι εξηγείται γιατί αυτοί οι δυο δεν είναι δυνατό ποτέ να έχου-

νε διαφωνίες ανάμεσά τους. Βάλτε το καλά μες στο μυαλό σας επιτέλους, ηλίθια ζώα! Ο Τας είναι ο Ασλάν κι ο Ασλάν είναι ο Τας.»

Θα ξέρετε κι από το δικό σας σκυλί, πόση θλίψη την έχουνε μερικές φορές οι φάτσες των σκυλιών. Για θυμηθείτε το και τώρα φέρτε στο μυαλό σας την έκφραση που είχαν στο πρόσωπό τους αυτά τα Ζώα που Μιλούν – όλα αυτά τα τίμια, ταπεινά, σαστισμένα πουλιά, αρκούδες, ασβοί, λαγοί, αρουραίοι και ποντίκια – κι όλα τους να 'χουν μια θλίψη όχι μόνο σαν αυτή που φέρατε στο νου σας, αλλά και πολύ μεγαλύτερη. Όλες οι ουρές πεσμένες, όλα τα μουστάκια ριγμένα. Θα ράγιζε η καρδιά σας από λύπηση αν βλέπατε τις φάτσες τους.

Μοναχά μία δεν έδειχνε καθόλου δυστυχισμένη.

Ήταν ένας κοκκινوترίχης γάτος – ένας ωραίος τεράστιος γάτος πάνω στον ανθό της νιότης του – που καθότανε πρώτος και καλύτερος, μπροστά απ' όλα τα Ζώα, ίσιος και στητός με την ουρά φερμένη βόλτα γύρω στα πόδια του. Όλη αυτή την ώρα κοιτούσε έντονα τον Πίθηκο και τον Καλορμινέζο αρχηγό και δεν είχε παίξει βλέφαρο ούτε για μια στιγμή.

«Να με συγχωρείτε» είπε ο Γάτος με μεγάλη ευγένεια, «αλλά θα ήθελα να ρωτήσω κάτι που μ' ενδιαφέρει πολύ. Ο Καλορμινέζος φίλος σας από δω συμφωνεί;»

«Βεβαιοτάτα» είπε ο Καλορμινέζος. «Ο πεφωτισμένος Πίθηκος – Άνθρωπος, θέλω να πω – βρίσκεται εν δικαίω. Ασλάν δε σημαίνει τίποτε λιγότερο ούτε και περισσότερο από Τας.»

«Κυρίως, Ασλάν δε σημαίνει τίποτε περισσότερο από Τας, έτσι;» είπε με νόημα ο Γάτος.

«Τίποτε απολύτως» είπε ο Καλορμινέζος κοιτάζοντας κατάματα το Γάτο.

«Είσαι ικανοποιημένος με την απάντηση, Κοκκινοτρί-
χη;» ρώτησε ο Πίθηκος.

«Μάλιστα, μάλιστα» αποκρίθηκε ψυχρά ο Γάτος.
«Σας ευχαριστώ πολύ. Ήθελα απλώς να βεβαιωθώ. Νο-
μίζω ότι αρχίζω να καταλαβαίνω.»

Μέχρι εκείνη τη στιγμή ο Βασιλιάς κι ο Αδάμας δεν
είχανε πει λέξη: περίμεναν να τους δώσει το λόγο ο Πί-
θηκος, γιατί σκέφτονταν ότι δεν ωφελούσε να διακό-
ψουν. Τώρα όμως, καθώς έβλεπε ο Τιριανός τριγύρω του
όλα εκείνα τα λυπημένα πρόσωπα των Ναρνιανών και
διαπίστωνε ότι όλοι τους κοντεύανε να πιστέψουν ότι ο
Ασλάν και ο Τας ήταν ένα και το αυτό, δεν άντεξε άλλο.

«Πίθηκε» φώναξε με δυνατή φωνή. «Λες ψέματα. Λες
τερατώδη ψέματα. Λες ψέματα σαν Καλορμινέζος. Λες
ψέματα ως Πίθηκος.»

Είχε σκοπό να συνεχίσει και να τον ρωτήσει πώς είναι
δυνατόν ο φοβερός θεός Τας που τρεφόταν με το αίμα
των ανθρώπων του, μπορούσε να 'ναι το ίδιο με το καλό
Λιοντάρι που με το αίμα του είχε σωθεί ολόκληρη η Νάρ-
νια. Αν του είχαν επιτρέψει να μιλήσει, η εξουσία του
Πιθήκου θα είχε τελειώσει εκείνη την ίδια μέρα· τότε τα
Ζώα μπορεί να βλέπανε την αλήθεια και να ρίχνανε τον
Πίθηκο από το πόστο του. Όμως, πριν καν προλάβει να
πει άλλη λέξη, δυο Καλορμινέζοι τον χτύπησαν μ' όλη
τους τη δύναμη στο στόμα κι ένας τρίτος από πίσω τού
τράβηξε μια γερή κλοτσιά στα πόδια. Την ώρα που έπε-
φτε κάτω, ο Πίθηκος γρύλιζε με λύσσα και τρόμο:

«Πάρτε τον. Πάρτε τον από δω. Πηγαίνετε τον κάπου
ούτε να μας ακούει ούτε να τον ακούμε. Δέστε τον σε
κανά δέντρο. Εγώ θα – θέλω να πω ο Ασλάν – θα τον δι-
κάζει αργότερα.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Τα συμβάντα εκείνης της νύχτας

Από το χτύπημα και το πέσιμο ο Βασιλιάς είχε τέτοια ζαλάδα που ούτε που καταλάβαινε τι γινόταν γύρω του. Σε λίγο, οι Καλορμινέζοι τού λύσανε τα σκοινιά γύρω από τον καρπό. Ύστερα του κολλήσανε τα χέρια δίπλα στο κορμί του και τον στήσανε με την πλάτη σε μια φλαμουριά. Μετά τον δέσανε με σκοινιά στους αστραγάλους και στα γόνατα και στη μέση και στο στήθος και τον παρατήσανε. Εκείνη την ώρα, αυτό που τον ενοχλούσε περισσότερο – συνήθως τα μικροπράγματα είναι που σου φαίνονται πιο ανυπόφορα – ήταν ότι από τα χείλια του έτρεχε αίμα στο σημείο που τον είχαν χτυπήσει και δεν μπορούσε να σκουπίσει τη μικρή σταγόνα το αίμα που κύλαγε και τον γαργάλαγε.

Από κει που βρισκόταν εξακολουθούσε να βλέπει το μικρό στάβλο στην κορυφή του λόφου και τον Πίθηκο που καθόταν μπροστά. Ίσα που άκουγε τη φωνή του Πιθήκου να λέει και να λέει και αραιά και πού κάποια

απόκριση να 'ρχεται από το πλήθος χωρίς όμως να μπορεί να καταλάβει τι λέγαν.

«Άραγε τι να του κάναν του Αδάμα» σκέφτηκε ο Βασιλιάς.

Την ίδια στιγμή το μπουλούκι διαλύθηκε και τα Ζώα άρχισαν να σκορπίζουν. Μερικά πέρασαν από κοντά του. Τον κοίταζαν σαν να 'ταν φοβισμένα και λυπημένα έτσι που τον βλέπανε δεμένο, όμως κανένα δεν του μίλησε. Ύστερα πέρασαν ώρες πολλές κι ο Τιριανός άρχισε να νιώθει πρώτα δίψα και μετά πείνα· καθώς το απομεινέρο περνούσε και το ηλιοβασίλεμα κοντοζύγωνε, άρχισε και να κρυώνει. Του πονούσε η πλάτη αφόρητα. Ο ήλιος έγειρε και πήρε να σουρουπώνει.

Λίγο πριν πέσει το σκοτάδι, ο Τιριανός άκουσε αλαφροπατήματα και είδε κάποια μικροσκοπικά πλασματάκια να 'ρχονται κατά τη μεριά του. Τα τρία στ' αριστερά ήταν Ποντικοί, και στη μέση ένας Λαγός· στα δεξιά δυο Τυφλοπόντικες. Καθώς οι δυο Τυφλοπόντικες κουβαλάγανε στην πλάτη κάτι μικρούς σάκους, φαίνονταν τόσο παράξενοι μέσα στο σκοτάδι που, όταν τα πρωτόβλεpes αναρωτιόσουν τι σοί ζώα ήταν. Και τότε, στη στιγμή, στάθηκαν όλα τους στα πίσω πόδια, ακούμπησαν τις δροσερές πατούσες τους πάνω στα γόνατα του Βασιλιά κι άρχισαν να του φιλούν τα γόνατα μ' εκείνα τα υγρά φιλιά που δίνουν τα ζώα με τις μυτούλες τους. (Του φτάναν μέχρι το γόνατο, γιατί στη Νάρνια αυτού του είδους τα Ζώα που Μιλούν είναι πολύ μεγαλύτερα από τ' αντίστοιχα βλακοζωάκια που υπάρχουν στην Αγγλία.)

«Βασιλιά μας! Καλέ μας Βασιλιά!» λέγανε με τις ψιλές τους φωνούλες. «Πόσο σε λυπόμαστε! Δεν κοιτάμε να σε λύσουμε, γιατί έτσι και μας πάρει χαμπάρι ο Ασλάν χαθήκαμε. Σου φέραμε όμως κάτι να φας.»

Στη στιγμή, ο πρώτος Ποντικός σκαρφάλωσε σβέλτα μέχρι που στερεώθηκε στα σκοινιά που 'ταν δεμένα γύρω από το στήθος του Τιριανού. Ο Βασιλιάς είδε μπροστά του να ζαρώνει μια πλακουτσωτή μυτούλα. Ύστερα σκαρφάλωσε ο δεύτερος Ποντικός και κρεμάστηκε ακριβώς κάτω από τον πρώτο. Τα άλλα ζώα μείνανε στο έδαφος κι άρχισαν να δίνουν τα πράματα προς τα πάνω.

«Πιες, Κύριέ μας, και μετά να δεις που θα θέλεις και να φας» είπε ο Ποντικός που 'ταν στην κορυφή κι ο Τιριανός ανακάλυψε ότι το ποντίκι κρατούσε μια ξύλινη κούπα μπροστά στα χείλια του. Η κούπα είχε το μέγεθος μιας αυγοθήκης κι έτσι ώσπου να δοκιμάσει ο Τιριανός το κρασί που 'ταν μέσα, η κούπα είχε κιόλας αδειάσει.

Όμως ο Ποντικός την έδωσε αμέσως στους άλλους κι εκείνοι την ξαναγέμισαν και την ξανανέβασαν κι ο Τιριανός την άδειασε και τη δεύτερη φορά. Έτσι, λοιπόν, με την κούπα ν' ανεβοκατεβαίνει συνέχεια, ο Τιριανός ήπια μπόλικο, και ήταν πολύ καλύτερο που το 'πινε σε μικρές δόσεις, γιατί έτσι η δίψα σβήνει πολύ πιο αποτελεσματικά παρά όταν κατεβάσεις μια γερή γουλιά.

«Να και τυρί, Κύριέ μου» είπε ο πρώτος Ποντικός «όμως δε φέραμε και πολύ, γιατί φοβηθήκαμε μπας και σε διψάσει». Και μετά το τυρί, του δώσανε να φάει κέικ από σίκαλη και φρέσκο βούτυρο, και τέλος κι άλλο κρασί.

«Για ανεβάστε τώρα το νερό» είπε ο πρώτος Ποντικός, «να πλύνω το πρόσωπο του Βασιλιά. Έχει αίμα».

Και τότε ο Τιριανός ένωσε να του σκουπίζουν το πρόσωπο με κάτι σαν σφουγγαράκι κι ένωσε όμορφα και δροσερά.

«Μικροί μου φίλοι» είπε ο Τιριανός «πώς να σας ευχαριστήσω για όλα αυτά που κάνετε για μένα;»

«Δεν είν' ανάγκη, δεν είν' ανάγκη» είπαν οι φωνούλες. «Μακάρι να μπορούσαμε να κάνουμε περισσότερα. Εμείς δε θέλουμε κανέναν άλλο Βασιλιά. Εμείς είμαστε δικοί σου. Αν ήταν μοναχά ο Πίθηκος και οι Καλορμινέζοι εναντίον σου, θα δίναμε μάχη για να μη σε δέσουνε μέχρι να μας κάνουνε κιμά. Θα το κάναμε, πραγματικά θα το κάναμε. Όμως να τα βάλουμε με τον Ασλάν, αυτό δε γίνεται.»

«Πιστεύετε ότι είναι στ' αλήθεια ο Ασλάν;» ρώτησε ο Βασιλιάς.

«Α, ναι, ναι» είπε ο Λαγός. «Χτες βράδυ βγήκε έξω από το Στάβλο. Τον είδαμε όλοι.»

«Πώς ήταν;» ρώτησε ο Βασιλιάς.

«Ήταν σαν ένα φοβερά τεράστιο Λιοντάρι, αυτό είναι σίγουρο» είπε ένα από τα ποντίκια.

«Και πιστεύετε ότι είναι πραγματικά ο Ασλάν που σκοτώνει τις Νύμφες του Δάσους και σας δίνει σκλάβους στα χέρια του Βασιλιά της Καλορμίνας;»

«Α, τι φοβερό αυτό, ε;» είπε ο δεύτερος Ποντικός. «Κάλλιο να 'χαμε πεθάνει πριν αρχίσει αυτό το κακό. Όμως δε χωράει καμιά αμφιβολία. Όλοι λένε ότι είναι του Ασλάν διαταγές. Εξάλλου τον είδαμε. Ποτέ δε φανταζόμασταν ότι θα 'ταν έτσι ο Ασλάν. Κι εμείς – εμείς που το θέλαμε τόσο πολύ να έρθει ο Ασλάν στη Νάρνια...»

«Φαίνεται ότι αυτή τη φορά ήρθε πολύ θυμωμένος» είπε το πρώτο Ποντίκι. «Θα πρέπει να 'χουμε κάνει κάποιο τρομερό κακό και δεν το ξέρουμε. Θα πρέπει να μας τιμωρεί για κάτι. Όμως εγώ νομίζω πως θα 'πρεπε να μας εξηγήσουν τι κάναμε!»

«Μπορεί κι αυτό που κάνουμε τώρα να μην είναι σωστό» είπε ο Λαγός.

«Σκασίλα μου κι αν δεν είναι» είπε ένας από τους Τυφλοπόντικες. «Εγώ θα το ξανάκανα.»

Όμως τ' άλλα ζώα είπαν: «Σσς» και «Προσοχή» και ύστερα είπαν όλα: «Καλέ μας Βασιλιά, πολύ λυπόμαστε, μα πρέπει να γυρίσουμε πίσω. Θα βρούμε τον μπελά μας έτσι και μας κάνουν τσακωτούς εδώ».

«Να φύγετε στη στιγμή, καλά μου Ζώα» είπε ο Τιριανός. «Δε θα 'θελα να σας βάλω σε κίνδυνο ούτε για χάρη ολάκερης της Νάρνια.»

«Καληνύχτα, καληνύχτα» είπαν τα Ζώα τρίβοντας τις μυτούλες τους πάνω στα γόνατά του. «Θα ξανάρθουμε, αν μπορέσουμε.» Κι ύστερα όλα τους χάθηκαν και το δάσος του φάνηκε πιο σκοτεινό και κρύο και ερημικό από πρωύτερα.

Βγήκαν τ' αστέρια και οι ώρες προχωρούσαν αργά – φαντάζεστε πόσο αργά – ενώ ο τελευταίος Βασιλιάς της Νάρνια έμενε κολλημένος στο δέντρο, στα δεσμά του, με το κορμί πονεμένο και πιασμένο. Στο τέλος όμως έγινε κάτι.

Κάπου μακριά φάνηκε ένα κόκκινο φως. Μετά, για κάποιο λεπτό, χάθηκε και ξαναφάνηκε πιο έντονο και φωτεινό. Ύστερα ο Βασιλιάς είδε κάποιες σκούρες σιλουέτες να πηγαινοέρχονται μπροστά στο φως και να κουβαλάνε κάτι δεμάτια και να τα πετάνε κάτω στη γη. Σε λίγο ξεκαθάρισε τι 'ταν αυτό που έβλεπε. Έβλεπε μια φωτιά, φρεσκοαναμμένη, και κάποιοι πετάγανε πάνω της δεμάτια από θάμνους και χαμόκλαδα. Στη στιγμή λαμπάδιασε και ο Τιριανός κατάφερε να δει ότι η φωτιά ήταν ακριβώς πάνω στην κορφή του λόφου. Είδε πολύ καθαρά το Στάβλο πίσω από τη φωτιά να φεγγοβολάει

στην κόκκινη λάμψη της, κι ένα μεγάλο πλήθος Ζώα και Άνθρωποι ανάμεσα στη φωτιά και σ' αυτόν. Μια μικροσκοπική φιγούρα, ζαρωμένη δίπλα στη φωτιά πρέπει να ήταν ο Πίθηκος. Έλεγε κάτι στο πλήθος, αλλά εκείνος δεν μπορούσε ν' ακούσει τι. Μετά η φιγούρα κινήθηκε κατά την πόρτα του Στάβλου κι εκεί έκανε τρεις μετανοίες μέχρι τη γη. Ύστερα σηκώθηκε κι άνοιξε την πόρτα. Και τότε, ένα πράμα πάνω σε τέσσερα πόδια – ένα πράμα με βήμα μάλλον μαγκωμένο – βγήκε έξω από το Στάβλο και ήρθε και στάθηκε φάτσα στο πλήθος.

Φωνές γοερές και ουρλιαχτά ακούστηκαν να υψώνονται, τόσο δυνατά ώστε ο Τιριανός κατάφερε ν' ακούσει κάποιες λέξεις.

«Ασλάν! Ασλάν! Ασλάν!» φώναζαν τα Ζώα. «Μίλησέ μας. Παρηγόρησέ μας. Μη μας κρατάς κακία άλλο πια.»

Από το σημείο όπου βρισκόταν ο Τιριανός δεν μπορούσε να καλοκαταλάβει τι ήταν εκείνο το πράμα· μπορούσε όμως να διακρίνει ότι ήταν κίτρινο και μαλλιαρό. Δεν είχε δει ποτέ του το Μεγάλο Λιοντάρι. Μα δεν είχε δει ούτε και κοινό λιοντάρι. Δεν μπορούσε να 'ναι λοιπόν σίγουρος ότι αυτό που έβλεπε δεν ήταν ο πραγματικός Ασλάν. Δε φανταζόταν ότι ο Ασλάν θα ήταν αυτό το μαγκωμένο πράμα που στεκόταν και δε μίλαγε. Αλλά πού να ξέρεις κιόλας. Για κάποιο λεπτό, φοβερές σκέψεις πέρασαν απ' το μυαλό του: ύστερα όμως θυμήθηκε όλη αυτή την ανοησία ότι ο Τας κι ο Ασλάν είναι το ίδιο και κατάλαβε ότι όλη αυτή η ιστορία πρέπει να ήταν απάτη.

Ο Πίθηκος πλησίασε αυτό το κίτρινο πράμα και κόλλησε το αυτί του δίπλα στο κεφάλι του, λες και άκουγε κάτι που του ψιθύριζε. Ύστερα στράφηκε κατά το πλήθος, που πάτησε πάλι ουρλιαχτά. Τότε το κίτρινο πράμα

έκανε ένα γύρο μ' άτσαλα βήματα – θα μπορούσατε να τα πείτε και βήματα πάπιας – γύρισε πίσω στο Στάβλο κι ο Πίθηκος σφάλισε την πόρτα πίσω του. Ύστερα θα πρέπει να σβήσανε τη φωτιά, γιατί το φως χάθηκε εντελώς ξαφνικά κι ο Τιριανός απόμεινε ξανά μονάχος με συντροφιά το σκοτάδι και τ' αγιάζι.

Έφερε στο νου του άλλους Βασιλιάδες από καιρούς αλλοτινούς που 'χαν ζήσει και πεθάνει στη Νάρνια, και σκέφτηκε πως κανέννας τους δεν ήταν τόσο άτυχος όσο αυτός. Θυμήθηκε του παππού του τον παππού, το Βασιλιά Ριλιανό που τον είχε απαγάγει μια Μάγισσα τότε που ήταν ακόμα νεαρός πρίγκιπας και τον είχε κρύψει για χρόνια πολλά σε σπηλιές κάτω από τη γη των Γιγάντων του Βορρά. Στο τέλος όμως όλα πήγαν καλά, γιατί ξαφνικά παρουσιάστηκαν δυο μυστηριώδη παιδιά από τη χώρα πέρα από το τέλος του κόσμου και τον σώσανε κι έτσι ξαναγύρισε στη Νάρνια όπου βασίλευε για πολλά κι ευτυχισμένα χρόνια. «Εμένα δε μου 'τυχε κάτι τέτοιο» είπε μέσα του ο Τιριανός. Μετά το μυαλό του πήγε ακόμα πιο παλιά και θυμήθηκε τον πατέρα του Ριλιανού, τον Κασπιανό τον Ποντοπόρο, που ο αχρείος θεός του ο Βασιλιάς Μιράζ είχε αποπειραθεί να δολοφονήσει, και πώς ο Κασπιανός το 'σκασε και κρύφτηκε μέσα στο δάσος κι έζησε μαζί με τους Νάνους. Όμως κι αυτή η ιστορία είχε καλό τέλος: γιατί και τον Κασπιανό τον είχανε βοηθήσει κάτι παιδιά – μόνο που εκείνη τη φορά τα παιδιά ήταν τέσσερα – και τα παιδιά αυτά είχαν έρθει από κάπου πέρα από τον κόσμο και είχαν δώσει μια φοβερή μάχη κι ύστερα ο Κασπιανός ξαναπήρε το θρόνο του πατέρα του. «Όμως όλ' αυτά γίναν πριν τόσα χρόνια» είπε ο Τιριανός μέσα του. «Τέτοια πράγματα δε συμβαίνουν πια.» Κι ύστερα θυμήθηκε (γιατί ήταν πάντα του γερός

στο μάθημα της ιστορίας όταν ήτανε παιδί) ότι αυτά τα τέσσερα παιδιά που είχαν βοηθήσει τον Κασπιανό είχαν ξανάρθει στη Νάρνια πριν χίλια χρόνια και βάλε· μάλιστα τότε είχαν κάνει το πιο συνταρακτικό πράγμα που έγινε ποτέ. Γιατί τότε νίκησαν εκείνη τη φοβερή Λευκή Μάγισσα κι έτσι έληξαν τα Εκατό Χρόνια του Χειμώνα, κι ύστερα βασίλεψαν (και τα τέσσερα μαζί) στο Κάιρ Πάραβελ ώσπου μεγάλωσαν κι έγιναν σπουδαίοι Βασιλιάδες και τρισχαριτωμένες Βασίλισσες και η βασιλεία τους έμεινε γνωστή σαν η χρυσή εποχή της Νάρνια. Και ο Ασλάν ερχόταν και ξαναρχόταν σ' αυτή την ιστορία. Κι απ' ό,τι θυμόταν τώρα ο Τιριανός, ο Ασλάν εμφανιζόταν και σ' όλες τις άλλες ιστορίες. «Ο Ασλάν, και παιδιά από κάποιον άλλο κόσμο» σκέφτηκε ο Τιριανός. «Πάντα εμφανιζόνταν όποτε τα πράγματα ήταν πολύ άσχημα. Αχ, και να ξαναρχόνταν τώρα.»

Κι έβγαλε μια φωνή «Ασλάν! Ασλάν! Ασλάν! Έλα και βόηθα μας Τώρα!»

Όμως τίποτε δεν άλλαξε· το ίδιο σκοτάδι και το κρύο και η σιγαλιά.

«Εμένα ας με σκοτώσουν» φώναξε ο Βασιλιάς. «Δε ζητώ τίποτε για μένα. Όμως, έλα και σώσε τη Νάρνια!»

Και πάλι καμιά αλλαγή στη νύχτα ή στο δάσος· όμως κάτι άρχισε ν' αλλάζει μέσα σ' εκείνον. Δίχως να συνειδητοποιεί το λόγο, ο Τιριανός ένιωσε να ξυπνάει μέσα του μια αμυδρή ελπίδα. Κι ένιωθε και κάποια παράξενη δύναμη. «Ω, Ασλάν, Ασλάν» ψιθύρισε. «Αν δεν είναι να έρθεις εσύ ο ίδιος, στείλε μου τουλάχιστον τους βοηθούς σου από το μακρινό κόσμο. Ή άφησέ με να τους καλέσω εγώ. Άφησε τη φωνή μου ν' ακουστεί πέρα από τον κόσμο αυτόν.» Και τότε, χωρίς να συνειδητοποιεί τι έκανε, ξαφνικά έβγαλε μια δυνατή κραυγή:

«Παιδιά! Παιδιά! Φίλοι της Νάρνια! Γρήγορα. Ελάτε κοντά μου. Σας καλώ, πέρα από τους κόσμους· εγώ, ο Τιριανός, ο Βασιλιάς της Νάρνια, ο Κύριος του Κάιρ Πάραβελ και Αυτοκράτορας των Μοναχικών Νησιών.»

Κι αμέσως βυθίστηκε μέσα σ' ένα όνειρο (αν ήταν όνειρο) πιο ζωντανό απ' όσα είχε δει στη ζωή του.

Του φάνηκε ότι στεκόταν μέσα σ' ένα φωτισμένο δωμάτιο όπου εφτά άνθρωποι κάθονταν γύρω από 'να τραπέζι. Έμοιαζε σαν να 'χαν μόλις τελειώσει το γεύμα τους. Οι δυο τους ήταν πολύ γέροι, ένας γέρος άντρας με λευκή γενειάδα και μια γερόντισσα με σοφά, χαρούμενα μάτια που σπίθιζαν. Στα δεξιά τού γέροντα καθόταν ένας άντρας, δε θα τον έλεγες ώριμο, σίγουρα νεότερος από τον ίδιο τον Τιριανό, όμως μ' ένα πρόσωπο που είχε αέρα βασιλιά και πολεμιστή. Και θα μπορούσες να πεις σχεδόν το ίδιο και για το νεαρό άντρα που καθόταν στα δεξιά της γερόντισσας. Αντίκρυ στον Τιριανό, στην άλλη άκρη του τραπεζιού, καθόταν μια κοπέλα με ξανθά μαλλιά, νεότερη κι από τους δυο και δεξιά κι αριστερά της κάθονταν ένα αγόρι κι ένα κορίτσι ακόμα μικρότερα. Του Τιριανού τού φάνηκε πως όλοι τους ήταν ντυμένοι με τα πιο παράξενα ρούχα.

Ωστόσο, δεν είχε το χρόνο ν' ασχοληθεί με τέτοιες λεπτομέρειες, γιατί ευθύς αμέσως το μικρότερο αγόρι και τα δυο κορίτσια πετάχτηκαν όρθια και το ένα μάλιστα πάτησε μια χαμηλή κραυγή. Η γερόντισσα πετάχτηκε πάνω με κομμένη την ανάσα. Ο γέροντας θα πρέπει να 'κανε κι αυτός κάποια απότομη κίνηση, γιατί το ποτήρι το κρασί που 'ταν κοντά στο δεξί του χέρι εκσφενδονίστηκε έξω από το τραπέζι: ο Τιριανός άκουσε το κροτάλισμα καθώς γινόταν θρύψαλα κάτω στο πάτωμα.

Ύστερα ο Τιριανός αντιλήφτηκε ότι αυτοί οι άνθρω-

ποι τον έβλεπαν· τον κοίταζαν επίμονα θαρρείς και βλέπαν φάντασμα. Πρόσεξε όμως ότι αυτός που έμοιαζε με βασιλιά κι ήταν καθισμένος στα δεξιά του γέροντα δεν έκανε την παραμικρή κίνηση (αν κι έγινε κάτωχρος). Μοναχά έσφιξε το χέρι του γροθιά. Ύστερα είπε:

«Αν δεν είσαι φάντασμα ή όνειρο, μίλα. Φαίνεσαι για Ναρνιανός κι εμείς είμαστε οι επτά φίλοι της Νάρνια.»

Ο Τιριανός λαχταρούσε να μιλήσει, και δοκίμασε να φωνάξει δυνατά και να πει πως ήταν ο Τιριανός από τη Νάρνια και χρειαζόταν απεγνωσμένα βοήθεια. Αλλά ένιωσε (όπως το 'χω νιώσει κι εγώ μερικές φορές όταν βλέπω όνειρο) ότι από το στόμα του δεν έβγαινε ήχος κανέννας.

Αυτός που του είχε ξαναμιλήσει σηκώθηκε όρθιος. «Σκιά ή πνεύμα ή ό,τι άλλο είσαι» είπε, και στύλωσε το βλέμμα του πάνω στον Τιριανό, «αν είσαι από τη Νάρνια, σε διατάζω στ' όνομα του Ασλάν, να μου μιλήσεις. Είμαι ο Πέτρος, ο Μεγάλος Βασιλιάς.»

Ύστερα ο Τιριανός ένιωσε να ζαλίζεται. Άκουσε και τους επτά ανθρώπους να μιλούν όλοι τους ταυτόχρονα, τις φωνές τους να γίνονται ολοένα πιο μακρινές, να λένε κουβέντες όπως «Κοιτάξτε! Σβήνει!» «Λιώνει!» «Εξαφανίζεται!» Και το επόμενο λεπτό ένιωσε το μυαλό του και πάλι λαγασρό, κι ήταν ακόμα δεμένος στο δέντρο, πιο ξυλιασμένος και πιο πιασμένος από πριν. Το δάσος ήταν πλημμυρισμένο από κείνο το χλομό, μελαγχολικό φως που πέφτει πριν το χάραμα, κι εκείνος ήταν μούσκεμα στον ιδρώτα· κόντευε να φέξει.

Αυτό το ξύπνημα ήταν το χειρότερο της ζωής του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

Πώς έφτασε η βοήθεια στο Βασιλιά

Η απελπισία του δεν κράτησε πολύ. Σχεδόν αμέσως ακούστηκε ένας γδούπος κι ύστερα κι ένας δεύτερος και ξαφνικά είδε δυο παιδιά να στέκονται μπροστά του. Το δάσος, όσο έπιανε η ματιά του, ήταν εντελώς άδειο πριν ένα λεπτό και ήξερε πολύ καλά ότι τα παιδιά αυτά δεν είχαν έρθει πίσω από το δέντρο, γιατί θα τ' άκουγε. Είχαν εμφανιστεί κυριολεκτικά από το πουθενά. Με την πρώτη ματιά που τους έριξε είδε ότι φόραγαν τα ίδια παράξενα, και ταλαιπωρημένα ρούχα που φόραγαν οι άνθρωποι που είχε δει στ' όνειρό του· και με τη δεύτερη ματιά του κατάλαβε ότι ήταν το μικρότερο αγόρι και κορίτσι της παρέας των εφτά.

«Θεούλη μου!» είπε το Αγόρι. «Μου κόπηκε η χολή! Νόμιζα πως θα...»

«Κάνε γρήγορα να τον λύσουμε!» είπε το κορίτσι. «Τα λέμε ύστερα.» Και μετά γύρισε κατά τον Τιριανό και πρόσθεσε: «Συγγνώμη που αργήσαμε τόσο. Έρθαμε μόλις μπορέσαμε».

Όσο μιλούσε εκείνη, το Αγόρι είχε βγάλει ένα μαχαίρι από την τσέπη του κι έκοβε γρήγορα γρήγορα τα δεσμά του Βασιλιά: τόσο γρήγορα μάλιστα που ο Βασιλιάς δεν πρόλαβε να ξεμουδιάσει κι όταν κόπηκε και το τελευταίο σκοινί, έπεσε κάτω φαρδύς πλατύς. Κι ούτε που μπορούσε να σταθεί στα πόδια του παρά μόνο αφού τα ζωντάνεψε λιγάκι με μια γερή εντριβή.

«Δε μου λέτε» είπε το κορίτσι. «Εσείς δεν ήσαστε που εμφανιστήκατε εκείνο το βράδυ που τρώγαμε; Κάπου πριν μια βδομάδα;»

«Μία εβδομάδα, όμορφη μικρή;» είπε ο Τιριανός. «Θα έλεγα πως τ' όνειρό μου με οδήγησε στον κόσμο σας μόλις πριν δέκα λεπτά.»

«Ξέρεις, Πόουλ! Το συνηθισμένο μπέρδεμα με το χρόνο» είπε το Αγόρι.

«Τώρα θυμάμαι» είπε ο Τιριανός. «Κι αυτό το ακούμε σ' όλες τις παλιές ιστορίες. Ο χρόνος στην παράξενη χώ-

ρα σας είναι διαφορετικός από τον δικό μας. Όμως μια και μιλάμε για Χρόνο, καλά θα κάνουμε να μη χάνουμε χρόνο και να φύγουμε μια ώρα αρχύτερα από δω: γιατί οι εχθροί μου είναι δυο βήματα κοντά. Θα έρθετε μαζί μου;»

«Φυσικά» είπε το κορίτσι. «Αφού ήρθαμε μόνο και μόνο για να βοηθήσουμε εσένα.»

Ο Τιριανός σηκώθηκε όρθιος και γρήγορα τους οδήγησε μακριά: κατέβηκαν την κατηφόρα του λόφου, νότια και μακριά από το Στάβλο. Ήξερε πολύ καλά πού έπρεπε να πάει, αλλά πρωταρχικός σκοπός του ήταν να φτάσουν σε πετρώδες έδαφος ώστε να χαθούν τα ίχνη τους. Δεύτερος στόχος να διασχίσουν νερό για να μη μείνει η μυρουδιά τους. Για όλα αυτά χρειάστηκαν μιας ώρας σκαρφαλώματα και τσαλαβουτήματα κι όσο τράβαγε αυτή η ξεθεωτική ιστορία δεν μπορούσε κανένας τους να μιλήσει. Ωστόσο, ο Τιριανός συνέχεια έριχνε κλεφτές ματιές στους συντρόφους του. Αυτή η παράξενη αίσθηση, να περπατάει δίπλα σε πλάσματα ενός άλλου κόσμου του 'φερνε μια μικρή ζαλάδα: συγχρόνως έκανε όλες τις παλιές ιστορίες να φαίνονται περισσότερο κι από πραγματικές απ' όσο φαίνονταν μέχρι τότε... τώρα όλα μπορούσαν να συμβούν.

Όταν φτάσανε στην αρχή μιας κοιλάδας που απλωνόταν μπροστά τους τριγυρισμένη από χαμηλές σημύδες, ο Τιριανός είπε: «Και τώρα, μια και δεν έχουμε άμεσο κίνδυνο απ' αυτούς τους αχρείους, ας περπατάμε πιο αργά». Ο ήλιος είχε ανατείλει, οι δροσοσταλίδες λαμπύριζαν πάνω στα κλαριά των δέντρων, και τα πουλιά κελαηδούσαν.

«Από μάσες τι γίνεται; Ε, θέλω να πω, Κύριε, για σας εμείς το πήραμε το πρωινό μας» είπε το Αγόρι.

Ο Τιριανός έσπαγε το κεφάλι του να καταλάβει τι εννοούσε το Αγόρι με τη λέξη «μάσες», αλλά όταν το είδε ν' ανοίγει ένα παραφουσκωμένο σακίδιο που κουβάλαγε και να βγάζει έξω ένα σχετικά λαδωμένο και πλακέ πακετάκι, κατάλαβε. Πείναγε σαν λύκος αν και μέχρι εκείνη τη στιγμή ούτε που το 'χε σκεφτεί. Υπήρχαν δυο σάντουιτς με βραστά, σφιχτά αυγά και δυο με τυρί, κι άλλα δυο με κάτι σαν αλοιφή μέσα. Αν δεν είχε τόση πείνα δε θα τ' άγγιζε αυτά με την αλοιφή, γιατί στη Νάρνια κανένας δεν έτρωγε τέτοιου είδους πράγματα. Μέχρι που να φάει και τα έξι σάντουιτς, είχαν φτάσει στην άλλη άκρη της κοιλάδας· εκεί ανακάλυψαν ένα βράχο σκεπασμένο με βρύα και νερό ν' αναβλύζει από μια μικρή πηγή. Σταμάτησαν κι οι τρεις τους κι ήπιαν νερό με την ψυχή τους και δρόσισαν τα ξαναμμένα πρόσωπά τους.

«Και τώρα» είπε το κορίτσι και τίναξε από το μέτωπό της τα βρεμένα της μαλλιά, «θα μας πεις ποιος είσαι και γιατί σ' είχαν δέσει και τι τρέχει τέλος πάντων;»

«Μ' όλη μου την καρδιά, δεσποσύνη» είπε ο Τιριανός. «Όμως να συνεχίζουμε και το περπάτημα.» Έτσι, λοιπόν, καθώς συνέχισαν να περπατάνε, εκείνος τους είπε ποιος ήταν, καθώς κι όλα όσα του είχαν συμβεί. «Και τώρα» είπε τελειώνοντας, «θέλω να πάω σε κάποιον πύργο που έχτισαν οι προπάτορές μου ειδικά για να οχυρώσουν την Ερημιά με το Φανάρι. Τον καιρό εκείνο λυμαίνονταν την περιοχή επικίνδυνοι παράνομοι. Με το θέλημα του Ασλάν, δε μου κλέψανε τα κλειδιά. Στον πύργο αυτόν θα βρούμε αποθηκευμένα όπλα και πανοπλίες και μερικά τρόφιμα επίσης, μην περιμένετε όμως τίποτε καλύτερο από ξερές γαλέτες. Εκεί θα είμαστε ασφαλείς όσο θα κάνουμε τα σχέδιά μας. Και τώρα, παρακαλώ σας, πείτε μου ποιοι είστε εσείς οι δυο και ποια είναι η δική σας ιστορία».

«Εγώ είμαι ο Ευστάθιος Στούμποου κι αυτή είναι η Τζιλ Πόουλ» είπε το Αγόρι. «Έχουμε ξανάρθει εδώ άλλη μια φορά, πάρα πολλά χρόνια πριν, πάνω από ένα χρόνο πριν με τον δικό μας χρόνο, και τότε ζούσε κάποιος που τον λέγανε Πρίγκιπα Ριλιανό, και τον είχαν φυλακισμένο σε λαγούμια και ο Λασπομούρμουρος έβαλε το πόδι του πάνω στη...»

«Α!» φώναξε ο Τιριανός. «Μα τότε είστε εκείνος ο Ευστάθιος και η Τζιλ που έσωσαν το Βασιλιά Ριλιανό από το μακρόχρονο γήτεμα;»

«Ναι, εμείς είμαστε» είπε η Τζιλ. «Ωστε εκείνος είναι τώρα, ο Βασιλιάς Ριλιανός, ε; Μα και βέβαια θα ήταν. Το ξέχασα ότι...»

«Όχι, όχι» είπε ο Τιριανός. «Μετά από εκείνον εγώ είμαι ο έβδομος απόγονος στη σειρά. Έχει πεθάνει εδώ και διακόσια χρόνια.»

Η Τζιλ έκανε μια γκριμάτσα. «Οχ!» είπε. «Όταν γυρίζεις πίσω στη Νάρνια αυτό είναι το πιο φοβερό πράγμα που αντιμετωπίζεις.» Όμως ο Ευστάθιος συνέχισε:

«Τώρα λοιπόν, Κύριε, ξέρετε ποιοι είμαστε. Έτσι έγιναν όλα. Ο Καθηγητής και η Θεία Πόλυ μάς κάναν όλους φίλους της Νάρνια...»

«Δεν τα γνωρίζω αυτά τα ονόματα, Ευστάθιε» είπε ο Τιριανός.

«Είναι εκείνοι οι δυο που ήρθαν πρώτοι στη Νάρνια αρχή αρχή, τη μέρα που τα ζώα μάθανε να μιλάνε.»

«Μα τη Χαίτη του Λιονταριού» αναφώνησε ο Τιριανός. «Ωστε εκείνοι οι δυο είναι ο Λόρδος Ντίγκορν και η Λαΐδη Πόλυ! Από τη χαραυγή του κόσμου! Και ζουν ακόμη στον κόσμο το δικό σας; Τι κόσμος θαυμαστός! Λέγε μου, λέγε μου.»

«Στην πραγματικότητα, ξέρεις, δεν είναι θεία μας» εί-

πε ο Ευστάθιος. «Είναι η Δεσποινίς Πλάμερ, αλλά εμείς τη φωνάζουμε Θεία Πόλυ. Αυτοί οι δυο μάς βάλανε στο κόλπο κι όλους εμάς: και για την πλάκα και για να 'χουμε να λέμε όλοι μαζί για τη Νάρνια (γιατί, φυσικά, δεν υπάρχει άλλος κανένας που να μπορούμε να του μιλάμε για τέτοια πράγματα). Ένας άλλος λόγος που ήρθαμε είναι γιατί ο Καθηγητής πίστευε ότι κατά κάποιο τρόπο μας θέλανε εδώ. Και ξαφνικά μπαίνεις μέσα εσύ σαν φάντασμα ή ένας Θεός ξέρει τι, μας κόβεις τη χολή κι ύστερα εξαφανίζεσαι χωρίς να πεις λέξη. Τότε καταλάβαμε ότι κάτι τρέχει στα σίγουρα. Το πρόβλημα όμως ήταν πώς να 'ρθουμε εδώ. Δεν μπορείς να έρθεις απλά και μόνο επειδή το θέλεις. Το ψάχναμε από δω, το ψάχναμε από κει και με τα πολλά, ο Καθηγητής είπε ότι άλλος τρόπος δεν υπήρχε παρά μόνο με τα Μαγικά Δαχτυλίδια. Μ' αυτά τα Δαχτυλίδια είχε έρθει κι εκείνος μαζί με τη Θεία Πόλυ πάρα πάρα πολύ καιρό πριν, όταν ήταν μικρά παιδιά, τόσα χρόνια πριν, που εμείς που είμαστε οι μικρότεροι της παρέας δεν είχαμε καλά καλά γεννηθεί. Όμως τα Δαχτυλίδια είχανε θαφτεί όλα στον κήπο ενός σπιτιού στο Λονδίνο (αυτή είναι η μεγάλη μας πόλη, Κύριε), αλλά στο αναμεταξύ το σπίτι είχε πουληθεί. Το πρόβλημα λοιπόν ήταν πώς να μπούμε μέσα. Ούτε που μπορείς να φανταστείς τι κάναμε στο τέλος! Ο Έντμουντ και ο Πήτερ – αυτός είναι ο μεγάλος Βασιλιάς Πέτρος, εκείνος που σου μίλησε – πήγαν στο Λονδίνο για να μπουν στον κήπο από την πίσω μεριά νωρίς νωρίς πριν ξυπνήσει ο κόσμος. Ντύθηκαν λοιπόν σαν εργάτες, έτσι που και να τους έβλεπε κανένας να φαίνεται ότι είχαν πάει για κάποια επισκευή στην αποχέτευση. Μακάρι να 'μουνα μαζί τους: θα κάναμε απίθανη πλάκα. Κι απ' ό,τι φαίνεται τα πήγαν μια χαρά, γιατί την επόμενη μέρα ο

Πήτερ μας έστειλε ένα τηλεγράφημα – αυτό είναι ένα μήνυμα, Κύριε, θα σας εξηγήσω μια άλλη φορά γι' αυτό – που έλεγε ότι τα βρήκε τα Δαχτυλίδια. Όμως την παράλληλη η Πόουλ κι εγώ έπρεπε να πάμε στο σχολείο – βλέπετε εμείς οι δυο είμαστε οι μόνοι που πάμε ακόμα σχολείο και μάλιστα στο ίδιο. Κανονίσαμε λοιπόν με τον Πήτερ και τον Έντμουντ να συναντηθούμε κάπου στο δρόμο για το σχολείο για να μας δώσουνε τα Δαχτυλίδια. Βλέπετε, έπρεπε να έρθουμε εμείς οι δυο, γιατί οι μεγαλύτεροι δεν μπορούσαν να ξανάρθουν. Μπήκαμε λοιπόν μέσα στο τρένο – αυτό είναι κάτι που στον κόσμο μας χρησιμεύει για να ταξιδεύουμε: ένα σωρό βαγόνια ενωμένα με αλυσίδες – και μαζί μας ήρθανε και ο Καθηγητής και η Θεία Πόλυ και η Λούσυ. Θέλαμε να είμαστε όλοι μαζί όσο πιο πολλή ώρα γινόταν. Μπαίνουμε, που λέτε, μέσα στο τρένο κι εκεί που φτάναμε στο σταθμό όπου μας περίμεναν οι άλλοι, κι εγώ κοίταξα έξω από το παράθυρο να δω μπας και τους πάρει το μάτι μου, ξαφνικά νιώσαμε ένα τρομερό τράνταγμα και θόρυβο: και να 'μαστε στη Νάρνια και να και η Μεγαλειότητά σου δεμένη στο δέντρο.»

«Επομένως δεν τα χρησιμοποιήσατε καθόλου τα Δαχτυλίδια;» ρώτησε ο Τιριανός.

«Όχι» είπε ο Ευστάθιος. «Ούτε που τα 'δαμε. Τα πάντα έγιναν από τον Ασλάν, με το δικό του τρόπο, χωρίς καθόλου Δαχτυλίδια.»

«Τα έχει όμως ο Μεγάλος Βασιλιάς Πέτρος» είπε ο Τιριανός.

«Ναι» είπε η Τζιλ. «Όμως δε νομίζουμε ότι μπορεί να τα χρησιμοποιήσει. Όταν τ' άλλα δυο τα Πηβενσόπουλα – ο Βασιλιάς Εδμόνδος και η Βασίλισσα Λούσυ δηλαδή – ήρθαν εδώ την τελευταία φορά, ο Ασλάν τους είπε ότι

δεν μπορούσαν να ξανάρθουνε στη Νάρνια ποτέ. Και κάτι τέτοιο είπε και στο Μεγάλο Βασιλιά, μόνο πολύ πιο πριν. Να 'σαι σίγουρος ότι έτσι και τον αφήναν, θα 'ρχόταν εδώ βολίδα.»

«Θεούλη μου!» είπε ο Ευστάθιος. «Έσκασα μ' αυτό τον ήλιο. Κοντεύουμε να φτάσουμε, Κύριε;»

«Κοιτάξτε!» είπε ο Τιριανός κι έδειξε κάπου. Λίγα μέτρα πιο μακριά είδαν να υψώνονται πάνω από τα δέντρα γκριζες πολεμίστρες. Περπάτησαν για κανά λεπτό ακόμα και φτάσανε σ' ένα χλοερό ξέφωτο, που το 'κοβε στα δυο ένα ρυάκι. Πιο κει είδαν να στέκει ένας χαμηλός, τετράγωνος πύργος με λιγοστά στενά παράθυρα και στον αντικρινό τους τοίχο είδαν μια πόρτα, που φαινόταν ασήκωτη.

Ο Τιριανός κοίταξε καλά καλά από δω κι απο κει για να σιγουρευτεί ότι δεν υπήρχε εχθρός τριγύρω. Ύστερα

βάδισε προς τον πύργο και μετά στάθηκε ακίνητος για κάποιο λεπτό προσπαθώντας να ψαρέψει μέσα από την κυνηγετική στολή του μια αρμαθιά κλειδιά που κρέμονταν με μια λεπτή ασημένια αλυσίδα από το λαιμό του. Τράβηξε έξω την αρμαθιά που φάνταζε όμορφη καθώς δυο από τα κλειδιά ήτανε χρυσά και πολλά άλλα είχανε μπόλικά στολίδια: το έβλεπες με την πρώτη ματιά ότι ήταν κλειδιά φτιαγμένα ν' ανοίγουν αυστηρά και μυστικά δωμάτια σε παλάτια, ή κασέλες και κασετίνες από ξύλο αρωματικό που κρύβαν βασιλικούς θησαυρούς. Όμως το κλειδί που έβαζε τώρα στην κλειδωνιά της πόρτας ήταν μεγάλο και απλό και χοντροφτιαγμένο. Η κλειδωνιά αντιστεκόταν και για μια στιγμή ο Τιριανός φοβήθηκε ότι δε θα κατάφερνε να στρίψει το κλειδί: με τα πολλά το 'στριψε και η πόρτα άνοιξε μ' ένα τριξιμο ανατριχιαστικό.

«Καλώς ορίσατε, φίλοι μου» είπε ο Τιριανός. «Φοβάμαι ότι αυτό είναι το καλύτερο παλάτι που ο Βασιλιάς της Νάρνια μπορεί να διαθέσει για να σας φιλοξενήσει.»

Ο Τιριανός χάρηκε πολύ που τα δυο παιδιά ήταν μεγαλωμένα με καλούς τρόπους. Και τα δυο τού είπαν να μη χολοσκάει κι ότι ένιωθαν μια χαρά.

Για να πούμε την αλήθεια δεν ήταν ιδιαίτερα ωραίο. Ήταν μάλλον σκοτεινό και μύριζε μούχλα. Είχε ένα δωμάτιο όλο κι όλο, απ' όπου ανέβαινες πάνω στην πέτρινη οροφή: μια ξύλινη σκάλα σε μια γωνιά έφτανε σε μια καταπακτή κι από κει έβγαινες στις πολεμίστρες. Είχε μερικές κακοφτιαγμένες κουκέτες κι ένα σωρό ντουλάπια και γιούκους. Ακόμα υπήρχε και τζάκι, μόνο που έμοιαζε να μην το 'χει ανάψει κανείς εδώ και πάρα πολλά χρόνια.

«Εγώ λέω πρώτη μας δουλειά να βγούμε να μαζέψουμε ξύλα για φωτιά, δε νομίζετε;» είπε η Τζιλ.

«Όχι ακόμα, συντρόφισσα» είπε ο Τιριανός. Δεν το 'χε σκοπό ν' αφήσει να τους τσακώσουν άοπλους, κι έτσι άρχισε το ψάξιμο στα ντουλάπια. Χάρηκε πολύ σα θυμήθηκε ότι πάντα επέμενε να κάνουν επιθεώρηση μια φορά το χρόνο σ' αυτούς τους πύργους που έμενε η φρουρά, και να ελέγχουν αν είχαν αποθηκευτεί όλα τ' απαραίτητα. Οι χορδές των τόξων ήταν στη θέση τους, μέσα στο λαδωμένο μεταξωτό κάλυμμα τους, τα σπαθιά και οι λόγχες λαδωμένες για να μη σκουριάσουν, και οι πανοπλίες τυλιγμένες κι αυτές ν' αστράφτουν. Όμως υπήρχε και κάτι ακόμα καλύτερο. «Κοιτάξτε εδώ!» είπε ο Τιριανός κι από το ντουλάπι τράβηξε ένα μακρύ χιτώνα με ψιλή αλυσιδούλα και παράξενο σχέδιο και το πέρασε σαν αστραπή μπροστά από τα μάτια τους.

«Αστείο μοιάζει, Κύριε» είπε ο Ευστάθιος.

«Α, αγόρι μου» είπε ο Τιριανός. «Αυτό δεν έχει δουλευτεί από σιδηρουργό Νάνο της Νάρνια. Αυτή είναι μάλλια Καλορμινέζικη, ξενόπρεπο ρούχο. Πάντα έχω έτοιμα σε πρώτη ζήτηση μερικά τέτοια ρούχα, γιατί ποτέ δεν ξέρεις πότε θα 'ρθει η στιγμή για μένα ή για κάποιο φίλο μου που θα έχει λόγο να κυκλοφορεί στη χώρα του Τισρόκ χωρίς να γίνει αντιληπτός. Κοιτάξτε κι αυτό το πέτρινο μπουκάλι. Υπάρχει μέσα ένα υγρό που αν το βάλεις στα χέρια και στο πρόσωπο και το τρίψεις, τότε γίνεσαι μελαψός σαν Καλορμινέζος.»

«Α, ζήτω!» φώναξε η Τζιλ. «Μασκάρεμα! Τρελαίνομαι για μασκαρέματα!»

Ο Τιριανός τούς έδειξε πώς να χύσουν λίγο υγρό στις παλάμες τους και ύστερα να τρίψουν δυνατά το πρόσωπο και το λαιμό μέχρι τους ώμους και μετά τα μπράτσα μέχρι τους αγκώνες. Τρίφτηκε κι αυτός.

«Όταν στεγνώσει το υγρό πάνω μας» είπε, «και να

πλενόμαστε με νερό δε θα βγαίνει. Το μόνο που θα μας ξανακάνει λευκούς Ναρνιανούς είναι λάδι με στάχτη. Και τώρα, γλυκιά μου Τζιλ, για να δούμε πώς σου 'ρχεται αυτός ο χιτώνας. Είναι υπερβολικά μακρύς, αλλά όχι όσο φοβόμουν. Σίγουρα θα ανήκε σε κάποιον ιπποκόμο από τους πάμπολλους Ταρκαάν».

Μετά τις αλυσιδωτές μάλλιες, φόρεσαν Καλορμινέζικες περικεφαλαίες που είναι στρογγυλούτσικες, εφαρμοστές στο κεφάλι και καταλήγουν σε μια μύτη στην κορυφή. Μετά ο Τιριανός έβγαλε από ένα ντουλάπι μεγάλα ρολά από ένα ύφασμα λευκό και το τύλιξε γύρω από τις περικεφαλαίες ώσπου φαίνονταν σαν τουρμπάνια: εκείνη όμως η μυτούλα από ατσάλι εξακολουθούσε να ξεπετάγεται στη μέση. Ο Τιριανός και ο Ευστάθιος πήραν Καλορμινέζικα γιάταγάνια και μικρές στρογγυλές ασπίδες. Για την Τζιλ δεν υπήρχε κανένα μικρό ελαφρύ σπαθί, αλλά ο Τιριανός της έδωσε ένα μακρύ ίσιο μαχαίρι απ' αυτά που έχουν οι κυνηγοί και που στην ανάγκη έκανε για ξίφος.

«Τα καταφέρνεις, κόρη εσύ, στην τοξοβολία;» ρώτησε ο Τιριανός.

«Μπα! Τίποτα αξιόλογο» αποκρίθηκε η Τζιλ κοκκινίζοντας. «Ο Στούμποου όμως δεν τα πάει άσχημα.»

«Μην την πιστεύετε, Κύριε» είπε ο Ευστάθιος. «Έχουμε να κάνουμε εξάσκηση στην τοξοβολία από τότε που φύγαμε από τη Νάρνια· όσο για την Τζιλ τώρα τα καταφέρνει τόσο καλά όσο εγώ. Όχι ότι είμαστε και τίποτα σπουδαίο δηλαδή.»

Τότε ο Τιριανός έδωσε στην Τζιλ ένα τόξο και μια φαρέτρα γεμάτη βέλη. Η επόμενη δουλειά τους ήταν ν' ανάψουνε φωτιά, γιατί μέσα στον πύργο ένιωθες περισσότερο σαν να βρισκόσουνά μέσα σε καμιά σπηλιά παρά

μέσα σε κτίσμα, κι από το κρύο τρέμανε. Ζεστάθηκαν μαζεύοντας έξω ξύλα – ο ήλιος ήταν πια μεσούρανα – κι αναγάλλιασε η ψυχή τους βλέποντας το χώρο να δείχνει χαρούμενος τώρα που οι φλόγες ανέβαιναν ψηλά στην καμινάδα και βρυχιόνταν. Βέβαια το γεύμα τους δεν ήταν τίποτε εξαιρετικό. Το καλύτερο που μπόρεσαν να ετοιμάσουν ήταν να κοπανίσουν κάτι κατάξερες γαλέτες που βρήκαν μέσα σ' ένα ντουλάπι και τις ρίξαν σε βραστό νερό με αλάτι, κι έτσι φτιάξαν κάτι σαν πόριτζ. Και φυσικά για να πουν δεν υπήρχε άλλο τίποτα παρά μόνο νερό.

«Πώς ήθελα να 'χαμε φέρει κανένα πακετάκι τσάι!» είπε η Τζιλ.

«Ή κανένα κουτί κακάο» είπε ο Ευστάθιος.

«Δε θα 'ταν κακή ιδέα να βάζαμε και κανά βαρελάκι εκλεκτό κρασί σε κάθε τέτοιο πύργο» είπε ο Τιριανός.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

Μπόλικη δουλειά μες στη νύχτα

Πέρασαν κάπου τέσσερις ώρες κι ύστερα ο Τιριανός έπεσε σε μια από τις κουκέτες για να πάρει έναν υπνάκο. Τα δυο παιδιά ροχάλιζαν εδώ και ώρα. Τα 'χε βάλει να κοιμηθούν πολύ νωρίτερα, γιατί το μεγαλύτερο μέρος της νύχτας θα 'πρεπε να μείνουν ξύπνια και ήξερε ότι στην ηλικία τους δε θα άντεχαν άυπνα. Χώρα που τα 'χε εξοντώσει. Πρώτα έβαλε την Τζιλ να κάνει κάμποση άσκηση στην τοξοβολία και διαπίστωσε ότι, μολονότι δεν έφτανε το επίπεδο των Ναρνιανών, ωστόσο δεν ήταν και τόσο κακή. Μάλιστα κατάφερε να χτυπήσει ένα λαγό (όχι φυσικά λαγό που Μιλάει: δεν είναι και λίγοι απ' τους συνηθισμένους που τριγυρνάνε στη Δυτική Νάρνια). Αμέσως τον γδάρανε, τον καθαρίσανε και τον κρεμάσανε. Ανακάλυψε ότι και τα δυο παιδιά ξέρανε να κάνουνε πολύ καλά αυτή τη δουλειά που βρομοκοπάει και σου κοκαλώνει τα δάχτυλα· την είχανε μάθει σ' εκείνο το μακρύ τους ταξίδι μέσα από τη Χώρα των Γιγάντων τον

καιρό του Πρίγκιπα Ριλιανού. Μετά προσπάθησε να μάθει τον Ευστάθιο πώς να χρησιμοποιεί το σπαθί και την ασπίδα. Στις προηγούμενες περιπέτειές του, ο Ευστάθιος είχε μάθει αρκετά πράγματα για τη χρήση του σπαθιού πάνω στη μάχη, αλλά μόνο με το ίδιο Ναρνιανό σπαθί. Δεν είχε ποτέ του χρησιμοποιήσει κυρτό Καλορμινέζικο γιαταγάνι και δυσκολευότανε, γιατί τα χτυπήματα είναι εντελώς διαφορετικά και πολλά κόλπα απ' αυτά που είχε μάθει για το μακρύ ίσιο σπαθί τώρα έπρεπε να τα ξεχάσει. Όμως ο Τιριανός πρόσεξε ότι είχε καλό μάτι και γρήγορα πόδια. Εντύπωση του έκανε η αντοχή των δυο παιδιών: για να μην πούμε ότι μέσα στις λίγες ώρες από τη στιγμή που τα αντάμωσε, και τα δυο παιδιά τού φαίνονταν κιόλας πολύ πιο γερά, μεγαλωμένα και ώριμα. Είναι οι καλές συνέπειες που συχνά έχει ο αέρας της Νάρνια σ' επισκέπτες από τον δικό μας κόσμο.

Και οι τρεις τους συμφώνησαν ότι το πρώτο πράγμα που έπρεπε να κάνουν ήταν να ξαναγυρίσουν στο Λόφο με το Στάβλο για να σώσουν τον Αδάμα το Μονόκερο. Ύστερα, κι αν όλα πήγαιναν καλά, θα τραβούσαν Ανατολικά για να συναντήσουν τη μικρή στρατιά που έφερνε ο Ρούνβιτ ο Κένταυρος από το Κάιρ Πάραβελ.

Ένας πεπειραμένος πολεμιστής και κυνηγός, όπως ήταν ο Τιριανός, ξυπνάει πάντα την ώρα που έχει προγραμματίσει. Έκανε ό,τι είχε να κάνει λοιπόν μέχρι τις εννιά, μετά έβαλε στην πάντα όλες τους τις έγνοιες κι αμέσως αποκοιμήθηκε. Όταν ξύπνησε του φάνηκε πως είχε περάσει μοναχά ένα λεπτό, όμως το φως και η διαίσθηση τού λέγανε ότι είχε χρονομετρήσει τον ύπνο του πολύ σωστά. Σηκώθηκε, φόρεσε την περικεφαλαία κι εκείνο το τουρμπάνι (είχε κοιμηθεί φορώντας τον αλυσιδωτό χιτώνα του) κι ύστερα πήγε και σκούνησε τα δυο

παιδιά και τα ξύπνησε. Για να πούμε την αλήθεια, δείχνανε στο κακό τους το χάλι καθώς κατέβηκαν από τις κουκέτες τους με το χασμουρητό να πηγαίνει σύννεφο.

«Και τώρα» είπε ο Τιριανός, «από δω θα ξεκινήσουμε για το Βορρά – για καλή μας τύχη έχει ξαστεριά. Το ταξίδι μας θα είναι πιο σύντομο απ' ό,τι το προώ, γιατί τότε κάναμε κύκλο ενώ τώρα θα πάμε ευθεία. Αν μας προκαλέσει κανείς, εσείς οι δυο μην κινηθείτε. Εγώ θα βάλω τα δυνατά μου να μιλήσω σαν κακότεροπος, σκληρός, ξιπασμένος άρχοντας της Καλορμίνας. Αν τραβήξω σπαθί, τότε εσύ, Ευστάθιε, θα κάνεις το ίδιο κι η Τζιλ να έρθει σβέλτα πίσω μας με το βέλος έτοιμο στη χορδή. Αν όμως φωνάξω: «Στον Πύργο», τότε βάλτε το στα πόδια και οι δυο σας και γυρίστε πίσω. Αν δώσω σύνθημα για οπισθοχώρηση, μη διανοηθεί κανείς σας να συνεχίσει τη μάχη – ούτε ένα μοναδικό χτύπημα. Αυτή η κακώς νοούμενη παλικάριά έχει καταστρέψει πολλά σπουδαία σχέδια στον πόλεμο. Και τώρα, φίλοι μου, στ' όνομα του Ασλάν, ας προχωρήσουμε.»

Βγήκαν λοιπόν έξω, μες στην κρύα νύχτα. Όλα τα πελώρια αστέρια του Βορρά φεγγοβολούσαν πάνω από τις κορυφές των δέντρων. Το Αστέρι του Βορρά σ' εκείνο τον κόσμο το λένε Κεφαλή της Λόγχης: είναι ακόμα πιο λαμπερό από το δικό μας Πολικό Αστέρι.

Για κάμποση ώρα περπατούσαν ολόισια κατά την Κεφαλή της Λόγχης, αλλά δεν άργησαν να φτάσουν σ' ένα σύδεντρο τόσο πυκνό, που αναγκάστηκαν να κάνουν το γύρο του. Ακόμα όμως συνέχιζαν να βαδίζουν κάτω από δέντρα που τους έκρυβαν τον ουρανό κι έτσι χάσανε τον προσανατολισμό τους. Αυτή που τον ξαναβρήκε ήταν η Τζιλ, που στην Αγγλία είχε διαπρέψει στον τομέα αυτό σαν Προσκοπίνα. Αφήνω που ήξερε τ' αστέρια της Νάρ-

νια απέξω κι ανακατωτά με τόσα ταξίδια που είχε κάνει στις ερημιές της Χώρας του Βορρά. Μπορούσε, λοιπόν, να βρει το δρόμο που έπρεπε να πάρουν κι από άλλα αστερία, ακόμα κι αν η Κεφαλή της Λόγχης δε φαινόταν. Μόλις ο Τιριανός είδε ότι η Τζιλ ήταν ο καλύτερος ανιχνευτής από τους τρεις, την έβαλε να περπατάει πρώτη πρώτη. Του είχε κάνει μεγάλη εντύπωση που την έβλεπε να τους οδηγεί γλιστρώντας τόσο αθόρυβα και σχεδόν αόρατα.

«Μα τη Χαίτη του Λιονταριού!» ψιθύρισε στον Ευστάθιο. «Αυτό το κορίτσι είναι μια θαυμάσια κόρη του δάσους. Και αίμα Δρυάδας να είχε δε θα τα κατάφερνε καλύτερα.»

«Είναι μικροκαμωμένη, αυτό βοηθάει» ψιθύρισε ο Ευστάθιος. Αλλά από μπροστά ακούστηκε η Τζιλ να λέει: «Σσος, πιο σιγά.»

Το δάσος ολόγυρά τους ήταν σιωπηλό. Εδώ που τα λέμε, παραήταν σιωπηλό. Στη Νάρνια κάτι τέτοιες βραδιές θα περίμενε κανείς διάφορους θορύβους – μια χαρούμενη «Καληνύχτα» από κανά σκαντζόχοιρο, τη φωνή κάποιας κουκουβάγιας πάνω από το κεφάλι σου, ίσως το μακρινό ήχο αυλού που μαρτυρούσε ότι κάποιοι Φαύνοι είχαν στήσει χορό, ή κάποιους θορύβους σαν κραδασμούς ή σφυροκοπήματα από τους Νάνους που ήταν κάτω από τη γη. Όλοι αυτοί οι ήχοι είχαν χαθεί: θλίψη και τρόμος βασίλευε πάνω στη Νάρνια.

Μετά από ώρα, άρχισαν ν' ανεβαίνουν μια απότομη ανηφόρα, ενώ τα δέντρα αραίωναν. Ο Τιριανός ίσα που μπόρεσε να διακρίνει τη γνώριμη κορφή του Λόφου και το Στάβλο. Η Τζιλ προχωρούσε με ολοένα μεγαλύτερη προσοχή: έκανε συνέχεια νοήματα στους άλλους από πίσω να τη μιμηθούν. Κάποια στιγμή έμεινε ολότελα ακί-

νητη κι ο Τιριανός την είδε να χαμηλώνει σιγά σιγά μέχρι που να βουλιάζει μέσα στο γρασίδι και να χάνεται αθόρυβα. Σ' ένα λεπτό ξανασηκώθηκε, κόλλησε το στόμα της στο αυτί του Τιριανού και είπε ψιθυρίζοντας όσο χαμηλόφωνα γινόταν: «Πέθε κάτω. Είναι καλύτερα.» Είπε πέθε αντί πέσε όχι βέβαια γιατί ψεύδιζε, αλλά γιατί ήξερε ότι το συριστικό γράμμα Σ είναι αυτό που μπορεί ν' ακουστεί ακόμα και στον ψίθυρο. Ο Τιριανός έπεσε κάτω στη στιγμή, σχεδόν τόσο αθόρυβα όσο και η Τζιλ, όχι όμως ακριβώς όπως εκείνη, γιατί ήταν πιο βαρύς και μεγάλος. Όταν όλοι τους ακούμπησαν πάνω στο χώμα, ο Τιριανός είδε ότι από αυτή τη θέση έβλεπε ξεκάθαρα την κορυφογραμμή του Λόφου με φόντο τον ουρανό διάσπαρτο από αστέρια. Δυο περιγράμματα ξεχώριζαν να υψώνονται: το ένα του Στάβλου, και το άλλο του Καλορμινέζου φρουρού λίγα μέτρα πιο μπροστά. Από σκοπιά, δεν έκανε διόλου καλά τη δουλειά του: δεν περπάταγε ούτε καν στεκόταν, αλλά καθόταν με τη λόγχη ακουμπισμένη πάνω στον ώμο του και το πιγούνι να γέρνει πάνω στο στήθος του. «Πολύ ωραία» είπε ο Τιριανός στην Τζιλ. Του είχε δείξει ακριβώς αυτό που ήθελε να μάθει.

Σηκώθηκαν όρθιοι κι ο Τιριανός τώρα μπήκε επικεφαλής. Αργά αργά, σχεδόν δίχως ν' ανασαίνουν, κίνησαν κατά τη συστάδα κάποιων δέντρων, καμιά δεκαπενταριά μέτρα από τη σκοπιά.

«Περιμένετε εδώ μέχρι να γυρίσω» ψιθύρισε στα δυο παιδιά. «Αν κάτι δεν πάει καλά, βάλτε το στα πόδια.» Ύστερα βγήκε θαρρετά έξω από το σύδεντρο χωρίς να φροντίζει να κρύβεται από τον εχθρό. Ο σκοπός τα 'χασε σαν τον είδε κι έκανε να πεταχτεί όρθιος: φοβήθηκε ότι ο Τιριανός μπορεί να 'ταν κάποιος από τους αξιωματικούς του και θα 'βρισκε τον μπελά του επειδή τον έκα-

νε τσακωτό να κάθεται. Πριν προλάβει όμως να σηκωθεί, ο Τιριανός είχε κιόλας γονατίσει στο 'να του πόδι δίπλα του και του έλεγε:

«Είσαι πολεμιστής του Πολυχρονεμένου μας Τισρόκ; Η ψυχή μου νιώθει αγαλλίαση που σε ανταμώνω ανάμεσα σ' όλα αυτά τα κτήνη; σ' αυτούς τους σατανάδες τους Ναρνιαούς. Το χέρι σου, φίλε.»

Πριν πάρει χαμπάρι τι συνέβαινε, ο Καλορμινέζος φρουρός βρέθηκε με το δεξί του χέρι γραπωμένο με μια γερή λαβή. Το άλλο λεπτό, κάποιος γονάτιζε πάνω στα πόδια του και κόλλαγε ένα μαχαίρι στο λαιμό του.

«Κιχ να κάνεις, είσαι νεκρός» είπε ο Τιριανός στο αυτί του. «Πες μου μόνο πού βρίσκεται ο Μονόκερος και είσαι ελεύθερος.»

«Π-πίσω από το Σταύλο, Ω, Κύριέ μου» τραύλισε ο άτυχος άντρας.

«Ωραία. Σήκω και οδήγησέ με κοντά του.»

Και που σηκώθηκε, η μύτη του μαχαιριού δεν έφυγε στιγμή από το λαιμό του. Περιφερόταν μοναχά γύρω από το λαιμό του (ψυχρή και μάλλον γαργαλιστική) καθώς ο

Τιριανός περπατούσε από πίσω του μέχρι που τη σταθεροποίησε σε μια βολική θέση κάτω από το αντί του. Τρέμοντας ο φρουρός τον οδήγησε πίσω από το Στάβλο.

Παρ' όλο το σκοτάδι, ο Τιριανός κατάφερε να δει τη λευκή σιλουέτα του Αδάμα στη στιγμή.

«Σουτ!» του είπε. «Όχι. Μη χλιδιμντρίσεις. Ναι, Αδάμα, εγώ είμαι. Πώς σ' έχουν έτσι δεμένο;»

«Κιοστέκι στα τέσσερα πόδια και με το χαλινάρι δεμένο σε κρίκο στον τοίχο του Στάβλου» ακούστηκε η φωνή του Αδάμα.

«Σκοπός! Στάσου εδώ με την πλάτη στον τοίχο. Ωραία. Κι εσύ, Αδάμα: βάλε το κέρατο έτσι που η μύτη του ν' ακουμπάει στο στέρνο του Καλορμινέζου.»

«Μετά χαράς, Κύριέ μου» είπε ο Αδάμας.

«Αν κινηθεί, μπήξε το στην καρδιά του.» Μέσα σε λίγα λεπτά, ο Τιριανός του έκοψε τα σκοινιά. Με τα κομμάτια που μείνανε έδεσε τα χέρια και τα πόδια του φρουρού. Στο τέλος τον ανάγκασε ν' ανοίξει το στόμα και του το παραγέμισε με χορτάρι, τον έδεσε έτσι που να μην μπορεί να κάνει θόρυβο και τον έβαλε να καθίσει κολλητά στον τοίχο.

«Δε σε μεταχειρίστηκα πολύ καλά, στρατιώτη» είπε ο Τιριανός. «Δεν μπορούσα να κάνω κι αλλιώς. Αν ποτέ ξανασυναντηθούμε, ελπίζω να μπορέσω να σου φερθώ καλύτερα. Και τώρα, Αδάμα, ας φύγουμε ήσυχα.»

Πέρασε τ' αριστερό του χέρι γύρω απ' το λαιμό του ζώου, που έγειρε το κεφάλι, του φίλησε τη μύτη και νιώσανε κι οι δυο τους χαρά μεγάλη. Ύστερα, όσο πιο αθόρυβα γινόταν, γύρισαν πίσω εκεί που είχαν μείνει τα παιδιά. Εκεί ήταν πιο σκοτεινά και κόντεψε να πέσει πάνω στον Ευστάθιο πριν τον καλοδεί.

«Όλα πήγαν καλά» ψιθύρισε ο Τιριανός. «Μας έπεσε

μπόλικη δουλειά νυχτιάτικα. Και τώρα στο λημέρι μας!»

Κάνανε στροφή και ξεκίνησαν. Δεν είχαν προχωρήσει πολύ, όταν ο Ευστάθιος είπε: «Πού είσαι, Πόουλ;» Δεν ήρθε καμιά απάντηση. «Είναι δίπλα σας, Κύριε, η Τζιλ;» ρώτησε.

«Μα τι;» φώναξε ο Τιριανός. «Δεν είναι δίπλα σε σένα;»

Πέρασε ένα φριχτό λεπτό. Δεν τολμούσαν να φωνάξουν, αλλά άρχισαν να λένε τ' όνομά της με τον πιο δυνατό ψιθυριστό τρόπο που γίνεται. Καμιά απάντηση δεν ερχόταν.

«Έφυγε από κοντά σου όσο έλειπα;» ρώτησε ο Τιριανός.

«Ούτε την είδα ούτε την άκουσα να φεύγει» είπε ο Ευστάθιος. «Μπορεί όμως να έφυγε χωρίς να την πάρω είδηση. Είναι αθόρυβη σαν γάτα· το είδατε και μόνος σας.»

Εκείνη τη στιγμή ακούστηκε από μακριά να χτυπά ένα τύμπανο. Ο Αδάμας κούνησε τ' αυτιά του. «Νάνοι» είπε.

«Και τι Νάνοι! Προδότες, εχθρικοί το πιθανότερο» μουρμούρισε ο Τιριανός.

«Τώρα ακούω κι οπλές να πλησιάζουν!» είπε ο Αδάμας.

Οι δυο άνθρωποι κι ο Μονόκερος δε σάλεψαν. Τώρα είχανε να ανησυχούν για ένα σωρό διαφορετικά πράγματα και δεν ξέρανε για τι να πρωτονοιαστούν. Ο θόρυβος από τις οπλές ερχόταν σταθερά όλο και πιο κοντά τους. Και ξαφνικά, πολύ κοντά τους, μια φωνή ψιθύρισε:

«Γεια. Είστε όλοι εδώ;»

Δόξα τω Θεώ, ήταν η φωνή της Τζιλ.

«Πού στο διάβολο ήσουν, βρε παιδί μου;» είπε ο Ευ-

στάθιος ψιθυρίζοντας οργισμένα, γιατί είχε πραγματικά λαχταρίσει.

«Στο Στάβλο μέσα» είπε η Τζιλ με μια πνιχτή φωνή, όμως εκείνη την πνιχτή φωνή που σου βγαίνει όταν παλεύεις να πνίξεις το γέλιο σου.

«Άκου πράματα!» γρύλισε ο Ευστάθιος. «Πλάκα κάνεις; Ε, λοιπόν, τι να σου πω, παιδάκι μου...»

«Τον φέρατε τον Αδάμα, Κύριε;» ρώτησε η Τζιλ.

«Βεβαίως. Να τος. Εσύ τι ζώο είν' αυτό που έχεις μαζί σου;»

«Αυτόν εδώ!» είπε η Τζιλ. «Πάμε όμως πίσω στον Πύργο μην τυχόν και ξυπνήσει κανένας τους.» Κι έβγαλε πάλι κάτι σκαστά γέλια.

Οι άλλοι συμμορφώθηκαν αμέσως, γιατί αρκετά είχα-νε καθυστερήσει σ' αυτό το μέρος που ήταν γεμάτο κινδύνους. Τα τύμπανα των Νάνων ακούγονταν σαν να 'χαν πλησιάσει ακόμα περισσότερο. Αφού προχώρησαν κάμποσο νότια, κάποια στιγμή ο Ευστάθιος είπε:

«Ποιον αυτόν, βρε Πόουλ; Τι θες να πεις;»

«Τον ψευτοΑσλάν» αποκρίθηκε η Τζιλ.

«Πώς;» είπε ο Τιριανός. «Μα πού ήσουν; Τι έκανες;»

«Να σας πω, Κύριε» είπε η Τζιλ. «Μόλις είδα ότι τον πήρατε το φρουρό μπροστά από το Στάβλο, σκέφτηκα. "Δεν πάω καλύτερα να ρίξω μια ματιά μέσα να δω τι είναι τέλος πάντων εκεί;" Έπεσα, λοιπόν, καταγής κι άρχισα να μπουσουλάω. Ήταν πανεύκολο να τραβήξω το μάνταλο. Βέβαια μέσα ήταν πίσσα το σκοτάδι κι από μυρωδιά όχι διαφορετικά από άλλους στάβλους. Άναψα τότε ένα φως – κι αν θέλετε το πιστεύετε – μέσα δεν υπήρχε τίποτε άλλο παρά μόνο αυτός εδώ ο κακομοίρης ο γαίδαρος μ' ένα τομάρι λιονταριού δεμένο στην πλάτη

του. Έβγαλα τότε το μαχαίρι μου και του 'πα να έρθει μαζί μου. Εδώ που τα λέμε δε χρειάστηκε διόλου να τον απειλήσω με το μαχαίρι μου. Είχε μπαφιάσει μέσα στο Στάβλο και μάλλον το 'κανε κέφι να έρθει μαζί μου. Έτσι δεν είναι, Αγάθιε, χρυσέ μου;»

«Χριστός κι Απόστολος!» είπε ο Ευστάθιος. «Ε, τι να σου πω, τα 'χω ολότελα χαμένα. Πριν ένα λεπτό ήμουν α έξω φρενών μαζί σου, κι ακόμα δηλαδή νομίζω ότι δεν ήσουν εντάξει που το 'σκασες χωρίς εμάς: πρέπει όμως να παραδεχτώ – δηλαδή θέλω να πω – τέλος πάντων αυτό που έκανες ήτανε φοβερό. Αν ήταν αγόρι θα την κάνατε Ιππότη, έτσι δεν είναι, Κύριε;»

«Αν ήταν αγόρι» είπε ο Τιριανός, «θα τη μαστίγωνα για ανυπακοή». Και μέσα στο σκοτάδι κανείς τους δεν μπόρεσε να δει αν μιλούσε με θυμό ή κάποιο χαμόγελο. Και ξαφνικά ακούστηκε ένας ήχος σαν λιμάρισμα μετάλλου.

«Τι κάνετε, Κύριε;» ρώτησε απότομα ο Αδάμας.

«Τραβάω το σπαθί μου απ' το θηκάρι για να πάρω το κεφάλι του καταραμένου Γάιδαρου» είπε ο Τιριανός αγριεμένος. «Στην άκρη, εσύ κόρη!»

«Ω, μη, σας παρακαλώ» φώναξε η Τζιλ. «Μην το κάνετε αυτό. Δεν πρέπει. Δεν έφταιγε αυτός. Όλα τα σκάρωσε ο Πίθηκος. Αυτός δεν μπορούσε να κάνει τίποτε. Και λυπάται τόσο πολύ. Και είναι καλός γαιδαράκος. Τον λένε Αγάθιο. Κι αυτή τη στιγμή τον έχω αγκαλιασμένο.»

«Τζιλ» είπε ο Τιριανός, «απ' όλους μου τους υπηκόους, είσαι η πιο γενναία και σοφή στα μυστικά του δάσους· συνάμα και η πιο ατίθαση και ανυπάκουη. Λοιπόν: ας του χαρίσουμε τη ζωή. Κι εσύ τι έχεις να πεις;» ρώτησε γυρνώντας κατά το Γάιδαρο.

«Εγώ, Κύριέ μου;» ακούστηκε η φωνή του Αγάθιου. «Εγώ το μόνο που ξέρω είναι ότι είμαι μετανιωμένος πολύ αν έκανα κάτι κακό. Ο Πίθηκος είπε ότι ο Ασλάν, εκείνος ήθελε να ντυθώ έτσι δα. Κι εγώ θαρρούσα πως εκείνος ήξερε τι έλεγε. Εγώ δεν έχω την εξυπνάδα του βλέπετε. Εγώ έκανα μόνο ό,τι μου είπε. Θαρρείτε πως είχα καμιά όρεξη να μένω μέσα σ' εκείνο το Στάβλο; Ούτε που είχα ιδέα πώς ήταν απόξω. Ποτέ δε μ' άφησε, Κύριέ μου, να βγω παρά μοναχά για καναδυό λεπτά τη νύχτα. Κάποιες μέρες, ξεχνάγαν να μου δώσουνε ακόμα και νερό.»

«Κύριέ μου» είπε ο Αδάμας, «αυτοί οι Νάνοι σαν να μου φαίνεται πως πλησιάζουν όλο και πιο κοντά. Είναι επιθυμία μας να τους συναντήσουμε;»

Ο Τιριανός έμεινε για λίγο σκεφτικός και μετά, ξαφνικά, ξέσπασε σε τρανταχτά γέλια. Ύστερα μίλησε κι αυτή τη φορά όχι ψιθυριστά. «Μα το Λιοντάρι» είπε, «αρχίζω κι αποβλακώνομαι. Αν είναι επιθυμία μας να τους συναντήσουμε; Μα και βέβαια είναι. Τώρα συναντάμε όποιον να 'ναι! Τώρα έχουμε αυτόν το Γάιδαρο να τους επιδεικνύουμε. Ας τους αφήσουμε να δούνε, λοιπόν, αυτό που τόσο τους τρόμαζε και που υποκλίνονταν

μπροστά του. Θα τους ξεσκεπάσουμε την αλήθεια που κρυβόταν πίσω από την άθλια πλεκτάνη του Πιθήκου. Το μυστικό του αποκαλύφθηκε. Πάνε τώρα αυτά που ξέρανε. Αύριο θα κρεμάσουμε τον Πίθηκο απ' το πιο ψηλό δέντρο της Νάρνια. Τέρμα πια οι ψίθυροι και τα κρυφτούλια και τα μασκαρέματα. Πού είναι αυτοί οι έντιμοι Νάνοι να τους πούμε τα καλά νέα;»

Όταν αναγκάζεσαι να μιλάς ψιθυριστά για πολλή ώρα και μόνο ο ήχος της δυνατής φωνής κάποιου επιδρά επάνω σου θετικά και σου φέρνει μια ευχάριστη αναστάτωση. Η παρέα όλη άρχισε να κουβεντιάζει δυνατά και να γελάει: ακόμα κι ο Αγάθιος ύψωσε το κεφάλι του κι έβγαλε ένα μεγαλοπρεπέστατο γκάρισμα· κάτι που ο Πίθηκος του είχε απαγορέψει εδώ και μέρες. Στη συνέχεια κατευθύνθηκαν προς το μέρος που ακούγονταν τα τύμπανα. Ο ήχος τους γινόταν όλο και πιο δυνατός και πολύ γρήγορα φάνηκε και φως από πυρσούς. Βρέθηκαν στην ανοιχτωσιά, σ' έναν απ' αυτούς τους ανώμαλους δρόμους (στην Αγγλία ούτε που θα τους λέγαμε δρόμους) που περνούσαν μέσα από την Ερημιά με το Φανάρι. Κι εκεί, είδαν καμιά τριανταριά Νάνους να περπατάνε με βήμα ρωμαλέο, κρατώντας όλοι τους αξίνες και φτυάρια πάνω στους ώμους τους. Δυο οπλισμένοι Καλορμινέζοι ήταν επικεφαλής της φάλαγγας και δυο άλλοι στο τέλος.

«Σταθείτε!» βροντοφώναξε ο Τιριανός και πετάχτηκε στη μέση του δρόμου. «Στρατιώτες, σταθείτε! Πού οδηγείτε τους Νάνους της Νάρνια και με ποιανού τις διαταγές;»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ

Και τώρα δυο λόγια για τους Νάνους

Οι δυο Καλορμινέζοι στρατιώτες που ήταν επικεφαλής της φάλαγγας, μόλις είδαν τον Τιριανό που τον πήραν για Ταρκαάν ή για κάποιο σπουδαίο άρχοντα με δυο οπλισμένους ιπποκόμους, στάθηκαν προσοχή και ύψωσαν τα σπαθιά τους σε χαιρετισμό.

«Ω, Αφέντη» είπε ο ένας τους, «οδηγούμε αυτά τα ανθρωπάκια στην Καλορμίνη για να δουλέψουνε στα ορυχεία του Πολυχρονεμένου μας Τισρόκ.»

«Μα το Μεγαλοδύναμο θεό Τας, πολύ πειθήνιους τους βλέπω» είπε ο Τιριανός. Κι ύστερα γύρισε ξαφνικά κατά τη μεριά των ίδιων των Νάνων. Περίπου ένας στους έξι κράταγε πυρσό και στην τρεμουλιαστή του φλόγα φαίνονταν τα πρόσωπά τους με τις γενειάδες να τον κοιτάζουν μ' εκείνη τη θλιμμένη έκφραση δαρμένου σκυλιού. «Δώσατε μάχη φοβερή εναντίον του Τισρόκ, Νάνοι, και κατέκτησε τη χώρα σας;» ρώτησε. «Γι' αυτό τώρα τραβάτε με τέτοια υπομονή να πεθάνετε στ' αλατωρυχεία του Πουγκραχάν;»

Οι δυο στρατιώτες τον κοίταξαν μ' έκπληξη, αλλά όλοι οι Νάνοι απάντησαν: «Διαταγές του Ασλάν, διαταγές του Ασλάν. Μας πούλησε. Πώς να τα βάλουμε εμείς μαζί του;»

«Μάχη με τον Τισρόκ! Σιγά το πρόσωπο!» πρόσθεσε κάποιος άλλος κι έφτυσε κάτω. «Αν κοτάει ας δοκιμάσει!»

«Σκασμός, παλιόσκυλο!» φώναξε ο στρατιώτης που είχε το γενικό πρόσταγμα.

«Κοιτάξτε!» φώναξε ο Τιριανός τραβώντας τον Αγάθιο μπροστά, κοντά στα φώτα. «Τα πάντα ήταν ένα ψέμα. Ο Ασλάν δεν ήρθε καθόλου στη Νάρνια. Σας κορόιδεψε ο Πίθηκος. Τούτο δω το ζωντανό ήταν που έβγαζε από το Στάβλο και σας έδειχνε. Κοιτάξτε το!»

Αυτό που βλέπανε οι Νάνοι τώρα που μπορούσαν να το δουν από κοντά, ήταν βέβαια αρκετό για να τους κάνει ν' αναρωτηθούν πώς ήταν δυνατό ποτέ να ξεγελαστούν. Όλο αυτόν τον καιρό που ο Αγάθιος ήταν μπου-

ντρουμισσμένος μέσα στο Στάβλο, το τομάρι του λιονταριού είχε γίνει τα μαύρα του τα χάλια κι αυτό το ταξίδι νυχτιάτικα μέσα από το δάσος το είχε στραπατσάρει ακόμα περισσότερο. Στον ένα ώμο είχε γίνει ένας τεράστιος σγρούμπος. Το κεφάλι, χώρια που 'χε φάει σπρωξιά στο πλάι, είχε φύγει από τη θέση του κι ήταν αρκετά πίσω έτσι που ο καθένας μπορούσε να δει τα κουτά, ευγενικά, γαϊδουρίσια μάτια να κοιτάζουν κάτω από τη λεοντή. Στο 'να πλάι από το στόμα του κρεμόταν λίγο χορτάρι, γιατί καθώς τον φέρνανε αυτός τσιμπολογούσε στα μουλωχτά. Και μουρμούραγε: «Δεν ήτανε δικό μου φταίξιμο. Δεν είμαι κανάς ξύπνιος εγώ. Σάμπως είπα και ποτέ μου πως είμαι;»

Για ένα δευτερόλεπτο, οι Νάνοι έμειναν να κοιτάνε τον Αγάθιο μ' ορθάνοιχτο το στόμα και τότε ένας στρατιώτης είπε απότομα: «Τρελάθηκες, Αφέντη μου! Τι 'ναι αυτά που κάνεις στους δούλους;» Κι ο άλλος είπε: «Κι εσύ ποιος είσαι του λόγου σου;» Καμιά λόγχη δεν ήταν σε θέση χαιρετισμού τώρα – και οι δυο είχαν χαμηλώσει και ήταν πανέτοιμες για δράση.

«Πες το σύνθημα» είπε ο αρχηγός τους.

«Αυτό είναι το σύνθημα» είπε ο Βασιλιάς και τράβηξε το σπαθί απ' το θηκάρι. «Με το φως της χαρ αυγής, τα ψέματα τελειώνουν. Και τώρα κοίτα να σωθείς, αχρείε εσύ, γιατί είμαι ο Τιριανός από τη Νάρνια.

Κι έπεσε καταπάνω του σαν κεραυνός. Ο Ευστάθιος που τράβηξε κι αυτός το σπαθί του όταν είδε το Βασιλιά να τραβάει το δικό του, όρμησε πάνω στον άλλο στρατιώτη. Το πρόσωπό του είχε γίνει κάτωχρο· εδώ που τα λέμε, δεν τον αδικώ καθόλου. Και είχε την τύχη που έχουνε συνήθως οι ατζαμήδες. Όλα όσα του δίδαξε ο Τιριανός εκείνο το απομεσήμερο είχανε πάει περίπατο·

κοπάνανε λοιπόν σπαθιές στον αέρα (δεν είμαι σίγουρος αν είχε και κλειστά τα μάτια του) και ξαφνικά ανακάλυψε, και κυριολεκτικά τα 'χασε, ότι ο Καλορμινέζος ήταν ξάπλα στα πόδια του μπροστά νεκρός. Μολονότι ένιωσε μεγάλη ανακούφιση εκείνη τη στιγμή, ένιωσε και κάπως τρομοκρατημένος. Η μάχη του Βασιλιά κράτησε καναδυό λεπτά περισσότερο: ύστερα τον σκότωσε κι εκείνος τον δικό του Καλορμινέζο και φώναξε του Ευστάθιου, «Το νου σου στους άλλους δυο.»

Οι Νάνοι όμως τους είχαν τακτοποιήσει τους δυο Καλορμινέζους που 'ταν πίσω. Δεν είχε απομείνει κανένας από τον εχθρό.

«Μπράβο, Ευστάθιε!» φώναξε ο Τιριανός χτυπώντας τον στην πλάτη. «Τώρα λοιπόν, Νάνοι, είστε ελεύθεροι. Κι αύριο ξεκινάμε για να ελευθερώσουμε ολάκερη τη Νάρνια. Τρία “ζήτω” για τον Ασλάν!»

Όμως η ανταπόκριση ήταν σκέτη απογοήτευση. Ελάχιστοι Νάνοι (ζήτημα να 'ταν πέντε) κάναν μια ξενέρωτη προσπάθεια κι αυτή έσβησε σχεδόν αμέσως: από τους πιο πολλούς ακούστηκαν κάποια πνιχτά μουγκρίσματα. Και πολλοί δε βγάλαν τσιμουδιά.

«Μα καλά, δεν καταλαβαίνουν;» ρώτησε η Τζιλ με αγωνία. «Τι έχετε πάθει όλοι σας, Νάνοι; Δεν ακούσατε τι σας είπε ο Βασιλιάς; Τελειώσαν τα βάσανά σας. Ο Πίθηκος δε θα κάνει τώρα ό,τι θέλει στη Νάρνια. Όλα θα ξαναγίνουν όπως πριν. Μπορείτε να χαρείτε τη ζωή σας πάλι. Δεν είστε ευχαριστημένοι;»

Μετά από μια παύση που θα κράτησε κανά λεπτό, ένας μάλλον ασχημούτσικος Νάνος με μαλλί και γένι μαύρα σαν το κάρβουνο είπε:

«Και ποια είσαι του λόγου σου, Μανταμίτσα;»

«Είμαι η Τζιλ» είπε εκείνη. «Η ίδια η Τζιλ που έσωσε

το Βασιλιά Ριλιανό από τα μάγια – κι αυτός από δω είναι ο Ευστάθιος που επίσης βοήθησε – και ξαναγυρίσαμε από τον κόσμο τον δικό μας μετά από εκατοντάδες χρόνια. Μας έστειλε ο Ασλάν.»

Οι Νάνοι κοιτάχτηκαν ο ένας με τον άλλο κάνοντας γκριμάτσες: γκριμάτσες ξινίλας, όχι χαράς.

«Για δώστε βάση!» είπε ο Μαύρος Νάνος (που τ' όνομά του ήταν Γκριφλ). «Δεν ξέρω πώς τα βλέπετε τα πράγματα εσείς οι άλλοι, εγώ πάντως αυτό που βλέπω είναι ότι μπούχτησα ν' ακούω περί Ασλάν και μου φτάνουν και μου περισσεύουν για την υπόλοιπη ζωή μου.»

«Έτσι είναι, έτσι είναι» μούγκρισαν και οι άλλοι Νάνοι. «Δεν τα σηκώνουμε αυτά πια.»

«Μα τι θέλετε να πείτε;» είπε ο Τιριανός. Όση ώρα έδινε τη μάχη του, δεν είχε χάσει το χρώμα του, όμως τώρα ήταν κάτωχρος. Τη φανταζόταν όμορφη τούτη την ώρα, αλλά εξελισσόταν σ' εφιάλτη.

«Θαρρείς πως έχουμε κλουβιάνει ντιπ κατά ντιπ, σίγουρα έτσι θαρρείς» είπε ο Γκριφλ. «Μας κοροϊδέψανε μια φορά κι ελόγου σου περιμένεις να μας ξανακοροϊδέψεις. Τέρμα οι ιστορίες με τον Ασλάν, μπήκες; Ρίξτε του μια ματιά! Τι βλέπετε; Ένα γέρικο γομάρι με μακριά αυτιά!»

«Μα τους ουρανούς, θα τρελαθώ!» είπε ο Τιριανός. «Είπε κανείς από μας ότι αυτό εδώ είναι ο Ασλάν; Τού-

τος δω είναι απομίμηση του πραγματικού Ασλάν που τη σκαρφίστηκε ο Πίθηκος. Δεν καταλαβαίνετε, λοιπόν;»

«Κι ελόγου σου μας έχεις κάποια καλύτερη απομίμηση, εντάξει;» είπε ο Γκριφλ. «Να λείπει. Μας ξεγελάσανε μια φορά. Δε θα μας ξεγελάσουν κι άλλη.»

«Μα εγώ δε σας ξεγέλασα» είπε ο Τιριανός θυμωμένα, «εγώ υπηρετώ τον αληθινό Ασλάν.»

«Και πού 'ναι τος; Ποιος είναι; Δείξ' τον μας!» φώναξαν μερικοί Νάνοι.

«Μήπως νομίζετε ότι τον έχω στο τσεπάκι μου, ανήτοι;» είπε ο Τιριανός. «Ποιος είμαι εγώ που μπορώ να κάνω τον Ασλάν να εμφανίζεται μ' ένα μου κάλεσμα; Δεν είναι κανένα ήμερο λιοντάρι.»

Τη στιγμή που ξεστόμισε αυτά τα λόγια συνηθειοποίησε πως είχε κάνει λάθος κίνηση. Αμέσως οι Νάνοι άρχισαν να ξαναλένε με ψεύτικη, σαρκαστική φωνή, «κανένα ήμερο λιοντάρι, κανένα ήμερο λιοντάρι. Και οι άλλοι οι τύποι τα ίδια μας τσαμπουνάγανε.»

«Θέλετε να πείτε ότι δεν πιστεύετε στον αληθινό Ασλάν;» είπε η Τζιλ. «Αφού εγώ τον έχω δει. Εκείνος μάλιστα μας έστειλε εδώ από έναν άλλο κόσμο, διαφορετικό.»

«Α» έκανε ο Γκριφλ μ' ένα πλατύ χαμόγελο. «Αυτά τα λες εσύ. Σου το μάθανε καλά το μάθημά σου. Μας το λες νεράκι, εντάξει;»

«Τι χωριατιά!» φώναξε ο Τιριανός. «Πώς μπορείτε να κατηγορείτε μια κυρία κατάμουτρα ότι λέει ψέματα;»

«Ψιτ, Κύριος, για κράτα τη γλώσσα σου μαζεμένη» είπε ο Νάνος. «Εμείς δε θέλουμε άλλους βασιλιάδες – και να είσαι ο Τιριανός, που δεν του μοιάζεις και διόλου – πολύ περισσότερο δε θέλουμε άλλους Ασλάνηδες. Από τώρα και στο εξής θα κάνουμε κουμάντο μόνοι μας και

τη μέση μας δε θα τη λυγίζουμε μπροστά σε κανέναν. Μπήκες;»

«Σωστά!» φωνάξανε κι οι άλλοι Νάνοι. «Τώρα είμαστε ελεύθερα πουλιά. Τέρμα οι Ασλάνηδες, τέρμα οι Βασιλιάδες, τέρμα τα μπουρδοπαραμύθια για άλλους κόσμους. Οι Νάνοι για τους Νάνους!» Και ξαναπήγαν πίσω στις θέσεις τους για να 'ναι έτοιμοι να ξαναγυρίσουν εκεί απ' όπου είχαν ξεκινήσει.

«Κτηνάκια!» είπε ο Ευστάθιος. «Δεν πρόκειται ούτε ευχαριστώ να πείτε που σας γλιτώσαμε από τ' αλατωρυχεία;»

«Καλα, τα ξέρουμε αυτά» πέταξε ο Γκριφλ πίσω από την πλάτη του. «Κι εσείς του χεριού σας μας θέλετε, γι' αυτό μας γλιτώσατε. Παίζετε κι εσείς το δικό σας παιχνίδι. Ελάτε, παλικάρια, φύγαμε.»

Και οι Νάνοι ξαναπιάσανε εκείνο το παράξενο τραγουδάκι που λένε όταν βαδίζουν με υπόκρουση τα τύμπανα, και κίνησαν με βήματα βαριά μέσα στο σκοτάδι.

Ο Τιριανός κι οι φίλοι του απόμειναν να τους κοιτάζουν. Ύστερα είπε μια μόνο λέξη: «Πάμε» και συνέχισαν το ταξίδι τους.

Ήταν μια παρέα σιωπηλή. Ο Αγάθιος ένιωθε ακόμα ντροπιασμένος, αφήνω που δεν πολυκατάλαβε τι είχε συμβεί. Η Τζιλ, εκτός από αγανακτισμένη με τους Νάνους, ήταν και βαθύτατα εντυπωσιασμένη από τον Ευστάθιο που νίκησε τον Καλορμινέζο κι ένιωθε κάποιο δέος απέναντί του. Όσο για τον Ευστάθιο, η καρδιά του ακόμα χτύπαγε σαν τρελή. Ο Βασιλιάς είχε το χέρι του ακουμπισμένο στον ώμο του Μονόκερου κι εκείνος κάθε τόσο έτριβε την απαλή του μύτη πάνω στο μάγουλο του Βασιλιά. Κανένας δεν έκανε να πει στον άλλο κάτι για παρηγόρια. Δεν ήταν και τόσο απλό να βρεις κάτι να

πεις για ν' ανακουφίσεις τους άλλους. Ο Τιριανός δεν είχε φανταστεί ποτέ του ότι ο αντίκτυπος που είχε το στήσιμο του ψευτοΑσλάν από τον Πίθηκο, θα ήταν να σταματήσει ο κόσμος να πιστεύει πια στον πραγματικό. Φανταζόταν ότι μόλις θα αποκάλυπτε στους Νάνους την απάτη, εκείνοι θα πήγαιναν αμέσως με το μέρος του. Κι ότι την επόμενη νύχτα θα τους οδηγούσε στο Λόφο με το Στάβλο και θα έδειχνε τον Αγάθιο σ' όλα τα πλάσματα, κι όλοι θα τα βάζανε με τον Πίθηκο κι ότι μετά από καμιά πιθανή συμπλοκή με τους Καλορμινέζους, θα τέλειωνε όλη η ιστορία. Όμως τώρα έβλεπε ότι δεν μπορούσε να βασιστεί πουθενά. Πόσοι ακόμα Ναρνιανοί μπορεί ν' αντιδρούσαν έτσι όπως οι Νάνοι;»

«Νομίζω πως κάποιος μας έχει πάρει το κατόπι» είπε ο Αγάθιος ξαφνικά.

Σταμάτησαν κι έστησαν αυτή. Δεν κάνανε λάθος, κάποιο πνιχτό πατ πατ ακουγόταν πίσω τους από ποδαράκια μικρά.

«Ποιος είναι εκεί;» φώναξε δυνατά ο Βασιλιάς.

«Εγώ, Κύριέ μου. Μονάχος μου είμαι» ήρθε μια φωνή. «Εγώ, ο Πόγκιν ο Νάνος. Μόλις τώρα κατάφερα να το σκάσω από τους άλλους. Είμαι με το μέρος σας, Κύριέ μου: και με του Ασλάν. Βάλτε στη χούφτα μου Νανίσιο σπαθί, Κύριέ μου, και θα με δείτε να χτυπάω με την ψυχή μου αυτούς που το αξίζουν.»

Μαζεύτηκαν όλοι τριγύρω του και τον καλωσόρισαν και τον παίνεψαν και του χτύπησαν φιλικά την πλάτη. Βέβαια μ' ένα μοναδικό Νάνο δεν αλλάζανε και πολύ τα πράματα, ωστόσο, και μόνο αυτή η μία παρουσία τούς χαροποίησε λιγάκι. Ανέβηκε το ηθικό όλης της συντροφιάς. Το ηθικό της Τζίλ όμως και του Ευστάθιου δεν έμεινε και για πολύ ψηλά όχι γι' άλλο λόγο, αλλά γιατί είχαν αρχίσει να χασμουριούνται και να κουτουλάνε, που στο μυαλό τους δεν είχαν άλλο παρά να πέσουνε για ύπνο.

Ακριβώς λίγο πριν από το χάραμα, την πιο ψυχρή ώρα της νύχτας, έφτασαν πίσω στον Πύργο. Καλά θα 'ταν να βρίσκανε κάτι έτοιμο για φαΐ, αλλά να μπούνε στον κόπο να ετοιμάσουν κάτι για να το φάνε ύστερα από ώρα, ούτε να το διανοηθούν. Ήπιανε νερό από το ρυάκι, ρίξανε λίγο στο πρόσωπό τους, και τράβηξαν γραμμή για τις κουκέτες τους, εκτός από τον Αγάθιο και τον Αδάμα που είπαν ότι έξω νιώθανε πιο άνετα. Εδώ που τα λέμε καλύτερα, γιατί να είσαι στον ίδιο χώρο μ' ένα Μονόκερο κι ένα στρουμπουλό, και σε πλήρη ανάπτυξη γάιδαρο, ε, όσο να 'ναι δημιουργείται κάποιος συνωστισμός.

Οι Νάνοι της Νάρνια, αν και το μπόι τους ίσα που ξεπερνά το ένα μέτρο, για το σουλούπι τους είναι τα πιο σκληραγωγημένα και γεροδύναμα πλάσματα που υπάρχουν. Έτσι, λοιπόν, ο Πόγκιν, μολονότι είχε περάσει μια σκληρή μέρα και είχε ξενυχτήσει κι από πάνω, ξύπνησε φρέσκος φρέσκος νωρίτερα απ' όλους τους άλλους. Ύστερα πήρε το τόξο της Τζίλ, βγήκε έξω και χτύπησε δυο περιστέρια του δάσους. Μετά κάθισε στο скаλάκι και καταπιάστηκε με το μάδημα κουβεντιάζοντας συνάμα με τον Αγάθιο και το Μονόκερο. Ο Αγάθιος είχε συνέλθει κάπως. Ο Αδάμας, ως Μονόκερος που είναι και

επομένως από τα ευγενέστερα και πιο ευαίσθητα ζώα, του είχε φερθεί με μεγάλη καλοσύνη. Του έπιασε κουβέ-ντα για θέματα που τους ήταν οικεία όπως, ας πούμε, για το χόρτο και τη ζάχαρη και τη φροντίδα που χρειάζονταν οι οπλές τους. Κατά τις δέκα και μισή, εμφανίστηκαν ο Ευστάθιος και η Τζιλ, που χασμουριόνταν και τρίβαν τα μάτια τους συνέχεια. Ο Νάνος τούς έδειξε πού μπορού-σαν να βρουν μπόλικο χόρτο που το λέγανε Αγριοβότα-νο και θυμίζει περίπου λάπαθο πολύ πιο νόστιμο όμως όταν το μαγειρέψεις. (Με λίγο βούτυρο και πιπέρι γίνε-ται τέλειο, αλλά πού να τα 'βρουν.) Έτσι, λοιπόν, κάτι από δω κάτι από κει, βρέθηκαν να κάνουνε γεύμα λου-κούλλειο για πρωινό ή μεσημεριανό, όπως θέλετε πείτε το. Ο Τιριανός πήγε λίγο παρά πέρα στο δάσος, κι έφερε μερικά κλαριά για τη φωτιά. Όση ώρα μαγειρεύαν το φαγητό – ώρα ατέλειωτη, ιδίως όταν άρχισε να μυρίζει ολό και πιο ωραία, προμήνυμα ότι κόντευε να γίνει – ο Βασιλιάς βρήκε μια τέλεια στολή Νάνου για τον Πόγκιν: πανοπλία, περικεφαλαία, ασπίδα, σπαθί, ζώνη και μα-χαίρι. Μετά έκανε επιθεώρηση στο σπαθί του Ευστάθιου κι ανακάλυψε ότι ο Ευστάθιος, όταν σκότωσε τον Κα-λορμινέζο, το ξανάβαλε στο θηκάρι δίχως να το καθαρί-σει. Του τα 'ψαλλε για τα καλά και τον έβαλε να το πλύ-νει και να το γυαλίσει.

Όλα αυτά όσο η Τζιλ, που την έκοβε η πείνα, πηγαι-νοερχόταν πέρα δώθε, πότε ανακατώνοντας το φαγητό στην κατσαρόλα και πότε ρίχνοντας ματιές γεμάτες μί-σος στο Γάϊδαρο και στο Μονόκερο που βόσκανε πανευ-τυχείς. Πόσες φορές δεν είπε εκείνο το πρωινό τι καλά θα 'τανε να μπορούσε κι αυτή να φάει χορτάρι!

Όταν κατέφθασε το φαγητό, όλοι τους παραδέχτηκαν ότι άξιζε η αναμονή και οι δεύτερες μερίδες κάναν το

γύρο του τραπεζιού. Όταν χόρτασαν, οι τρεις σύντροφοι κι ο Νάνος βγήκαν και κάθισαν στο κατώφλι. Τα δυο τετράποδα ξάπλωσαν αντίκρυ τους, ο Νάνος (αφού ζήτησε άδεια από την Τζιλ και τον Τιριανό) άναψε την πίπα του, και ο Βασιλιάς είπε:

«Και τώρα, φίλε Πόγκιν, κατά πάσαν πιθανότητα, θα έχεις περισσότερα νέα για τον εχθρό από μας. Πες μας τα όσα γνωρίζεις. Και πρώτα απ' όλα, πες μας τι παραμύθι λένε για την απόδρασή μου;»

«Την πιο πονηρή ιστορία, Κύριέ μου, που σκαρφιστήκανε ποτέ» είπε ο Πόγκιν. «Τη διηγήθηκε ο Γάτος ο Κοκκινοτρίχης, κι αυτός θα την έβγαλε κι από το μυαλό του. Αυτός που λέτε ο Κοκκινοτρίχης, Κύριέ μου – που την πονηριά του δεν ξανάχε άλλος γάτος ποτέ –, είπε ότι έτυχε να περνάει δίπλα από το δέντρο που κάποιοι κακοποιοί σε είχανε δεμένο. Είπε, λοιπόν, ότι (και να με συμπαθά η Μεγαλειότητά σου) εσύ ωρυσόσουν και κατέβαζες κατάρες και βλαστήματες τον Ασλάν: και ξεστομίζες “λόγια που μου είναι αδύνατο να επαναλάβω”, έτσι ακριβώς το 'πε και μ' ένα ύφος τόσο σεμνό και καθώς πρέπει – τις ξέρετε τις Γάτες τι καταφερτζούδες είναι. “Και τότε”, λέει ο Κοκκινοτρίχης, “ξαφνικά, στη λάμψη μιας αστραπής, βλέπω να εμφανίζεται ο Ασλάν ο ίδιος και να καταβροχθίζει τη Μεγαλειότητά του με μια χαψιά”. Όλα τα Ζώα άρχισαν να τρέμουν στο άκουσμα αυτής της ιστορίας και μερικά μάλιστα πέσαν λιπόθυμα κείνη και τη στιγμή. Φυσικά, ο Πίθηκος έπιασε να τη συνεχίσει. “Να!” λέει. “Βλέπετε τι κάνει ο Ασλάν σ' αυτούς που δεν τον σέβονται; Αυτό να σας γίνει μάθημα.” Και τα κακόμοιρα τα ζώα πατήσανε τα γρυλίσματα και τις κλάψες και λέγανε: “αμ' θα μας γίνει!” Καταπώς τα βλέπεις, λοιπόν, η απόδρασή σου, Βασιλιά μου, δεν τα 'κανε

να κάτσουν να σκεφτούν αν έχεις ακόμα πιστούς φίλους να σε βοηθήσουν, παρά τα έκανε πιο φοβισμένα και πειθήνια όργανα του Πιθήκου.»

«Τι σατανική πολιτική!» είπε ο Τιριανός. «Αυτός ο Γάτος επομένως ακολουθεί τις συμβουλές του Πιθήκου.»

«Ζήτημα είναι, Κύριέ μου, αν ο Πίθηκος είναι σε θέση να δίνει τώρα συμβουλές» απάντησε ο Νάνος. «Βλέπετε το 'χει ρίξει στο πιτό. Προσωπικά εγώ πιστεύω ότι τώρα το κουμάντο το 'χει ο Κοκκινοτρίχης ή ο Ρίσντα – αυτός είναι ο Καλορμινέζος αρχηγός. Και κάτι μου λέει ότι η κύρια αιτία για την άθλια υποδοχή που σας έγινε είναι κάποιες κουβέντες που πέταξε στους Νάνους αυτός ο Γάτος. Να σας πω γιατί νομίζω ότι φταίει αυτός. Σε μια από εκείνες τις φοβερές συγκεντρώσεις μες στο μεσονύχτι, αφού το διαλύσαμε, αυτό έγινε προχτές, εγώ είχα προχωρήσει κάμποσο για το σπιτικό μου κι αίφνης είδα ότι είχα ξεχάσει την πίπα μου. Επειδή ήταν μια εξαιρετική πίπα και η αγαπημένη μου από παλιά, γύρισα πίσω για να ψάξω να τη βρω. Πριν φτάσω όμως στη θέση που καθόμουνα (σκοτάδι πίσσα εκεί εννοείται) ακούω γατίσια φωνή να λέει “Μιάου” και Καλορμινέζικη φωνή να λέει “εδώ... μίλα σιγανά”. Στέκομαι κι εγώ ακίνητος σαν κοκαλωμένος. Και διαπιστώνω ότι αυτοί οι δυο είναι ο Κοκκινοτρίχης κι ο Ρίσντα Ταρκαάν όπως τον λένε. “Ευγενικέ μου Ταρκαάν” ακούω το Γάτο να λέει μ' εκείνη τη μελιστάλαχτη φωνή του. “Θα 'θελα μοναχά να 'ξερα τι εννοούσαμε σήμερα κι οι δυο μας όταν λέγαμε για τον Ασλάν ότι δε σημαίνει τίποτε περισσότερο από τον Τας.” “Το δίχως άλλο, παμπονηρότατε Γάτε” λέει εκείνος, “το έπιασες το νόημά μου.” “Δηλαδή, θες να πεις” λέει ο Κοκκινοτρίχης “ότι δεν υπάρχει ούτε ο ένας ούτε ο άλλος;” “Κάθε φωτεινό μυαλό το γνωρίζει αυτό” είπε ο Ταρκαάν. “Μα τότε

καταλαβαινόμαστε εμείς οι δυο” γουργούρισε ο Γάτος. “Μήπως ανησυχείς λιγάκι κι εσύ, όπως κι εγώ, για τον Πίθηκο;” “Σιγά το ηλίθιο, άπληστο κτήνος” λέει ο άλλος, “αν και για την ώρα τον έχουμε ανάγκη. Εμείς οι δυο πρέπει να παίρνουμε αποφάσεις στα κρυφά και να βάζουμε τον Πίθηκο να τις εκτελεί”. “Και θα ’τανε καλύτερα, δε θα ’τανε” είπε ο Κοκκινοτρίχης, “να αφήσουμε και μερικούς φωτισμένους Ναρνιανούς να μπουને στο κόλπο: ένας ένας κι εφόσον τον κρίνουμε κατάλληλο. Γιατί τα Ζώα που πιστεύουνε στον Ασλάν μπορεί ν’ αλλάξουνε μυαλά απ’ τη μια στιγμή στην άλλη: και θα γίνει αυτό έτσι και στη μούρλα του ο Πίθηκος προδώσει το μυστικό του. Όμως εκείνοι που δε σκοτίζονται μήτε για τον Τας μήτε για τον Ασλάν κι άλλο δεν έχουνε στο νου τους παρά το συμφέρον τους και τα οφέλη που θα ’χουνε από τον Τισρόκ όταν η Νάρνια γίνει επαρχία της Καλορμίνας, αυτοί θα ’ναι αμετακίνητοι”. “Είσαι καταπληκτικός” είπε ο Αρχηγός των Καλορμινέζων. “Μοναχά να διαλέγεις τον καθένα με μεγάλη προδοχή”.

Όση ώρα μίλαγε ο Νάνος, ο καιρός πήρε ν’ αλλάζει. Όταν βγήκαν να καθίσουν έξω, η μέρα ήταν ηλιόλουστη. Τώρα ο Αγάθιος έτρεμε από το κρύο. Ο Αδάμας σήκωσε το κεφάλι του ανήσυχος. Η Τζιλ κοίταξε ψηλά.

«Συννεφιάζει» είπε.

«Κρύο που κάνει!» είπε ο Αγάθιος.

«Τσουχτερό, μα το Λιοντάρι!» είπε ο Τιριανός, φυσώντας αχνό στα χέρια του να τα ζεστάνει. «Μα τι αηδία! Τι ’ναι αυτό που βρομάει;»

«Πουφ!» έκανε ο Ευστάθιος κρατώντας τη μύτη του. «Σαν ψοφίμι βρομάει. Να υπάρχει κανένα σκοτωμένο πουλί εδώ γύρω; Και πώς και δεν το προσέξαμε νωρίτερα;»

Ο Αδάμας σηκώθηκε στα πόδια του αναστατώνοντας το σύμπαν κι έδειξε με το κέρατό του.

«Κοιτάχτε!» φώναξε δυνατά. «Κοιτάχτε αυτό το πράμα! Να! Να! Εκεί!»

Και τότε, όλοι τους κοίταξαν και είδαν: και το πρόσωπο όλωνών πήρε μια έκφραση υπέρτατης αηδίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΟΟ

Τι νέα έφερε ο Αετός

Στη σκιά των δέντρων, στην άλλη άκρη του ξέφωτου κάτι αναδεύτηκε. Γλίστραγε αργά αργά κατά το Βοριά. Με την πρώτη ματιά μπορεί να λάθευες και να το έπαιρνες για καπνό, γιατί ήταν γκριζο και διάφανο. Εκείνη η απαίσια μυρουδιά όμως δεν ήτανε μυρουδιά καπνού.

Χώρια που το πράμα αυτό διατηρούσε κάποιο σχήμα, ενώ ο καπνός μαζεύεται και στροβιλίζεται. Με τίποτα δε θα 'λεγες πως έμοιαζε το σουλούπι του με ανθρώπου, ξεχώριζες όμως ένα κεφάλι πουλιού· κάποιου πουλιού αρπαχτικού με άγριο, γαμπσό ράμφος. Είχε τέσσερα χέρια που τα 'χε υψωμένα πάνω από το κεφάλι του και τεντωμένα κατά το Βοριά, λες και σκόπευε να γραπώσει ολάκερη τη Νάρνια μέσα στις χούφτες του· και τα δάχτυλά του – και τα είκοσι – ήταν κι αυτά γαμπσά σαν το ράμφος του και τα νύχια του ήταν μακριά, μυτερά σαν πουλιού· όχι σαν ανθρώπου. Κύλαγε πάνω στο γρασίδι αντί να περπατάει και, στο πέρασμά του, το χορτάρι θαρρείς και μαραινόταν.

Ο Αγάθιος του 'ριξε μοναχά μια ματιά, πάτησε ένα τσιριχτό γκάρισμα κι όρμησε μέσα στον Πύργο. Και η Τζιλ (που, καθώς ξέρετε, δεν είναι καμιά φοβισιάρρα) έκρυψε το πρόσωπό της μέσα στα χέρια της για να μην το βλέπει άλλο. Οι άλλοι έμειναν να το κοιτούν για κανά λεπτό, μέχρι που χώθηκε μέσα στο σύδεντρο στα δεξιά και χάθηκε. Ύστερα, ο ήλιος ξαναβγήκε, και τα πουλιά ξανάρχισαν να κελαηδούν.

Όλοι ξαναβρήκαν την ανάσα τους την κανονική και ζωντάνεψαν. Όση ώρα ήταν ορατό, στέκονταν όλοι ακίνητοι σαν αγάλματα.

«Τι 'ταν αυτό;» ρώτησε ο Ευστάθιος ψιθυριστά.

«Το έχω ξαναδεί άλλη μια φορά» είπε ο Τιριανός. «Όμως εκείνη τη φορά ήταν σκαλισμένο πάνω σε πέτρα και επιχρυσωμένο και για μάτια είχε ατόφια διαμάντια. Τότε ήμουνα στην ηλικία τη δική σου και είχα βρεθεί σαν επισκέπτης στην αυλή του Τιςρόκ στην Τασμπαάν. Με πήγε στο μεγάλο ναό του Τας. Εκεί το είδα, σκαλισμένο πάνω από το βωμό.»

«Δηλαδή αυτό – αυτό το πράμα – ήταν ο Τας;» είπε ο Ευστάθιος.

Αντί να του απαντήσει, ο Τιριανός αγκάλιασε την Τζιλ στους ώμους και είπε: «Πώς τα πάει η Κυρία;»

«Ε-εντάξει» είπε η Τζιλ, παίρνοντας τα χέρια από το ωχρό της πρόσωπο και κάνοντας μια προσπάθεια να χαμογελάσει. «Καλά είμαι. Μόνο για μια στιγμή μου 'ρθε ανακατωσούρα.»

«Άρα, λοιπόν» είπε ο Μονόκερος, «τελικά φαίνεται ότι υπάρχει στ' αλήθεια ο Τας».

«Μάλιστα» είπε ο Νάνος. «Κι εκείνος ο μουρλοΠίθηκος, που δεν πιστεύει ότι υπάρχει, θα την πάθει για τα καλά! Τας ήθελε; Ορίστε ο Τας.»

«Και πού να πήγε αυτό το – αυτός ο – αυτό το Πράγμα;» είπε η Τζιλ.

«Βόρεια, στην καρδιά της Νάρνια» είπε ο Τιριανός. «Ήρθε για να ζήσει ανάμεσά μας. Το κάλεσαν και ήρθε.»

«Χο-χο-χο» γέλασε χαιρέκακα ο Νάνος τρίβοντας τα τριχωτά του χέρια. «Θα τα χάσει ο Πίθηκος. Ο κόσμος δεν πρέπει να καλεί δαίμονες εκτός κι αν το εννοεί.»

«Ποιος να ξέρει αν ο Τας θα είναι ορατός στον Πίθηκο;» είπε ο Αδάμας.

«Δε μου λέτε! Πού πήγε ο Αγάθιος;» ρώτησε ο Ευστάθιος.

Άρχισαν όλοι να φωνάζουν τ' όνομα του Αγάθιου δυνατά και η Τζιλ πήγε να ψάξει πίσω από τον Πύργο μήπως και βρισκόταν εκεί. Είχανε μπαφιάσει να τον ψάχνουν όταν, με τα πολλά, στην είσοδο του Πύργου φάνηκε το μεγάλο γκρίζο του κεφάλι. Κοίταξε με προφύλαξη έξω και είπε: «Έφυγε αυτό;» Κι όταν τελικά τον έπεισαν να βγει έξω, ο Αγάθιος έτρεμε όπως τρέμουν τα σκυλιά πριν ξεσπάσει μπόρα.

«Τώρα βλέπω» είπε ο Αγάθιος, «ότι ήμουνα πραγματικά πολύ ανόητος γάιδαρος. Δεν έπρεπε να τον ακούσω το Σαΐνη. Ποτέ δε μου πέρασε απ' το μυαλό ότι θ' άρχιζαν να συμβαίνουν τέτοια πράματα».

«Αντί να κοπανάς όλη την ώρα ότι δεν είσαι έξυπνος, αν προσπαθούσες να φέρεσαι όσο έξυπνα μπορούσες...» άρχισε να λέει ο Ευστάθιος, αλλά η Τζιλ τον έκοψε στη μέση.

«Οχ, παράτα τον ήσυχο το φουκαρά το γερο-Αγάθιο» είπε. «Έγινε λάθος. Έτσι δεν είναι, καλέ μου Αγάθιε;» και του' σκασε ένα φιλί στη μύτη.

Μολονότι η συντροφιά είχε ταραχτεί πολύ μ' αυτό που είδε, τώρα ξανακάθισαν και συνέχισαν την κουβέντα τους.

Ο Αδάμας δεν είχε και πολλά να τους πει. Όσο κράτησε η ομηρία του, τον πιο πολύ καιρό τον είχε περάσει δεμένος πίσω από το Στάβλο, κι έτσι δεν είχε ακούσει τίποτα από τα σχέδια του εχθρού. Έπεσαν κλοτσιές (με λίγη ανταπόδοση από μέρους του), ξυλοδαρμός και απειλές για τη ζωή του, ώσπου να παραδεχτεί ένα πράγμα: ότι αυτός που βγάζαν έξω και δείχνανε κάθε βράδυ στο φως της φωτιάς ήταν ο Ασλάν. Αν δεν προλάβαινε η συντροφιά να τον γλιτώσει, είχανε σκοπό πραγματικά να τον εκτελέσουν ακριβώς εκείνο το πρωί. Όσο για το Αρνάκι, ιδέα δεν είχε τι απόγινε.

Τώρα έπρεπε ν' αποφασίσουν αν θα ξαναπήγαιναν το βράδυ στο Λόφο με το Στάβλο, να δείξουν τον Αγάθιο στους Ναρνιανούς και να τους πείσουν ότι είχαν εξαπατηθεί ή αν θα έπρεπε να το σκάσουν ανατολικά για να συναντήσουν το Ρούνβιτ τον Κένταυρο που έφερνε ενισχύσεις από το Κάιρ Πάραβελ, κι όλοι μαζί να επιτεθούν κατά του Πιθήκου και της δύναμης των Καλορμινέζων.

Ο Τιριανός προτιμούσε χίλιες φορές καλύτερα το πρώτο σχέδιο: δεν άντεχε στη σκέψη ότι ο Πίθηκος θα ήταν ελεύθερος να τρομοκρατεί τους υπηκόους του ούτε για ένα λεπτό ακόμα. Από την άλλη μεριά, η χθεσινοβραδινή συμπεριφορά των Νάνων ήταν μια προειδοποίηση. Κατά τα φαινόμενα, δεν ήταν καθόλου σίγουρο πώς θα το 'παιρναν αν τους έδειχνε τον Αγάθιο. Δεν έπρεπε να ξεχνάει ότι είχε να λογαριαστεί και με τους στρατιώτες της Καλορμίνας. Ο Πόγκιν τους υπολόγιζε γύρω στους τριάντα. Ο Τιριανός πίστευε ότι αν οι Ναρνιανοί πήγαιναν με το μέρος του, αυτός μαζί με τον Αδάμα και τα παιδιά και τον Πόγκιν (στον Αγάθιο δεν πολυβασίζοταν) θα τα βγάζανε πέρα μια χαρά. Έτσι όμως και οι μισοί Ναρνιανοί – λογαριάζοντας κι όλους τους Νάνους – κάθονταν και κοιτάζαν χωρίς να κάνουν τίποτα; Στη χειρότερη περίπτωση, αν πολεμούσαν εναντίον του; Το ρίσκο ήταν μεγάλο. Κι από πάνω είχαν κι εκείνη την ομιχλώδη φιγούρα του Τας. Αυτός τι θα 'κανε άραγε;

Πολύ σωστά είπε κι ο Πόγκιν ότι δεν έβλαπτε ν' αφήσουν για κανά δυο μέρες τον Πίθηκο να τα βγάλει πέρα με τα προβλήματά του. Αγάθιο δε θα είχε τώρα για να τον επιδεικνύει. Τρέχα γύρευε τώρα καινούριο παραμύθι να εξηγεί αυτός – ή ο Κοκκινοτρίχης – την απουσία του Αγάθιου. Αν τα Ζώα ζητούσαν κάθε νύχτα καλά και σώνει να δούνε τον Ασλάν, και Ασλάν δεν υπήρχε, το δίχως άλλο ακόμα και οι πιο αφελείς κάτι θα υποπτεύονταν.

Στο τέλος συμφώνησαν όλοι ότι το πιο σωστό ήταν να φύγουν και να προσπαθήσουν να συναντήσουν το Ρούν-βιτ.

Μόλις καταλήξαν σε τούτη την απόφαση, ένωσαν όλοι τους ξαλαφρωμένοι και καταχαρούμενοι. Για να εί-

μαι ειλικρινής δεν πιστεύω ότι ένιωθαν έτσι γιατί φοβό-
νταν να δώσουν μάχη (μ' εξαίρεση την Τζιλ και τον Ευ-
στάθιο). Τολμώ να πω ότι κατά βάθος ήταν όλοι τους κα-
τευχαριστημένοι που – για την ώρα τουλάχιστο – δε θα
πλησίαζαν κοντά σ' εκείνο το φοβερό πράμα με το κεφά-
λι πουλιού, που, ορατό ή αόρατο, θα τριγύριζε τώρα σαν
στοιχειό στο Λόφο με το Στάβλο. Όπως και να 'χει, όταν
πάρεις μια απόφαση νιώθεις ανακούφιση.

Ο Τιριανός είπε ότι έπρεπε να βγάλουν τα μασκαρέ-
ματα και την μπογιά μην τυχόν και τους περάσουν για
Καλορμινέζους, γιατί έτσι και συναντούσαν στο δρόμο
τους νομοταγείς Ναρνιανούς, δε θα γλίτωναν την επίθε-
ση. Ο Νάνος τα 'κανε'μαντάρια γεμίζοντας παντού στά-
χτες από το τζάκι και λίπος από 'να βάζο που το φυλά-
γαν για να λιπαίνουν τα σπαθιά και τις λόγχες. Ύστερα
βγάλανε τις καλορμινέζικες πανοπλίες και κατέβηκαν
στο ρέμα. Αυτό το σιχαμένο μίγμα έβγαζε έναν αφρό
όπως το μαλακό σαπούνι. Ήταν όμως μια χαρούμενη,
τρυφερή εικόνα να βλέπεις τον Τιριανό και τα δυο παι-
διά γονατισμένα δίπλα στο νερό να τρίβουν το σβέρκο
τους και να φυσάνε και να ξεφυσάνε για να διώξουν τον
αφρό από πάνω τους. Ύστερα γύρισαν πίσω στον Πύργο
με πρόσωπα κατακόκκινα και λαμπερά, όμοια με παιδιά
που τα 'χανε μπανιάρει καλά καλά για να τα πάνε σε
γιορτή. Ξαναοπλίστηκαν με αληθινά ναρνιανά όπλα, με
ίσια σπαθιά και τριγωνικές ασπίδες. «Επιτέλους!» είπε ο
Τιριανός. «Τώρα μάλιστα. Τώρα ξανανιώθω αληθινός
άντρας.»

Ο Αγάθιος χιλιοπαρακάλεσε να του βγάλουνε το το-
μάρι του λιονταριού. Είπε ότι τον ζέστaine κι ότι οι σού-
ρες που 'χαν μαζευτεί στην πλάτη τον ενοχλούσαν: χώρια
που τον έκανε να δείχνει ντιπ γελοίος. Όμως του εξήγη-

σαν ότι έπρεπε να το φοράει για λίγο ακόμη, γιατί θέλανε να τον παρουσιάσουν έτσι στ' άλλα Ζώα μολονότι σκοπός τους ήταν να συναντήσουν πρώτα το Ρούνβιτ.

Τ' απομεινάρια από το μαγειρεμένο περιστέρι και το λαγό δεν άξιζαν τον κόπο να τα κουβαλήσουνε μαζί τους· πήρανε μοναχά λίγες γαλέτες. Μετά, ο Τιριανός κλείδωσε την πόρτα του Πύργου κι έτσι έληξε η παραμονή τους εκεί.

Ήταν μόλις περασμένες δύο, όταν ξεκίνησαν· η πρώτη πραγματική ζεστή μέρα της άνοιξης. Από την προηγούμενη μέρα τα πρώτα φύλλα θαρρείς κι είχαν κιόλας μεγαλώσει. Δεν έβλεπες πια γάλανθους, υπήρχαν όμως ακόμα πολλές παναγίτσες. Το φως του ήλιου περνούσε λοξά ανάμεσα από τα δέντρα, τα πουλιά κελαηδούσαν, και πάντα (αν και συνήθως δε φαινόταν) ακουγόταν τρεχούμενο νερό. Δύσκολο να τους έρχονται στο νου φοβερά πράγματα όπως ο Τας. Τα παιδιά νιώθανε: «Αυτή είναι επιτέλους η Νάρνια». Ακόμα κι ο Τιριανός είχε καλύτερη διάθεση τώρα και, καθώς προπορευόταν, τραγουδούσε ένα παλιό εμβατήριο της Νάρνια μ' αυτή την επωδό:

*Χο, χο, μπουμπουνητό, μπουμπουνητό,
όταν το τύμπανό μου το χτυπά.*

Πίσω από το Βασιλιά ερχόταν ο Ευστάθιος κι ο Πόγκιν ο Νάνος. Ο Πόγκιν έλεγε στον Ευστάθιο τα ονόματα όλων των δέντρων της Νάρνια, των πουλιών, και των φυτών που δεν είχε ξαναδεί. Κι ο Ευστάθιος του μιλούσε πότε πότε για τα δέντρα που υπάρχουν στην Αγγλία.

Ακολουθούσε ο Αγάθιος, κι ύστερα η Τζιλ κι ο Αδάμας που περπατάγαν κοντά κοντά. Θα μπορούσε κανείς

να πει ότι η Τζιλ ήταν σφόδρα ερωτευμένη με το Μονόκερο. Πίστευε – και δεν έπεφτε και πολύ έξω – ότι δεν υπήρχε πιο λαμπερό, φίνο, και χαριτωμένο ζώο: και ήταν τόσο ευγενικό και μαλακό όταν μιλούσε ώστε, αν δεν το ήξερες, δε θα πίστευες με τίποτε πόσο άγριο και φοβερό ήταν στη μάχη.

«Α, τι όμορφα που είναι!» είπε η Τζιλ. «Να περπατάμε έτσι παρέα! Μακάρι οι περιπέτειες στη Νάρνια να 'ταν πάντα τέτοιες. Τι κρίμα που όλη την ώρα κάτι δυσάρεστο συμβαίνει στη Νάρνια!»

Όμως ο Μονόκερος της εξήγησε ότι έκανε μεγάλο λάθος. Είπε ότι οι Γιοι και οι Κόρες του Αδάμ και της Εύας έρχονταν από τον παράξενο κόσμο τους μοναχά τον καιρό που υπήρχε αναταραχή κι αναστάτωση στη Νάρνια, κι ότι τα πράγματα δεν ήταν πάντοτε έτσι. Ανάμεσα στις επισκέψεις τους στη Νάρνια μεσολαβούσαν εκατοντάδες και χιλιάδες χρόνια, όταν ειρηνικοί Βασιλιάδες διαδέχονταν ο ένας τον άλλο, έτσι που να δυσκολεύεσαι να θυμηθείς τα ονόματά τους και που δεν υπήρχαν γεγονότα για να καταγραφούν στα Βιβλία Ιστορίας. Συνέχισε να της μιλάει για παλιές Βασίλισσες και ήρωες που δεν είχε ξανακούσει. Της μίλησε για την Κυκνόλευκη – τη Βασίλισσα που έζησε πολύ νωρίτερα από τη Λευκή Μάγισσα και το Μακρύ Χειμώνα – που ήταν τόσο όμορφη ώστε όταν κοίταζε μέσα στη λίμνη κάποιου δάσους, η αντανάκλαση του προσώπου της λαμπύριζε έξω από το νερό σαν αστέρι της νύχτας κι αυτό κρατούσε ένα χρόνο και μια μέρα. Της μίλησε για το Λαγό του Σεληνοδάσους που είχε τόσο καλή ακοή, ώστε μπορούσε να βρίσκεται στην Μπουρμπουληθρία Λίμνη μ' εκείνο το βροντερό Καταρράκτη πάνω από το κεφάλι του και ν' ακούει τι ψιθύριζαν στο Κάιρ Πάραβελ. Της διηγήθηκε πώς ο

Βασιλιάς Ζέφυρος, ο ένατος απόγονος μετά το Φραγκίσκο, τον πρώτο πρώτο Βασιλιά, είχε σαλπάρει για τα Ανατολικά Πέλαγα και είχε σώσει τους κατοίκους των Μοναχικών Νησιών από ένα δράκο και πως εκείνοι, για ανταμοιβή τού πρόσφεραν για πάντα τα Μοναχικά Νησιά σαν κτήση της βασιλικής γης της Νάρνια. Μίλησε για μακραίωνες περιόδους όταν στη Νάρνια υπήρχε τόση ευτυχία, ώστε φημισμένες γιορτές και χοροί ή αγώνες, ήταν τα μόνα γεγονότα που είχαν στη μνήμη τους και κάθε μέρα και βδομάδα που περνούσε ήταν καλύτερη από την προηγούμενη. Και καθώς συνέχιζε, η εικόνα για όλα αυτά τα ευτυχισμένα χρόνια, όλα τα χιλιάδες χρόνια, στοιβάχτηκαν στο μυαλό της Τζιλ κι είχε την αίσθηση πως ήτανε σε μια βουνοκορφή κι από κει κοίταζε κάτω μια όμορφη, καρπερή κοιλάδα με δάση και νερά και αγρούς καλαμποκιού που απλώνονταν τόσο μακριά που μόλις διακρίνονταν καθώς τα σκέπαζε η ομίχλη. Και τότε εκείνη είπε:

«Α, πόσο θα 'θελα να ξεμπερδεύαμε με τον Πίθηκο και να ξαναγυρίζαμε πίσω σ' εκείνες τις όμορφες, συνηθισμένες μέρες! Κι ύστερα να συνεχίζανε να 'ναι έτσι για παντοτινά. Ο δικός μας κόσμος θα τελειώσει κάποια στιγμή. Ο δικός σας ίσως όχι. Αχ, καλέ μου Αδάμα, δε θα 'ταν ωραίο να συνεχίσει η Νάρνια να 'ναι έτσι όπως μου είπες ότι ήταν κάποτε;»

«Όχι, καλή μου» αποκρίθηκε ο Αδάμας, «όλοι οι κόσμοι φτάνουν σ' ένα τέλος· εκτός από τον κόσμο του Ασλάν».

«Ε, τουλάχιστον» είπε η Τζιλ, «ελπίζω το τέλος αυτού του κόσμου να 'ναι μακριά μας πολλά, πολλά εκατομμύρια χρόνια... μπα! γιατί σταματήσαμε;»

Ο Βασιλιάς κι ο Ευστάθιος κι ο Νάνος κοιτάζαν ψη-

λά, στον ουρανό. Η Τζιλ ανατρίχιασε καθώς θυμήθηκε όλα τα φοβερά και τρομερά που είχαν κιόλας δει. Δεν επρόκειτο όμως για κάτι τέτοιο αυτή τη φορά. Αυτό που βλέπανε ήταν μικρό και κόντρα στο γαλάζιο τ' ουρανού φαινόταν μαύρο.

«Θα τολμήσω να πάρω όρκο» είπε ο Μονόκερος, «ότι από τον τρόπο που πετάει, πρέπει να 'ναι Πουλί που Μιλάει».

«Κάνω την ίδια σκέψη» είπε ο Βασιλιάς. «Είναι όμως φιλικό, ή κανένας κατάσκοπος του Πιθήκου.»

«Εμένα μου φαίνεται, Κύριέ μου» είπε ο Νάνος, «σαν να φέρνει στον Αετό το Μακρουθώρη.»

«Δεν πάμε να κρυφτούμε κάτω από τα δέντρα λέω εγώ!» είπε ο Ευστάθιος.

«Όχι» είπε ο Τιριανός, «το καλύτερο είναι να σταθούμε ακίνητοι σαν πέτρες. Αν κινηθούμε θα μας δει οπωσδήποτε».

«Κοιτάχτε! Κάνει βόλτες από πάνω μας, μας είδε κιό-

λας» είπε ο Αδάμας. «Κατεβαίνει κάνοντας μεγάλους κύκλους.»

«Έτοιμο το τόξο, Δεσποσύνη» είπε ο Τιριανός στην Τζίλ. «Όμως μη χτυπήσεις αν πρώτα δεν σ' το πω. Μπορεί να 'ναι και φίλος.»

Αν μπορούσε κάποιος να 'ξερε τη συνέχεια, θα ήταν μια απόλαυση να κάτσει να παρατηρήσει τη χάρη και την άνεση που είχε το τεράστιο πουλί καθώς χαμήλωνε. Προσγειώθηκε πάνω σ' ένα βράχο, λίγα μέτρα από τον Τιριανό, έσκυψε το κεφάλι με το λοφίο, και είπε μ' εκείνη την παράξενη φωνή των αετών, «Χαίρε, Βασιλεύ!»

«Χαίρε, Μακρυθώρη» είπε ο Τιριανός. «Κι εφόσον με αποκαλείς Βασιλιά, έχω κάθε λόγο να πιστεύω ότι δεν είσαι οπαδός του Πιθήκου και του ψευτοΑσλάν. Ο ερχομός σου μου δίνει μεγάλη χαρά.»

«Κύριέ μου» είπε ο Αετός, «σαν ακούσεις τα νέα που φέρνω, ο ερχομός μου θα σου δώσει μεγαλύτερη θλίψη απ' όση οι φοβερότερες συμφορές που σ' έχουν βρει μέχρι τώρα.»

Η καρδιά του Τιριανού σταμάτησε να χτυπάει στο άκουσμα αυτών των λόγων, όμως έκανε κουράγιο και είπε: «Σ' ακούω.»

«Δυο είναι τα πράγματα που είδα» είπε ο Μακρυθώρης. «Το ένα είναι το Κάιρ Πάραβελ γεμάτο με νεκρούς Ναρνιαούς και ζωντανούς Καλορμινέζους. Στις βασιλικές σου πολεμίστρες τώρα ανεμίζει το λάβαρο του Τισρόκ, και οι υπήκοοί σου φεύγουν τρέχοντας κατά το δάσος κακήν κακώς. Το Κάιρ Πάραβελ το πήρανε από τη θάλασσα. Είκοσι μεγάλα καράβια των Καλορμινέζων μπήκαν στο λιμάνι μόλις έπεσε σκοτάδι την προχτεσινή νύχτα.»

Κανένας δε μιλούσε.

«Και το άλλο που είδα, πέντε λεύγες πιο εδώ από το Κάιρ Πάραβελ, ο Ρούνβιτ ο Κένταυρος κείτεται νεκρός με βέλος Καλορμινέζου μπηγμένο στο πλευρό του. Ήμουν κοντά του την τελευταία ώρα της ζωής του και μου έδωσε το παρακάτω μήνυμα για τη Μεγαλειότητά σου: “να θυμάσαι ότι όλοι οι κόσμοι φτάνουν σ’ ένα τέλος κι ότι ο ευγενικός θάνατος είναι θησαυρός που κι ο πιο φτωχός μπορεί να τον αγοράσει”.»

«Ώστε έτσι, λοιπόν» είπε ο Βασιλιάς μετά από μακριά σιωπή: «η Νάρνια δεν υπάρχει πια».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ

Γενική Συνέλευση στο Λόφο με το Στάβλο

Για ώρα πολλή δεν μπορούσαν ούτε να μιλήσουν ούτε καν να χύσουν ένα δάκρυ. Κι ύστερα, ο Μονόκερος χτύπησε τη γη με τις οπλές του, τίναξε τη χαίτη του και είπε:

«Κύριέ μου, δεν είν' ώρα για συμβουλές. Βλέπουμε ότι τα σχέδια του Πιθήκου προχώρησαν πολύ πιο βαθιά απ' όσο είχαμε φανταστεί. Αναμφίβολα είχε μυστικές επαφές με τον Τισρόκ εδώ και πολύ καιρό, και μόλις βρήκε το κόλπο με το τομάρι, θα τον ειδοποίησε να ετοιμάσει το ναυτικό του για το πάρσιμο του Κάιρ Πάραβελ κι ολάκερης της Νάρνια. Εμείς όλοι οι εφτά δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτε άλλο παρά να γυρίσουμε στο Λόφο με το Στάβλο, ν' αποκαλύψουμε την αλήθεια, και να μπούμε σ' αυτή την περιπέτεια που μας έστειλε ο Ασλάν. Και αν, ως εκ θαύματος, νικήσουμε αυτούς τους τριάντα Καλορμινέζους που είναι με το μέρος του Πιθήκου, τότε ξαναγυρνάμε και πέφτουμε στη μάχη που θα δώσουμε με τη μεγαλύτερη στρατιά που θα ξεκινήσει όπου να 'ναι από το Κάιρ Πάραβελ.»

Ο Τιριανός συγκατάνευσε. Ύστερα γύρισε και είπε στα παιδιά: «Και τώρα, φίλοι, ήρθε η ώρα να γυρίσετε πίσω στον κόσμο τον δικό σας. Σίγουρα κάνατε όσα είχατε να κάνετε και που γι' αυτά σας έστειλαν εδώ.»

«Μ-μα δεν κάναμε τίποτα» είπε η Τζιλ που έτρεμε σύγκορμη, όχι επειδή φοβόταν, αλλά επειδή είχε ακούσει όλα αυτά τα φοβερά νέα.

«Όχι» είπε ο Βασιλιάς, «με λύσατε από το δέντρο: εσύ γλίστρησες μπροστά μου σαν φίδι χτες βράδυ στο δάσος και πήρες τον Αγάθιο: κι εσύ, Ευστάθιε, σκότωσες τον δικό σου στρατιώτη. Είστε όμως πολύ νέοι ακόμη για να μοιραστείτε μαζί μας το αιματηρό τέλος που θα έχουμε εμείς απόψε, ή πιθανόν, σε τρεις μέρες. Σας εξορκίζω – όχι, σας προστάζω – να επιστρέψετε στον τόπο σας. Θα ήταν ντροπή για μένα ν' αφήσω τόσο νεαρά παιδιά να πέσουν δίπλα μου στη μάχη».

«Όχι, όχι, όχι» είπε η Τζιλ (κάτωχρη όταν άρχισε να μιλάει κι ύστερα ξαφνικά κατακόκκινη και πάλι κάτωχρη) «Δε θα σ' αφήσουμε, δε με νοιάζει τι λες. Θα σταθούμε δίπλα σου ό,τι κι αν συμβεί. Συμφωνείς, Ευστάθιε;»

«Εντάξει. Δεν είν' ανάγκη να κάνεις κι έτσι» είπε ο Ευστάθιος που είχε χώσει τα χέρια μέσα στις τσέπες (ξεχνώντας ότι φαίνεται πολύ αστεία στάση όταν φοράς αλυσιδωτή μάλλια). «Εξάλλου, δεν μπορούμε να κάνουμε κι αλλιώς. Επομένως τι θες και μιλάς για το αν θα γυρίσουμε πίσω ή όχι. Πώς δηλαδή; Δεν έχουμε και κανένα μαγικό τρόπο για να γίνει αυτό!»

Αυτό που είπε ήτανε πάρα πολύ λογικό, αλλά η Τζιλ έγινε έξω φρενών μαζί του. Ο Ευστάθιος το 'χε χούι να 'ναι φοβερά προσγειωμένος όταν οι άλλοι ήταν ξεσηκωμένοι.

Όταν ο Τιριανός συνειδητοποίησε ότι τα δυο παιδιά δεν είχαν τρόπο να γυρίσουν στον τόπο τους (παρά μόνο αν ο Ασλάν τους έδινε ένα γερό φύσημα), πρότεινε σαν επόμενο βήμα, να περάσουν τα βουνά του Νότου και να πάνε στην Αρχελάνδη όπου θα είχαν ασφάλεια. Δεν ξέρανε όμως πώς να πάνε και δεν υπήρχε και κανένας για να τα συνοδέψει. Χώρα που, όπως είπε ο Πόγκιν, αφού οι Καλορμινέζοι είχαν κατακτήσει τη Νάρνια σίγουρα θα κατακτούσανε και την Αρχελάνδη σε καμιά βδομάδα: ο Τισρόκ τις ήθελε ανέκαθεν αυτές τις Νότιες χώρες για λογαριασμό του. Στο τέλος ο Ευστάθιος και η Τζιλ παρακαλούσανε τόσο επίμονα να τους πάρουνε κι αυτούς μαζί τους, ώστε ο Τιριανός δέχτηκε να τον ακολουθήσουν και να μουν στο χορό – ή όπως πιο σωστά είπε «να μουν στην περιπέτεια που θα τους έστελνε ο Ασλάν».

Η πρώτη σκέψη του Βασιλιά ήταν να μην ξαναγυρίσουν στο Λόφο με το Στάβλο – τους αρρώσταινε και μοναχά η λέξη – πριν σκοτεινιάσει. Αλλά ο Νάνος είπε ότι αν φτάνανε εκεί με το φως της μέρας, το πιθανότερο ήταν να βρουν το μέρος έρημο, μ' εξαίρεση τον Καλορμινέζο φρουρό. Τα Ζώα είχαν τρομοκρατηθεί με τα όσα τους είπε πει ο Πίθηκος (και ο Κοκκινοτρίχης) σχετικά μ' αυτόν τον εξοργισμένο Ασλάν – ή Τασλάν – και δε θα ζύγωναν με τίποτα εκτός κι αν τους καλούσαν όλους για εκείνες τις φοβερές μεσονύχτιες συνελεύσεις. Και στα δάση οι Καλορμινέζοι είναι έξω από τα νερά τους. Η άποψη λοιπόν του Πόγκιν ήταν ότι ακόμα και με το φως της μέρας θα τα καταφέρνανε να βρουν τρόπο να φτάσουν στο Στάβλο από την πίσω μεριά, δίχως να τους δει κανείς. Αυτό δε θα ήταν τόσο εύκολο νυχτιάτικα με τον Πίθηκο να έχει συγκεντρώσει όλα τα Ζώα και μ' όλους τους Καλορμινέζους να 'ναι σ' επιφυλακή. Όταν θα άρ-

χιζε η συνεδρίαση, θ' αφήνανε τον Αγάθιο πίσω από το Στάβλο, μακριά από κάθε μάτι, και θα τον παρουσιάζανε την κατάλληλη στιγμή. Το καλό μ' αυτή την πρόταση ήταν ότι θα είχανε την ευκαιρία, τη μόνη που τους έμενε, να αιφνιδιάσουν τους Ναρνιανούς.

Έμειναν όλοι σύμφωνοι και η συντροφιά ξεκίνησε παίρνοντας άλλη κατεύθυνση – βορειοδυτική – γραμμή για το μισητό Λόφο. Ο Αετός από πάνω τους, πότε πότε πετούσε μπρος πίσω, και πότε πότε κούρνιαζε στην πλάτη του Αγάθιου. Κανένας τους δε διανοήθηκε να ιππεύσει το Μονόκερο – ούτε κι ο ίδιος ο Βασιλιάς παρά μόνο σ' εξαιρετικές περιπτώσεις.

Τούτη τη φορά, η Τζιλ κι ο Ευστάθιος περπατούσαν κοντά κοντά. Νιώσανε πολύ γενναίοι την ώρα που παρακαλούσαν να τους αφήσουν να μείνουν με τους άλλους, τώρα όμως η γενναιότητά τους είχε γίνει καπνός.

«Πόουλ» είπε ο Ευστάθιος ψιθυριστά. «Αν θες να ξέρεις, κοντεύω να τα κάνω πάνω μου.»

«Τι λες, βρε Στούμποου! Εσύ τα πας μια χαρά» είπε η Τζιλ. «Εσύ έδωσες κανονική μάχη. Εγώ να δεις! Καλά, δε σου λέω τίποτα. Τρέμω ολόκληρη.»

«Καλά, και τι 'ναι μια τρεμούλα» είπε ο Ευστάθιος. «Εμένα που μου 'ρχεται εμετός;»

«Οχ, κόφ' την τήν κουβέντα αυτή, να χαρείς ό,τι αγαπάς.»

Για κανά δυό λεπτά συνέχισαν σιωπηλοί.

«Πόουλ» είπε ο Ευστάθιος ξαφνικά.

«Έλα!» είπε εκείνη.

«Τι θα γίνει έτσι και σκοτωθούμε;»

«Θα γίνει ότι θα πεθάνουμε.»

«Μωρέ, θέλω να πω τι θα γίνει στον κόσμο τον δικό μας; Θα ξυπνήσουμε και θα ξαναβρεθούμε μέσα στο

τρένο; 'Η θα χαθούμε και δε θα ξανακούσουνε για μας ποτέ; 'Η θα βρεθούμε πεθαμένοι στην Αγγλία;»

«Θεούλη μου. Δεν το 'χα σκεφτεί αυτό.»

«Καλά! Του Πήτερ και των αλλωνών θα τους έρθει ταμπλάς να μας δουν να τους χαιρετάμε από το παράθυρο του τρένου κι όταν θα 'χει μπει στο σταθμό να μη μας βρίσκουν πουθενά! 'Η να βρουν δυο – θέλω να πω, να μας βρούνε πεθαμένους στην Αγγλία.»

«Να χαρείς!» είπε η Τζιλ. «Μη μου λες τέτοια φοβερά πράματα.»

«Για μας δε θα 'ναι φοβερό» είπε ο Ευστάθιος. «Σάμπως θα 'μαστε εκεί εμείς;»

«Μακάρι να μην – αλλά, άσε» είπε η Τζιλ.

«Τι πήγαινες να πεις;»

«Πήγαινα να πω μακάρι να μην είχαμε έρθει ποτέ εδώ. Αλλά το παίρνω πίσω. Ακόμα κι αν είναι να σκοτωθούμε. Καλύτερα να σκοτωθώ πολεμώντας για τη Νάρνια, παρά να γίνω κανένα ραμολιμένο πίσω στην πατρίδα και να τριγυρνάω σ' αναπηρική καρέκλα μέχρι που να τα τινάξω. Λες κι εκεί θα τη γλιτώσω.»

«'Η να γίνεις λιώμα, ας πούμε, σε κανένα βαγόνι στους Βρετανικούς Σιδηρόδρομους!»

«Γιατί το λες αυτό;»

«Γιατί τη στιγμή που νιώσαμε εκείνο το φοβερό τράνταγμα – εκείνο που μας έριξε στη Νάρνια – μου πέρασε απ' το νου ότι αυτό θα μπορούσε να καταλήξει σε κάποιο σιδηροδρομικό ατύχημα. Καταλαβαίνεις λοιπόν τη χαρά μου όταν βρεθήκαμε εδώ.»

Όσο η Τζιλ κι ο Ευστάθιος κάνανε αυτή την κουβέντα, οι άλλοι συζητούσαν γύρω από τα σχέδιά τους, πράγμα που τους έκανε να ξεχάσουνε για λίγο την απελπισία τους. Τώρα κύριο μέλημά τους ήταν τι έπρεπε να

γίνει εκείνη τη νύχτα. Η σκέψη για όσα είχαν συμβεί στη Νάρνια – η σκέψη ότι όλη της η δόξα και η αίγλη είχαν χαθεί – αυτά όλα είχαν καταχωνιαστεί στο πίσω μέρος του μυαλού τους. Βέβαια, όταν θα 'ρχονταν πάλι στην επιφάνεια, τότε θα τους ξανάπιανε απελπισία: όμως συνέχιζαν να κουβεντιάζουν. Ο Πόγκιν χαιρότανε πραγματικά για τη δουλειά που σχεδίαζαν να κάνουν εκείνο το βράδυ. Ήταν σίγουρος ότι ο Αγριόχοιρος κι ο Αρκούδος, μάλλον κι όλοι οι Σκύλοι, θα έρχονταν με το μέρος τους στη στιγμή. Δεν μπορούσε να το χωνέψει ότι όλοι οι άλλοι Νάνοι θα μένανε πιστοί στον Γκριφλ. Κι επειδή η μάχη θα γινόταν στο φως της φωτιάς και ανάμεσα στα δέντρα αυτό ήταν πλεονέκτημα για την αδύνατη πλευρά. Αν λοιπόν το βράδυ νικούσανε εκείνοι, για ποιο λόγο να πάνε να συναντήσουν το κύριο σώμα του Καλορμινέζικου στρατού μετά και να βάλουν τη ζωή τους σε κίνδυνο;

Και γιατί να μην κρυφτούν στο δάσος ή ν' ανέβουν στην Ερημιά της Δύσης μετά το μεγάλο Καταρράκτη και να ζήσουν από δω και πέρα στην παρανομία; Σιγά σιγά θα μπορούσαν ν' αποκτούν δύναμη καθώς τα Ζώα που Μιλούν και οι Αρχελανδέζοι θα ενώνονταν μαζί τους κάθε μέρα που περνούσε. Κάποια στιγμή θα σταματούσαν να κρύβονται και θα τους εξοντώνανε όλους τους Καλορμινέζους (που στο αναμεταξύ θα 'χανε γίνει απρόσεκτοι) και η Νάρνια θα ξανάβρισκε την ελευθερία της. Εξάλλου, κάτι παρόμοιο δεν είχε συμβεί και τον καιρό του Βασιλιά Μιράζ;

Ο Τιριανός τ' άκουγε όλα αυτά και σκεφτόταν: «Και τι κάνουμε με τον Τας;» κι ένιωθε βαθιά μέσα στην ψυχή του πως τίποτα απ' όλα αυτά δεν επρόκειτο να συμβεί. Ωστόσο, δεν τους είπε τη σκέψη του.

Φυσικά καθώς πλησίαζαν στο Λόφο με το Στάβλο, δεν

Ξαναβγάλανε μιλιά. Ύστερα χώθηκαν για τα καλά μέσα στο δάσος. Από τη στιγμή που πρωτόδαν το Λόφο μέχρι τη στιγμή που φτάσανε στο πίσω μέρος του Στάβλου, περάσανε πάνω από δυο ώρες. Είναι κάτι που δεν μπορείς να το περιγράψεις με ακρίβεια αν δε σου πάρει σελίδες και σελίδες. Για να γλιστρήσουν από τη μια κρυψώνα στην άλλη περνούσαν μια ολόκληρη περιπέτεια, αφήνω τις μακριές αναμονές ανάμεσα και τους δίχως λόγο φόβους. Αν τυχαίνει κάποιος από εσάς να είναι καλός Πρόσκοπος ή καλή Οδηγός, μπορεί να φανταστεί τι γινόταν περίπου. Κατά το δειλινό, φτάσαν όλοι τους ασφαλείς σε μια συστάδα λιόπρινα καμιά δεκαπενταριά μέτρα πίσω από τ'ο Στάβλο. Εκεί πήραν και μασούλησαν λίγες γαλέτες κι ύστερα ξάπλωσαν.

Τότε άρχισε το χειρότερο μέρος, η αναμονή. Ευτυχώς για τα παιδιά κοιμήθηκαν κανά δυο ώρες, αλλά φυσικά ξύπνησαν όταν έπιασε κρύο, και το χειρότερο, ξύπνησαν διψασμένα και δίχως ελπίδα να βρουν κάτι να πιουν. Ο

Αγάθιος στεκόταν τρέμοντας από νευρικότητα, δίχως να βγάξει άχνα. Ο Τιριανός όμως είχε γείρει το κεφάλι πάνω στο πλευρό του Αδάμα και κοιμόταν του καλού καιρού, λες και βρισκόταν στο βασιλικό κρεβάτι στο Κάιρ Πάραβελ. Κάποια στιγμή τον ξύπνησε ο χτύπος κάποιου γκονγκ· σηκώθηκε και είδε ότι είχαν ανάψει τη φωτιά στην μπροστινή πλευρά του Στάβλου και κατάλαβε ότι είχε έρθει η ώρα.

«Φίλησέ με, Αδάμα» είπε. «Γιατί σίγουρα αυτή είναι η τελευταία μας νύχτα στη γη. Κι αν ποτέ σε πρόσβαλα είτε λίγο είτε πολύ, συχώρεσέ με.»

«Αγαπημένε μου Βασιλιά» είπε ο Μονόκερος, «φτάνω στο σημείο να πω μακάρι να με είχες προσβάλει μόνο και μόνο για να μπορέσω να σε συχωρέσω. Έχε γεια. Περάσαμε ωραίες στιγμές οι δυο μας. Αν μου 'δινε ο Ασλάν τη δυνατότητα να διαλέξω, δε θα διάλεγα διαφορετική ζωή από τη ζωή που πέρασα κι ούτε άλλο θάνατο απ' αυτόν που πορευόμαστε να βρούμε».

Ύστερα ξύπνησαν το Μακρυθώρη που κοιμόταν με το κεφάλι του χωμένο κάτω από τα φτερά του (κι έμοιαζε ακέφαλος) και γλίστρησαν αθόρυβα κατά το Στάβλο. Άφησαν τον Αγάθιο (αφού του 'πανε έναν καλό λόγο, γιατί κανένας δεν του κρατούσε κακία πια) με τη συμβουλή να μην το κουνήσει από κει παρὰ μόνο αν πήγαινε κάποιος να τον πάρει, και τελικά πήραν τις θέσεις τους στη μια άκρη του Στάβλου.

Λίγα μέτρα μακριά τους, τη φωτιά την είχαν μόλις ανάψει κι έτσι δεν είχε ακόμα φουντώσει για τα καλά. Ένα μεγάλο μπουλούκι Ναρνιανοί στέκονταν από την άλλη μεριά της φωτιάς, και στην αρχή ο Τιριανός δυσκολεύτηκε να τους διακρίνει. Το μόνο που ξεχώριζε ήταν δεκάδες μάτια που έλαμπαν στο αντιφέγγισμα της φω-

τιάς, όπως ίσως έχετε δει να λάμπουν τα μάτια καμιάς γάτας ή λαγού στα φώτα πορείας. Την ώρα που ο Τιριανός πήρε τη θέση του για να κρυφτεί, το γκονγκ σταμάτησε να χτυπάει κι από κάπου αριστερά εμφανίστηκαν τρεις σιλουέτες. Η μια ήταν του Ρίσντα Ταρκαάν του Καλορμινέζου Αρχηγού. Η δεύτερη ήταν του Πίθηκου. Στηριζόταν πάνω στον Ταρκαάν κι οληώρα κλαψούριζε και μουρμούριζε: «Όχι τόσο γρήγορα, μην πας τόσο γρήγορα, δεν είμαι καθόλου καλά. Οχ, το κεφαλάκι μου! Δεν τις αντέχω τούτες τις συνεδριάσεις μεσάνυχτα πράμα. Οι Πίθηκοι δεν κάνει να 'ναι ξύπνιοι νυχτιάτικα: τι 'μαι 'γώ, κανάς τυφλοπόντικας ή νυχτερίδα – οχ, το κεφαλάκι μου». Δίπλα του, αργά και κορδωτά, και με την ουρά στητή στον αέρα, περπατούσε ο Γάτος, ο Κοκκινوترίχης. Πήγαιναν κατά τη φωτιά και βρίσκονταν τόσο κοντά στον Τιριανό που, έτσι και κοιτάζαν κατά τη μεριά του, θα τον έβλεπαν οπωσδήποτε. Ευτυχώς δεν κοιτάξαν κατά κει. Μόνο ο Τιριανός άκουσε το Ρίσντα να λέει στο Γάτο χαμηλόφωνα:

«Και τώρα, Γάτε, πάραυτα στο πόστο σου. Και φρόντισε να παίξεις το ρόλο σου καλά.»

«Μιάου, μιάου. Βασίσου πάνω μου!» είπε ο Γάτος. Κι ύστερα απομακρύνθηκε από τη φωτιά και πήγε και κάθισε στην πρώτη σειρά των συγκεντρωμένων Ζώων: στο ακροατήριο, όπως θα λέγαμε.

Πραγματικά, έτσι όπως είχαν τα πράματα, η όλη κατάσταση θύμιζε μάλλον θέατρο. Το πλήθος των Ναρνιανών έμοιαζε με τους θεατές που κάθονται στις θέσεις του θεάτρου· ο μικρός χλοερός χώρος μπροστά στο Στάβλο, εκεί που έκαιγε η φωτιά και στεκόταν ο Πίθηκος κι ο Αρχηγός των Καλορμινέζων για να μιλήσουν στο πλήθος, ήταν σαν τη σκηνή· κι ο Στάβλος θύμιζε τα σκηνικά

στο βάθος· ο δε Τιριανός κι οι φίλοι του μοιάζαν με κάποιους που κρυφοκοιτάνε από τα παρασκήνια. Ήταν θαυμάσια η θέση τους. Αν κάποιος από την παρέα του έκανε ένα βήμα προς τη φωτιά, αμέσως όλα τα μάτια θα πέφταν επάνω του: από την άλλη μεριά, όσο έμεναν ακίνητοι στη σκιά που έριχνε ο τοίχος του Στάβλου, δεν τους έπαιρνε χαμπάρι κανένας.

Ο Ρίσντα Ταρκαάν τράβηξε τον Πίθηκο κοντά στη φωτιά. Γύρισαν κατά το πλήθος, που σημαίνει ότι οι πλάτες τους ήταν γυρισμένες στον Τιριανό και στους φίλους του.

«Και τώρα, Μαϊμού!» είπε ο Ρίσντα Ταρκαάν χαμηλόφωνα. «Πες τα λόγια που οι σοφοί έβαλαν στο στόμα σου. Και το κεφάλι σου ψηλά.» Και, καθώς του τα 'λεγε αυτά, με τη μύτη του ποδιού του έδωσε του Πιθήκου μια σκουντιά – ή κλοτσιά ήταν που του τράβηξε.

«Θα μ' αφήσεις ήσυχο;» μουρμούρισε ο Σαΐνης. Κι αμέσως μετά τέντωσε το κορμί κι άρχισε να λέει δυνατά:

«Για ακούστε με, όλοι σας. Έγινε ένα φοβερό πράμα. Ένα απαίσιο πράμα. Το πιο απαίσιο που έχει συμβεί ποτέ στη Νάρνια. Κι ο Ασλάν...»

«Ο Τασλάν, ηλίθιε!» ψιθύρισε ο Ρίσντα Ταρκαάν.

«Ο Τασλάν θέλω να πω φυσικά» διόρθωσε ο Πίθηκος, «είναι έξω φρενών».

Μια παγερή σιωπή έπεσε ενώ τα Ζώα περίμεναν να μάθουν τι άλλο κακό τα περίμενε. Η μικρή συντροφιά στην άκρη του Στάβλου κράταγε κι αυτή την αναπνοή της. Τι στο καλό θα τους έλεγε τώρα;

«Απαίσιο, λέγω!» είπε ο Πίθηκος. «Αυτήν ακριβώς τη στιγμή που ο Τασλάν ο Τρομερός βρίσκεται ανάμεσά μας αυτοπροσώπως – εκεί μέσα, σ' αυτόν τούτο το Στάβλο πίσω μου – ένα αχρείο Ζώο σκαρφίστηκε κάτι που

κάνεις δε θα τολμούσε ακόμα κι αν Εκείνος βρισκόταν χίλια μίλια μακριά. Φόρεσε ένα τομάρι λιονταριού και περιφέρεται σ' αυτά τούτα τα δάση παριστάνοντας τον Ασλάν.»

Για κάποιο λεπτό, η Τζιλ αναρωτήθηκε μπας και του Πιθήκου του 'χε στρίψει. Σκόπευε να πει όλη την αλήθεια; Στον αέρα ανέβηκε μια βοή από τη φρίκη και τη λύσσα των Ζώων. «Γκρρρ!» ακούστηκαν γρυλίσματα. «Ποιος είναι; Πού είναι; Για να πέσει στα δόντια μου!»

«Τον είδαμε χτες το βράδυ» είπε ο Πίθηκος, «αλλά το 'σκασε. Είναι ένας γάιδαρος, παρακαλώ! Ένα κοινό, αξιοθρήνητο γαϊδούρι! Αν κανέννας από σας, βρει αυτό το Γαϊδούρι μπροστά του...»

«Γκρρρ!» γρύλιξαν τα Ζώα. «Πού θα μας πάει; Αμ' θα το βρούμε. Μόνο να παρακαλάει να μη βρεθεί μπροστά μας.»

Η Τζιλ γύρισε και κοίταξε το Βασιλιά: είχε ανοίξει το στόμα μια πήχη και το πρόσωπό του έδειχνε φρίκη. Και τότε κατάλαβε τη διαβολική πανουργία στο σχέδιο του εχθρού. Ανακατώνοντας λίγη αλήθεια μαζί με ψέμα, το είχαν κάνει πολύ πιο αληθοφανές. Τι ωφελούσε τώρα αν εκείνοι έλεγαν στα Ζώα ότι ένας γάιδαρος είχε ντυθεί σαν λιοντάρι για να τα κοροϊδέψει; Ο Πίθηκος τότε θα 'λεγε: «Αυτό δε σας έλεγα κι εγώ;» Τι θα κέρδιζαν αν έδειχναν στα Ζώα τον Αγάθιο και το τομάρι του λιονταριού που φόραγε; «Τώρα έχουνε το πάνω χέρι» ψιθύρισε ο Ευστάθιος. «Η γη χάθηκε κάτω από τα πόδια μας» είπε ο Τιριανός. «Καταραμένοι, καταραμένοι κατεργάρηδες!» είπε ο Πόγκιν. «Παίρνω όρκο ότι αυτό το καινούριο ψέμα είναι δουλειά του Κοκκινοτρίχη.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ

Ποιος θέλει να μπει στο Στάβλο;

Η Τζίλ ένωσε κάτι να της γαργαλάει το αυτί. Ήταν ο Αδάμας ο Μονόκερος που της ψιθύριζε μ' εκείνο τον πελώριο ψίθυρο που βγάζουν τ' αλογίσια στόματα. Όταν απόσωσε την κουβέντα του, η Τζίλ του 'κανε νόημα και πατώντας στις μύτες των ποδιών πήγε πίσω στον Αγάθιο. Προσέχοντας μην ακουστεί, του 'κοψε στα γρήγορα τα τελευταία σκοινιά που συγκρατούσαν το τομάρι πάνω του. Δε θα 'ταν καθόλου φρόνιμο να τον τσακώσουν να φοράει αυτό το πράμα, μετά τα όσα είχε πει ο Πίθηκος! Πολύ θα 'θελε να κρύψει το τομάρι του λιονταριού κάπου μακριά, αλλά ήταν ασήκωτο. Το μόνο που μπόρεσε να κάνει, ήταν να το χώσει με μια κλοτσιά κάτω από κάτι πυκνούς θάμνους εκεί δίπλα. Μετά έκανε νόημα στον Αγάθιο να την ακολουθήσει και πήγαν να συναντήσουν τους άλλους.

Ο Πίθηκος είχε πάρει πάλι το λόγο:

«Κι ύστερα από αυτό το φοβερό συμβάν, ο Ασλάν – ε,

ο Τασλάν – είναι θυμωμένος όσο ποτέ. Λέει πως το πα-
ράκανε με την καλοσύνη που σας έδειξε, να βγαίνει κά-
θε νύχτα έξω για να τον δείτε. Καταλάβετε; Λοιπόν,
κομμένη. Δεν πρόκειται να ξαναβγει άλλη φορά.»

Ουρλιαχτά, νιαουρίσματα, γρυλίσματα και μουγκρί-
σματα ακούστηκαν σαν απάντηση από τα Ζώα, μα ξαφ-
νικά, μια εντελώς διαφορετική φωνή ακούστηκε που ξέ-
σπασε σ' ένα τρανταχτό γέλιο.

«Ακούστε τι λέει η μαϊμού» είπε δυνατά η φωνή. «Ξέ-
ρουμε πολύ καλά γιατί δε βγάζει έξω τον πολύτιμο
Ασλάν της. Θα σας πω εγώ γιατί: γιατί απλούστατα δεν
τον έχει. Και ποτέ της δεν είχε τίποτε άλλο παρά ένα
ψωρογάιδαρο με τομάρι λιονταριού στην πλάτη. Τώρα
του 'φυγε και δεν ξέρει τι να κάνει.»

Ο Τιριανός δεν έβλεπε καθαρά τα πρόσωπα αυτών που
στέκονταν από την άλλη πλευρά της φωτιάς, αλλά μάντευε
ότι αυτός που
μίλησε ήταν ο
Γκριφλ ο Αρχι-
νάνος. Και βε-
βαιώθηκε από-
λυτα όταν σε λί-
γο ακούστηκαν
όλες μαζί οι φω-
νές των Νάνων
να λένε τραγου-
διστά:

«Δεν ξέρει τι
να κάνει! Δεν
ξέρει τι να κά-
νει! Δεν ξέρει τι
να κάαα-νει!»

«Ησυχία!» βροντοφώναξε ο Ρίσντα Ταρκαάν. «Ησυχία, τέκνα του βούρκου! Για ακούστε με καλά, εσείς οι υπόλοιποι Ναρνιανοί, μη δώσω διαταγή στους πολεμιστές μου να πέσουν πάνω σας με τη μύτη της λόγχης τους. Ο Λόρδος Σαΐνης από δω σας μίλησε κιόλας γι' αυτόν τον ελεεινό Γάιδαρο. Μήπως από αυτό κρίνετε ότι δεν υπάρχει πραγματικός Τασλάν μέσα στο Στάβλο; Είπα μήπως; Για σοβαρευτείτε λίγο!»

«Όχι, όχι» φώναξαν οι περισσότεροι από το πλήθος. Όμως οι Νάνοι είπαν: «Έτσι ακριβώς είναι, Μαυριδερούλη! Το βρήκες! Για κόπιασε, Μαϊμού, δείξε μας τι είναι μέσα στο Στάβλο. Αν δεν τον δούμε με τα ίδια μας τα μάτια, δεν πιστεύουμε τίποτα.»

Μεσολάβησε κάποιο λεπτό σιωπής, κι ύστερα ο Πίθηκος είπε:

«Εσείς οι Νάνοι λοιπόν περνιέστε για πολύ ατσίδες, έτσι δεν είναι; Όμως σαν πολύ βιάζεστε. Εγώ δεν είπα ποτέ μου ότι δεν μπορείτε να δείτε τον Ασλάν. Όποιος γουστάρει, ας περάσει να τον δει.»

Κανένας από τους συγκεντρωμένους δεν έβγαλε μιλή. Μετά από κανά λεπτό περίπου, ο Αρκούδος άρχισε να μιλάει αργά, με ύφος προβληματισμένο.

«Δεν πολυκαταλαβαίνω» είπε παραπονιάρικα, «εγώ νόμισα ότι είπες...»

«Εσύ νόμισες!» επανάλαβε τα λόγια του ο Πίθηκος. «Άντε να 'βρει ο καθένας τι γίνεται μέσα στο κεφάλι σου όταν του λόγου σου νομίζεις. Για ακούστε, εσείς οι άλλοι. Όποιος θέλει μπορεί να δει τον Τασλάν. Εκείνος πάντως δεν πρόκειται να βγει έξω. Εσείς θα μπείτε μέσα να τον δείτε.»

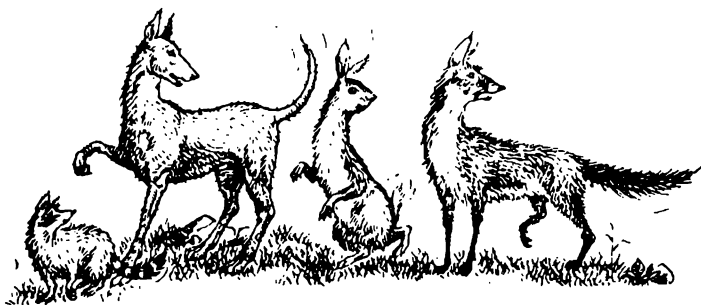
«Α, ευχαριστούμε, ευχαριστούμε» είπανε δεκάδες φωνές. «Κι εμείς αυτό θέλαμε! Να μπούμε να τον δούμε

καταπρόσωπο. Κι εκείνος θα μας δείξει καλοσύνη κι όλα θα ξαναγίνουν όπως ήτανε και πριν.» Και τα Πουλιά τιτίβιζαν και τα Σκυλιά γάβγιζαν ξαναμμένα. Και ξαφνικά, έγινε σαματάς και φασαρία καθώς όλα τα πλάσματα μαζί σηκώθηκαν όρθια και στη στιγμή βάλθηκαν να ορμάνε συμπούμπουλοι 'και να στριμώχνονται ποιος θα πρωτομπεί από την πόρτα του Στάβλου, όταν ο Πίθηκος πάτησε μια δυνατή φωνή;

«Πίσω! Ησυχία! Όχι κι έτσι!»

Τα Ζώα σταμάτησαν, πολλά με το ποδαράκι στον αέρα, άλλα με τις ουρές τους να πηγαινοέρχονται πέρα δώθε, κι όλα με το κεφάλι στραμμένο κατά το Στάβλο.

«Εγώ νόμισα ότι είπες» ξανάρχισε ο Αρκούδος, αλλά ο Σαΐνης τον έκοψε.

«Όλοι σας θα μπειíte» είπε. «Όμως ένας ένας. Ποιος θα μπει πρώτος; Κι από πού κι ως πού ακούσατε να λέει ότι θα δείξει καλοσύνη; Από τη νύχτα που 'κανε μια χαψιά εκείνο τον παλιοΒασιλιά, συνέχεια ξερογλείφεται. Κι όλο το πρωί σήμερα δε σταμάτησε να μουγκρίζει. Αν με ρωτάτε εμένα, απόψε δε θα 'μπαινα να τον δω. Κοιτά-

τε όμως, εσείς κάντε όπως νομίζετε. Ποιος θέλει λοιπόν να μπει πρώτος; Έτσι όμως και καταβροχθίσει κανένα σας ή σας κάνει στάχτη μ' εκείνο τον τρόπο που σκορπάει η ματιά του, να μη λέτε μετά πως φταίω εγώ. Πρόβλημά σας. Εμπρός, λοιπόν! Ποιος είναι ο πρώτος; Κανένας Νάνος από σας;»

«Δε σφάξανε! Να μπει και να μην ξανάβγει!» είπε σαρκαστικά ο Γκριφλ. «Και πού ξέρουμε εμείς τι έχεις σκαρώσει εσύ εκεί μέσα;»

«Χο-χο!» φώναξε ο Πίθηκος. «Ωστε αρχίζετε να πιστεύετε ότι υπάρχει κάτι εκεί μέσα! Αυτό που έχω να πω, είναι ότι όλα τα Ζώα πριν ένα λεπτό χαλάγατε τον κόσμο. Τώρα γιατί σας έπιασε τέτοια μουγκαμάρα; Θα μπει κανείς ή δε θα μπει;»

Όμως τα Ζώα όλα αλληλοκοιτάζονταν κι άρχισαν να κάνουν πίσω. Τώρα πια πολύ λίγες ουρές κουνιόνταν. Ο Πίθηκος πήγαινε πέρα δώθε παραπατώντας και περιπαίζοντάς τους. «Χο-χο-χο!» κάγχαζε. «Πώς μου φάνηκε ότι θέλατε καλά και σώνει να δείτε τον Τασλάν καταπρόσωπο! Τώρα μου μετανιώσατε, ε;»

Ο Τιριανός έσκυψε ν' ακούσει κάτι που η Τζιλ ήθελε να του πει ψιθυριστά. «Τι λες να 'ναι μέσα στο Στάβλο;» τον ρώτησε. «Ποιος να ξέρει» απάντησε εκείνος. «Το πιθανότερο δυο Καλορμινέζοι με τα σπαθιά ξεθηκαρωμένα δεξιά κι αριστερά απ' την πόρτα.» «Λες να 'ναι» άρχισε να λέει η Τζιλ, «δε φαντάζομαι να 'ναι... ξέρεις... εκείνο το φοβερό πράμα που είδαμε;» «Ο ίδιος ο Τας;» ψιθύρισε ο Τιριανός. «Πού να ξέρει κανείς. Όμως, κάνε κουράγιο, δεσποσύνη, η τύχη μας είναι στα χέρια του αληθινού Ασλάν.»

Και τότε έγινε το πιο εκπληκτικό πράγμα. Ο Κοκκινοτρίχης με μια πολύ ψύχραιμη και ήρεμη φωνή, χωρίς να

δείχνει διόλου αναστατωμένος, είπε: «Θα μπω εγώ πρώτος, αν δεν υπάρχει αντίρρηση.»

Όλα τα πλάσματα γύρισαν και κάρφωσαν τα μάτια πάνω του. «Προσέξτε, Κύριέ μου, τις πονηράδες τους» είπε ο Πόγκιν στο Βασιλιά. «Αυτός ο καταραμένος γάτος είναι μέσα στο κόλπο, η ψυχή του κόλπου. Ό,τι και να βρίσκεται μέσα στο Στάβλο δεν πρόκειται να του κάνει κακό, όπως με βλέπετε και σας βλέπω. Ύστερα ο Κοκκινοτρίχης θα βγει έξω ωραία ωραία και θα μας ανακοινώσει ότι είδε κάποιο θαύμα.»

Όμως ο Τιριανός δεν είχε τον καιρό να του απαντήσει. Ο Πίθηκος φώναζε το Γάτο να πλησιάσει. «Χο-χο!» είπε ο Πίθηκος. «Ωστε, λοιπόν, ο θρασύτατος Γάτος θέλει να δει Εκείνον καταπρόσωπο. Για κόπιασε λοιπόν! Θα σου ανοίξω την πόρτα. Μη μου πεις μετά ότι έφταιξα εγώ αν Εκείνος σε τρομοκρατήσει τόσο που θα σου φύγουν τα μουστάκια από τα μούτρα σου. Πρόβλημά σου.»

Κι ο Γάτος σηκώθηκε από τη θέση του κι άρχισε να περπατάει ανάμεσα στο πλήθος σεινάμενος κουνάμενος με την ουρά τεντωμένη στα ύψη, να μην ξεφεύγει τρίχα από τη θέση της πάνω στην καλοσυγυρισμένη γούνα του. Προχώρησε μέχρι που ήρθε μπροστά από τη φωτιά και ήταν τόσο κοντά πια που ο Τιριανός, με την πλάτη κολημένη στον τοίχο του Στάβλου, μπορούσε να τον δει ίσια στο πρόσωπο. Τα μεγάλα πράσινα μάτια του ούτε που τρεμόπαιξαν. «Μωρέ, μπράβο ψυχραιμία!» μουρμούρισε ο Ευστάθιος. «Αυτός ξέρει πολύ καλά ότι δεν έχει τίποτα να φοβηθεί.» Ο Πίθηκος χαχανίζοντας και κάνοντας γκριμάτσες, έσειρε τα πόδια του κατά το Στάβλο και στάθηκε δίπλα στο Γάτο: σήκωσε το χέρι του, τράβηξε το μάνταλο κι άνοιξε την πόρτα. Του Τιριανού

του φάνηκε πως άκουσε το Γάτο να γουργουρίζει καθώς περνούσε το σκοτεινό κατώφλι.

«Άι-άι-άου!» Οι πάντες πεταχτήκαν όρθιοι από το φοβερότερο γατοουρλιαχτό που ακούστηκε ποτέ. Θα σας έχουν ξυπνήσει πολλές φορές οι γάτες μες στη νύχτα με τους καβγάδες τους ή τα ερωτικά τους παιχνίδια πάνω στις στέγες: σας είναι γνωστός ο ήχος που βγάζουν.

Ε, αυτό ήταν άλλο πράμα. Ο Γάτος πετάχτηκε έξω από το Στάβλο φουλαριστός ρίχνοντας κάτω τον Πίθηκο που του 'ρθε ο ουρανός σφοντύλι. Έτσι και δεν ξέρατε ότι ήταν γάτα, θα σας πέρναγε από το μυαλό ότι είδατε μια κοκκινωπή αστραπή. Πέρασε βολίδα πάνω από το γρασίδι και ξαναχάθηκε στο πλήθος. Μα ποιος θα 'θελε να πέσει πάνω σε γάτα σε τέτοια κατάσταση. Έβλεπες τ' άλλα ζώα να γίνονται μπουχός δεξιά κι αριστερά. Ο Γάτος όρμησε πάνω σ' ένα δέντρο, έκανε τσιγκέλι την ουρά και κρεμάστηκε με το κεφάλι κάτω. Έτσι που του 'χε σηκωθεί η τρίχα, η ουρά του φούντωσε που ήρθε κι έγινε τόσο χοντρή, όσο το ίδιο του το κορμί: τα μάτια του δίσκοι που πετάγαν πράσινες φλόγες: σ' όλο το μάκρος της ράχης του καθεμιά τρίχα ήταν όρθια.

«Θα 'δυνα και το γένι μου» ψιθύρισε ο Πόγκιν, «για να μάθω αν αυτό το ζώο παίζει θέατρο ή αν πραγματικά είδε κάτι μέσα εκεί που το κατατρομάξε!»

«Ήσυχα, φίλε» είπε ο Τιριανός, γιατί ο Καλορμινέζος κι ο Πίθηκος κάτι ψιθύριζαν και ήθελε ν' ακούσει τι λέγαν. Δεν κατάφερε ν' ακούσει άλλο παρά μόνο την κλάψα του Πιθήκου που ξανάλεγε: «Το κεφάλι μου, το κεφάλι μου» ωστόσο του φάνηκε ότι κι αυτοί οι δυο τα είχαν το ίδιο χαμένα με τα καμώματα του γάτου όπως κι εκείνος.

«Και τώρα, Κοκκινοτρίχη» είπε ο Αρχηγός των Καλορμινέζων. «Αρκετή φασαρία έκανες. Τώρα πες στην ομήγυρη και τι είδες.»

«Αι-Αι-Αου-Ααχ» ξεφώνιζε ο Γάτος.

«Μα τι λοιπόν; Δεν ανήκεις στην κατηγορία των Ομιλούντων Ζώων;» είπε ο Καλορμινέζος. «Σταμάτα επιτέλους αυτό το διαβολεμένο θόρυβο και μίλα.»

Αυτό που ακολούθησε ήταν μάλλον φοβερό. Ο Τιριανός ήταν απόλυτα σίγουρος (καθώς κι όλοι οι άλλοι) ότι ο Γάτος πάλευε κάτι να πει: όμως τίποτε δεν έβγαине από το στόμα του παρά μόνο τα συνηθισμένα, αντιπαθητικά νιαουρίσματα που βγάζει ένας θυμωμένος ή τρομοκρατημένος ψωρόγατος σε κάποια αυλή της Αγγλίας. Κι όσο περισσότερο τραβάγαν τα νιαουρίσματά του τόσο λιγότερο θύμιζε Ζώο που Μιλάει. Ανήσυχα κλαψουρίσματα και μικρά τσιριχτά ξέσπασαν ανάμεσα στα Ζώα.

«Κοιτάχτε τον! Κοιτάχτε τον!» ακούστηκε η φωνή του Αγριόχοιρου. «Δεν μπορεί να μιλήσει. Ξέχασε πώς μιλάνε! Ξανάγινε χαζό ζώο όπως παλιά. Κοιτάχτε το μούτρο του.» Όλοι διαπίστωναν ότι έτσι ήταν. Και τότε έπιασε μεγάλος πανικός όλους τους Ναρνιαούς. Γιατί κάθε ζώο είχε διδαχθεί – από τότε που ήταν κοτοπουλάκι ή

κουταβάκι ή αρκουδάκι – ότι όταν πλάστηκε ο κόσμος κι ο Ασλάν μεταμόρφωσε τα ζώα της Νάρνια σε Ζώα που Μιλούν, τους είχε προειδοποιήσει ότι αν κάποτε έπεφταν σε κανένα παράπτωμα, θα τα ξαναγύριζε στην παλιά τους κατάσταση και τότε δε θα διέφεραν από τα κακόμοιρα κουτά ζώα που βρίσκεις σ' άλλες χώρες. «Τώρα θα πάθουμε κι εμείς το ίδιο» βογκούσαν.

«Έλεος! Έλεος!» έκλαιγαν κι οδύρονταν τα Ζώα. «Λυπήσου μας, Κύριε Σαΐνη μας, μεσολάβησε στον Ασλάν, πήγαινε μέσα και μίλησέ του για λογαριασμό μας. Εμείς δεν το τολμούμε, δεν τολμούμε.»

Ο Κοκκινοτρίχης χώθηκε ακόμα παραμέσα στο δέντρο κι εξαφανίστηκε. Κι ούτε που τον ξανάδε κανείς.

Ο Τιριανός στεκόταν με το χέρι στη λαβή του σπαθιού του και το κεφάλι σκυμμένο. Είχε μείνει κατάκληκτος μ' όλα τα φοβερά και τρομερά που συνέβαιναν εκείνη τη νύχτα. Κάποιες στιγμές ένιωθε ότι το καλύτερο που είχε να κάνει ήταν να τραβήξει αμέσως το σπαθί του και να ορμήσει πάνω στους Καλορμινέζους: την άλλη στιγμή όμως σκεφτόταν ότι καλύτερα ήταν να περιμένει να δει τι καινούρια τροπή θα έπαιρναν τα πράγματα. Και η καινούρια τροπή ήρθε.

«Πατέρα μου» ήρθε μια καθαρή, καμπανιστή φωνή από τ' αριστερά του πλήθους. Ο Τιριανός αμέσως κατάλαβε ότι αυτός που μίλησε ήταν Καλορμινέζος, γιατί στο στρατό του Τισρόκ, συνηθίζεται οι απλοί στρατιώτες να προσφωνούν τους αξιωματικούς «Αφέντη μου» και οι αξιωματικοί να προσφωνούν τους ανώτερούς τους «Πατέρα μου.» Η Τζιλ κι ο Ευστάθιος δε γνώριζαν αυτή τη λεπτομέρεια, κι αφού κοίταξαν από δω κι από κει, είδαν τον ομιλητή, γιατί αυτοί που βρίσκονταν στις άκριες του πλήθους φαίνονταν πιο καθαρά από αυτούς που ήταν

στη μέση, μπροστά στη φωτιά που η λάμψη της εξουδετέρωνε τα χαρακτηριστικά τους. Ήταν νέος, ψηλός και λυγερός και σχεδόν όμορφος σε σχέση με τους μελαψούς, ξιπασμένους Καλορμινέζους.

«Ήσυχα, Έμεθ» είπε ο Αρχηγός των Καλορμινέζων. «Ποιος ξήτησε τη γνώμη σου; Αρμόζει σ' ένα νέο να παίρνει το λόγο;»

«Πατέρα μου» είπε ο Έμεθ. «Είναι αλήθεια ότι είμαι νεότερός σου, όμως αλήθεια είναι κι ότι έχω το αίμα των Ταρκαάν στις φλέβες μου όπως κι εσύ, καθώς επίσης ότι υπηρετώ κι εγώ τον Τας. Επομένως...»

«Σιωπή» είπε ο Ρίσντα Ταρκαάν. «Δεν είμαι ο Αρχηγός σου; Το θέμα του Στάβλου ουδόλως σε αφορά. Αφορά μόνο τους Ναρνιανούς.»

«Όχι, Πατέρα μου» αποκρίθηκε ο Έμεθ. «Είπες ότι ο δικός τους Ασλάν και ο δικός μας Τας είναι το ίδιο. Αν τούτο αληθεύει, τότε ο ίδιος ο Τας είναι εκεί μέσα. Πώς τότε μου λες ότι δε με αφορά; Γιατί μετά χαράς θα πέθαινα χίλιους θανάτους προκειμένου να δω το πρόσωπο του Τας έστω και μια φορά μονάχα.»

«Είσαι τρελός και δεν αντιλαμβάνεσαι τίποτα» είπε ο Ρίσντα Ταρκαάν. «Αυτά είναι σοβαρά θέματα.»

Το πρόσωπο του Έμεθ έγινε ακόμα πιο σοβαρό. «Αρα δεν αληθεύει ότι ο Τας και ο Ασλάν είναι ένα;» ρώτησε. «Ψεύδεται, λοιπόν, ο Πίθηκος;»

«Φυσικά και είναι ένα και οι δυο» είπε ο Πίθηκος.

«Παίρνεις όρκο, Πίθηκε;» είπε ο Έμεθ.

«Όχου, χρυσέ μου!» κλαψούρισε ο Σαΐνης, «δε μ' αφήνετε στην ησυχία μου όλοι σας; Το κεφάλι μου πάει να σπάσει. Ναι, ναι, παίρνω όρκο».

«Τότε λοιπόν, Πατέρα μου» είπε ο Έμεθ, «είμαι άκρως αποφασισμένος να μπω».

«Είσαι τρελός» άρχισε να λέει ο Ρίσντα Ταρκαάν, αλλά στη στιγμή οι Νάνοι πιάσαν να φωνάζουν: «Άντε ντε, Μαυριδερούλη. Γιατί δεν τον αφήνεις να μπει; Γιατί αφήνεις να μπουν οι Ναρνιανοί και τους δικούς σου δεν τους αφήνεις; Τι έχεις εκεί μέσα που δε θες να δουν οι δικοί σου;»

Ο Τιριανός και οι φίλοι του βλέπαν μοναχά την πλάτη του Ρίσντα Ταρκαάν κι έτσι δεν μπορούσαν να ξέρουν τι έκφραση είχε το πρόσωπό του την ώρα που σήκωσε τους ώμους του και είπε: «Είστε όλοι μάρτυρές μου ότι δεν είμαι ένοχος για το αίμα αυτού του τρελού. Μπες, λοιπόν, αστόχαστε νέε, και βιάσου».

Τότε, όπως ακριβώς κι ο Γάτος, ο Έμεθ βγήκε από το πλήθος και προχώρησε στη λωρίδα με το γρασίδι, ανάμεσα στη φωτιά και το Στάβλο. Τα μάτια του λαμποκοπούσαν, το πρόσωπό του σοβαρό, το χέρι του πάνω στη λαβή του σπαθιού του, και το κεφάλι του ψηλά. Της Τζιλ της ήρθε να κλάψει όταν είδε το πρόσωπό του. Κι ο Αδάμας ψιθύρισε στο αυτί του Βασιλιά: «Μα τη Χαίτη του Λιονταριού, σχεδόν τον αγαπώ τούτο τον πολεμιστή, κι ας είναι και Καλορμινέζος. Του αξίζει καλύτερος θεός από τον Τας.»

«Και τι δε θα 'δινα για να μάθω τι υπάρχει στ' αλήθεια εκεί μέσα!» είπε ο Ευστάθιος.

Ο Έμεθ άνοιξε την πόρτα και μπήκε μέσα στο μαύρο

στόμα του Στάβλου. Έκλεισε την πόρτα πίσω του. Ίσα που πέρασαν λίγα λεπτά – που φάνηκαν πολύ περισσότερα – και η πόρτα ξανάνοιξε. Μια σιλουέτα με πανοπλία Καλορμινέζου βγήκε παραπατώντας, έπεσε ανάσκελα κι έμεινε ακίνητη: η πόρτα πίσω του έκλεισε. Ο Αρχηγός έδωσε ένα σάλτο και πήγε κοντά του, έσκυψε και τον κοίταξε καλά καλά. Αναπήδησε έκπληκτος. Μετά συνήλθε, γύρισε προς το πλήθος και είπε με δυνατή φωνή:

«Ο απερίσκεπτος αυτός νέος πραγματοποίησε την επιθυμία του. Τον είδε τον Τας και τώρα κείται νεκρός. Έχετε το νου σας, λοιπόν, όλοι σας.»

«Τον έχουμε, τον έχουμε» είπαν τα κακόμοιρα τα Ζώα. Όμως ο Τιριανός και οι φίλοι του κοίταξαν καλά καλά πρώτα το νεκρό Καλορμινέζο κι ύστερα ο ένας τον άλλο. Γιατί εκείνοι, τόσο κοντά που βρίσκονταν, είδαν κάτι που το πλήθος που έστεκε μακρύτερα, και πέρα από τη φωτιά, δεν μπορούσε να δει: αυτός ο νεκρός άντρας δεν ήταν ο Έμεθ. Ήταν ένας ολότελα διαφορετικός άνθρωπος: πιο μεγάλος, πιο εύσωμος και πιο κοντός, με μεγάλο γένι.

«Χο-χο-χο» κάγχασε ο Πίθηκος. «Άλλος κανένας; Θέλει να περάσει κανείς; Αφού λοιπόν είστε όλοι σας ντροπαλοί, θα διαλέξω εγώ τον επόμενο. Εσύ, εσύ Αγριόχοιρε! Για κόπιασε. Φέρτε τον εδώ, Καλορμινέζοι. Τώρα θα δει τον Τασλάν κατάφατσα.»

«Ο-ο-μφ» μούγκρισε ο Αγριόχοιρος και σηκώθηκε όρθιος άκεφα. «Άντε, λοιπόν. Ν' ακονίσω και τα δόντια μου.»

Όταν ο Τιριανός είδε το γενναίο Ζώο να ετοιμάζεται να παλέψει για τη ζωή του – και τους Καλορμινέζους να το πλησιάζουν με έτοιμα τα γιαταγάνια – και να μην πηγαίνει κανένας να το βοηθήσει – ένιωσε μέσα του κάτι

να ξεσηκώνεται. Δεν τον ένοιαζε πια αν αυτή η στιγμή ήταν ή δεν ήταν η πιο κατάλληλη για να μπει στο χορό.

«Έτοιμα τα σπαθιά σας» μουρμούρισε στους άλλους.
«Τα βέλη στα τόξα σας. Ακολουθήστε με.»

Και την άλλη στιγμή, έκπληκτοι οι Ναρνιανοί είδαν εφτά σιλουέτες να πετάγονται μπροστά από το Στάβλο, οι τέσσερις με πανοπλίες που λαμποκοπούσαν. Το σπαθί του Βασιλιά άστραψε στο φως της φωτιάς καθώς το ύψωσε πάνω από το κεφάλι του και φώναξε με δυνατή φωνή:

«Εγώ, ο Τιριανός της Νάρνια, στ' όνομα του Ασλάν, στέκω εμπρός σας για ν' αποδείξω με το σώμα μου ότι ο Τας είναι ένα βδελυρό πνεύμα κακού, ο Πίθηκος ένας προδότης που εξαπατά τους πάντες, κι αυτοί οι Καλορμινέζοι άξιοι να πεθάνουν. Σταθείτε στο πλευρό μου, όλοι εσείς, οι αληθινοί Ναρνιανοί! Ή μήπως θα περιμένετε μέχρις ότου οι καινούριοι σας αφέντες σας σκοτώσουν έναν προς έναν;»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΔΕΚΑΤΟ

Γρήγορες εξελίξεις

Γρήγορος σαν αστραπή, ο Ρίσοντα Ταρκαάν έδωσε ένα σάλτο και τραβήχτηκε πίσω, για να ξεφύγει από το σπαθί του Βασιλιά. Δεν ήταν δειλός κι αν το 'φερνε η ανάγκη θα πολεμούσε μονάχος κι αβοήθητος ενάντια στον Τιριανό και στο Νάνο. Δεν μπορούσε όμως να τα βάλει και με τον Αετό και με το Μονόκερο. Τους ήξερε από την καλή τους Αετούς, που πετάνε ίσια στο πρόσωπό σου και σου τρυπάνε τα μάτια και σε τυφλώνουν με τα φτερά τους. Κι από τον πατέρα του (που είχε κάποτε βρεθεί αντιμέτωπος με Ναρνιανούς στη μάχη) είχε ακούσει ότι κανένας δεν μπορεί, εκτός κι αν έχει βέλη ή μακριά λόγχη, να τα βάλει με Μονόκερο, γιατί ανορθώνεται στα πίσω πόδια και σου επιτίθεται, κι άντε εσύ να τα βγάλεις πέρα με τις οπλές του και το κέρατό του και τα δόντια του, μ' όλα αυτά ταυτόχρονα. Όρμησε λοιπόν κατά το πλήθος, στάθηκε ανάμεσά τους και φώναξε:

«Στο πλευρό μου, στο πλευρό μου, πολεμιστές του Πο-

λυχρонеμένου μας Τισρόκ. Στο πλευρό μου, άπαντες οι πιστοί Ναρνιανοί, αν δε θέλετε να πέσει πάνω στα κεφάλια σας η οργή του Τασλάν!»

Όσο γίνονταν αυτά, έγιναν και δυο άλλα πράματα επίσης. Ο Πίθηκος δεν αντιλήφθηκε τον κίνδυνο τόσο γρήγορα όσο ο Ταρκαάν. Για κάποια δευτερόλεπτα είχε απομείνει καθισμένος ανακούρκουδα δίπλα στη φωτιά, κοιτάζοντας τους νεοφερμένους καλά καλά. Τότε ο Τιριανός ρίχτηκε πάνω στο άθλιο πλάσμα, το βούτηξε από το σβέρκο και ύστερα όρμησε κατά το Στάβλο φωνάζοντας: «Ανοίξτε την πόρτα!» Ο Πόγκιν την άνοιξε. «Μπες, Σαΐνη, να δοκιμάσεις κι εσύ τη γλύκα» είπε ο Τιριανός κι εκσφενδόνισε τον Πίθηκο μέσα στο σκοτάδι. Όμως καθώς ο Νάνος ξανάκλεισε την πόρτα με βρόντο, ένα εκτυφλωτικό φως γαλαζοπράσινο έλαμψε, η γη δονήθηκε, κι ένας παράξενος θόρυβος ακούστηκε – ένα κακάρισμα και τσιρίδι σαν να 'χε πατήσει αγριοφωνάρα κανένα τερατώδες πουλί. Τα Ζώα βογκούσαν και γρούλιζαν και φώναζαν δυνατά «Τασλάν! Έλα γλίτωσέ μας!» και μερικά πέφτανε καταγής κι άλλα κρύβανε τα πρόσωπά τους με τα φτερά τους ή με τις πατούσες τους. Μ' εξαίρεση τον Αετό το Μακρουθώρη, που έχει την οξύτερη όραση απ' όλα τα όντα, κανένας δεν πρόσεξε εκείνη τη στιγμή το πρόσωπο του Ρίσντα Ταρκαάν. Κι απ' όσα είδε ο Αετός κατάλαβε ότι ο Ρίσντα ήταν το ίδιο σαστισμένος, και σχεδόν το ίδιο τρομοκρατημένος όπως κι όλοι οι άλλοι. «Να κάποιος» σκέφτηκε ο Μακρουθώρης, «που έχει επικαλεστεί θεούς που δεν πιστεύει. Τι θα 'κανε, αλήθεια, έτσι και παρουσιάζονταν;»

Το τρίτο πράγμα – που κι αυτό συνέβη ταυτόχρονα – ήταν το μόνο πραγματικά όμορφο πράγμα εκείνη τη νύχτα. Κάθε Σκυλί που Μιλάει απ' όσα παρευρίσκονταν

στη συνεδρίαση (κι ήταν δεκαπέντε) χοροπηδώντας και γαβγίζοντας χαρούμενα ήρθαν στο πλευρό του Βασιλιά. Στην πλειονότητά τους ήταν σκυλιά μεγαλόσωμα, με φαρδείς ώμους και γερά σαγόνια. Ο ερχομός τους έμοιαζε με πελώριο κύμα που σκάει στην ακτή: σχεδόν σ' έριχνε κάτω. Γιατί μολονότι ήταν Σκυλιά που Μιλούν, ωστόσο η συμπεριφορά τους ήταν απολύτως σκυλίσια: κι όλα τους στάθηκαν στα πισινά πόδια κι ακούμπησαν τα μπροστινά πάνω στους ώμους των ανθρώπων κι έγλειφαν τα πρόσωπά τους κι όλα είπαν στη στιγμή: «Καλωσορίσατε! Καλωσορίσατε! Θα σας βοηθήσουμε, θα βοηθήσουμε, θα βοηθήσουμε. Πείτε μας τι να κάνουμε, πείτε μας τι, τι. Τι-τι-τι;»

Ήταν τόσο συγκινητικό που σου 'ρχότανε να κλάψεις. Αυτό ήταν, επιτέλους, κάτι που λαχταρούσαν. Ένα λεπτό αργότερα, μπόλικά ζωάκια (ποντίκια και τυφλοπόντικες

και κανά δυο σκιουράκια) κατέφθασαν κι αυτά χαλώντας τον κόσμο με το κουβεντολόι τους και το τσιρίδι τους λέγοντας «Είδατε; Είδατε; Ήρθαμε!» Κι όταν, αργότερα, ήρθαν και ο Αρκούδος κι ο Αγριόχοιρος, τότε πια ο Ευστάθιος άρχισε να νιώθει ότι τελικά μπορεί όλα να πήγαιναν καλύτερα. Όμως ο Τιριανός κοίταξε τριγύρω του και διαπίστωσε ότι ελάχιστα ζώα είχαν έρθει κοντά του.

«Στο πλευρό μου! Στο πλευρό μου!» φώναξε. «Μα, λοιπόν, από τότε που ήμουν Βασιλιάς σας, γίνετε όλοι σας δειλοί;»

«Δεν κοιτάμε,» κλαψούρισαν δεκάδες φωνές. «Θ' αγριέψει ο Τασλάν. Προσπάτεψέ μας από τον Τασλάν.»

«Πού είναι λοιπόν όλα τα Άλογα που Μιλούν;» είπε ο Τιριανός στον Αγριόχοιρο.

«Τα 'δαμε, τα 'δαμε» τσιριζανε τα Ποντίκια. «Ο Πίθηκος τα 'χει στρώσει στη δουλειά. Είναι όλα τους δεμένα – χαμηλά, στα πόδια του λόφου.»

«Τότε όλα εσείς, μικρά μου» είπε ο Τιριανός, «εσείς που τσιμπολογάτε και ροκανίζετε και σπάτε καρυδάκια, τρεχάτε όσο πιο γοργά μπορείτε να δείτε αν τα Άλογα είναι με το μέρος μας. Κι αν είναι, τα δόντια σας στα σκοινιά κι αρχίστε το ροκάνισμα μέχρι που να τα λευτερώσετε και να τα φέρετε κοντά μας.»

«Μ' όλη μας την καρδιά, Κύριε» ήρθαν ψιλές φωνούλες, και μ' ένα τίναγμα της ουράς, η παρέα με τα έξυπνα ματάκια και τα κοφτερά δοντάκια εξαφανίστηκε. Ο Τιριανός τα παρατηρούσε να φεύγουν χαμογελώντας με αληθινή αγάπη. Όμως ήταν ώρα τώρα να καταπιαστεί μ' άλλα πράματα. Ο Ρίσντα Ταρκαάν έδινε κι αυτός διαταγές.

«Εμπρός» φώναξε. «Πιάστε τους όλους ζωντανούς και πετάξτε τους μέσα στο Στάβλο: ή χώστε τους σηκωτούς. Κι όταν θα έχουν στρουγγιαστεί όλοι τους μέσα, θα βάλουμε φωτιά και θα τους προσφέρουμε θυσία στο μεγάλο θεό Τας.»

«Χα!» έκανε ο Μακρυθώρης μιλώντας στον εαυτό του. «Ώστε έτσι θαρρεί πως θα κερδίσει τη συχώρηση του Τας για την απιστία του;»

Στις εχθρικές γραμμές, κάπου η μισή δύναμη του Ρίσ-

ντα άρχισε να κινείται προς τα μπρος, κι ο Τιριανός ίσα που προλάβαινε να δώσει τις διαταγές του.

«Στ' αριστερά, Τζιλ, και κοίτα να χτυπήσεις όσους μπορείς πριν μας πλησιάσουν. Ο Αγριόχοιρος κι ο Αρκούδος δίπλα της. Πόγκιν στ' αριστερά μου, Ευστάθιε, δεξιά μου. Εσύ, Αδάμα, κράτα άμυνα στη δεξιά πτέρυγα. Στάσου δίπλα του, Αγάθιε, και χρησιμοποίησε τις οπλές σου. Πέτα και χτύπα, Μακρουθώρη. Κι εσείς, Σκυλιά, ακολουθείστε μας. Κι όταν αρχίσει ο χορός με τα σπαθιά μπείτε ανάμεσά μας. Ο Ασλάν μαζί μας!»

Ο Ευστάθιος πήρε θέση με τρελό καρδιοχτύπι και την ελπίδα να φανεί γενναίος. Στη ζωή του όλη δεν είχε ξαναδεί τίποτε (εκτός από δράκο και ερπετό της θάλασσας) που να του παγώνει το αίμα όσο η γραμμή μ' αυτούς τους μελαψούς άντρες με τα λαμπερά μάτια. Θα 'ταν καμιά δεκαπενταριά Καλορμινέζοι, ένας Ναρνιανός Ταύρος που Μιλάει, η Αλεπού η Τσακίστρα κι ο Ραγκλ ο Σάτυρος. Και τότε άκουσε στ' αριστερά του ένα τανγκ-και-μπουπ κι ένας Καλορμινέζος τέζα; και ξανά τανγκ-και-μπουπ κι ο Σάτυρος ξάπλα. «Ω, μπράβο σου, κόρη!» ακούστηκε η φωνή του Τιριανού· κι ύστερα εί-

δαν τον εχθρό να έρχεται καταπάνω τους.

Του ήταν αδύνατο του Ευστάθιου να θυμηθεί τι συνέβη τα επόμενα δυο λεπτά. Όλα γίνανε σαν σε όνειρο (από κείνα που βλέπεις όταν ο πυρετός σου έχει ανέβει πάνω από 40) μέχρι που άκουσε τη φωνή του Ρίσντα Ταρκαάν από μακριά να λέει:

«Οπισθοχώρηση! Όλοι πίσω για ανασύνταξη!»

Τότε συνήλθε ο Ευστάθιος και είδε τους Καλορμινέζους να τρέχουν κακήν κακώς πίσω στους συντρόφους τους. Όχι όμως κι όλοι. Δυο κείτονταν νεκροί, τρυπημένοι από το κέρατο του Αδάμα, κι ένας από το σπαθί του Τιριανού. Η Αλεπού ήταν νεκρή μπροστά στα ίδια του τα πόδια, κι ο Ευστάθιος αναρωτιόταν μπας και την είχε σκοτώσει εκείνος. Ο Ταύρος ήταν κι αυτός πεσμένος καταγής, χτυπημένος στο μάτι από το βέλος της Τζιλ και ξεσκισμένος στο πλευρό του από τον χαυλιόδοντα του Αγκριόχοιρου. Όμως κι από τη δική τους μεριά υπήρχαν απώλειες. Τρία σκυλιά είχαν σκοτωθεί κι ένα τέταρτο στα μετόπισθεν κούτσαινε περπατώντας στα τρία του πόδια και κλαψούριζε. Ο Αρκούδος ήταν κι αυτός πεσμένος στη γη και ίσα που κουνιόταν. Ύστερα μουρμούρισε με τη βραχνή φωνή του, απορημένος μέχρι και τούτη την ύστατη ώρα: «Δεν-δεν-καταλαβαίνω» είπε και το τεράστιο κεφάλι του έγειρε πάνω στη χλόη ήσυχα σαν παιδιού που το παίρνει ο ύπνος, και δεν ξανακουνήθηκε.

Εδώ που τα λέμε, η πρώτη επίθεση είχε αποτύχει. Ο Ευστάθιος δεν μπορούσε να νιώσει καμιά χαρά για την έκβαση της μάχης: διψούσε φοβερά και του πόναγε και το χέρι.

Καθώς οι νικημένοι Καλορμινέζοι υποχωρούσαν και μαζεύονταν γύρω από τον Αρχηγό τους, οι Νάνοι άρχισαν να φωνάζουν περιπαιχτικά:

«Χορτάσατε, Μελανούρια;» ξεφώνιζαν. «Σας καλάρεσε; Γιατί δεν κοπιάζει κι ο μεγάλος Ταρκαάν να πολεμήσει ελόγου του ο ίδιος παρά στέλνει εσάς να σκοτωθείτε; Άντε, ρε κακομοίρικά Μελανούρια!»

«Νάνοι» φώναξε ο Τιριανός. «Ελάτε μαζί μας και να χρησιμοποιείτε τα σπαθιά σας, όχι τη γλώσσα σας. Έχουμε ακόμα χρόνο. Νάνοι της Νάρνια! Μπορείτε να πολεμήσετε γενναία, το ξέρω! Δείξτε την πρέπουσα πίστη.»

«Σιγά!» φώναξαν κοροϊδευτικά οι Νάνοι. «Δε σφάξανε. Κι εσείς τα ίδια κουμάσια είστε! Ελόγου μας δεν τους γουστάρουμε τους Βασιλιάδες. Οι Νάνοι για τους Νάνους. Μπουου!»

Κι ύστερα άρχισε το Τύμπανο: δεν ήταν τύμπανο Νάνων αυτή τη φορά, αλλά ένα τεράστιο Καλορμινέζικο τύμπανο από προβιά ταύρου. Τα παιδιά νιώσαν ανατριχίλα στο άκουσμά του από την πρώτη στιγμή. *Μπουμ! Μπουμ! Μπαμ-μπαμ-μπουμ!* έκανε. Αν ξέρανε και τι σήμαινε, τότε ο ήχος του τύμπανου θα τους φαινόταν ακόμα πιο αποκρουστικός. Ο Τιριανός ήξερε πολύ καλά. Σήμαινε ότι κάπου εκεί κοντά υπήρχαν κι άλλα στρατεύματα Καλορμινέζων κι ο Ρίσοντα Ταρκαάν τα καλούσε να έρθουν για να τον ενισχύσουν. Ο Τιριανός κι ο Αδάμας κοιτάχτηκαν με θλίψη. Κι ότι είχαν αρχίσει να ελπίζουν ότι θα μπορούσαν ίσως και να νικήσουν εκείνο το βράδυ: όμως όλα θα τελειώναν σε βάρος τους αν εμφανίζονταν ενισχύσεις στις τάξεις του εχθρού.

Ο Τιριανός κοίταζε τριγύρω απελπισμένα. Μερικοί Ναρνιανοί ήταν μαζί με τους Καλορμινέζους, είτε γιατί ήταν προδότες, είτε γιατί είχαν τρομοκρατηθεί με τον «Τασλάν». Άλλοι πάλι στέκονταν ακίνητοι και κοίταζαν χωρίς διάθεση να πάνε με το μέρος κανενός. Όμως ο αριθμός των ζώων ήταν πολύ μικρότερος τώρα: το πλή-

θος είχε συρρικνωθεί. Ήταν φανερό ότι πολλά ζώα το είχαν σκάσει σιγά σιγά την ώρα της μάχης.

Μπουμ! Μπουμ! Μπαμ-μπαμ-μπουμ! συνέχιζε να ηχεί το φοβερό τύμπανο. Μετά ακούστηκε κι άλλος ένας ήχος να μπερδεύεται μ' αυτόν. «Ακούστε!» είπε ο Αδάμας: κι ύστερα: «Κοιτάχτε!» είπε ο Μακρυθώρης. Ένα λεπτό αργότερα όλοι είχαν καταλάβει περί τίνος επρόκειτο. Με τις οπλές να βροντοχτυπούν, τα κεφάλια τους υψωμένα, ορθάνοιχτα τα ρουθούνια, τις χαίτες ν' ανεμίζουν, φάνηκαν πάνω από καμιά δωδεκαριά Άλογα που Μιλούν να ορμούν στην ανηφόρα του λόφου. Τα ζωάκια είχαν κάνει καλά τη δουλειά τους με το ροκάνισμα και το τσιμπολόγημα.

Ο Πόγκιν ο Νάνος και τα παιδιά κάναν ν' ανοίξουν το στόμα τους για να ζητωκραυγάσουν, αλλά η χαρούμενη κραυγή δεν βγήκε ποτέ. Ξάφνου ο αέρας γέμισε από ήχους χορδών που πάλλονταν στα τόξα, από βέλη που σφύριζαν. Ήταν οι Νάνοι που χτυπούσαν και – για κάποιον λεπτό η Τζιλ δεν πίστευε στα μάτια της – χτυπούσαν τ' Άλογα. Οι Νάνοι είναι οι πιο δεινοί τοξότες. Τ' άλογα το ένα μετά το άλλο κυλάγαν καταγής. Ούτε ένα από αυτά τα ευγενικά Ζώα δεν έφτασε ποτέ μέχρι το Βασιλιά.

«*Κτηνάκια!*» τσίριξε ο Ευστάθιος χοροπηδώντας λυσσασμένα. «Ελεεινά, ύπουλα, βρομοκτηνάκια.» Ακόμα κι ο Αδάμας είπε: «Να τους κυνηγήσω, Κύριέ μου, να σουβλίσω δέκα μαζί στο κέρατό μου με μια βουτιά;» Όμως ο Τιριανός, με το πρόσωπο σκληρό σαν πέτρα, είπε: «Συγκρατήσου, Αδάμα. Κι αν πρέπει να κλάψεις, γλυκιά μου (αυτό για την Τζιλ), στρέψε το πρόσωπο μακριά και φρόντισε να μη μουσκέψεις τη χορδή του τόξου σου. Ήρεμα, Ευστάθιε. Δεν ταιριάζουν οι βρισιές παρά σε κατώτερους. Ο πολεμιστής δε βρίζει. Η μόνη γλώσσα

που του αρμόζει είναι λέξεις ευγενικές ή γερά χτυπήματα.»

Όμως οι Νάνοι πιάσαν να φωνάζουν περιπαιχτικά στον Ευστάθιο: «Τα 'χασες, ε; Θαρρούσες ότι ήμασταν με το δικό σας μέρος, ε; Μη φοβάσαι. Εμείς δεν τα θέλουμε τα Άλογα που Μιλούν. Και δε θέλουμε να νικήσετε εσείς, όπως δε θέλουμε να νικήσει ούτε και η άλλη συμμορία. Δε θα μας πιάσετε κορόιδα εμάς. Οι Νάνοι για τους Νάνους!»

Ο Ρίσντα Ταρκαάν εξακολουθούσε να μιλάει στους άντρες του. Το δίχως άλλο, σχεδίαζε την επόμενη επίθεση και ήταν μάλλον μετανιωμένος που δεν είχε στείλει από την αρχή ολόκληρη τη δύναμή του. Το τύμπανο συνέχιζε να ηχεί. Μετά, με φρίκη, ο Τιριανός και οι φίλοι του άκουσαν να απαντάει ένα άλλο τύμπανο μ' έναν ήχο πολύ πιο αγνό σαν να ερχόταν από πολύ μακριά. Κάποιο άλλο σώμα Καλορμινέζων είχε ακούσει το σινιάλο του Ρίσντα κι ερχόταν να τον ενισχύσει. Η έκφραση του Τιριανού δεν άφηνε να καταλάβεις ότι τώρα πια είχε χάσει κάθε ελπίδα.

«Ακούστε» ψιθύρισε με αποφασιστική φωνή, «πρέπει να επιτεθούμε τώρα, προτού καταφθάσουν οι φίλοι αυτών των άθλιων και τους ενισχύσουν».

«Όμως σκέψου το, Κύριέ μου» είπε ο Πόγκιν, «εδώ έχουμε τις πλάτες μας καλυμμένες από τον ξύλινο τοίχο του Στάβλου. Αν προχωρήσουμε, δεν υπάρχει ο κίνδυνος να μας περικυκλώσουν και να μπήξουν τις λόγχες τους στην πλάτη μας;»

«Κι εγώ το ίδιο θα 'λεγα, Νάνε» είπε ο Τιριανός, «αν δεν έβλεπα ότι το σχέδιό τους είναι να μας αναγκάσουν να μπούμε μέσα στο Στάβλο. Επομένως, όσο πιο μακριά είμαστε από τούτη τη φονική πόρτα, τόσο το καλύτερο».

«Ο Βασιλιάς έχει δίκιο» είπε ο Μακρυθώρης. «Ας απομακρυνθούμε από τούτο τον καταραμένο Στάβλο κι ό,τι ξωτικό υπάρχει μέσα, όποιο κι αν είναι το κόστος.»

«Ναι, ναι, ας φύγουμε μακριά» είπε ο Ευστάθιος. «Έχω φτάσει να μην αντέχω και που το βλέπω.»

«Ωραία» είπε ο Τιριανός. «Κοιτάξτε τώρα εκεί πέρα στ' αριστερά μας. Βλέπετε εκείνο το μεγάλο βράχο που λαμποκοπάει κατάλευκος στο φως της φωτιάς. Πρώτα θα πέσουμε πάνω στους Καλορμινέζους. Εσύ, κόρη, θα τρέξεις στ' αριστερά μας και θα ρίχνεις τα βέλη σου στις γραμμές τους όσο το δυνατό γρηγορότερα: κι εσύ, Αετέ, πέτα κατευθείαν στο πρόσωπό τους από τα δεξιά. Στο μεταξύ, εμείς οι άλλοι θα τους επιτεθούμε. Όταν θα έχουμε πλησιάσει πολύ, Τζιλ, τόσο που θα υπάρχει φόβος να χτυπήσεις εμάς στοχεύοντας εκείνους, τότε πήγαινε και περίμενε στο λευκό εκείνο βράχο. Εσείς οι άλλοι, ακόμα και πάνω στη μάχη, να 'χετε τ' αυτιά σας ορθάνοιχτα. Επειδή είμαστε πολύ λιγότεροι, πρέπει να τους αναγκάσουμε να το βάλουνε στα πόδια μέσα σε λίγα λεπτά αλλιώς δεν κάνουμε τίποτα. Μόλις με ακούσετε να φωνάζω: *Πίσω*, τρέξτε να βρείτε την Τζιλ στο λευκό βράχο, που θα προστατεύει τις πλάτες μας ώστε, να μπορέσουμε να πάρουμε μια ανάσα. Και τώρα, ξεκίνα, Τζιλ.»

Με μια αίσθηση φοβερής μοναξιάς, η Τζιλ έτρεξε μπροστά κάπου πέντ' έξι μέτρα, έβαλε το δεξί της πόδι πίσω, το αριστερό μπροστά και στήριξε στη χορδή ένα βέλος. Παρακάλαγε να μην τρέμουνε τα χέρια της τόσο πολύ. «Τζίφος!» είπε καθώς το πρώτο βέλος έφευγε με ταχύτητα κατά τη μεριά των Καλορμινέζων περνώντας πάνω από τα κεφάλια τους. Το άλλο λεπτό είχε κιόλας βάλει πάνω στη χορδή καινούριο βέλος: ήξερε ότι αυτό

που μετράει είναι η ταχύτητα. Το μάτι της πήρε κάτι τεράστιο και μαύρο να ορμάει στα πρόσωπα των Καλορμινέζων. Ήταν ο Μακρυθώρης. Στην αρχή ένας, ύστερα κι άλλος, οι άντρες πετούσαν τα σπαθιά τους και με τα χέρια πάλευαν να καλύψουν τα μάτια τους. Τότε ένα της βέλος χτύπησε κάποιον άντρα, κι ένα άλλο χτύπησε ένα Ναρνιανό λύκο που, καθώς φαίνεται, είχε πάει με τον εχθρό. Έριξε τα βέλη της μοναχά για λίγα λεπτά, κι ύστερα αναγκάστηκε να σταματήσει. Με τα σπαθιά να πετάνε σπίθες, του Αρκούδου τα δόντια, και του Αδάμα το κέρατο, ο Τιριανός και η συντροφιά του τρέχανε καταπάνω στον εχθρό με τέτοια ταχύτητα, λες κι ήτανε κατοστάρηδες. Της Τζιλ τής έκανε εντύπωση πόσο απροετοίμαστοι ήταν οι Καλορμινέζοι. Δεν καταλάβαινε ότι αυτό ήταν το αποτέλεσμα της δικιάς της δουλειάς και του Αετού. Εδώ που τα λέμε, δεν ξέρω και πολλούς στρατιώτες να μπορούν να κοιτάνε συνέχεια και σταθερά μπροστά τους, όταν από τη μια μεριά τούς χτυπάνε βέλη κατάμουτρα κι από την άλλη τους τσιμπάει κάποιος αετός.

«Α, μπράβο! Μπράβο!» φώναζε η Τζιλ. Η παρέα του Βασιλιά είχε διεισδύσει μέσα στις τάξεις του εχθρού από τα δεξιά. Ο Μονόκερος τίναξε τους άντρες στον αέρα όπως τινάζεις με την πιρούνα τ' άχυρο. Της Τζιλ τής φαινόταν ότι ακόμα κι ο Ευστάθιος (που στο κάτω κάτω τι ιδέα είχε από χειρισμό σπαθιού) τα πήγαινε μια χαρά. Τα σκυλιά είχανε ριχτεί στο λαιμό των Καλορμινέζων. Κάτι γινόταν! Τελικά η νίκη ήταν με το μέρος τους...

Όμως η Τζιλ πάγωσε από φρίκη, γιατί πρόσεξε κάτι παράξενο. Μολονότι οι Καλορμινέζοι πέφτανε καταγής με κάθε χτύπημα από Ναρνιανή σπαθιά, ωστόσο έμοιαζε να μη λιγοστεύουνε ποτέ. Αντίθετα, στην πραγματικότητα, τώρα ήταν περισσότεροι απ' ό,τι ήταν στην αρχή της

μάχης. Κάθε δευτερόλεπτο γίνονταν και περισσότεροι. Έρχονταν τρεχάλα από κάθε μεριά. Ήταν καινούριοι Καλορμινέζοι. Αυτοί οι καινούριοι είχαν λόγχες. Ήτανε πια τόσοι πολλοί που δεν μπορούσε να ξεχωρίσει τους δικούς της. Και τότε άκουσε τη φωνή του Τιριανού να τους φωνάζει:

«Πίσω! Στο βράχο!»

Οι ενισχύσεις είχαν φτάσει στον εχθρό. Το τύμπανο είχε κάνει καλά τη δουλειά του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΩΔΕΚΑΤΟ

Πίσω από την πόρτα του Στάβλου

Η Τζιλ έπρεπε να βρίσκεται κιόλας στο λευκό βράχο, είχε όμως αναστατωθεί τόσο πολύ παρακολουθώντας τη μάχη, που μέσα στην αναμπουμπούλα, ξέχασε ολότελα την εντολή αυτή. Μόλις τη θυμήθηκε, έκανε στροφή αμέσως κι έτρεξε κατά κει, φτάνοντας ένα μόλις δευτερόλεπτο πριν από τους άλλους. Έτσι, για κάποιο λεπτό, έτυχε όλοι τους να 'χουν γυρισμένη την πλάτη κατά τον εχθρό. Μόλις φτάσαν στο βράχο, κάνανε μεταβολή. Και τα μάτια τους τα περίμενε ένα τρομερό θέαμα.

Ένας Καλορμινέζος έτρεχε κατά την πόρτα του Στάβλου κουβαλώντας κάτι που κλότσαγε και πάλευε. Όταν έφτασε ανάμεσα σ' αυτούς και στη φωτιά, μπόρεσαν να δουν ξεκάθαρα και το σουλούπι του στρατιώτη και το σουλούπι αυτού που κουβάλαγε. Ήταν ο Ευστάθιος.

Ο Τιριανός και ο Μονόκερος όρμησαν να τον γλιτώσουν. Αλλά ο Καλορμινέζος ήταν πιο κοντά στην πόρτα απ' αυτούς. Πριν προλάβουν να καλύψουν τη μισή από-

σταση, εκείνος εκσφενδόνισε τον Ευστάθιο μέσα και του έκλεισε κατάμουτρα την πόρτα. Καμιά δεκαριά Καλορμινέζοι ακόμα τρέξανε ξοπίσω του και σχημάτισαν μια γραμμή στην ανοιχτωσιά που ήταν μπροστά στο Στάβλο. Τώρα δεν έμπαινες μέσα με τίποτα.

Ακόμα και τότε, η Τζιλ θυμήθηκε να στρέψει το κεφάλι της αλλού, μην τυχόν βρέξει τη χορδή του τόξου της. «Ακόμα κι αν δε σταματήσω τα κλάματα, πάντως τη χορδή μου δε θα τη βρέξω» είπε.

«Προσοχή τα βέλη» ακούστηκε ξαφνικά ο Πόγκιν.

Μαζεύτηκαν όλοι τους χαμηλώνοντας το κεφάλι και τραβώντας την περικεφαλαία μέχρι τη μύτη. Οι Σκύλοι ζάρωσαν κι αυτοί από πίσω τους. Ωστόσο, αν και μερικά βέλη ήρθαν κατά τη μεριά τους, δεν άργησε να γίνει φανερό ότι ο στόχος δεν ήταν αυτοί. Ο Γκριφλ και οι Νάνοι του ξαναετοίμασαν τα τόξα τους. Τούτη τη φορά, χτυπούσαν εν ψυχρώ τους Καλορμινέζους. .

«Έτσι, μπράβο, παιδιά!» ακούστηκε η φωνή του Γκριφλ. «Όλοι μαζί. Προσοχή. Δεν τους θέλουμε τους Μαυριδερούληδες, όπως δε θέλουμε και τους Πιθήκους, ή τα Λιοντάρια, ή τους Βασιλιάδες. Οι Νάνοι για τους Νάνους!»

Μπορείτε να πείτε ό,τι θέλετε για τους Νάνους, αυτό που δεν μπορείτε να πείτε είναι ότι δεν είναι γενναίοι. Θα μπορούσαν κάλλιστα να 'χουν πάρει δρόμο για κάποιο μέρος όπου θα ήταν ασφαλείς. Όμως προτίμησαν να μείνουν και να σκοτώσουν όσους περισσότερους μπορούσαν, κι από τα δυο στρατόπεδα, εκτός κι αν τα δυο στρατόπεδα είχαν την καλοσύνη να τους γλιτώσουνε από τον μπελά και αλληλοσκοτώνονταν. Γιατί θέλανε τη Νάρνια ο καθένας για τον εαυτό του.

Οι Νάνοι είχαν ξεμπερδέψει εύκολα με τ' Άλογα, για-

τί ήταν ακάλυπτα, με τους Καλορμινέζους όμως αυτό που δεν είχαν λογαριάσει ήταν ότι φορούσαν πανοπλίες. Ακόμα οι Καλορμινέζοι είχαν κι αρχηγό. Ο Ρίσντα Ταρκαάν ακούστηκε να φωνάζει δυνατά:

«Τριάντα από σας να προσέχετε αυτούς τους παράφρονες δίπλα στο λευκό βράχο. Οι υπόλοιποι, ακολουθείστε με. Ελάτε να δώσουμε ένα μάθημα σ' αυτά τα τέκνα του βούρκου».

Ο Τιριανός κι οι φίλοι του αγκομαχώντας ακόμα από τη μάχη που είχαν δώσει και γεμάτοι ευγνωμοσύνη για την ολιγόλεπτη ανάπαυση, έστεκαν και παρακολουθούσαν, ενώ ο Ταρκαάν οδηγούσε τους άντρες του εναντίον των Νάνων. Το σκηνικό ήταν παράξενο τώρα. Η φωτιά είχε χωνέψει: το φως που σκόρπαγε τώρα ήταν λιγοστό και σκούρο κόκκινο. Απ' όσο μπορούσε κανείς να δει, όλος ο χώρος της συγκέντρωσης ήταν τώρα άδειος μ' εξαίρεση τους Νάνους και τους Καλορμινέζους. Μ' αυτό το φως δεν μπορούσες να βγάλεις και σωστό συμπέρασμα για το τι συνέβαινε. Καταλάβαινες ότι οι Νάνοι έδιναν μια φοβερή μάχη. Ο Τιριανός άκουγε τον Γκριφλ να χρησιμοποιεί φοβερή γλώσσα, ενώ κάθε τόσο ο Ταρκαάν φώναζε: «Πιάστε τους ζωντανούς! Όσους πιο πολλούς μπορείτε! Πιάστε τους ζωντανούς!»

Άσχετα με το τι σόι μάχη ήταν αυτή, πάντως δεν κράτησε πολύ. Οι θόρυβοι έσβησαν. Τότε η Τζιλ είδε τον Ταρκαάν να γυρίζει πίσω στο Στάβλο: έντεκα άντρες ακολουθούσαν τραβολογώντας δέσμιους έντεκα Νάνους. (Ποτέ δε μαθεύτηκε αν οι άλλοι είχαν σκοτωθεί όλοι ή αν κάποιοι το σκάσανε.)

«Ρίξτε τους στο βωμό του Τας» φώναξε ο Ρίσντα Ταρκαάν.

Κι όταν χώσανε και τους έντεκα Νάνους, τον ένα μετά

τον άλλο, με σπρωξίδι ή κλοτσηδόν μέσα από τη σκοτεινή πόρτα, κι όταν η πόρτα ξανάκλεισε πίσω τους, ο Ταρκαάν υποκλίθηκε μέχρι τη γη κατά το Στάβλο και είπε:

«Κι αυτοί είναι σπονδή για Σένα, Μεγάλε Τας!»

Κι όλοι οι Καλορμινέζοι πιάσαν να κοπανάνε τις ασπίδες τους με το πλατύ των σπαθιών τους και να φωνάζουν: «Τας! Τας! Μεγάλε μας Θεέ Τας! Ανηλεή Τας!» (Τώρα δεν ακούγονταν εκείνες οι βλακείες περί «Τα-σλάν».)

Η μικρή συντροφιά δίπλα στο λευκό βράχο κοίταζε όλα τούτα τα καμώματα και ψιθύριζε ο ένας στον άλλο. Στο αναμεταξύ είχαν ανακαλύψει λίγο νερό που κύλαγε πάνω στο βράχο και πέσανε με τα μούτρα να πιούνε – η Τζιλ κι ο Πόγκιν κι ο Βασιλιάς με τις χούφτες τους, ενώ τα τετράποδα ήπιανε από τη μικρή λιμνούλα που είχε σχηματιστεί στη βάση του βράχου. Είχανε τέτοια δίψα που τους φάνηκε το πιο δροσιστικό ρόφημα της ζωής τους, κι όση ώρα πίνανε νιώθανε απόλυτη ευτυχία και τίποτε άλλο δεν τους απασχολούσε.

«Κάτι μου λέει» είπε ο Πόγκιν, «πως μέχρι να 'ρθει το πρωί, όλοι μας, ένας ένας, θα περάσουμε κείνη τη σκοτεινή πόρτα. Μπορώ να σκεφτώ εκατό τρόπους να πεθάνω που θα τους προτιμούσα».

«Είναι πραγματικά πολύ αποτρόπαιη πόρτα» είπε ο Τιριανός. «Πιο πολύ μοιάζει με στόμα.»

«Αχ, δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα να το σταματήσουμε αυτό;» είπε η Τζιλ με τρεμάμενη φωνή.

«Όχι, καλή μου φίλη» είπε ο Αδάμας και τη χάιδεψε απαλά με τη μύτη του. «Για μας μπορεί να είναι η πόρτα που οδηγεί στη χώρα του Ασλάν κι ίσως απόψε να δειπνήσουμε στο τραπέζι του.»

Ο Ρίσντα Ταρκαάν γύρισε την πλάτη του κατά το Στά-

βλο κι ήρθε και στάθηκε σ' ένα σημείο μπροστά στο λευκό βράχο.

«Ακούστε με καλά» είπε. «Αν ο Αγριόχοιρος και τα Σκυλιά κι ο Μονόκερος έρθουν σε μένα κι αφευθούν στο έλεός μου, θα γλιτώσουν. Ο Αγριόχοιρος θα μεταφερθεί με μια κλούβα, στους κήπους του Τισρόκ, τα Σκυλιά στα κλουβιά του Τισρόκ, κι ο Μονόκερος, αφού του αφαιρέσω το κέρατο, θα τραβάει ένα κάρο. Όμως τον Αετό, τα παιδιά, κι αυτόν το Βασιλιά απόψε θα τους θυσιάσουμε στο Θεό Τας.»

Σαν μόνη απάντηση ακούστηκαν γρυλίσματα.

«Εμπρός, στρατιώτες!» παρότρυνε ο Ταρκαάν. «Σκοτώστε τα ζώα, αλλά τα δίποδα τα θέλω ζωντανά.»

Και τότε άρχισε η τελευταία μάχη του τελευταίου Βασιλιά της Νάρνια.

Αυτό που έκανε τη μάχη ανέλπιδη, χώρια από την αριθμητική υπεροχή του εχθρού, ήταν οι λόγγες. Εκείνοι οι Καλορμινέζοι που από την αρχή σχεδόν ήταν με το μέρος του Πιθήκου δεν είχαν λόγγες. Η αιτία ήταν ότι είχαν μπει στη Νάρνια ένας ένας, δυο δυο, με το πρόσχημα ότι ήταν ειρηνικοί πραματευτάδες, και φυσικά δεν κουβαλούσαν μαζί τους λόγγες, γιατί η λόγγη δεν είναι και κάτι που κρύβεται. Η καινούρια φουρνιά θα πρέπει να ήρθε αργότερα, τότε που ο Πίθηκος είχε πια αποκτήσει δύναμη και κάναν την εμφάνισή τους στ' ανοιχτά. Η μεγάλη διαφορά, λοιπόν, ήταν οι λόγγες. Με μια μακριά λόγγη κανονίζεις αρκούδα πριν σε φτάσουν οι χαυλιόδοντές της, και μονόκερο πριν σε φτάσει το κέρατό του· αν φυσικά διαθέτεις σβελτάδα και μυαλό που δουλεύει. Τώρα οι χαμηλωμένες λόγγες πλησίαζαν τον Τιριανό και τους φίλους που του 'χαν απομείνει. Σ' ένα λεπτό όλοι τους θ' αγωνίζονταν για τη ζωή τους.

Θα μπορούσε να πει κανείς ότι η κατάσταση δεν ήταν και τόσο δραματική όσο τη φαντάζεστε. Αν χρησιμοποιείς κάθε σου μυ στο έπακρο – να μαζεύεσαι κάτω από τη μύτη ενός σπαθιού εδώ, να δίνεις ένα σάλτο πάνω από 'να σπαθί εκεί, να ορμάς αιφνιδιαστικά, να τραβιέσαι πίσω, να γυρνάς σαν τη σβούρα – ε, τότε δεν έχεις το χρόνο να νιώσεις ούτε τρόμο ούτε θλίψη. Ο Τιριανός ήξερε ότι τώρα πια δεν μπορούσε να κάνει τίποτα για τους άλλους. Ήταν καταδικασμένοι να πέσουν στο πεδίο της μάχης όλοι μαζί. Είδε αμυδρά τον Αγριόχοιρο να πέφτει καταγής στο ένα του πλευρό, και τον Αδάμα να πολεμάει με λύσσα στο άλλο. Απ' την άκρη του ματιού του είδε, ίσα που το είδε δηλαδή, έναν τεράστιο Καλορμινέζο ν' αρπάζει την Τζιλ απ' τα μαλλιά και να την τραβάει κάπου μακριά. Όμως η σκέψη του ούτε που στάθηκε σ' αυτά. Το μόνο που είχε στο νου του ήταν να πουλήσει το τομάρι του όσο πιο ακριβά γινόταν. Το κακό ήταν ότι δεν μπορούσε να κρατήσει σταθερή την αρχική του θέση κάτω από το λευκό βράχο. Ένας άνθρωπος που πολεμάει ταυτόχρονα ενάντια σε δέκα και βάλε, πρέπει στα γρήγορα να δίνει λύσεις για να γλιτώσει. Να πέφτει βολίδα όπου βρίσκει ακάλυπτο στήθος ή λαιμό. Με λιγοστά χτυπήματα κι έχεις κιόλας βρεθεί μακριά από το σημείο απ' όπου ξεκίνησες. Σε λίγο ο Τιριανός ανακάλυψε ότι πήγαινε ολοένα δεξιότερα, ολοένα πιο κοντά στο Στάβλο. Μέσα του όμως κάτι του έλεγε πως για κάποιο σοβαρό λόγο, καλά θα έκανε να είναι μακριά από το Στάβλο. Ωστόσο, δεν μπορούσε να θυμηθεί ποιος ήταν ο λόγος αυτός. Όπως και να 'χει, δεν μπορούσε να κάνει κι αλλιώς.

Ξάφνου όλα ξεκαθάρισαν. Συνειδητοποίησε ότι έδινε μάχη με τον ίδιο τον Ταρκαάν. Η φωτιά (ότι είχε απο-

μείνει) ήταν ίσια μπροστά του. Στην πραγματικότητα η μάχη γινόταν ακριβώς στο κατώφλι του Στάβλου. Δυο Καλορμινέζοι κρατάγαν την πόρτα ανοιχτή, έτοιμοι να την κλείσουν τη στιγμή που θα τον έχωναν μέσα. Τώρα τα 'βλεπε όλα ξεκάθαρα, όπως κι ότι, από την ώρα που άρχισε η μάχη, ο αντίπαλός του τον έσπρωχνε κατά το Στάβλο επίτηδες. Κι ενώ τα σκεφτόταν αυτά, εξακολούθωσε να πολεμάει τον Ταρκαάν μ' όλη τη δύναμη της ψυχής του.

Μια καινούρια σκέψη ήρθε στο μυαλό του Τιριανού. Πέταξε το σπαθί του, τινάχτηκε σαν σαίτα μπροστά, κάτω από την καμπύλη που 'χει το γιαταγάνι, κι άρπαξε τον Ταρκαάν από τη ζώνη με τα δυο του χέρια και μ' έναν πήδο τον έχωσε στο Στάβλο φωνάζοντας:

«Έλα να δεις τον Τας κι εσύ με τα ίδια σου τα μάτια!»

Ένας εκκωφαντικός θόρυβος ακούστηκε. Όπως και τότε που πετάξανε μέσα τον Πίθηκο, η γη σείστηκε και το φως σε τύφλωνε.

Οι Καλορμινέζοι στρατιώτες που 'ταν έξω φώναξαν «Τας! Τας!» και κοπάνησαν την πόρτα. Αν ήθελε ο Τας το δικό τους Αρχηγό βεβαίως και να τον έχει. Εκείνοι πάντως δεν είχαν καμιά διάθεση να γνωρίσουνε τον Τας.

Για κάποιο λεπτό, ο Τιριανός δεν ήξερε το πού ήταν, μην πω ακόμα και το ποιος ήταν. Σε λίγο, συνήλθε, ανοιγόκλεισε τα μάτια και κοίταξε τριγύρω. Μέσα στο Στάβλο δεν ήταν σκοτεινά όπως το είχε φανταστεί. Αντίθετα, είχε πολύ δυνατό φως: γι' αυτό το λόγο κι ανοιγόκλεισε τα μάτια.

Γύρισε να δει το Ρίσοντα Ταρκαάν, αλλά εκείνος κοίταζε αλλού. Ο Ρίσοντα πάτησε μια κραυγή κι έδειξε κάπου· ύστερα σκέπασε το πρόσωπο με τα χέρια του κι έπεσε μπρούμυτα φαρδύς πλατύς. Ο Τιριανός κοίταξε

κατά τη μεριά που του είχε δείξει ο Ταρκαάν. Και τότε κατάλαβε.

Ένα φρικιαστικό πλάσμα ερχόταν κατά το μέρος τους. Το σουλούπι του ήταν πολύ μικρότερο από όσο τους φάνηκε όταν το είδαν από τον Πύργο όμως, ακόμα κι έτσι, πολύ μεγαλύτερο από έναν άνθρωπο. Επρόκειτο για το ίδιο πλάσμα που είχαν δει τότε. Είχε κεφάλι όρνιου και τέσσερα χέρια. Το ράμφος του ήταν ανοιχτό και τα μάτια του σκορπούσαν φλόγες. Μια τραχιά φωνή βγήκε από το ράμφος του.

«Ρίσντα Ταρκαάν, με εκάλεσες να έλθω εις τη Νάρνια. Και ιδού ήλθον. Τι επιθυμείς να μου είπης;»

Όμως ο Ταρκαάν ούτε που σήκωσε το κεφάλι του από τη γη ούτε και που είπε λέξη. Τρανταζόταν ολόκληρος θαρρείς και τον είχε πιάσει γερός λόξιγγας. Από γενναιότητα στη μάχη τα πήγε μια χαρά: όμως το μισό του κουράγιο τον εγκατέλειψε νωρίτερα εκείνη τη νύχτα όταν του μπήκε η ιδέα ότι μπορούσε να έχει έρθει ο πραγματικός Τας. Το υπόλοιπο τον εγκατέλειψε εκείνη τη στιγμή.

Με μια απότομη και ξαφνική κίνηση – σαν κότα που σκύβει να αρπάξει ένα σκουλήκι – ο Τας όρμησε πάνω στο φουκαρά Ρίσντα και με τα δυο αριστερά του χέρια τον βούτηξε κάτω από τις μασχάλες... Ύστερα γύρισε το κεφάλι του πλάγια και κάρφωσε τον Τιριανό με το ένα από τα τρομερά του μάτια: γιατί όπως είναι φυσικό, εφόσον είχε κεφάλι πουλιού, δεν μπορούσε να κοιτάξει κανέναν κατάφατσα.

Αμέσως όμως, πίσω από τον Τας, μια φωνή δυνατή και ήρεμη σαν τη θάλασσα του καλοκαιριού, ακούστηκε να λέει:

«Άπαγε, Τέρας, και πάρε το πιστό σου θήραμα στα

μέρη σου: στο όνομα του Ασλάν και του Μεγάλου Πατέρα του Ασλάν, του Αυτοκράτορα όλων των Θαλασσών».

Το αποκρουστικό πλάσμα εξαφανίστηκε με τον Ταρκαάν ακόμα παραμάσχαλα. Και τότε ο Τιριανός γύρισε να δει ποιος είχε μιλήσει. Κι αυτό που είδε του 'φερε ένα καρδιοχτύπι που όμοιο δεν είχε ξανανιώσει.

Εφτά Βασιλιάδες και Βασίλισσες στέκονταν μπροστά του, όλοι με κορόνα στο κεφάλι και με ρούχα αστραφτερά, μόνο που οι Βασιλιάδες φορούσαν υπέροχες πανοπλίες και στα χέρια τους κρατούσαν τα σπαθιά τους γυμνά. Ο Τιριανός έκανε μια βαθιά υπόκλιση και πήγε να μιλήσει όταν η νεαρότερη Βασίλισσα γέλασε. Εκείνος την κοίταξε καλά καλά κι ύστερα έβγαλε μια φωνή γεμάτη έκπληξη, γιατί την αναγνώρισε αμέσως. Ήταν η Τζιλ. Όχι όμως η Τζιλ εκείνη που είχε δει την τελευταία φορά, μ' ένα μούτρο μες στη βρόμα και το δάκρυ, κι ένα παλιό πρόχειρο φόρεμα που της κρέμαγε απ' τον έναν ώμο. Τώρα φαινόταν ήρεμη και δροσερή, δροσερή λες και μόλις είχε βγει από τρ μπάνιο. Στην αρχή του φάνηκε λίγο μεγαλύτερη, ύστερα όχι, και τελικά δεν μπορούσε να καταλήξει πώς του φαινόταν. Κι ύστερα είδε το νεαρότερο Βασιλιά που δεν ήταν άλλος από τον Ευστάθιο: ήταν όμως κι αυτός αλλαγμένος όπως και η Τζιλ.

Ξαφνικά ο Τιριανός ένιωσε πολύ αμήχανα που βρισκόταν ανάμεσα σ' όλο αυτόν τον κόσμο ενώ εκείνος είχε πάνω του τα αίματα, τη σκόνη και τον ιδρώτα της μάχης. Μα την άλλη στιγμή διαπίστωσε ότι δεν ήταν καθόλου σε τέτοια χάλια. Ήταν κι αυτός δροσερός κι όμορφος και καθαρός, και επίσης ντυμένος με ρούχα που θα τα φόραγε για κάποια μεγάλη γιορτή στο Κάιρ Πάραβελ. (Όμως στη Νάρνια τα καλά σου ρούχα δεν είναι ποτέ άβολα. Ήξεραν πώς να φτιάχνουν πράγματα που τα ένιωθες όμορφα, μα και που δείχναν όμορφα: ούτε και θα έβρισκες ποτέ σ' ολάκερη τη Νάρνια ρούχα σκληρά κολλαρισμένα, χνουδωτά φανελένια ή λαστιχωτά να σου κολλάνε.)

«Κύριέ μου» είπε η Τζιλ στον Τιριανό και προχώρησε κι έκανε μια τρισχαριτωμένη υπόκλιση, «επίτρεψέ μου

να σε γνωρίσω στον Πέτρο το Μεγάλο Βασιλιά, που είναι ανώτερος απ' όλους τους Βασιλιάδες της Νάρνια».

Ο Τιριανός δε χρειάστηκε να ρωτήσει ποιος ήταν ο Μεγάλος Βασιλιάς, γιατί θυμήθηκε το πρόσωπό του (αν και τώρα του φαινόταν πολύ πιο ευγενικό) από τ' όνειρο που είχε δει. Έκανε ένα βήμα μπροστά, γονάτισε στο 'να του πόδι και φίλησε το χέρι του.

«Μεγάλε Βασιλιά» είπε. «Σε καλωσορίζω.»

Κι ο Μεγάλος Βασιλιάς τον βόηθησε να σηκωθεί και τον φίλησε και στα δυο μάγουλα καταπώς έπρεπε σ' ένα Μεγάλο Βασιλιά. Μετά τον οδήγησε κοντά στη γηραιότερη από τις Βασίλισσες – αλλά ακόμα κι αυτή δεν ήταν τόσο γριά, κι ούτε που είχε γκριζα μαλλιά στο κεφάλι ή ρυτίδες στα μάγουλα – και είπε: «Κύριε, αυτή είναι η Λαίδη Πόλυ που ήρθε στη Νάρνια την Πρώτη Μέρα, τότε που ο Ασλάν έκανε τα δέντρα να μεγαλώνουν και τα Ζώα να μιλούν». Ύστερα τον έφερε κοντά σ' έναν άντρα που η χρυσαφιά του γενειάδα ακουμπούσε πάνω στο στέρνο, και που το πρόσωπό του ήταν γεμάτο σοφία. «Κι αυτός» είπε, «είναι ο Λόρδος Ντίγκορυ που ήταν μαζί

της εκείνη τη μέρα. Κι αυτός είναι ο αδελφός μου, ο Βασιλιάς Εδμόνδος: κι αυτή είναι η αδελφή μου, η Βασίλισσα Λούσυ».

«Κύριέ μου» είπε ο Τιριανός, αφού τους χαιρέτησε όλους. «Αν έχω διαβάσει σωστά τα χρονικά, θα πρέπει να υπάρχει ακόμα ένα πρόσωπο. Η Μεγαλειότητά σου δεν έχει δύο αδελφές; Πού είναι η Βασίλισσα Σουζάνα;»

«Η αδελφή μου η Σουζάνα» αποκρίθηκε ο Πήτερ αργά και με κάποια θλίψη, «δεν είναι πια φίλη της Νάρνια.»

«Μάλιστα» είπε ο Ευστάθιος, «κι όποτε δοκιμάσαμε να την πείσουμε να έρθει στη Νάρνια ή να της μιλήσουμε για τη Νάρνια ή να κάνουμε οτιδήποτε για τη Νάρνια, η απάντησή της ήταν: “Σιγά τις καταπληκτικές αναμνήσεις που έχετε! Εσείς έχετε κολλήσει σ’ όλα εκείνα τα παιχνίδια που παίζαμε όταν ήμασταν παιδιά”».

«Αχ, Σουζάνα!» αναστέναξε η Τζιλ. «Τώρα πια το μόνο που τη νοιάζει είναι τα όμορφα ρούχα, τα μεϊκάπ και οι προσκλήσεις. Το μυαλό της το ’χε πάντα πώς να δείχνει μεγάλη.»

«Μεγάλη, αλήθεια» είπε η Λαΐδη Πόλυ. «Μακάρι να μεγάλωνε. Όσον καιρό ήταν στο σχολείο, πέρασε τον καιρό της προσπαθώντας να έχει την ηλικία που έχει τώρα και θα περάσει την υπόλοιπη ζωή της προσπαθώντας να μείνει σ’ αυτή την ηλικία. Το μυαλό της το ’χε πώς να φτάσει το γρηγορότερο στην πιο ανόητη φάση στη ζωή του ανθρώπου κι ύστερα να σταματήσει εκεί για όσο πιο πολύ γίνεται.»

«Ας μη μιλάμε πια άλλο γι’ αυτό» είπε ο Πήτερ. «Δείτε τι όμορφα φρούτα στα δέντρα! Ας τα δοκιμάσουμε!»

Και τότε, για πρώτη φορά, ο Τιριανός κοίταξε γύρω του και συνειδητοποίησε σε τι παράξενη περιπέτεια είχε μπλέξει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΤΡΙΤΟ

Γιατί οι Νάνοι είναι αγύριστα κεφάλια

Ο Τιριανός είχε την εντύπωση – ή μάλλον θα την είχε αν προλάβαινε να σκεφτεί – ότι τόση ώρα βρίσκονταν μέσα σ' ένα μικρό στάβλο με αχυροσκεπή, κάπου τέσσερα μέτρα μήκος και δύο πλάτος. Στην πραγματικότητα όμως στέκονταν πάνω σε χλόη και κάτω από έναν καταγάλανο ουρανό και μ' ένα απαλό αεράκι να χαϊδεύει το πρόσωπό τους, γνώρισμα μέρας στις αρχές του καλοκαιριού. Σχετικά κοντά τους υπήρχε ένα περιβόλι γεμάτο δέντρα με πυκνό φύλλωμα, και κάτω από κάθε φύλλο προβάλλετο χρυσαφί ή απαλό κίτρινο ή πορφυρό ή λαμπερό κόκκινο φρούτων που τέτοια δεν είχε ξαναδεί κανείς στον κόσμο τον δικό μας. Μεμιάς, ο Τιριανός έκανε τη σκέψη ότι θα πρέπει να ήταν φθινόπωρο. Ωστόσο, υπήρχε κάτι στον αέρα που του 'δινε την αίσθηση ότι δεν μπορούσε να 'ναι περασμένος Ιούνης. Κινήθηκαν όλοι κατά τα δέντρα.

Όλοι σήκωσαν το χέρι να κόψουν το φρούτο που τους

φαινόταν σαν το ωραιότερο και τότε όλοι στάθηκαν για λίγο. Το φρούτο είχε τέτοια ομορφιά που καθέννας τους σκέφτηκε: «Δεν μπορεί να 'ναι για μένα... σίγουρα δε θα επιτρέπεται να το κόψω».

«Μη διστάζετε» είπε ο Πήτερ. «Ξέρω τι έχετε όλοι στο μυαλό σας. Όμως είμαι σίγουρος, εντελώς σίγουρος ότι δεν πρέπει να διστάζετε. Έχω την εντύπωση ότι βρισκόμαστε σε μια χώρα όπου τα πάντα επιτρέπονται.»

«Εμπρός, λοιπόν!» είπε ο Ευστάθιος. Και πέσανε όλοι τους στα φρούτα.

Με τι μοιάζαν τούτα τα φρούτα; Λυπάμαι, αλλά κανένας δεν μπορεί να περιγράψει μια γεύση. Το μόνο που μπορώ να πω είναι ότι σε σύγκριση με τα φρούτα αυτά, το πιο φρέσκο γκρέιπ φρουτ που φάγατε ποτέ, θα σας φαινόταν άνοστο, το πιο ζουμερό πορτοκάλι θα σας φαινόταν στεγνό, το πιο μαλακό αχλάδι σκληρό σαν ξύλο και η πιο γλυκιά αγριοφράουλα θεόξινη. Κι ούτε σπόρια ούτε κουκούτσια ούτε σφήκες. Έτσι και το τρώγατε μια φορά αυτό το φρούτο, τα ωραιότερα πράγματα που δοκιμάσατε στον κόσμο αυτόν θα σας φαίνονταν σαν φάρμακα. Όμως δεν μπορώ να σας τα περιγράψω. Δεν μπορείτε να ξέρετε τι γεύση είχαν, παρά μόνο αν καταφέρνατε κάποτε να πάτε σ' αυτή τη χώρα και τα δοκιμάζατε εσείς οι ίδιοι.

Όταν χόρτασε η ψυχή τους φρούτο, ο Ευστάθιος είπε του Πήτερ: «Δε μας είπες πώς βρέθηκες εδώ. Ετοιμαζόσουν να το πεις όταν εμφανίστηκε ο Βασιλιάς Τιριανός».

«Δεν έχω και πολλά να πω» απάντησε ο Πήτερ. «Ο Έντμουντ κι εγώ στεκόμασταν στην πλατφόρμα όταν είδαμε να μπαίνει στο σταθμό το τρένο σας. Θυμάμαι ότι σκέφτηκα πως είχε πάρει τη στροφή με υπερβολική ταχύτητα. Και θυμάμαι ακόμα ότι σκέφτηκα τι γούστο θα

‘χε να ‘ναι οι δικοί μας μέσα στο τρένο και η Λούσυ να μην έχει ιδέα...»

«Οι δικοί σας, Μεγάλε Βασιλιά;» ρώτησε ο Τιριανός.

«Εννοώ ο Πατέρας κι η Μητέρα μου – δηλαδή των τριών μας· του Έντμουντ, της Λούσυ και οι δικοί μου.»

«Πώς κι ήταν μαζί;» ρώτησε η Τζιλ. «Μη μου πεις ότι κι εκείνοι ξέρουν για τη Νάρνια;»

«Α μπα, καμιά σχέση με τη Νάρνια. Απλά πηγαίνανε στο Μπρίστολ. Εγώ το μόνο που ήξερα ήταν ότι θα φεύγανε εκείνο το πρωί. Όμως ο Έντμουντ είχε πει ότι θα παίρνανε εκείνο το συγκεκριμένο τρένο.» (Ο Έντμουντ ήταν ξεφτέρι στα δρομολόγια.)

«Και τι έγινε μετά;» ρώτησε η Τζιλ.

«Ε, δεν είναι και πολύ εύκολο να το περιγράψω, έτσι δεν είναι, Έντμουντ;» είπε ο Μεγάλος Βασιλιάς.

«Ναι, έτσι είναι» συμφώνησε ο Έντμουντ. «Δεν ήταν διόλου σαν την άλλη φορά όταν βγήκαμε από το δικό μας κόσμο με Μάγια. Ακούστηκε ένας τρομακτικός θόρυβος κι έφαγα ένα γερό χτύπημα, αλλά δεν τραυματίστηκα. Κι ούτε ένιωσα τόσο φοβισμένος όσο – πώς να το πω, όσο αναστατωμένος. Α, ναι! Αυτό είναι πολύ παράξενο. Εγώ είχα φάει μια κλοτσιά στο ράγκπι και μου πόναγε πολύ το γόνατό μου. Ξαφνικά όμως πρόσεξα ότι ο πόνος είχε σταματήσει. Κι ένιωθα και πολύ ανάλαφρος. Κι ύστερα, βρεθήκαμε εδώ.»

«Κάπως έτσι έγινε και με μας στο βαγόνι» είπε ο Κύριος Ντίγκορν, σκουπίζοντας τα τελευταία ίχνη του φρούτου που ‘χαν στάξει πάνω στη χρυσαφιά του γενειάδα. «Μοναχά που μου φαίνεται, Πόλυ, ότι εσύ κι εγώ νιώσαμε σαν να είχαμε ξεσκουριάσει. Εσείς οι νέοι βέβαια δεν καταλαβαίνετε τι εννοώ, αλλά εμείς πάψαμε να νιώθουμε γέροι.»

«Άκου “εσείς οι νέοι”!» είπε η Τζιλ. «Εδώ που βρισκόμαστε δε μου φαίνεται καθόλου ότι εσείς είστε μεγαλύτεροι από μας.»

«Πάντως και να μην είμαστε, κάποτε ήμασταν» είπε η Λαίδη Πόλυ.

«Και τι συνέβη από την ώρα που φτάσατε κι ύστερα;» ρώτησε ο Ευστάθιος.

«Να σου πω» είπε ο Πήτερ. «Για πολύ καιρό (τουλάχιστον εμένα μου φάνηκε πολύς) δε συνέβη τίποτε. Και ξάφνου ανοίγει η πόρτα...»

«Η πόρτα;» έκανε ο Τιριανός.

«Ναι» είπε ο Πήτερ, «Η πόρτα και μπήκες εσύ ή βγήκες ή πέρασες δίπλα. Το ξέχασες;»

«Ναι, αλλά η πόρτα πού είναι;»

«Κοιτάχτε!» είπε ο Πήτερ κι έδειξε.

Ο Τιριανός γύρισε κι είδε το πιο αξιοπερίεργο και αστείο πράμα που μπορείτε να φανταστείτε. Λίγα μέτρα παραπέρα, στο φως του ήλιου, φαινόταν πολύ καθαρά να στέκει όρθια μια ξύλινη πόρτα και ολόγυρα το κούφωμά της: τίποτε άλλο, ούτε τοίχοι ούτε ταβάνι. Ο Τιριανός πλησίασε κατάπληκτος, και οι άλλοι ξοπίσω του να τον ακολουθούν για να δουν τι θα κάνει. Εκείνος έκανε μια βόλτα από την πίσω μεριά της πόρτας. Αλλά κι από κείνη την πλευρά, η κατάσταση παρέμενε η ίδια: εξακολουθούσες να βρίσκεσαι στο υπαιθρο κάποιο καλοκαιριάτικο πρωινό. Η πόρτα στεκόταν έτσι απλά από μόνη της λες κι είχε ξεφυτρώσει εκεί σαν κανένα δέντρο.

«Καλέ μου Κύριε» είπε ο Τιριανός στο Μεγάλο Βασιλιά, «αυτό είναι ένα σπουδαίο θαύμα».

«Είναι η πόρτα απ’ όπου μπήκες πριν λίγα λεπτά μ’ εκείνο τον Καλορμινέζο.»

«Ναι, αλλά δεν ξεκίνησα από το δάσος για να μπω

στο Στάβλο; Εδώ τώρα φαίνεται σαν να 'χουμε μια πόρτα που οδηγεί από το πουθενά στο πουθενά.»

«Φαίνεται έτσι αν πας γύρω από την πόρτα» είπε ο Πήτερ. «Όμως για πήγαινε και βάλε το μάτι σου σ' εκείνη τη χαραμάδα, ανάμεσα στις δυο σανίδες, και κοίτα από πίσω.»

Ο Τιριανός έβαλε το μάτι του στην τρύπα. Στην αρχή δεν έβλεπε άλλο από μαυρίλα. Ύστερα, καθώς συνήθιζε το μάτι του, είδε τη μουντή κόκκινη ανταύγεια της φωτιάς που κόντευε να σβήσει, κι από πάνω, αστέρια σε μαύρο ουρανό. Μετά είδε κάποιες σκοτεινές σιλουέτες να κινούνται εδώ κι εκεί ή να στέκουν ανάμεσα σ' εκείνον και στη φωτιά: άκουσε να μιλούν και η ομιλία τους

ήταν όμοια με των Καλορμινέζων. Κατάλαβε τότε ότι πίσω από την πόρτα του Στάβλου αυτό που έβλεπε ήταν το σκοτάδι της Ερημιάς με το Φανάρι, εκεί που είχε δώσει την τελευταία του μάχη. Οι άντρες συζητούσαν αν θα έπρεπε να μπύνε μέσα στο Στάβλο και να ψάξουν για το Ρίσοντα Ταρκαάν (που κανέννας τους δεν το 'κανε κέφι) ή αν θα έπρεπε να βάλουν φωτιά στο Στάβλο.

Ο Τιριανός ξανακοίταξε γύρω του. Δεν πίστευε στα μάτια του. Πάνω από το κεφάλι τους γαλάζιος ουρανός και κάτω χλοερή πεδιάδα ν' απλώνεται ώσπου έφτανε η ματιά του από κάθε πλευρά και οι καινούριοι φίλοι του κοντά του να γελάνε.

«Φαίνεται, λοιπόν» είπε ο Τιριανός χαμογελώντας κι αυτός, «ότι ο Στάβλος από μέσα κι ο Στάβλος απέξω είναι δυο διαφορετικά πράγματα».

«Ακριβώς» είπε ο Λόρδος Ντίγκορν. «Ο χώρος μέσα στο Στάβλο είναι μεγαλύτερος από το χώρο έξω από το Στάβλο.»

«Μάλιστα» είπε η Βασίλισσα Λούσυ. «Κάποτε, και στο δικό μας κόσμο, σε κάποιο Στάβλο μέσα υπήρχε κάτι που ήταν μεγαλύτερο κι από τον κόσμο μας τον ίδιο.» Ήταν η πρώτη φορά που μιλούσε κι από τη συγκίνηση στη φωνή της, ο Τιριανός τώρα ήξερε το γιατί. Εκείνη ζούσε το καθετί με μεγαλύτερη ένταση απ' όλους τους άλλους. Και ήταν τόσο υπερβολικά ευτυχισμένη που δεν ήθελε να μιλάει. Ωστόσο, εκείνος λαχταρούσε να την ακούει να μιλάει συνέχεια κι έτσι την παρακάλεσε:

«Αν έχετε την καλοσύνη, Κυρία μου, συνεχίστε. Εξιστορήστε μου όλη σας την περιπέτεια.»

«Μετά το τράνταγμα και το θόρυβο» είπε η Λούσυ, «βρεθήκαμε εδώ. Και στην πόρτα είχαμε την ίδια απορία μ' εσάς. Τότε η πόρτα άνοιξε για πρώτη φορά (κι όταν

άνοιξε το μόνο που είδαμε ήταν σκοτάδι) κι εμφανίστηκε ένας μεγαλόσωμος άντρας με ένα σπαθί ξεθηκαρωμένο. Από τα όπλα του καταλάβαμε ότι ήταν Καλορμινέζος. Πήρε θέση δίπλα στην πόρτα με το σπαθί υψωμένο, ακουμπισμένο πάνω στον ώμο του, έτοιμος να αποκεφαλίζει όποιον θα έμπαινε μέσα. Τον πλησιάσαμε και του μιλήσαμε, αλλά καταλάβαμε ότι αυτός, ούτε έβλεπε ούτε άκουγε. Κι ούτε που κοίταξε ποτέ τριγύρω του κατά τον ουρανό και το φως του ήλιου και το γρασίδι: νομίζω ότι ούτε κι αυτά τα έβλεπε. Έτσι, λοιπόν, περιμέναμε για ώρα πολλή. Κάποια στιγμή, ακούσαμε να σηκώνουνε το μάνταλο από την άλλη μεριά της πόρτας. Ο άντρας αυτός όμως δεν ετοιμαζόταν να χτυπήσει με το σπαθί του αν πρώτα δεν έβλεπε ποιος έμπαινε. Όμως ακριβώς τη στιγμή που άνοιγε η πόρτα, εντελώς ξαφνικά είδαμε μπροστά μας τον Τας. Κανένας μας δεν κατάλαβε πώς βρέθηκε εκεί. Κι από την πόρτα φάνηκε να μπαίνει ένας πελώριος Γάτος. Έριξε μια ματιά στον Τας κι ευθύς το 'βαλε στα πόδια για να γλιτώσει: ίσα που πρόλαβε, γιατί ο Τας όρμησε καταπάνω του και μάλιστα την ώρα που έκλεινε η πόρτα, του χτύπησε το ράμφος. Ο άντρας που ήταν μέσα στο Στάβλο είδε τον Τας. Αμέσως έγινε κάτωχρος και υποκλίθηκε μπροστά στο Τέρας: εκείνο όμως χάθηκε.

»Και πάλι περιμέναμε ώρα πολλή. Τελικά, η πόρτα άνοιξε για τρίτη φορά και μέσα μπήκε ένας νεαρός Καλορμινέζος. Τον συμπάθησα. Μόλις τον είδε ο φρουρός που στεκόταν στην πόρτα αναπήδησε κι έδειξε εντελώς σαστισμένος. Νομίζω ότι περίμενε κάποιον εντελώς διαφορετικό...».

«Τώρα είναι όλα ξεκάθαρα» είπε ο Ευστάθιος (που είχε το κακό συνήθειο να διακόπτει). «Ήταν κανονισμέ-

νό να μπει πρώτος ο Γάτος κι ο φρουρός είχε διαταγές να μην τον πειράξει. Ύστερα ο Γάτος θα έβγαινε έξω και θα έλεγε ότι είχε δει το σιχαμένο τον Τασλάν τους και θα 'κανε ότι τάχα μου τα 'χε καθαρώσει από το φόβο του για να τρομοκρατήσει τα άλλα Ζώα. Αυτό όμως που δεν είχε προβλέψει ο Σαΐνης, ήταν ότι θα εμφανιζόταν ο αληθινός Τας· έτσι, λοιπόν, ο Κοκκινοτρίχης βγήκε έξω τρομοκρατημένος για τα καλά. Μετά απ' αυτό, ο Σαΐνης σκόπευε να στέλνει μέσα όποιοι ήθελε να ξεπαστρέψει κι ο φρουρός θα τον καθάριζε. Και...»

«Φίλε μου» είπε μαλακά ο Τιριανός, «δεν αφήνεις την κυρία να συνεχίσει την ιστορία της».

«Έτσι λοιπόν» είπε η Λούσυ, «ο φρουρός τα 'χασε. Αυτό έδωσε χρόνο στο νέο να φυλαχτεί. Δόθηκε μάχη ανάμεσά τους. Ο νέος τον σκότωσε και τον πέταξε έξω από το Στάβλο. Κι ύστερα περπατώντας αργά αργά μας πλησίασε. Αυτός μας έβλεπε κι εμάς κι όλα γύρω μας. Δοκιμάσαμε να του μιλήσουμε, αλλά έμοιαζε να βρίσκεται μάλλον σ' έκσταση. Όλη την ώρα έλεγε: "Τας, Τας, πού είναι ο Τας; Πηγαίνω στον Τας". Έτσι κι εμείς δεν ασχοληθήκαμε άλλο μαζί του κι εκείνος έφυγε – κάπου κατά κει. Μου άρεσε αυτός ο νέος. Κι ύστερα... Θεέ μου!» Η Λούσυ έκανε ένα μορφασμό.

«Ύστερα» είπε ο Έντμουντ, «κάποιος άνοιξε την πόρτα και πέταξε μέσα έναν Πίθηκο. Και ο Τας ξαναβρέθηκε μπροστά μας. Η αδελφή μου είναι πολύ ευαίσθητη και δεν αντέχει να σου πει ότι ο Τας του έδωσε μια με το ράμφος του κι αυτό ήταν: τον έκανε μια χαψιά!»

«Μωρέ καλά του έκανε!» είπε ο Ευστάθιος. «Όμως ελπίζω να του κάθισε κι αυτουνού στο στομάχι.»

«Και ύστερα» είπε ο Έντμουντ, «μπήκαν καμιά δωδε-

καριά Νάνοι: κι από πίσω η Τζιλ και ο Ευστάθιος και τελευταίος απ' όλους εσύ ο ίδιος.»

«Ελπίζω ο Τας να 'κανε από μια χαψιά και τους Νάνους» είπε ο Ευστάθιος. «Τα κτηνάκια!»

«Όχι» είπε η Λούσυ. «Και μη γίνεσαι απαίσιος. Είναι ακόμα εδώ. Να, μπορείς να τους δεις κι από δω. Και τι δεν έκανα να γίνουμε φίλοι... Αδύνατο!»

«Φίλοι μ' αυτούς!» φώναξε ο Ευστάθιος. «Και να 'ξερες πώς φέρθηκαν αυτοί οι Νάνοι!»

«Οχ, σταμάτα, Ευστάθιε» είπε η Λούσυ. «Έλα επιτέλους να τους δεις. Βασιλιά Τιριανέ, ίσως εσύ μπορέσεις να τα καταφέρεις καλύτερα.»

«Δεν μπορώ να πω ότι τρέφω ιδιαίτερη αγάπη για τους Νάνους» είπε ο Τιριανός. «Όμως αφού το ζητάς εσύ, Κυρία, θα κάνω κάτι ακόμα πιο σημαντικό.»

Η Λούσυ τους οδήγησε εκεί που βρισκονταν οι Νάνοι. Τώρα τους έβλεπαν όλοι. Είχαν ένα πολύ παράξενο ύφος. Δεν κόβαν βόλτες ούτε και το 'χαν ρίξει στο γλέντι (μολονότι δεν υπήρχαν πια σκοινιά να τους κρατούν δέσμιους) ούτε είχαν πέσει ξάπλα για να ξαποστάσουν. Κάθονταν κοντά κοντά σ' ένα μικρό κύκλο και κοιτάζονταν. Δε γύρισαν καν να τους δουν κι ούτε τους έδωσαν καμιά σημασία μέχρις ότου η Λούσυ κι ο Τιριανός τους πλησίασαν τόσο που σχεδόν θα τους άγγιζαν. Τότε όλοι οι Νάνοι τέντωσαν τα κεφάλια. Μοιάζαν σαν να μην έβλεπαν κανέναν, αλλά προσπαθούσαν να στήσουν αυτί για να καταλάβουν από τους ήχους τι συνέβαινε.

«Έι! Προσέξτε!» φώναξε απότομα ένας Νάνος. «Κοιτάτε πού πηγαίνετε! Μη μας τσαλαπατήσετε κιόλας τα μούτρα!»

«Καλά ντε!» είπε ο Ευστάθιος τσατισμένος. «Δεν είμαστε τυφλοί. Μάτια έχουμε και βλέπουμε.»

«Και θα 'ναι και πολύ γερά για να βλέπετε εδώ μέσα» είπε ο ίδιος ο Νάνος που τ' όνομά του ήταν Ντιγκλ.

«Εδώ πού;» ρώτησε ο Έντμουντ.

«Βρε, χοντροκέφαλε, εδώ! Πού αλλού;» είπε ο Ντιγκλ. «Σ' ετούτη δω την τρυπούλα που 'χουνε για στάβλο, τη θεοσκοτεινή, τη στριμωγμένη και τη βρομερή.»

«Μα τυφλοί είστε;» είπε ο Τιριανός.

«Σάμπως, δηλαδή, ο πάσα ένας δεν είναι τυφλός μέσα στο σκοτάδι;» είπε ο Ντιγκλ.

«Μα δεν είναι σκοτάδι, κακόμοιροί μου Χαζονάνοι!» είπε η Λούσυ. «Δε βλέπετε; Κοιτάξτε ψηλά! Κοιτάξτε τριγύρω! Δε βλέπετε τον ουρανό και τα δέντρα και τα λουλούδια; Εμένα δε με βλέπετε;»

«Μα τις Ψευτιές όλες που 'χουν ειπωθεί, πώς να δω κάτι που δεν υπάρχει; Και πώς να δω την αφεντιά σου όταν δεν μπορώ να δω εμένανε τον ίδιο σε τούτο το μαύρο το σκοτάδι;»

«Εγώ όμως μπορώ να δω εσένα» είπε η Λούσυ. «Και θα σου το αποδείξω. Έχεις μια πίπα στο στόμα σου.»

«Σιγά! Οποιανού του μυρίζει ταμπάκο θε να το 'βρει» είπε ο Ντιγκλ.

«Οι κακόμοιροι! Αυτό είναι φοβερό» είπε η Λούσυ. Μετά της ήρθε μια ιδέα. Έσκυψε κι έκοψε μερικές αγριοβιολέτες. «Άκου, Νάνε» είπε. «Ακόμα κι αν από όραση δεν πας καλά, από όσφρηση δε θα 'χεις πρόβλημα: μπορείς να το μυρίσεις αυτό;» Έσκυψε κατά τη μεριά του και κράτησε τα φρεσκοκομμένα, δροσερά λουλούδια κάτω από την κακάσχημη μύτη του Ντιγκλ. Αλλά αναγκάστηκε να δώσει έναν πήδο πίσω στα γρήγορα για να γλιτώσει την μπουνιά από τη μικρή, σκληρή γροθιά του.

«Για ξανακάν' το!» ξεφώνησε ο Νάνος. «Πώς τόλμησες! Την έξυπνη κάνεις να χώνεις ένα κάρο βρομερή κα-

βαλίνα στη μούρη μου; Κι είχε κι ένα γαϊδουράγκαθο μέσα! Σαν τις νοστιμιές που τρώτε! Και ποιοι είστε του λόγου σας για να ξέρω δηλαδή;»

«Άνθρωποι της Γης» είπε ο Τιριανός. «Εκείνη είναι η Βασίλισσα Λούσυ, σταλμένη εδώ από τον Ασλάν από τα βάθη του χρόνου. Και για χάρη της και μόνο, εγώ, ο νόμιμος Βασιλιάς σας Τιριανός, δε σας παίρνω τα κεφάλια σύρριζα ολωνών, προδότες, που η προδοσία σας έχει αποδειχτεί και μια και δυο φορές.»

«Τώρα μας έκανες τη μούρη πατσά!» είπε ο Ντιγκλ. «Πώς μπορείς και μας κοπανάς όλες αυτές τις μπούρδες; Και το υπέροχο Λιοντάρι σας γιατί δεν ήρθε, παρακαλώ, να σας βοηθήσει; Ε; Θα μετάνιωσε, φαίνεται! Και τώρα – ακόμα και τώρα – που σας νίκησαν και σας στρίμωξαν σε τούτη τη μαύρη τρύπα, ακριβώς όπως και μας τους υπόλοιπους, εσείς συνεχίζετε πάλι τα παλιά σας κόλπα. Πιάνετε πάλι να λέτε ψευτιές! Θέλετε να μας κάνετε να πιστέψουμε ότι δεν είμαστε εδώ χάμου κλειδαμπαρωμένοι, κι ότι δεν είναι πίσσα το σκοτάδι, κι ένας θεός ξέρει τι άλλο ακόμα.»

«Μα δεν υπάρχει καμιά μαύρη τρύπα, εκτός απ' αυτή που 'χετε στη φαντασία σας, ανόητοι» φώναξε δυνατά ο Τιριανός. «Βγείτε έξω λοιπόν, επιτέλους!» Και σκύβοντας μπροστά, άρπαξε τον Ντιγκλ από τη ζώνη και την κουκούλα και τον έβγαλε έξω από τον κύκλο των Νάνων. Μα τι στιγμή που τον ακουμπούσε στη γη, ο Ντιγκλ έδωσε ένα σάλτο και σαν βολίδα ξαναγύρισε στη θέση του, μαζί με τους άλλους, κι έπιασε να τρίβει τη μύτη του και να ουρλιάζει:

«Άου! Άου! Αυτό γιατί το 'κανες τώρα; Να μου κοπανίσεις το μούτρο μου πάνω στον τοίχο! Κόντεψες να μου σπάσεις τη μύτη!»

«Οχ, Θεέ μου!» είπε η Λούσυ. «Τι θα γίνει μ' αυτά τα πλάσματα;»

«Παρατάτε τους» είπε ο Ευστάθιος: μα τη στιγμή που μιλούσε, η γη σείστηκε. Ο γλυκός αέρας έγινε ξαφνικά γλυκύτερος. Μια λάμψη άστραψε πίσω τους. Γύρισαν το κεφάλι όλοι, κι ο Τιριανός τελευταίος, γιατί ένιωθε κάποιον φόβο μέσα του. Και να, μπροστά του έστεκε αυτό που τόσο λαχταρούσε η ψυχή του, τεράστιο και αληθινό,

το χρυσαφένιο Λιοντάρι, ο Ασλάν ο ίδιος. Όλοι οι άλλοι είχαν κιόλας γονατίσει σε κύκλο γύρω στα μπροστινά του πόδια, βυθίζοντας χέρια και πρόσωπα μέσα στη χαίτη του, καθώς εκείνο έγερνε το πελώριο κεφάλι του για να τους αγγίξει με τη γλώσσα του. Ύστερα το Λιοντάρι κάρφωσε το βλέμμα του πάνω στον Τιριανό. Εκείνος ζύγωσε τρέμοντας και ρίχτηκε στα πόδια του Λιονταριού και το Λιοντάρι τον φίλησε και του είπε: «Εύγε, έσχατε των Βασιλιάδων της Νάρνια, που έμεινες ακλόνητος την ώρα του σκότους».

«Ασλάν» είπε η Λούσυ μέσα από τα δάκρυά της, «θα μπορούσες – θα ήθελες – να κάνεις κάτι γι' αυτούς τους κατημένους τους Νάνους;»

«Αγαπητοί μου» είπε ο Ασλάν, «θα δείξω και σ' εσάς και σ' εκείνους τι μπορώ και τι δεν μπορώ να κάνω.» Πλησίασε τους Νάνους κι άφησε ένα γρύλισμα ελαφρό, που όμως ταρακούνησε το σύμπαν. Οι Νάνοι όμως έλεγαν ο ένας στον άλλο: «Τ' άκουσες αυτό; Τούτοι οι παλικαράδες τα σκαρώνουν αυτά στην άκρη του Στάβλου. Πάνε να μας τρομάξουν. Κάποια μηχανή έχουν και τα φτιάνουν αυτά. Χαμπάρι εσείς. Εμάς δε μας πιάνουνε κοροίδα ξανά.»

Ο Ασλάν ύψωσε το κεφάλι και τίναξε τη χαίτη του. Στη στιγμή, ένα γιορταστικό τραπέζι στήθηκε στα γόνατα των Νάνων: πίτες και γλώσσες και περισσότερια και αφράτα γλυκίσματα και παγωτά και στο δεξί χέρι τού κάθε Νάνου μια κούπα καλό κρασί. Πέσανε με τα μούτρα να τρώνε και να πίνουνε, ωστόσο ήταν φανερό ότι από γεύση δεν καταλαβαίνουν τίποτα. Θαρρούσαν πως έτρωγαν κι έπιναν μοναχά ό,τι μπορεί να βρεθεί μέσα σε Στάβλο. Κάποιος είπε ότι προσπαθούσε να φάει άχυρο κι ένας άλλος είπε ότι είχε βρει ένα μπαγιάτικο παντζάρι κι ένας

τρῖτος εἶπε ὅτι εἶχε ἀνακαλύψει τὸ φύλλο ἀπὸ ἑνὰ ἀγούρο λάχανο. Καὶ ὑψῶναν χρυσές κούπες φῖνο κοκκινέλι στα χεῖλια τοὺς καὶ λέγαν: «Γιαχ! Κοίτα νὰ πίνουμε βρομόνερα ἀπὸ γούρνα που τρώνε γάιδαροι! Ποιος νὰ τη φανταζότανε τέτοια κατάντια». Ὅμως σὲ λιγάκι τοῦ κάθε Νάνου τοῦ μπήκε ἡ υποψία ὅτι οἱ ἄλλοι Νάνοι εἶχαν ἀνακαλύψει κάτι καλύτερο ἀπὸ τὸ δικό του. Ἀρχισαν λοιπὸν νὰ τραβολογάνε καὶ νὰ βουτάνε ὁ ἕνας τὸ φαῖ τοῦ ἄλλου καὶ πιαστήκαν σὲ καβγά, ἔτσι που σὲ λίγα λεπτά γινόταν κανονικὴ μάχη καὶ μ' ὅλα τὰ ωραία φαγητά εἶχαν τώρα πασαλείψει τὰ πρόσωπα καὶ τὰ ρούχα τοὺς ἢ εἶχαν τσαλαπατηθεῖ κάτω ἀπὸ τὰ πόδια τοὺς. Ὅταν πια σταμάτησαν καὶ κάθισαν νὰ περιποιηθοῦν μαυρισμένα μάτια καὶ μύτες που τρέχαν αἷμα, τότε εἶπαν ὅλοι τοὺς:

«Μωρέ, τι καλὰ που ἀνάμεσά μας δὲν ὑπάρχει κανένα Κοροῖδο. Εὐμάς κανέννας δὲν μπορεῖ νὰ μας τουμπάρει. Οἱ Νάνοι γιὰ τοὺς Νάνους!»

«Καθὼς βλέπετε» εἶπε ὁ Ασλάν, «δε θέλουν νὰ τοὺς βοηθήσουμε. Ἐχουν ἐπιλέξει τὴν καχυποψία ἀντὶ γιὰ τὴν πίστη. Ἡ φυλακὴ τοὺς εἶναι στα μυαλά τοὺς, καὶ δὲν μποροῦν νὰ γλιτώσουν ἀπὸ αὐτὴ τὴ φυλακὴ. Φοβοῦνται τόσο πολὺ πὼς κάποιος θὰ τοὺς κοροϊδέψει, ὥστε δὲν μποροῦν νὰ πιστέψουν. Ελάτε ὁμως, παιδιὰ μου. Ἐχὼ ἄλλη δουλειὰ νὰ κάνω».

Πῆγε κατὰ τὴν Πόρτα κι ὅλοι τὸν ἀκολούθησαν. Ὑψωσε τὸ χέρι καὶ βρυχήθηκε: «Τώρα εἶναι ὁ κατάλληλος χρόνος!» Κι ὕστερα δυνατότερα: «Χρόνος!» Κι ὕστερα τόσο δυνατά που θὰ μπορούσε νὰ δονήσει ἀκόμα καὶ τ' ἀστέρια: «ΧΡΟΝΟΣ!» Ἡ Πόρτα ἀνοίξε διάπλατα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Η νύχτα πέφτει πάνω στη Νάρνια

Στάθηκαν όλοι δίπλα στον Ασλάν, στα δεξιά του, και κοίταξαν μέσα από την ανοιχτή πόρτα.

Η φωτιά είχε σβήσει. Πάνω στη γη απλωνόταν σκοτάδι απ' άκρη σ' άκρη: εδώ που τα λέμε, δύσκολο να πεις ότι μπροστά σου έβλεπες ένα δάσος αν δε διακρίνονταν τα σκούρα σχήματα των δέντρων εκεί που τέλειωνε το δάσος κι άρχιζαν τ' αστέρια. Αλλά όταν ο Ασλάν βρυχήθηκε γι' ακόμα μια φορά, πέρα στ' αριστερά τους είδαν να διαγράφεται ένα άλλο σκούρο σχήμα. Είδαν δηλαδή ένα μπάλωμα όπου δεν υπήρχαν αστέρια: και το μπάλωμα αυτό υψωνόταν ολοένα και πιο ψηλά μέχρι που πήρε το σχήμα ανθρώπου, του πιο μεγαλόσωμου απ' όλους τους γίγαντες. Όλοι τους ξέρανε τη Νάρνια τόσο καλά, ώστε να μπορούν να συμπεράνουν πού στεκόταν. Θα πρέπει να ήταν ψηλά στα βαλτοτόπια που απλώνονται μακριά στο Βορρά, πέρα από τον ποταμό Σριμπλ. Τότε η Τζιλ κι ο Ευστάθιος θυμήθηκαν ότι κάποτε πολύ παλιά,

στις σπηλιές που βρίσκονταν στα έγκατα της γης κάτω από τα βαλτοτόπια, είχαν δει έναν τεράστιο γίγαντα που κοιμόταν και τότε τους είχαν πει ότι το όνομά του ήταν Πατέρας Χρόνος κι ότι θα ξυπνούσε τη μέρα που θα ερχόταν το τέλος του κόσμου.

«Ναι» είπε ο Ασλάν, αν και κανένας τους δεν είχε βγάλει μιλιά. «Όσο κοιμόταν τ' όνομά του ήταν Χρόνος. Τώρα που ξύπνησε θα πάρει καινούριο όνομα.»

Τότε ο τεράστιος γίγαντας έφερε στο στόμα του ένα κυνηγετικό κέρας και το ύψωσε. Μπόρεσαν να το διακρίνουν, γιατί ξεχώρισε το μαύρο του το σχήμα στο φως των αστεριών. Και αργότερα – αρκετά αργότερα, εφόσον ο ήχος ταξιδεύει με τόση βραδύτητα – άκουσαν τον ήχο που έβγαλε το κέρας: δυνατός και φοβερός, κι ωστόσο, με μια παράξενη, θανατερή ομορφιά.

Στη στιγμή, ο ουρανός γέμισε πεφτάστερα. Ακόμα κι ένα μοναδικό πεφτάστερο να δεις, το θέαμα είναι καταπληκτικό· πόσο μάλλον όταν βλέπεις δεκάδες, κι ύστερα πολλές δεκάδες, κι ύστερα εκατοντάδες, μέχρι που έμοιαζε σαν να 'πεφτε ασημένια βροχή, και να μην παίρνει τέλος. Κι αφού συνεχίστηκε αυτό για λίγη ώρα, καναδυό άρχισαν να βλέπουν κάτι που τους φάνηκε σαν ένα ακόμα σκούρο σχήμα – εκτός από του γίγαντα – με φόβο τον ουρανό. Βρισκόταν σε άλλο σημείο, ακριβώς πάνω από τα κεφάλια τους, εκεί που θα μπορούσες να το πεις ακριβώς τη στέγη τ' ουρανού. «Μπορεί να 'ναι σύννεφο» σκέφτηκε ο Έντμουντ. Όπως και να 'χει, εκεί δεν υπήρχαν αστέρια: μοναχά μαυρίλα. Ωστόσο, ολόγυρα η καταιγίδα από τα πεφτάστερα συνεχιζόταν. Και μετά, το άναστρο κομμάτι πήρε να μεγαλώνει και ν' απλώνεται όλο και πιο πέρα από το κέντρο τ' ουρανού. Κι αμέσως το ένα τέταρτο τ' ουρανού σκοτείνιασε, κι ύστερα το μι-

σό του, και τέλος η βροχή τα πεφτάστερα συνεχίστηκε μοναχά χαμηλά κατά τον ορίζοντα.

Μ' ένα ρίγος θαυμασμού (που είχε και κάποια ίχνη τρόμου) ξαφνικά όλοι τους συνειδητοποίησαν τι συνέβαινε. Αυτή η μαυρίλα που ολοένα άπλωνε δεν ήταν κανένα σύννεφο: ήταν απλά κενό. Το μαύρο κομμάτι τ' ουρανού ήταν το κομμάτι όπου δεν είχε απομείνει κανένα αστέρι. Όλα τ' αστέρια πέφτανε: ο Ασλάν τα είχε καλέσει στα μέρη του.

Τα τελευταία λίγα λεπτά πριν σταματήσει η βροχή από τα πεφτάστερα ήταν κυριολεκτικά συναρπαστικά. Αστέρια άρχισαν να πέφτουν ολόγυρά τους. Όμως τ' αστέρια εκείνου του κόσμου δεν είναι μεγάλες φλεγόμενες σφαίρες όπως στον δικό μας κόσμο. Είναι άνθρωποι (ο Έντμουντ και η Λούσυ είχαν συναντήσει έναν τέτοιο άνθρωπο κάποτε). Έτσι, λοιπόν, τώρα βλέπανε έναν καταρράκτη από λαμπερούς ανθρώπους, όλοι τους με μακριά μαλλιά σαν ασημί που 'χε αρπάξει φωτιά, και λόγχοι σαν από μέταλλο τόσο καυτό που 'ταν σχεδόν λευκό, όλοι τους να ξεπηδάνε από το μαύρο σκοτάδι τ' ουρανού και να κατεβαίνουν κατά τη μεριά τους, ταχύτερα κι από πέτρες που πέφταν. Έκαναν ένα θόρυβο σαν συριγμό καθώς προσγειώνονταν κι έκαιγαν τη χλόη. Κι όλα αυτά τ' αστέρια γλιστρούσαν προσπερνώντας τους κι έστεκαν κάπου πίσω τους, λιγάκι προς τα δεξιά.

Αυτό ήταν μεγάλο πλεονέκτημα, γιατί, αλλιώς, τώρα που δεν υπήρχαν άστρα στον ουρανό, όλα θα ήταν θεοσκότεινα και δε θα μπορούσαν να δουν τίποτα. Έτσι όπως είχαν τα πράγματα, όλο αυτό το πλήθος τ' αστέρια που ήταν πίσω τους έριχνε ένα έντονο, πάλλευκο φως. Τώρα ξεχώριζαν τα δάση της Νάρνια ν' απλώνονται μπροστά τους μίλι το μίλι, και να μοιάζουν λες κι ήταν

πνιγμένα στο φως. Κάθε θάμνος και σχεδόν κάθε χορτάρι χωριστά έριχνε πίσω του μαύρη σκιά. Η άκρη κάθε φύλλου έστεκε τόσο στητή κι αιχμηρή, που φοβόσουνα πως θα σου 'κοβε το δάχτυλο.

Πάνω στο γρασίδι που απλωνόταν μπροστά τους έβλεπαν να πέφτει κι η δικιά τους σκιά. Αλλά το πιο σημαντικό ήταν η σκιά του Ασλάν. Ξεχυνόταν πέρα μακριά στ' αριστερά τους, θεόρατη και φοβερή. Κι όλα αυτά κάτω από 'ναν ουρανό που τώρα πια θα έμενε δίχως αστέρια για πάντα.

Πίσω τους (και λίγο δεξιά) το φως δυνάμωνε τόσο που φώτιζε ακόμα και τις πλαγιές στα Βορινά Βαλτοτόπια. Εκεί έβλεπες κάποια κινητικότητα. Τεράστια ζώα μπουσούλαγαν και γλιστρούσαν στην κατηφόρα για τη Νάρνια: τεράστιοι δράκοι και γιγαντοσαύρες και γυμνά πουλιά με φτερούγες σαν της νυχτερίδας. Χώθηκαν μέσα στο δάσος και χάθηκαν και για λίγα λεπτά έπεσε σιωπή. Ύστερα ακούστηκαν κραυγές – στην αρχή πολύ μακρινές – και μετά από παντού, θρόισμα κι αλαφροπάτημα και χτύπημα φτερούγας. Ολοένα πιο σιμά. Σε λίγο μπορούσες να ξεχωρίσεις την πιλάλα που κάναν μικρά ποδαράκια, από το αλαφροπάτημα που κάναν μεγάλες πατούσες, και το κλακ κλακ που κάναν μικρές οπλές, από το βρόντο που κάναν μεγάλες. Κι ακόμα ξεχώριζες χιλιάδες ζευγάρια μάτια να γυαλίζουν. Και τελικά μέσα από τους ίσκιους των δέντρων, ξεπρόβαλλαν κατά χιλιάδες και κατά μυριάδες κάθε είδους πλάσματα – Ζώα που Μιλούν, Νάνοι, Σάτυροι, Φαύνοι, Καλορμινέζοι, άνθρωποι από την Αρχελάνδη, Μονόποδα και αλλόκοτα πλάσματα άγνωστα στη γη, από μακρινά νησιά ή από τις άγνωστες χώρες της Δύσης, όλα να τρέχουν κατά την ανηφόρα του λόφου να γλιτώσουν τη ζωούλα τους. Κι

όλα τους τρέχαν κατά την Πόρτα όπου έστεκε ο Ασλάν.

Εκείνη τη στιγμή, αυτή η φάση της περιπέτειάς τους ήταν η μόνη που τους φαινόταν μάλλον σαν όνειρο. Αργότερα δυσκολεύονταν να τη θυμηθούν. Το δύσκολο ήταν να πουν πόσο είχε κρατήσει. Άλλοτε τους φαινόταν ότι είχε κρατήσει μονάχα λίγα λεπτά, κι άλλοτε είχαν την αίσθηση ότι είχε πάρει χρόνια ολόκληρα. Το βέβαιο είναι ότι για να χωρέσει μια τέτοια κοσμοπλημμύρα μέσα από την Πόρτα, είτε η Πόρτα θα μεγάλωσε είτε τα πλάσματα θα μίκρυναν ξαφνικά και θα γίναν μικροσκοπικά σαν σκνίπες. Εκείνη την ώρα όμως κανένας τους δεν έκανε τέτοιες σκέψεις.

Τα πλάσματα συνέχιζαν να τρέχουν βιαστικά με μάτια που γίνονταν όλο και πιο λαμπερά καθώς πλησίαζαν στα πεσμένα Αστέρια. Όμως καθώς φτάναν μπροστά στον Ασλάν το καθένα τους πάθαινε ένα από τα εξής δυο πράγματα. Όλα τον κοίταζαν ίσια στα μάτια· όσο γι' αυτό δεν είχαν κι άλλη επιλογή. Όταν, λοιπόν, τον κοίταζαν, η έκφραση στο πρόσωπό τους άλλαζε δραματικά – έβλεπες φόβο και μίσος: μόνο που στα πρόσωπα των Ζώων που Μιλούν, ο φόβος και το μίσος διαρκούσαν μοναχά για ένα κλάσμα του δευτερολέπτου. Διαπίστωνες ότι ξαφνικά έπαυαν να είναι Ζώα που Μιλούν. Απλά γίνονταν συνηθισμένα ζώα. Κι όλα τα πλάσματα που κοίταζαν τον Ασλάν με τον τρόπο αυτόν, στρίβανε δεξιά, στ' αριστερά του Ασλάν δηλαδή, και χάνονταν στον τεράστιο μαύρο ίσκιο του που (όπως ξανάπα) ξεχυνόταν πέτρα μακριά, στ' αριστερά της πόρτας. Τα παιδιά ούτε που τα ξανάδαν αυτά τα ζώα. Ιδέα δεν έχω τι απόγιναν. Τ' άλλα πλάσματα όμως, κοίταξαν τον Ασλάν και τον αγάπησαν, αν και μερικά πήραν μεγάλη λαχτάρα όταν τον αντίκρισαν. Κι όλα αυτά τα πλάσματα μπήκαν από την

Πόρτα και στάθηκαν στα δεξιά του Ασλάν. Ανάμεσά τους υπήρχαν και μερικά παράξενα είδη. Ο Ευστάθιος μάλιστα αναγνώρισε έναν από κείνους τους Νάνους που είχε βοηθήσει να σκοτώσουν τ' Άλογα. Δεν είχε όμως το χρόνο ν' ασχοληθεί μ' αυτό (ούτε και του 'πεφτε λόγος), γιατί πήρε μια μεγάλη χαρά που έδιωξε κάθε άλλη σκέψη. Ανάμεσα σ' όλα τα ευτυχισμένα πλάσματα που τώρα έρχονταν και στριμώχνονταν γύρω από τον Τιριανό και τους φίλους του, ήταν κι όλα εκείνα που τα νόμιζαν για πεθαμένα. Ήταν ο Ρούνβιτ ο Κένταυρος και ο Αδάμας ο Μονόκερος, και ο αγαθός Αγριόχοιρος κι ο αγαθός Αρκούδος και ο Αετός ο Μακρυθώρης, και τ' αγαπημένα Σκυλιά και τ' Άλογα, κι ο Πόγκιν ο Νάνος.

«Ακόμα βαθύτερα κι ακόμα ψηλότερα!» φώναξε ο Ρούνβιτ και απομακρύνθηκε κατά τη Δύση με βροντερό καλπασμό. Και μολονότι δεν καταλάβαιναν τι εννοούσε, κατά κάποιο τρόπο, οι λέξεις αυτές τους έφεραν ανατριχίλα. Ο Αγριόχοιρος γρύλισε στο άκουσμά τους χαρούμενα. Ο Αρκούδος ότι πήγαινε να μουρμουρίσει πως συνέχιζε να μην καταλαβαίνει, πρόσεξε τα καρποφόρα δέντρα πίσω τους. Με τα βαριά του βήματα, ο Αρκούδος προχώρησε κατά τα δέντρα όσο πιο γρήγορα μπορούσε. Σαν έφτασε, βρήκε κάτι που σίγουρα κατάλαβε μια χαρά. Όμως τα Σκυλιά έμειναν στη θέση τους κουνώντας τις ουρές τους. Ο Πόγκιν έμεινε κι αυτός στη θέση του χαιρετώντας τους όλους με χειραψία και μ' ένα πλατύ χαμόγελο στο τίμιο πρόσωπό του. Κι ο Αδάμας έσκυψε το χιονάτο κεφάλι του πάνω από τον ώμο του Βασιλιά κι ο Βασιλιάς του ψιθύρισε κάτι στο αυτί. Μετά, όλων η προσοχή ξαναγύρισε στην Πόρτα και σ' ό,τι φαινόταν από κει.

Οι Δράκοι και οι Γιγαντοσαύρες είχαν τώρα τη Νάρ-

νια στη διάθεσή τους. Αλωνίζανε κόβοντας τα δέντρα σύρριζα και ροκανίζοντάς τα θαρρείς και μασουλάγαν μπαστουνάκια ραβέντι. Λεπτό το λεπτό, τα δάση χάνονταν. Ολάκερη η χώρα είχε απογυμνωθεί και τώρα μπορούσες να δεις το καθετί στην κανονική του μορφή – και την παραμικρή εξοχή ή εσοχή – που πρωτύτερα δεν είχες καν προσέξει. Η χλόη είχε εξαφανιστεί. Ο Τιριανός δεν άργησε να συνειδητοποιήσει ότι έβλεπε έναν κόσμο από γυμνούς βράχους και χώμα. Ούτε που μπορούσες να φανταστείς ότι κάποτε υπήρχε ζωή εκεί. Ακόμα και τα τέρατα απότομα γέρασαν, ξάπλωσαν καταγής και άφησαν την τελευταία τους πνοή. Η σάρκα τους ζάρωσε και βγήκαν τα κόκαλα: σε λίγο δεν είχαν απομείνει από αυτά παρά τεράστια κουφάρια που κείτονταν εδώ κι εκεί πάνω στους νεκρούς βράχους και μοιάζαν λες και είχαν πεθάνει χιλιάδες χρόνια πριν. Για κάμποση ώρα, τα πάντα έμειναν σιωπηλά.

Τελικά, από τις ανατολικές εσχατιές του κόσμου κάτι φάνηκε να κινείται κατά τη μεριά τους. Ήταν λευκό – μια μακριά, ίσια γραμμή με μια λευκότητα που έλαμπε στο φως των πεσμένων Αστεριών. Η σιωπή έσπασε από ένα θόρυβο που απλώθηκε παντού: στην αρχή μουρμουρητό, ύστερα μπουμπουνητό και μετά βρυχηθμός. Και τώρα όλοι είδαν καθαρά τι ήταν αυτό που τους πλησίαζε, και με τι ταχύτητα ζύγωνε. Ήταν ένα παραπέτασμα αφρισμένου νερού. Η θάλασσα ανέβαινε. Μέσα σ' αυτόν τον άδεντρο κόσμο, φαινόταν κατακάθαρα τι ήταν. Έβλεπες πολύ καλά όλα τα ποτάμια να πλαταίνουν και τις λίμνες να μεγαλώνουν, κι άλλες απομονωμένες λίμνες να σμίγουν και να γίνονται μία, και κοιλάδες να μετατρέπονται σε καινούριες λίμνες, και λόφους να γίνονται νησιά, κι ύστερα αυτά τα νησιά να χάνονται. Και τα βαλ-

τοτόπια που ήταν ψηλά στ' αριστερά τους και τα βουνά που ήταν ακόμα πιο ψηλά στα δεξιά τους γίναν συντρίμια και βουλιάξανε με πάταγο μέσα στο νερό που ολοένα ανέβαινε τινάζοντας αφρούς ολόγυρα. Και κάνοντας στρόβιλους, το νερό έφτασε μέχρι και στο Κατώφλι της Πόρτας (όμως ποτέ δεν το πέρασε) κι ήταν πια τόσο κοντά τους που οι αφροί γλείφανε τα μπροστινά πόδια του Ασλάν. Από κει που στέκονταν μέχρι εκεί που το νερό έσμιγε με τον ουρανό, όλος αυτός ο υδάτινος όγκος ήταν τώρα πια μια επίπεδη επιφάνεια.

Και σ' εκείνο το ακρότατο σημείο, άρχισε να γίνεται φως. Μια λωρίδα τρομαχτικό και καταστροφικό φως χάραζε σ' όλο το μήκος του ορίζοντα. Και γινόταν ολοένα πιο πλατιά και φωτεινή μέχρι που στο τέλος τ' αστέρια που στέκονταν πίσω τους ούτε που φαίνονταν. Με τα πολλά βγήκε κι ο ήλιος. Όταν έγινε αυτό, ο Λόρδος Ντίγκορυ και η Λαΐδη Πόλυ κοιτάχτηκαν και κάναν ένα ανεπαίσθητο νεύμα ο ένας στον άλλο: σε κάποιο διαφορετικό κόσμο, οι δυο τους είχαν κάποτε δει έναν ήλιο να πεθαίνει, κι έτσι στη στιγμή κατάλαβαν ότι κι αυτός ο ήλιος πέθαινε. Ήταν τρεις φορές – είκοσι φορές – μεγα-

λύτερος από το φυσικό και κατάσκουρος κόκκινος. Καθώς οι ακτίνες του πέφτανε πάνω στον επιβλητικό γίγαντα Χρόνο, έγινε κι αυτός κόκκινος: και το αντιφέγγισμα αυτού του ήλιου πάνω στην απέραντη υδάτινη ερημιά, που δεν άγγιζε ακτές, την έκανε να μοιάζει με αίμα.

Μετά βγήκε η Σελήνη, σε ολότελα λαθεμένη θέση, πολύ κοντά στον ήλιο, και φαινόταν κι αυτή κατακόκκινη. Στη θέα της Σελήνης, ο ήλιος άρχισε να εκσφενδονίζει κατά τη μεριά της τεράστιες φλόγες σαν γλώσσες ή σαν φίδια πορφυρής φωτιάς. Έμοιαζε με χταπόδι που προσπαθούσε να την τραβήξει κοντά του κλείνοντάς τη μέσα στα πλοκάμια του. Και μπορεί και να το πέτυχε. Έτσι κι αλλιώς, η Σελήνη ζύγωσε κοντά στον ήλιο, αργά αργά στην αρχή, κι ύστερα όλο και πιο γρήγορα, μέχρι που στο τέλος οι μακριές φλόγες του την τύλιξαν ολόγυρα και τρέχοντας κι οι δυο γίναν μία και μόνη πελώρια σφαίρα σαν αναμμένο κάρβουνο. Τεράστιοι σβόλοι φωτιάς εκσφενδονίζονταν και πέφταν στη θάλασσα. Σύννεφα ατμού υψώνονταν ψηλά.

Τότε ο Ασλάν είπε: «Τώρα βάλε ένα τέλος».

Ο γίγαντας πέταξε το κυνηγετικό του κέρας στη θάλασσα. Ύστερα τέντωσε το χέρι του – ένα χέρι που φαινόταν κατάμαυρο και χιλιάδες μίλια μακρύ – πάνω στον ουρανό μέχρι που έφτασε τον Ήλιο. Τον πήρε στη χούφτα του και τον ζούλιξε όπως ζουλάτε ένα πορτοκάλι. Και στη στιγμή έπεσε απόλυτο σκοτάδι.

Όλοι, εκτός από τον Ασλάν, κάναν πίσω φοβισμένοι από τον παγωμένο αέρα που έπιασε τώρα να φυσάει μέσα από την Πόρτα. Οι άκρες της είχαν κιόλας καλυφθεί από κρυστάλλους.

«Πέτρο, Μεγάλε Βασιλιά της Νάρνια» είπε ο Ασλάν. «Σφάλισε την πόρτα.»

Εκείνος, τρέμοντας σύγκορμος από το κρύο, έσκυψε μέσα στο σκοτάδι και τράβηξε την πόρτα. Καθώς η πόρτα έκλεινε, ακούστηκε να ξύνει πάγους. Έστερα, με κάποια δυσκολία (γιατί τα χέρια του ήταν κιόλας μουδιασμένα και μελανιασμένα από την παγωνιά) έβγαλε ένα χρυσό κλειδί και κλείδωσε την πόρτα.

Αρκετά παράξενα πράγματα είχανε δει τα μάτια τους μέσα από κείνη την Πόρτα. Αλλά το πιο παράξενο ήταν ότι, όταν κοίταξαν γύρω τους, ανακάλυψαν ότι βρίσκονταν σε μια ζεστή λιακάδα, πάνω τους γαλάζιος ουρανός, λούλουδα στα πόδια τους, και μάτια γελαστά στο πρόσωπο του Ασλάν.

Ο Ασλάν έκανε μια γρήγορη στροφή, μάζεψε το σώμα του χαμηλά, το μαστίγωσε με την ουρά του και χάθηκε σαν χρυσό βέλος.

«Ελάτε ακόμα βαθύτερα! Ελάτε ακόμα ψηλότερα!» φώναξε πίσω από τον ώμο του. Αλλά ποιος να τον προλάβει με την ταχύτητα που είχε! Βάθηκαν να προχωρούν ξοπίσω του προς τα δυτικά.

«Έτσι λοιπόν!» είπε ο Πήτερ. «Η νύχτα πέφτει πάνω στη Νάρνια. Μα τι βλέπω, Λούσυ! Δε φαντάζομαι να κλαις, ε; Με τον Ασλάν μπροστά και όλους εμάς κοντά σου!»

«Μη δοκιμάσεις να με σταματήσεις, Πήτερ» είπε η Λούσυ. «Είμαι σίγουρη ότι κι ο Ασλάν δε θα με σταματούσε. Κι εξάλλου δεν είναι κακό που θρηνώ για τη Νάρνια. Σκέψου όλα αυτά τα πλάσματα που κείτονται νεκρά και παγωμένα πίσω από αυτή την πόρτα.»

«Και να 'ξερες πόσες ελπίδες είχα» είπε η Τζιλ, «ότι η ζωή εκεί θα συνεχιζόταν για πάντα. Έξερα ότι αυτό δε θα συνέβαινε στον κόσμο τον δικό μας. Αλλά για τη Νάρνια δεν το φανταζόμουνα.»

«Είδα τη γέννηση της Νάρνια» είπε ο Κύριος Ντίγκορυ. «Δε φανταζόμουν ότι θα ζούσα να δω και το θάνατό της.»

«Κύριοι» είπε ο Τιριανός. «Καλά κάνουν και θρηγνούν οι κυρίες. Καθώς βλέπετε, το ίδιο κάνω κι εγώ. Ήμουν παρών στο θάνατο της μητέρας μου. Ποιον άλλο κόσμο γνώρισα στη ζωή μου εκτός από τη Νάρνια; Δε θα ήταν αρετή, αλλά μεγάλη ασέβεια αν δε θρηνούσαμε.»

Είχαν πια απομακρυνθεί από την Πόρτα και από τους Νάνους που εξακολούθουσαν να κάθονται στριμωγμένοι στο φανταστικό τους Στάβλο. Και καθώς προχωρούσαν κουβέντιαζαν αναμεταξύ τους για καιρούς πολέμου και ειρήνης στα πολύ παλιά χρόνια και για αρχαίους Βασιλιάδες και για τις δόξες της Νάρνια.

Τα Σκυλιά εξακολούθουσαν να τους συντροφεύουν. Παίρναν κι αυτά μέρος στη συζήτηση, δε λέγαν όμως και πολλά, γιατί οληώρα τρέχαν πότε μπρος πότε πίσω και πότε πετάγονταν βιαστικά να μυρίσουν τις μυρωδιές πάνω στο γρασίδι μέχρι που τους έπιανε φτέρνισμα. Ξαφνικά πιάσανε μια μυρωδιά που φαίνεται τα αναστάτωσε πάρα πολύ. Και μάλιστα στήσανε καβγά για το τι να 'ταν – «Ναι, είναι – Όχι, δεν είναι – Κι εγώ δηλαδή τι είπα; – Χαρά στο πράμα! Και ποιος δεν μπορεί να βρει τι 'ναι αυτό που μυρίζει! – Για πάρε τη μυτάρα σου από τη μέση να μυρίσει και κανάς άλλος!»

«Μα τι συμβαίνει, φίλοι μου;» ρώτησε ο Πήτερ.

«Ένας Καλορμινέζος, Κύριε» είπαν κάμποσα Σκυλιά μαζί.

«Οδηγήστε μας σ' αυτόν, λοιπόν» είπε ο Πήτερ. «Είτε μας δεχτεί φιλικά είτε εχθρικά, εμείς θα τον αντιμετωπίσουμε.»

Τα Σκυλιά όρμησαν βολίδα και σ' ένα λεπτό γύρισαν

πίσω φισέκι, λες κι η ζωή τους κρεμόταν από την τρεχά-
λα τους. Γαβγίζοντας μ' όλη τους τη δύναμη, είπαν ότι
επρόκειτο πραγματικά για έναν Καλορμινέζο. (Τα Σκυ-
λιά που Μιλούν, όπως κι όλα τα κοινά σκυλιά, κάθε φο-
ρά που κάνουν κάτι, συμπεριφέρονται λες και καταφέ-
ρανε κάτι πολύ σημαντικό.)

Οι άλλοι ακολούθησαν τα σκυλιά εκεί που τους οδη-
γούσαν και βρήκαν ένα νεαρό Καλορμινέζο να κάθεται
κάτω από μια καρυδιά δίπλα σ' ένα ρέμα με γάργαρο νε-
ρό. Ήταν ο Έμεθ. Σηκώθηκε όρθιος αμέσως και υποκλί-
θηκε σεμνά.

«Κύριέ μου» είπε απευθυνόμενος στον Πήτερ, «δε
γνωρίζω αν είσαι φίλος ή εχθρός, αλλά θα το θεωρούσα
τιμή μου να είσαι ή το ένα ή το άλλο. Δεν είναι κάποιος
ποιητής που είπε ότι από τα μεγαλύτερα δώρα το πρώτο
είναι ένας ευγενικός φίλος και το δεύτερο ένας ευγενι-
κός εχθρός;»

«Κύριε» είπε ο Πήτερ, «δε βλέπω κανένα λόγο γιατί να 'χει θέση η έχθρα ανάμεσα σε σένα και σε μας».

«Όμως πες μας ποιος είσαι και τι σου συνέβη» είπε η Τζιλ.

«Αν πρόκειται ν' ακούσουμε καμιά ιστορία, δεν καθόμαστε καλύτερα όλοι να πιούμε και κατιτί» γάβγισαν τα Σκυλιά. «Εμείς είμαστε ξεθεωμένοι.»

«Εμ' και βέβαια θα 'στε αν είναι να τρέχετε έτσι όπως τρέχατε» είπε ο Ευστάθιος.

Έτσι λοιπόν όλα τα ανθρώπινα όντα κάθισαν πάνω στο γρασίδι. Τα Σκυλιά, πρώτα ήπιαν νερό από το ρέμα, αφού χαλάσανε τον κόσμο με το σαματά που κάναν, κι ύστερα κάθισαν κι αυτά καταγής, με το σώμα στητό στητό, λαχανιασμένα, με τη γλώσσα να κρέμεται, το κεφάλι να γέρνει λίγο, έτοιμα ν' ακούσουν την ιστορία. Μόνο ο Αδάμας έμεινε όρθιος κι έπιασε να γυαλίζει το κέρατό του πάνω στο πλευρό του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΠΕΜΠΤΟ

Ακόμα ψηλότερα, ακόμα βαθύτερα

«Μάθετε, λοιπόν, Ω Ανδρείοι Βασιλιάδες» άρχισε ο Έμεθ, «κι εσείς, Κυρίες μου, που η ομορφιά σας φωτίζει το σύμπαν, ότι εγώ είμαι ο Έμεθ ο έβδομος γιος του Χάρφα Ταρκαάν, από την πόλη Τασμπαάν που βρίσκεται στα δυτικά, πέρα από την έρημο. Έφθασα πρόσφατα στη Νάρνια με εννέα και είκοσι άλλους κάτω από τις διαταγές του Ρίσοντα Ταρκαάν. Όταν πρωτάκουσα ότι θα βαδίζαμε για να καταλάβουμε τη Νάρνια, χαρά πλημμύρισε την ψυχή μου, γιατί είχα ακούσει τόσα και τόσα για τη Χώρα σας και επιθυμία μου μεγάλη ήταν να βρεθώ αντιμέτωπος μαζί σας στη μάχη. Όταν όμως έμαθα ότι θα μπαίναμε στη χώρα σας μέσα μεταμφιεσμένοι σαν πραγματευτάδες (που το ρούχο τους είναι ντροπή για έναν πολεμιστή και γιο ενός Ταρκαάν) και να καταφύγουμε σε ψευτιές και κόλπα, τότε η χαρά μου όλη μ' εγκατέλειψε. Και πάνω απ' όλα, όταν έμαθα ότι θα έπρεπε να υπηρετήσουμε έναν Πίθηκο, κι όταν άρχισαν

να λένε ότι ο Τας και ο Ασλάν ήταν ένα και το αυτό, τότε ο κόσμος σκοτεινίασε μπροστά μου. Γιατί πάντα, από τότε που ήμουν παιδί, υπηρέτησα τον Τας και η μεγάλη μου επιθυμία ήταν να μάθω όλο και περισσότερα πράγματα για εκείνον και, ει δυνατόν, μια μέρα να τον δω πρόσωπο με πρόσωπο. Όμως το όνομα του Ασλάν ήταν σε μένα μισητό.

»Και, όπως το είδατε κι εσείς, μας κάλεσαν όλους μαζί έξω από την αχυρένια καλύβα, νύχτα τη νύχτα, και κράτησαν τη φωτιά αναμμένη, ώσπου ο Πίθηκος έβγαλε έξω από την καλύβα κάτι πάνω σε τέσσερα πόδια που δεν μπόρεσα να το δω καλά. Κι όλος ο κόσμος και τα Ζώα το τίμησαν υποκλινόμενοι μπροστά του. Όμως εγώ σκέφτηκα ότι ο Ταρκαάν θα είχε εξαπατηθεί από τον Πίθηκο: γιατί αυτό το πράμα που έβγαλαν από το Στάβλο δεν ήταν μήτε ο Τας μήτε κανένας άλλος θεός. Ωστόσο, όταν παρατήρησα την έκφραση στο πρόσωπο του Ταρκαάν, και σημείωσα κάθε λέξη που είπε στον Πίθηκο, τότε άλλαξα γνώμη: γιατί κατάλαβα ότι ο Ταρκαάν ο ίδιος δεν πίστευε σ' αυτόν. Και τότε κατάλαβα ότι δεν πίστευε καθόλου στον Τας: γιατί αν πίστευε, πώς μπορούσε να τον κοροϊδεύει;

»Όταν το αντιλήφθηκα αυτό, έγινα έξαλλος από θυμό και δεν μπορούσα να καταλάβω πώς ο αληθινός Τας δεν κατακεραύνωνε και τους δυο, και τον Πίθηκο και τον Ταρκαάν στέλνοντας φωτιά από τον ουρανό. Ωστόσο, έκρυψα το θυμό μου και κράτησα το στόμα μου κλειστό και περίμενα να δω ποια θα ήταν η κατάληξη. Όμως χτες βράδυ, όπως μερικοί από σας γνωρίζετε, ο Πίθηκος δεν το εμφάνισε έξω αυτό το κίτρινο πράμα, αλλά είπε ότι όποιος επιθυμούσε να δει τον Τασλάν – ανακατώνοντας επίτηδες τις δυο λέξεις, για να νομίζουν οι άλλοι ότι

πρόκειται για ένα και το αυτό – θα έπρεπε να περνάει μέσα στην καλύβα ένας ένας. Είπα λοιπόν εγώ μέσα μου: “Το δίχως άλλο εδώ πρόκειται για καινούρια απάτη.” Όταν όμως μπήκε μέσα ο Γάτος και ξαναβγήκε μ’ εκείνο τον τρελό φόβο, τότε είπα μέσα μου: “Σίγουρα ο αληθινός Τας, που τον κάλεσαν δίχως φρονιμάδα και δίχως πίστη, βρίσκεται τώρα ανάμεσά μας και θα πάρει εκδίκηση ο ίδιος”. Και μολονότι παράλυσσα ολόκληρος μπροστά στο μεγαλείο και στο δέος που μου έφερνε η σκέψη του Τας, ωστόσο, η επιθυμία μου να τον δω ξεπερνούσε το φόβο μου. Έτσι έσφιξα τα γόνατά μου για να μην τρέμουν και τα δόντια μου για να μη χτυπάνε, και πήρα την απόφαση να μπω να δω το πρόσωπο του Τας ακόμα κι αν ήταν να μου πάρει τη ζωή. Ζήτησα λοιπόν να μπω μέσα στην καλύβα· κι ο Ταρκαάν, μ’ άφησε να μπω αν και δεν το επιθυμούσε.

»Μόλις μπήκα και στάθηκα στην πόρτα, το πρώτο πράγμα που μ’ άφησε άναυδο ήταν ότι βρέθηκα σ’ αυτή την άπλετη λιακάδα (σαν αυτή τώρα δα) αν κι απέξω το εσωτερικό της καλύβας φαινόταν θεοσκοτεινό. Δεν είχα το χρόνο όμως να θαυμάσω αυτό που έβλεπαν τα μάτια μου, γιατί, ευθύς, αναγκάστηκα να δώσω μάχη για να σώσω το κεφάλι μου μ’ έναν άντρα από τους δικούς μας. Μόλις τον είδα, κατάλαβα ότι ήταν βαλτός από τον Πίθηκο και τον Ταρκαάν να σκοτώνει όποιον έμπαινε που δεν ήτανε μέσα στο κόλπο: άρα, λοιπόν, κι αυτός ο άντρας ήταν ψεύτης και απατεώνας κι όχι αληθινός υπηρέτης του Τας. Έτσι τον πολέμησα μ’ όλη μου την ψυχή· κι αφού σκότωσα αυτόν τον αχρείο, άνοιξα την πόρτα πίσω μου και τον πέταξα έξω.

»Υστερα κοίταξα τριγύρω μου και είδα τον ουρανό και την απέραντη γη και μύρισα το γλυκό αεράκι. Και εί-

πα: “Μα τους Θεούς, τούτο το μέρος είναι πανέμορφο: ίσως γιατί βρίσκομαι στη χώρα του Τας”. Κι άρχισα να πλανιέμαι σ’ αυτή την παράξενη χώρα και να τον αναζητώ.

»Έτσι, λοιπόν, περπάτησα πάνω σ’ ατέλειωτη χλόη και πλήθος λουλούδια και ανάμεσα σε κάθε λογής δέντρα με γευστικούς κι ωφέλιμους καρπούς μέχρι που να! σ’ ένα πέραςμα στενό ανάμεσα σε δυο βράχους, ένα τεράστιο Λιοντάρι παρουσιάστηκε μπροστά μου. Είχε ταχύτητα στρουθοκαμήλου και όγκο ελέφαντα· η τρίχα του ήταν σαν από καθαρό χρυσό και η λάμψη των ματιών του σαν από χρυσό λιωμένο στο καμίνι. Ήταν πιο τρομερό κι από το Φλεγόμενο Βουνό του Λάγκορ, και η ομορφιά του ξεπερνούσε το καθετί στον κόσμο, όπως τ’ ανθισμένο τριαντάφυλλο ξεπερνάει σ’ ομορφιά το ρόδο της ερήμου. Τότε εγώ έπεσα μπροστά στα πόδια του και σκέφτηκα: “Σίγουρα ήρθε το τέλος μου, γιατί το Λιοντάρι (που την αξίζει κάθε τιμή) θα ξέρει ότι εγώ πάντα υπηρετούσα τον Τας κι όχι εκείνο”. Ωστόσο, καλύτερα να δεις το Λιοντάρι και να πεθάνεις παρά να είσαι ο Τισρόκ, ο κυρίαρχος του κόσμου και να ζεις δίχως να το ’χεις ανταμώσει ποτέ. Όμως ο Δοξασμένος Ασλάν έσκυψε το χρυσαφένιο του κεφάλι και με τη γλώσσα του άγγιξε το μέτωπό μου και είπε: “Γιε μου, είσαι καλοδεχούμενος”. Όμως εγώ είπα: “Αλίμονο, Κύριέ μου, δεν είμαι δικός σου γιος αλλά υπηρέτης του Τας.” Κι Εκείνος απάντησε: “Τέκνο μου, όποια υπηρεσία πρόσφερες στον Τας τη λογαριάζω σαν να ’γινε για μένα”. Ύστερα, σπρωγμένος από τη μεγάλη μου επιθυμία για σοφία και γνώση, ξεπέρασα το φόβο μου και ρώτησα το Δοξασμένο Ασλάν: “Κύριε, τότε είναι αλήθεια αυτό που είπε ο Πίθηκος ότι εσύ και ο Τας είστε ένα και το αυτό;” Το Λιοντάρι βρυχήθηκε έτσι που

σειστήκε η γη (όμως η οργή του δεν ήταν για μένα) και είπε: “Είναι ψέμα. Όχι, γιατί εκείνος κι εγώ δεν είμαστε ένα, αλλά γιατί είμαστε αντίθετα. Όμως θεωρώ πως ό,τι έκανες γι’ αυτόν ήταν για μένα. Επομένως, αν κάποιος ορκίζεται στ’ όνομα του Τας και κρατάει τον όρκο του για τον όρκο και μόνο, τότε ορκίζεται στ’ όνομά μου κι αυτός που τον ανταμείβει είμαι εγώ. Κι αν κάποιος κάνει κάτι κακό στ’ όνομά μου, τότε, ακόμα κι αν αναφέρει τ’ όνομα Ασλάν, υπηρετεί τον Τας και τα έργα του γίνονται δεκτά στ’ όνομα του Τας. Κατάλαβες, Τέκνο μου,” Κι εγώ είπα: “Κύριε, γνωρίζεις πόσο καταλαβαίνω”. Είπα όμως ακόμα (γιατί με πίεζε η ανάγκη να πω όλη την αλήθεια): “Αλλά όσο ζούσα, αναζητούσα τον Τας”. “Αγαπημένε μου”, είπε ο Δοξασμένος Ασλάν “δε θα τον αναζητούσες τόσον καιρό και με τόση πίστη αν η επιθυμία σου δεν ήταν να βρεις εμένα. Γιατί όλοι βρίσκουν αυτό που αναζητούν αληθινά”.

» Ύστερα φύσηξε την αναπνοή του απάνω μου κι εξαφάνισε την τρεμούλα από τα μέλη του σώματός μου και μ’ έκανε να σταθώ στα πόδια μου. Μετά, δεν είπε πολλά, παρότι πρέπει να ξανανταμώσουμε κι ότι πρέπει να πάω ακόμα ψηλότερα, ακόμα βαθύτερα. Ύστερα, έπιασε μια ανεμοθύελλα, σηκώθηκε σκόνη χρυσαφένια και ξαφνικά το Λιοντάρι χάθηκε.

» Κι από τότε, Ω Βασιλιάδες και Κυρίες μου, περιδιαβάξω τον τόπο για να τον βρω και η ευτυχία μου είναι τόσο μεγάλη που τη νιώθω σχεδόν σαν πληγή που με κατατρώνει. Και το υπέρτατό θαύμα είναι ότι με αποκάλεσε Αγαπημένο, εμένα που δε διαφέρω από ένα σκυλί...».

«Ε; Πώς το ’πες αυτό;» πετάχτηκε ένα από τα Σκυλιά.

«Κύριε» είπε ο Έμεθ. «Αυτό δεν είναι παρόιια μια έκφραση που έχουμε εμείς οι Καλορμινέζοι.»

«Άκου να σου πω, δεν την πολυγουστάρω» είπε το Σκυλί.

«Δεν το 'πε για κακό» μπήκε στη μέση ένα γεροντότερο Σκυλί. «Στο κάτω κάτω κι εμείς τα κουτάβια μας δεν τα λέμε Αγόρια όποτε κάνουν σκανταλιές;»

«Η αλήθεια είναι ότι τα λέμε έτσι» είπε το πρώτο Σκυλί. «Ή Κορίτσια.»

«Σσς!» είπε ο γερο-Σκύλος. «Δεν είναι ωραία λέξη αυτή. Μην ξεχνάς και πού βρίσκεσαι.»

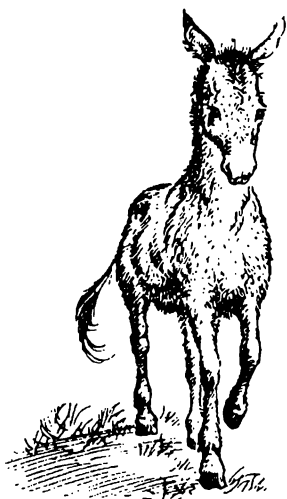
«Κοιτάχτε!» είπε η Τζίλ ξαφνικά. Κάποιος ερχόταν, μάλλον ντροπαλά, να τους συναντήσει· ένα πλάσμα με ασημόγκριζο χρώμα και βάδισμα γεμάτο χάρη. Έμειναν να το κοιτάζουνε προσεχτικά για ολόκληρα δέκα δευτερόλεπτα και τότε πέντ' έξι φωνές είπαν όλες μαζί: «Καλέ, ο Αγάθιος!» Δεν τον είχαν ξαναδεί ποτέ στο φως της μέρας χωρίς το τομάρι του λιονταριού, και τρόμαξαν να τον αναγνωρίσουν. Τώρα ήταν ο εαυτός του: ένας όμορ-

φος γαῖδαράκος μ' ένα τόσο απαλό, γκρίζο τρίχωμα και μια τόσο ευγενική και ντόμπρα φατσούλα που αν τον βλέπατε κι εσείς, θα κάνατε αυτό που έκανε κι η Τζιλ με τη Λούσυ – θα τρέχατε κοντά του, θα τον αγκαλιάζατε και θα του σκάγατε ένα φιλάκι στη μύτη και θα του χαϊδεύατε τ' αυτιά.

Όταν τον ρώτησαν πού είχε χαθεί, εκείνος είπε ότι είχε μπει από την πόρτα μαζί μ' όλα τ' άλλα πλάσματα, αλλά ότι είχε – καλά, για να πούμε την αλήθεια, είχε κάνει ό,τι μπορούσε να μην είναι μες στα πόδια τους· και στα πόδια του Ασλάν. Κι αυτό, γιατί στη θέα του αληθινού Λιονταριού είχε ντροπιαστεί τόσο πολύ για όλη εκείνη την ανόητη έμπνευση να φορέσει το τομάρι του λιονταριού, που δεν τολμούσε να κοιτάξει στα μάτια κανέναν. Όταν όμως είδε ότι όλοι οι φίλοι του τραβούσαν δυτικά, κι αφού τσιμπολόγησε κάμποσο χόρτο («Κι ένα χόρτο νόστιμο, πού τέτοιο δεν είχα ξαναδοκιμάσει σ' όλη μου τη ζωή» είπε ο Αγάθιος), ύστερα μάζεψε όσο κουράγιο είχε και τους ακολούθησε. «Τι θα κάνω όμως έτσι και συναντήσω τον Ασλάν, πραγματικά δεν ξέρω» πρόσθεσε.

«Να δεις ότι όλα θα πάνε καλά όταν θα 'ρθει εκείνη η ώρα» είπε η Βασίλισσα Λούσυ.

Στη συνέχεια, βάδισαν όλοι μαζί παρέα, πάντα κατά τη δύση, γιατί τους

φάνηκε ότι αυτή ήταν η κατεύθυνση που εννοούσε ο Ασλάν όταν τους είχε φωνάξει: «Ακόμα ψηλότερα, ακόμα βαθύτερα». Κι άλλα πολλά πλάσματα ακολουθούσαν αργά αργά τον ίδιο δρόμο, όμως αυτός ο χλοερός τόπος ήταν τόσο απλόχωρος που δεν υπήρχε περίπτωση να δημιουργηθεί συνωστισμός.

Από την πρωινή δροσιά στον αέρα, φαινόταν να είναι ακόμα νωρίς. Πότε πότε σταματούσαν για να κοιτάξουν γύρω τους, όχι μόνο για να θαυμάσουν την ομορφιά του τοπίου, αλλά και γιατί υπήρχε κάτι που δεν μπορούσαν να καταλάβουν.

«Πήτερ» είπε η Λούσυ, «πού λες να βρισκόμαστε;»

«Ιδέα δεν έχω» είπε ο Μεγάλος Βασιλιάς. «Κάτι μου θυμίζει, αλλά δεν μπορώ να πω ακριβώς τι. Άραγε να είχαμε κάνει κάποτε διακοπές σ' αυτό το μέρος όταν ήμασταν πολύ πολύ μικροί;»

«Θα πρέπει να περάσατε θαυμάσιες διακοπές» είπε ο Ευστάθιος. «Πάω στοίχημα ότι τέτοιο μέρος σαν αυτό δεν υπάρχει πουθενά στον κόσμο τον δικό μας. Μα τα χρώματα τα βλέπετε; Άντε να βρεις στον δικό μας κόσμο τέτοιο μενεξεδί σαν το μενεξεδί σ' εκείνα τα βουνά!»

«Δεν είναι η χώρα του Ασλάν;» είπε ο Τιριανός.

«Δε μου φαίνεται για χώρα του Ασλάν η κορυφή εκείνου του βουνού στ' ανατολικά, πέρα από κει που τελειώνει τούτη η χώρα» είπε η Τζιλ. «Έχω πάει εκεί.»

«Αν ρωτάτε εμένα» είπε ο Ευστάθιος, «μοιάζει σαν να βρισκόμαστε κάπου στη Νάρνια. Κοιτάχτε εκείνα τα βουνά μπροστά μας – κι εκείνα τα παγόβουνα πιο πίσω. Εγώ λέω ότι θα πρέπει να 'ναι εκείνα τα βουνά που βλέπαμε από τη Νάρνια, εκείνα που φαινόταν κατά τη Δύση πέρα από τον Καταρράκτη.»

«Σαν να 'χεις δίκιο» είπε ο Πήτερ. «Μόνο που αυτά είναι πιο μεγάλη.»

«Εγώ πάλι νομίζω ότι εκείνα τα βουνά δε θυμίζουν τίποτα από τη Νάρνια» είπε η Λούσυ. «Για κοιτάξτε όμως εκεί.» Κι έδειξε με το χέρι της νότια κι αριστερά, κι όλοι σταμάτησαν το περπάτημα και γύρισαν να δουν. «Εκείνοι εκεί οι λόφοι» είπε η Λούσυ, «οι όμορφοι δασωμένοι λόφοι κι οι άλλοι οι μενεξεδένιοι – δεν είναι ίδιοι κι απαράλλαχτοι με τα νότια όρια της Νάρνια;»

«Ίδιοι;» φώναξε ο Έντμουντ μετά από λίγη σιωπή. «Ίδιοι δε λες τίποτα! Κοιτάξτε! Να το Βουνό Πάιρ με την οδοντωτή του κορυφή. Να και το πέραςμα για την Αρχελάνδη! Να τα όλα!»

«Δεν μπορείς όμως να πεις ότι είναι κι ολότελα ίδια» είπε η Λούσυ. «Είναι και κάπως διαφορετικά. Σαν να 'ναι πιο πολύχρωμα και σαν να μοιάζουν πιο μακρινά μας και σαν να 'ναι και πιο... πιο... ουφ, δεν ξέρω...»

«Πιο κοντινά στην πραγματικότητα» είπε ο Κύριος Ντίγκορνυ μαλακά.

Ξαφνικά ο Αετός ο Μακρυθώρης άπλωσε τις φτερούγες του, ανέβηκε καμιά εικοσαριά μέτρα ψηλά, έκανε κύκλους κι ύστερα προσγειώθηκε στο έδαφος.

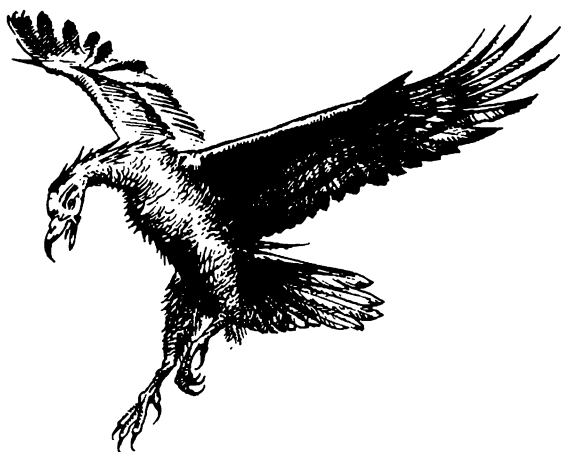
«Βασιλιάδες και Βασίλισσες» φώναξε, «είμαστε όλοι μας τυφλοί. Μόλις τώρα αρχίζουμε να βλέπουμε το πού βρισκόμαστε. Εγώ τα είδα όλα από κει ψηλά – Έπτιν-σμορ, Φράγμα του Κάστορα, Μεγάλο Ποτάμι, και Κάιρ Πάραβελ λαμποκοπούν ακόμα στο τέρμα της Ανατολικής Θάλασσας. Η Νάρνια δεν πέθανε! Αυτή είναι η Νάρνια!»

«Μα πώς είναι δυνατό;» είπε ο Πήτερ. «Αφού ο Ασλάν είπε σ' εμάς τους παλιότερους να μην ξαναγυρίσουμε ποτέ στη Νάρνια, και να που είμαστε εδώ!»

«Ναι» είπε ο Ευστάθιος. «Κι αφού την είδαμε να καταστρέφεται και τον ήλιο να σβήνει.»

«Κι είναι όλα τόσο διαφορετικά» είπε η Λούσυ.

«Ο Αετός έχει δίκιο» είπε ο Κύριος Ντίγκορ. «Άκου, Πήτερ. Όταν ο Ασλάν είπε να μην ξαναγυρίσετε πίσω στη Νάρνια, εννοούσε στη Νάρνια που είχατε στο μυαλό σας. Εκείνη όμως δεν ήταν η αληθινή Νάρνια. Εκείνη είχε κάποια αρχή κι ένα τέλος. Δεν ήταν παρά η σκιά ή το αντίγραφο της αληθινής Νάρνια που ήταν και θα είναι πάντοτε αυτή εδώ: όπως και στο δικό μας κόσμο, η Αγγλία κι όλα τα μέρη, δεν είναι παρά η σκιά ή τ' αντίγραφο αυτού που υπάρχει στον πραγματικό κόσμο του Ασλάν. Μην τη θρηνεύετε τη Νάρνια, Λούσυ. Ό,τι κι όποιος άξιζε από την παλιά Νάρνια, όλα τ' αγαπημένα πλάσματα, έχουν περάσει μέσα από την Πόρτα και τώρα βρίσκονται στην αληθινή Νάρνια. Και φυσικά είναι διαφορετική· τόσο όσο διαφορετικό είναι κάτι αληθινό από

μια σκιά ή όσο η πραγματικότητα από το όνειρο.» Καθώς τα 'λεγε αυτά, η φωνή του τους ξεσήκωσε όλους όπως όταν ηχεί σάλπιγγα. Όμως όταν πρόσθεσε σιγοπιθυρίζοντας: «Τα λέει όλα ο Πλάτων, τα λέει όλα ο Πλάτων: μα επιτέλους, δεν τους μαθαίνουν τίποτα σ' αυτά τα σχολεία!» οι παλιότεροι βάλαν τα γέλια. Έλεγε ακριβώς τα ίδια που τον είχαν ακούσει να λέει καιρό πριν σ' εκείνον τον άλλο κόσμο τότε που η γενειάδα του ήταν γκριζα κι όχι χρυσαφιά. Εκείνος κατάλαβε γιατί γελούσαν κι έβαλε κι αυτός τα γέλια. Πολύ γρήγορα όμως ξανασοβάρεψαν όλοι: γιατί, καθώς θα ξέρετε, υπάρχει ένα είδος ευτυχίας και δέους που σε κάνει σοβαρό· που δε σου αφήνει περιθώρια για αστεία.

Είναι δύσκολο να εξηγήσεις με ποιο τρόπο ήταν διαφορετική αυτή η ηλιόλουστη χώρα από την παλιά, όπως επίσης είναι δύσκολο να εξηγήσεις τι γεύση έχουν τα φρούτα αυτής της χώρας. Μπορεί κάτι να καταλάβετε αν σκεφτείτε κάπως έτσι. Πείτε ότι βρίσκεστε σ' ένα δωμάτιο μ' ένα παράθυρο που βλέπει έναν υπέροχο όρμο στη θάλασσα ή μια καταπράσινη κοιλάδα που χάνεται ανάμεσα σε βουνά. Κι ότι πάνω στον τοίχο που είναι απέναντι στο παράθυρο υπάρχει ένας καθρέφτης. Καθώς γυρνάτε κι απομακρύνεστε από το παράθυρο, ξαφνικά, βλέπετε αυτή τη θάλασσα ή την κοιλάδα, γι' άλλη μια φορά, πάνω στον καθρέφτη. Και η θάλασσα πάνω στον καθρέφτη, ή η κοιλάδα πάνω στον καθρέφτη, είναι κατά κάποιον τρόπο ακριβώς ίδια με την αληθινή: ωστόσο, είναι και κάπως διαφορετική – πιο βαθιά, πιο υπέροχη, περισσότερο σαν τόπος σε κάποιο παραμύθι που δεν ακούσατε ποτέ σας, μα θα θέλατε να ξέρατε. Η διαφορά, λοιπόν, ανάμεσα στην παλιά Νάρνια και στην καινούρια ήταν κάπως έτσι. Η καινούρια Νάρνια ήταν μια βαθύτε-

ρη χώρα: κάθε της πέτρα και λουλούδι και χορτάρι φαινόταν σαν να είχε ένα άλλο νόημα, βαθύτερο. Δεν μπορώ να την περιγράψω καλύτερα: αν βρεθείτε ποτέ εκεί θα καταλάβετε πολύ καλά τι εννοώ.

Ο Μονόκερος ανέλαβε να εκφράσει αυτό που όλοι τους νιώθανε. Χτύπησε την μπροστινή δεξιά του οπλή πάνω στο χώμα, χρεμέτισε κι ύστερα είπε:

«Επιτέλους είμαι στο σπίτι μου! Αυτή είναι η αληθινή μου πατρίδα! Εδώ ανήκω. Αυτή τη χώρα έψαχνα σ' όλη μου τη ζωή, μολονότι δεν το 'ξερα μέχρι τη στιγμή τούτη. Ο λόγος που αγαπούσαμε την παλιά Νάρνια είναι ότι κάποιες φορές έμοιαζε μ' αυτή εδώ. Μπρι-χι-χι! Ελάτε ακόμα ψηλότερα, ακόμα βαθύτερα!»

Τίναξε τη χαίτη του και πετάχτηκε μπροστά με δυνατό καλπασμό – τον καλπασμό ενός Μονόκερου, που, στον δικό μας κόσμο, θα τον έκανε να χαθεί από τα μάτια μας σε λίγα λεπτά. Τώρα όμως συνέβαινε κάτι πολύ παράξενο. Όταν κι όλοι οι άλλοι άρχισαν να τρέχουν, με μεγάλη τους έκπληξη, διαπίστωσαν ότι κατάφεραν να τον προλαβαίνουν: όχι μόνο τα Σκυλιά και οι άνθρωποι, αλλά ακόμα κι ο στρουμπουλός ο Αγάθιος κι ο κοντοπόδαρος ό Πόγκιν ο Νάνος. Το αεράκι τούς χτύπαγε στο πρόσωπο σαν να τρέχανε μέσα σε αυτοκίνητο που του λείπει το παρμπρίζ. Το τοπίο πέρανε με ταχύτητα δίπλα τους σαν να το βλέπανε από το παράθυρο σε βαγόνι της ταχείας. Τρέχανε όλο και πιο γοργά, αλλά κανένας τους δεν ένιωθε ούτε κουρασμένος ούτε λαχανιασμένος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΕΚΤΟ

Αποχαιρετισμός στη Χώρα των Σκιών

Από τη στιγμή που καταφέρνεις να τρέχεις δίχως να κουράζεσαι, μου φαίνεται ότι δε θες να κάνεις πια και τίποτε άλλο. Και δε σταματάς παρά μοναχά για κάποιο ιδιαίτερο λόγο, και ιδιαίτερος ήταν ο λόγος που έκανε τον Ευστάθιο να πατήσει αμέσως τη φωνή:

«Καλέ! Για σταθείτε! Κοιτάχτε πού ήρθαμε!»

Και πολύ λογικά έβαλε τη φωνή. Γιατί εκείνη τη στιγμή είδανε μπροστά τους την Μπουρμπουληθρία Λίμνη και στην άκρη της Λίμνης τους ψηλούς, απόκρημνους βράχους και το Μεγάλο Καταρράκτη με τις χιλιάδες τόνους νερού να χύνονται κάθε δευτερόλεπτο, αλλού λαμποκοπώντας σαν να πέφταν διαμάντια κι αλλού σκοτεινιάζοντας μ' εκείνο το σκούρο υαλώδες πράσινο· και τ' αυτιά τους να 'χουνε κιόλας βουλώσει από το βουητό του.

«Μη σταματάτε! Ακόμα ψηλότερα κι ακόμα βαθύτερα» φώναξε ο Μακρυθώρης, και πήρε κλίση για ψηλότερη πτήση.

«Για εκείνον όλα είναι εύκολα» είπε ο Ευστάθιος, αλλά κι ο Αδάμας τους φώναξε:

«Μη σταματάτε! Ακόμα ψηλότερα κι ακόμα βαθύτερα! Ανοίξτε το βήμα σας!»

Η φωνή του ίσα που ακούστηκε με τέτοια βουή που έκανε το νερό, αλλά σε λίγο, όλοι τον είδανε να 'χει βουτήξει μέσα στη Λίμνη. Τσαλαβουτώντας κι όλοι οι άλλοι στο νερό τον πήρανε πατείς με πατώ σε το κατόπι. Το νερό δεν ήταν τόσο κρύο να περονιάζει όπως περιμέναν όλοι (ιδιαίτερα ο Αγάθιος), αλλά ευχάριστα δροσερό με τον αφρό του να τους πιτσιλάει. Συνειδητοποίησαν ότι κολυμπούσαν γραμμή για τον Καταρράκτη.

«Μα αυτή είναι σκέτη τρέλα» είπε ο Ευστάθιος στον Έντμουντ.

«Το ξέρω. Όμως να που...» είπε ο Έντμουντ.

«Δεν είναι υπέροχο;» είπε η Λούσυ. «Προσέξате ότι δε σε πιάνει φόβος ακόμα και να θέλεις; Δοκιμάστε κι εσείς.»

«Μα το Θεό, έτσι όπως το λες είναι» είπε ο Ευστάθιος όταν δοκίμασε κι αυτός.

Ο Αδάμας είχε φτάσει στη βάση του Καταρράκτη πρώτος, αλλά κι ο Τιριανός ήταν κι αυτός κοντά του. Καθώς η Τζιλ ερχόταν τελευταία, έβλεπε τα πάντα καλύτερα από κάθε άλλον. Είδε λοιπόν κάτι λευκό να κινείται σταθερά πάνω στην επιφάνεια του Καταρράκτη και ν' ανεβαίνει. Αυτό το λευκό πράμα ήταν ο Μονόκερος. Δεν ξεχώριζες αν κολυμπούσε ή αν σκαρφάλωνε, πάντως έβλεπες ότι συνέχιζε ν' ανεβαίνει ολοένα και ψηλότερα. Ακριβώς πάνω από το κεφάλι του, η άκρη του κέρατού του χώριζε το νερό σε δυο χειμάρρους που πέφταν πάνω από τους ώμους του στα χρώματα της ίριδας. Ακολουθούσε ο Βασιλιάς Τιριανός που κουνούσε χέρια και πό-

δια σαν να κολυμπούσε, όμως ανέβαινε συνέχεια προς τα πάνω: σαν να 'βλεπες κάποιον ν' ανεβαίνει στον τοίχο ενός σπιτιού κολυμπώντας.

Τα πιο αστεία ήταν τα Σκυλιά. Όση ώρα πλατσούριζαν, δεν είχανε λαχανιάσει καθόλου, τώρα όμως που παλεύανε ν' αναρριχηθούνε, τους τρέχανε συνέχεια τα σάλια και το φτέρνισμα πήγαινε σύννεφο. Κι αυτό επειδή δεν εννοούσαν να σταματήσουν το γάβγισμα κι έτσι κάθε φορά που πήγαιναν να γαβγίσουν, το στόμα τους και τα ρουθούνια τους γέμιζαν νερό. Πριν προλάβει όμως η Τζιλ να τα δει όλα αυτά, βρέθηκε κιόλας ν' ανεβαίνει κι εκείνη τον Καταρράκτη. Ήταν από τα πράγματα που στον κόσμο τον δικό μας είναι εντελώς αδύνατα. Ακόμα κι αν δεν είχες πνιγεί, θα 'χες γίνει λιώμα κάτω από το τρομερό βάρος του νερού που έπεφτε πάνω στις αναρίθμητες προεξοχές των βράχων. Σ' αυτό τον κόσμο όμως, το μπορούσες. Ανέβαινες όλο και πιο ψηλά, με τ' αντιφεγγίσματα του νερού να σε τυφλώνουν και μ' όλες τις πολύχρωμες πέτρες ν' αστράφτουν μέσα από το νερό, έτσι που να σου φαίνεται ότι σκαρφάλωνες πάνω στο ίδιο το φως – και πάντα όλο και ψηλότερα ώσπου να σε πιάσει ίλιγγος από το ύψος. Έλα όμως που εδώ δεν ένιωθες τρομοκρατημένος παρά μονάχα θεσπέσια αναστατωμένος! Με τα πολλά έφτανες στο σημείο απ' όπου ξεκίναγε ο Καταρράκτης και βρισκόσουνα στο ίδιο επίπεδο με τα ποταμίσια νερά. Το ρεύμα έτρεχε πίσω σου ορμητικά, αλλά εσύ ήσουνα, λέει, τέτοιας κλάσεως κολυμβητής που κατάφερνες να κολυμπάς κόντρα στο ρεύμα. Σύντομα βρέθηκαν όλοι τους στην όχθη του ποταμού στάζοντας νερό, αλλά ξεχειλίζοντας από ευτυχία.

Μια βαθιά κοιλάδα ξανοιγόταν μπροστά τους και πα-

νύψηλα χιονισμένα βουνά, τώρα πολύ κοντά τους, υψώνονταν στον ουρανό.

«Ακόμα ψηλότερα κι ακόμα βαθύτερα» φώναξε ο Αδάμας και στη στιγμή όλοι ξεκίνησαν πάλι.

Τώρα είχαν βγει έξω από τη Νάρνια κι ανηφόριζαν κατά την Ερημιά της Δύσης που δεν είχε ξαναδεί ούτε ο Τιριανός ούτε ο Πήτερ, αλλά ούτε κι ο Αετός ο Μακρουθώρης. Την είχε δει όμως ο Κύριος Ντίγκορ και η Κυρία Πόλυ. «Θυμάσαι; Θυμάσαι;» λέγανε, και μιλούσαν με πολύ σταθερή φωνή, δίχως να λαχανιάζουν αν κι όλη η συντροφιά τώρα έτρεχε πιο γρήγορα κι από βέλος που σκίζει τον αέρα.

«Ποιο πράγμα, Κύριε;» ρώτησε ο Τιριανός. «Είναι αλήθεια, λοιπόν, αυτά που λέγονται, ότι εσείς οι δυο ταξιδέψατε εδώ ακριβώς τη μέρα που πλάστηκε ο κόσμος;»

«Ναι» είτε ο Ντίγκορ, «και μου φαίνεται σαν να 'ταν μόλις χτες.»

«Και μάλιστα πάνω σ' ένα άλογο που πέταγε;» ρώτησε ξανά ο Τιριανός. «Αυτό το μέρος της ιστορίας είναι αληθινό;»

«Και βέβαια είναι» είπε ο Ντίγκορ. Όμως τα Σκυλιά γαβγίζανε: «Πιο γρήγορα, πιο γρήγορα!»

Κι έτσι βαλθήκανε να τρέχουν ακόμα πιο γρήγορα σε σημείο που μοιάζανε πιο πολύ να πετάνε παρά να περπατάνε· ακόμα κι ο Αετός πάνω από τα κεφάλια τους δεν πήγαινε πιο γρήγορα. Και περνούσαν από κοιλάδες με στροφές που δεν είχαν τελειωμό, κι ανέβαιναν από κρημνες πλαγιές λόφων, πιο γρήγορα από ποτέ, κι ύστερα κατέβαιναν τις πίσω πλαγιές ακολουθώντας το ποτάμι, ή διασχίζοντάς το πότε πότε και γλιστρώντας πάνω σε λίμνες, στα βουνά, από τη μια άκρη μέχρι την άλλη, θαρρείς κι ήταν ζωντανά ταχύπλοα, μέχρι που στο τέλος,

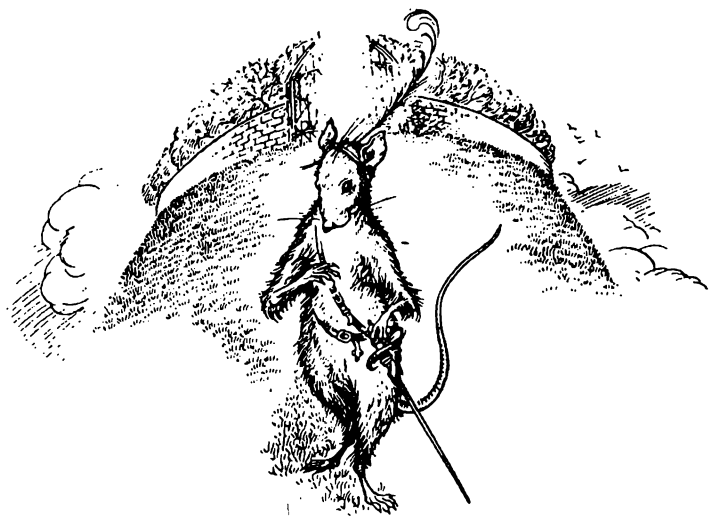
στην άκρη μιας στενόμακρης λίμνης που είχε ένα χρώμα γαλάζιο που πλησίαζε το τουρκουάζ, είδανε ένα μαλακό πράσινο λόφο. Οι πλαγιές του κατέβαιναν απότομα όπως οι πλευρές μιας πυραμίδας και πάνω πάνω στην κορυφή είχε έναν τοίχο πράσινο: πάνω από τον τοίχο ξεπρόβαλλαν τα κλαριά δέντρων που 'χαν φύλλα σαν ασήμι και καρπούς σαν χρυσάφι.

«Ακόμα ψηλότερα κι ακόμα βαθύτερα!» βρυχήθηκε ο Μονόκερος και κανένας δε σταμάτησε. Όρμησαν γραμμή στα πόδια του λόφου και τότε ανακάλυψαν ότι τρέχαν την ανηφόρα του, όμοια όπως το κύμα που σκάει πάνω σε βράχο και τον γλείφει μέχρι επάνω ψηλά. Μολονότι η πλαγιά είχε απότομη κλίση, όπως κάποιες στέγες σπιτιών, και το γρασίδι ήταν απαλό όπως στα γήπεδα του γκολφ, δεν πήραν καμιά γλίστρα. Μόνο σαν έφτασαν πάνω στην κορυφή του λόφου, μόνο τότε άρχισαν να πηγαίνουν πιο αργά· κι αυτό γιατί μπροστά τους είδαν κάτι τεράστιες χρυσές πύλες. Για κάποιο λεπτό, κανένας τους δεν τολμούσε να πάει να δει αν οι πύλες θα άνοιγαν. Όλοι τους νιώθανε αυτό που είχανε νιώσει και με τα φρούτα – «Να τολμήσουμε; Είναι σωστό; Να 'ναι άραγε για μας;»

Μα καθώς σέκονταν αναποφάσιστοι, ακούστηκε ο ήχος από ένα μεγάλο κυνηγετικό κέρας, ένας ήχος υπέροχα βροντερός και συνάμα γλυκός, που έβγαινε μέσα από το μαντρωμένο κήπο και τότε οι πύλες άνοιξαν διάπλατα.

Ο Τιριανός στάθηκε με την ανάσα κομμένη και με την απορία να δει τι θα έβγαινε από κει. Κι αυτό που βγήκε ήταν το τελευταίο πράμα που θα περίμεναν: ένας μικροκαμωμένος, καλοβαλμένος Ποντικός που Μιλάει, με ματάκια λαμπερά κι ένα κόκκινο φτερό κοτσαρισμένο σε μια ταινία που 'χε στο κεφάλι του και με το αριστερό του

ποδαράκι ν' ακουμπάει πάνω σ' ένα μακρύ σπαθί. Έκανε μια υπόκλιση, μια πολύ όμορφη υπόκλιση, και είπε με την τσιριχτή φωνή του:

«Στο όνομα του Λιονταριού, καλώς ορίσατε. Ελάτε ακόμα ψηλότερα κι ακόμα βαθύτερα.»

Και τότε ο Τιριανός είδε το Βασιλιά Πέτρο και το Βασιλιά Εδμόνδο και τη Βασίλισσα Λούσυ να τρέχουν και να γονατίζουν και να χαιρετούν τον Ποντικό φωνάζοντας όλοι μαζί «Ριπιτσιπιτσιί!» Κι ο Τιριανός άρχισε να κοντανασαίνει με γλυκιά ταραχή μ' όλα τούτα τ' απρόσμενα και θαυμαστά, γιατί τώρα κατάλαβε ότι μπροστά του στεκόταν ένας από τους ενδοξότερους ήρωες της Νάρνια, ο Ριπιτσιπιτσιί ο Ποντικός που είχε πάρει μέρος στη μεγάλη Μάχη της Βερούνα κι ύστερα έβαλε πανιά για το τέρμα του Κόσμου μαζί με το Βασιλιά Κασπιανό τον Ποντοπόρο. Μα πριν κάτσει να το καλοσκεφτεί

ένιωσε δυο γερά μπράτσα να τον σφιχταγκαλιάζουν κι ένα φιλί να σκάει πάνω στα μάγουλά του κι άκουσε μια πολύ γνώριμη φωνή να του λέει:

«Τι κάνει τ' αγόρι μου; Άντρεψες από τότε που σε κράτησα στην αγκαλιά μου για τελευταία φορά.»

Ήταν ο ίδιος ο πατέρας του, ο καλοκάγαθος Βασιλιάς Ερλιανός. Ωστόσο, δεν ήταν όπως την τελευταία φορά που τον είχε δει ο Τιριανός όταν τον είχανε φέρει στο παλάτι κάτωχρο και πληγωμένο από τη μάχη με το γίγαντα, μα ούτε κι όπως τον θυμόταν στα τελευταία του χρόνια τότε που ήταν ένας γκριζομάλλης πολεμιστής. Αυτός ήταν ο πατέρας του, νέος και χαρούμενος, όπως ακριβώς τον θυμόταν στα νιάτα του, τότε που εκείνος ήταν παιδάκι κι έπαιζε μαζί του στους κήπους του κάστρου, στο Κάιρ Πάραβελ, λίγο πριν πάει για ύπνο τα βράδια του καλοκαιριού. Αμέσως του 'ρθε η μυρωδιά από το ψωμί και γάλα που έτρωγε για βραδινό.

Ο Αδάμας είπε μέσα του: «Ας τους αφήσω να κουβεντιάσουνε για λίγο κι ύστερα πάω να χαιρετήσω τον καλό μας Βασιλιά Ερλιανό. Πόσα μήλα δε μου 'χε δώσει τότε που ήμουνα πουλάρι!» Όμως την άλλη στιγμή το μυαλό του πήγε αλλού, γιατί από την πύλη φάνηκε να βγαίνει ένα άλογο τόσο μεγαλόπρεπο και ευγενικό που ακόμα κι ο Μονόκερος ένιωσε συστολή μπροστά του: ένα μεγάλο φτερωτό άλογο. Για κάποια στιγμή το άλογο κοίταξε τον Κύριο Ντίγκορν και την Κυρία Πόλυ και χλιμίντρισε δυνατά: «Τι βλέπω, φίλοι μου!» κι εκείνοι φώναξαν ταυτόχρονα «Ο Φτερωτός! Βρε τον καλό μας το Φτερωτό!» κι έτρεξαν να το φιλήσουν.

Αλλά ο Ποντικός τους προέτρεψε πάλι να μπουν μέσα στον κήπο. Έτσι λοιπόν πέρασαν όλοι τους τις χρυσές πύλες και χώθηκαν μέσα σ' αυτή την υπέροχη ευωδιά

που φύσαγε καταπάνω τους όση ώρα στέκονταν απέξω, σ' αυτό το δροσερό συνδυασμό λιακάδας και σκιάς κάτω από τα δέντρα. Περπατούσαν πάνω στη μαλακιά χλόη που ήταν κατάστικτη από ολόλευκα λουλούδια. Το πρώτο πράμα που έκανε σ' όλους εντύπωση ήταν πόσο πιο απλόχωρο ήταν αυτό το μέρος, κάτι που απέξω δε φαινόταν. Όμως δεν είχαν χρόνο τώρα για τέτοιες σκέψεις, γιατί πλήθος πλάσματα έρχονταν από κάθε μεριά να συναντήσουν τους νιοφερμένους.

Όλοι αυτοί που είχατε ακουστά (αν τυχόν ξέρετε την ιστορία αυτών των περιοχών) ήταν εκεί. Ήταν η Θαμποφτερού η Κουκουβάγια κι ο Λασπομούρμουρος ο ΒαλτοΨηλολέλεκας, κι ο Βασιλιάς ο Ριλιανός ο Ξεγητεμένος, και η μητέρα του η κόρη των Αστεριών κι ο ίδιος ο Κασπιανός, ο πατέρας του. Δίπλα του ήταν ο Λόρδος Δρινιανός κι ο Λόρδος Βερν κι ο Τράμπκιν ο Νάνος κι ο Τραφλ ο κυνηγός, ο καλός Ασβός μαζί με τον Έρχεταιμπόρα τον Κένταυρο και καμιά κατοσταριά άλλοι ήρωες που πήραν μέρος στο μεγάλο Πόλεμο για την Απελευθέρωση. Κι από αλλού, έρχονταν ο Κορ, ο Βασιλιάς της Αρχελάνδης με το Βασιλιά Λουν τον πατέρα του και τη γυναίκα του τη Βασίλισσα Άραβη καθώς κι ο γενναίος πρίγκιπας Κόριν η Γροθιά-Κεραυνός, ο αδελφός του, ο Μπρι το Άλογο και η Χουϊν η Φοράδα. Κι ακόμα – που για τον Τιριανό ήταν το θαύμα των θαυμάτων – εμφανίστηκαν να έρχονται από τα βάθη του παρελθόντος, οι δυο καλοί Κάστορες κι ο Τούμνους ο Φαύνος. Και πιάσαν τις χαιρετούρες και τα φιλιά και τις χειραψίες, και ξαναζωντάνεψαν τα παλιά αστεία (δεν μπορείτε να φανταστείτε την επιτυχία που έχει ένα παλιό αστείο όταν το βγάζετε στην επιφάνεια μετά από σίτεμα πεντακοσίων, εξακοσίων χρόνων) κι όλη αυτή η συντροφιά προχώρησε

κατά το κέντρο του περιβολιού. Εκεί, πάνω σ' ένα δέντρο καθόταν ο Φοίνικας και τους κοίταζε όλους από ψηλά και στη ρίζα του δέντρου υπήρχαν δυο θρόνοι και στους θρόνους κάθονταν ένας Βασιλιάς και μια Βασίλισσα με τόση ομορφιά και μεγαλοπρέπεια, που όλοι έκαναν μια βαθιά υπόκλιση μπροστά τους. Και πολύ καλά κάναν, γιατί αυτοί οι δυο ήταν ο Βασιλιάς Φραγκίσκος και η Βασίλισσα Ελένη, οι πρόγονοι όλων των αρχαίων Βασιλιάδων της Νάρνια και της Αρχελάνδης. Κι ο Τιριανός ένιωθε όπως θα νιώθατε κι εσείς αν σας πήγαινε κάποιος μπροστά στον Αδάμ και στην Εύα, σ' όλη τους τη δόξα.

Κάπου μισή ώρα αργότερα – ή μπορεί και κάπου μισό αιώνα αργότερα, γιατί ο χρόνος εκεί δεν είναι σαν το χρόνο τον δικό μας εδώ – η Λούσου στεκόταν με τον αγαπημένο της φίλο, τον παλιότερο φίλο που είχε στη Νάρνια, το Φαύνο Τούμνους, και κοιτάζαν έξω από τη μάντρα του κήπου ολόκληρη τη Νάρνια που απλωνόταν απέραντη. Αλλά καθώς κοίταζες προς τα κει, ανακάλυπτες ότι ο λόφος αυτός ήταν πολύ ψηλότερος απ' όσο τον είχες φανταστεί: οι πλαγιές με τους γυαλιστερούς τους βράχους βούλιαζαν κάτω χαμηλά, χιλιάδες μέτρα κάτω από κει που βρισκονταν και τα δέντρα σ' αυτό το χαμηλό κόσμο δε μοιάζαν μεγαλύτερα από κόκκους πράσινου αλατιού. Μετά η Λούσου γύρισε και στήριξε την πλάτη της στον τοίχο, και κοίταξε τον κήπο.

«Κατάλαβα» είπε μετά από ώρα, σκεπτική. «Τώρα κατάλαβα. Αυτός ο κήπος είναι σαν το Στάβλο. Είναι πολύ μεγαλύτερος μέσα απ' ό,τι φαίνεται απέξω.»

«Και βέβαια, Κόρη της Εύας» είπε ο Φαύνος. «Όσο ψηλότερα κι όσο βαθύτερα πας, τόσο μεγαλύτερα γίνονται όλα. Το μέσα είναι μεγαλύτερο από το έξω...»

Η Λούσου κοίταξε τον κήπο καλά καλά και συνειδητο-

ποίησε ότι στην πραγματικότητα δεν επρόκειτο καθόλου για κάποιο κήπο αλλά για έναν ολόκληρο κόσμο, με τα δικά του ποτάμια και τα δάση και τη θάλασσα και τα βουνά. Ωστόσο δεν της ήταν ξένα: της ήταν όλα γνώριμα.

«Κατάλαβα» ξανάπε. «Εξακολουθούμε να είμαστε στη Νάρνια, και μάλιστα σε μια Νάρνια πολύ πιο αληθινή και όμορφη από αυτή που είναι κάτω εκεί όπως ακριβώς ήταν πιο αληθινή και όμορφη από τη Νάρνια έξω από το Στάβλο! Κατάλαβα...ο κόσμος μέσα στον κόσμο, η Νάρνια μέσα στη Νάρνια...»

«Μάλιστα» είπε ο κύριος Τούμνους. «Σαν κρεμμύδι: μόνο που όσο προχωράς προς τα μέσα, κάθε κύκλος είναι μεγαλύτερος από τον προηγούμενο.»

Και η Λούσυ κοίταξε γύρω της και δεν άργησε να νιώσει ότι κάτι πρωτόγνωρο και υπέροχο της συνέβαινε. Οτιδήποτε κοίταζε, όσο μακριά κι αν βρισκόταν αυτό, από την ώρα που κάρφωνε τη ματιά της πάνω του, αυτό της φαινόταν να 'ναι τόσο ξεκάθαρο και κοντινό, λες και το κοίταζε μέσα από τηλεσκόπιο. Μέχρι που έβλεπε όλη την ερημιά του νότου και ακόμα πιο πέρα τη μεγάλη πόλη Τασμπαάν: ανατολικά, έβλεπε το Κάιρ Πάραβελ, στην ακροθαλασσιά, μέχρι και το παράθυρο του δωματίου που κάποτε ήτανε δικό της. Και μακριά, στην ανοιχτή θάλασσα, ανακάλυπτε τα νησιά, το ένα μετά τ' άλλο, μέχρι το τέλος του κόσμου, και πέρα από το τέλος του, εκείνο το τεράστιο βουνό που ήταν γνωστό σαν χώρα του Ασλάν. Τώρα που το κοίταζε όμως, διαπίστωνε ότι ήταν μέρος μιας οροσειράς που αγκάλιαζε ολόκληρο τον κόσμο. Το σημείο που βρισκόταν ίσια μπροστά της έμοιαζε να είναι πολύ κοντινό. Ύστερα κοίταξε στ' αριστερά της και είδε κάτι που της φάνηκε σαν τεράστια μάζα σύννεφου με λαμπερά χρώματα, ξεκομμένου από εκείνους

από ένα μεγάλο κενό. Κοιτάζοντας πιο προσεχτικά, κατάλαβε ότι δεν ήταν σύννεφο, αλλά γη πραγματική. Παρατηρούσε με τα μάτια καρφωμένα σε κάποιο συγκεκριμένο σημείο όταν πάτησε μια φωνή, «Πήτερ! Έντμουντ! Ελάτε να δείτε! Ελάτε γρήγορα!» Και ήρθαν κι αυτοί και είδαν, γιατί κι αυτώνών τα μάτια είχαν γίνει σαν τα δικά της.

«Ας το καλό!» φώναξε έκπληκτος ο Πήτερ. «Καλέ η Αγγλία! Κι εκεί το σπίτι όπως ήταν – το παλιό σπίτι του Καθηγητή Κερκ στην εξοχή, εκεί που άρχισαν όλες μας οι περιπέτειες!»

«Κι εγώ που νόμιζα ότι το σπίτι αυτό είχε γκρεμιστεί...» είπε ο Έντμουντ.

«Είχε όντως γκρεμιστεί» είπε ο Φαύνος. «Τώρα όμως κοιτάτε την Αγγλία μέσα στην Αγγλία, την αληθινή Αγγλία όπως αυτή εδώ είναι η αληθινή Νάρνια. Και θα πρέπει να ξέρετε ότι μέσα σ' αυτή την αληθινή Αγγλία ό,τι είναι καλό δεν καταστρέφεται.»

Ξαφνικά σήκωσαν τα μάτια τους και κοίταξαν κάπου αλλού, και τότε ο Πήτερ κι ο Έντμουντ και η Λούσυ μείναν με το στόμα ανοιχτό από την έκπληξη κι άρχισαν να φωνάζουν δυνατά και να κουνάνε τα χέρια τους: γιατί εκεί είδαν τον ίδιο τον πατέρα τους και τη μητέρα τους που τους χαιρετούσαν κι εκείνοι κουνώντας το χέρι τους από την άκρη της απέραντης κοιλάδας. Έμοιαζε έτσι όπως όταν κάποιοι σας χαιρετάνε απ' το κατάστρωμα κάποιου μεγάλου πλοίου καθώς εσείς περιμένετε να τους υποδεχτείτε στην προβλήτα.

«Πώς μπορούμε να φτάσουμε σ' εκείνους;» ρώτησε η Λούσυ.

«Πανεύκολο!» είπε ο κύριος Τούμνους. «Η χώρα εκείνη καθώς κι αυτή – όλες οι αληθινές χώρες – δεν εί-

ναι παρά παρακλάδια που ανήκουν στην οροσειρά των μεγάλων βουνών του Ασλάν. Το μόνο που έχουμε να κάνουμε είναι να περπατήσουμε πάνω στην οροσειρά, ψηλότερα και βαθύτερα, και θα τους φτάσουμε. Για άκου! Αυτό είναι το κέρασ του Βασιλιά Φραγκίσκου: πρέπει να πάμε όλοι εκεί.»

Σε λίγο βρέθηκαν ν' ανεβαίνουν την ανηφόρα όλοι μαζί – σε μια μοναδική, υπέρλαμπρη πομπή – κατά τα βουνά που ήταν πολύ ψηλότερα από κει που θα έφτανε η ματιά μας στον κόσμο τον δικό μας, ακόμα κι αν υπήρχαν. Σ' αυτά τα βουνά όμως δέν υπήρχε διόλου χιόνι: έβλεπες δάση και πράσινες πλαγιές και δροσερά περιβόλια κι αστραφτερούς καταρράκτες, τον ένα μετά τον άλλο, ν' ανεβαίνουν δίχως τελειωμό. Περπατούσαν τώρα σε μια περιοχή που όλο στένευε και είχε βαθιές κοιλάδες δεξιά κι αριστερά: και στην αντικρινή πλευρά της κοιλάδας, η γη που ήταν η αληθινή Αγγλία γινόταν όλο και πιο κοντινή.

Το φως μπροστά τους δυνάμωνε. Η Λούσυ είδε μια σειρά πολύχρωμα βράχια να υψώνονται μπροστά τους σαν γιγάντια σκάλα. Κι ύστερα ξέχασε τα πάντα, γιατί είδε να έρχεται ο Ασλάν ο ίδιος πηδώντας από βράχο σε βράχο σαν ζωντανός καταρράκτης δύναμης κι ομορφιάς.

Το πρώτο πρόσωπο που κάλεσε ο Ασλάν κοντά του ήταν ο Αγάθιος ο Γάιδαρος. Δεν έχετε ξαναδεί γάιδαρο να δείχνει πιο κουτός κι ανόητος από τον Αγάθιο καθώς πλησίαζε τον Ασλάν. Και δίπλα στον Ασλάν έδειχνε τόσο μικροσκοπικός όπως δείχνει ένα γατάκι δίπλα σε σκυλί του Αγίου Βερνάρδου. Το Λιοντάρι έσκυψε το κεφάλι και ψιθύρισε κάτι στον Αγάθιο, που μόλις τ' άκουσε του πέσαν τ' αυτιά. Ύστερα όμως του είπε κάτι άλλο που σαν τ' άκουσε, τ' αυτιά του ξανατινάχτηκαν ψηλά. Οι άνθρωποι δεν μπόρεσαν ν' ακούσουν τι του 'πε ούτε τη μια

φορά ούτε την άλλη. Στη συνέχεια, ο Ασλάν γύρισε κατά τη μεριά τους και τους είπε:

«Δε βλέπω να είστε τόσο ευτυχισμένοι όσο θα ήθελα να είστε».

Η Λούσυ είπε: «Φοβόμαστε τόσο πολύ, Ασλάν, μήπως μας διώξεις. Κι εδώ που τα λέμε μας έχεις στείλει τόσες φορές ξανά πίσω στη χώρα μας...»

«Αυτό μην το φοβάστε» είπε ο Ασλάν. «Δεν το μαντέψατε;»

Η καρδιά τους αναθάρρησε κι η ελπίδα φούντωσε μέσα τους.

«Το ατύχημα της αμαξοστοιχίας ήταν αληθινό» είπε μαλακά ο Ασλάν. «Ο πατέρας σας και η μητέρα σας και όλοι εσείς είστε – όπως συνηθίζετε να λέτε εσείς στη Χώρα των Σκιών – νεκροί. Η σχολική περίοδος τέλειωσε: οι διακοπές αρχίζουν. Το όνειρο που βλέπατε πάει: τώρα ήρθε η χαρ αυγή.»

Και καθώς μιλούσε, έπαιψε να τους φαίνεται πια για λιοντάρι. Ωστόσο, μου είναι αδύνατο πια να γράψω για τα πράγματα που τους συνέβησαν από κείνη τη στιγμή κι ύστερα: τόσο καταπληκτικά και όμορφα ήταν.

Για όλους εμάς αυτή είναι η τελευταία ιστορία απ' όλες και μπορούμε να πούμε – και γι' αυτούς είναι αλήθεια – ότι ζήσανε όλοι τους καλά κι εμείς καλύτερα. Για εκείνους όμως άρχιζε ένα καινούριο βιβλίο με την αληθινή ιστορία. Όλη τους η ζωή σ' αυτόν τον κόσμο και όλες τους οι περιπέτειες στη Νάρνια δεν ήταν παρά το εξώφυλλο κι ο τίτλος: επιτέλους τώρα άρχιζε γι' αυτούς το Πρώτο Κεφάλαιο της Μεγάλης Ιστορίας, που δεν υπάρχει άνθρωπος πάνω στη γη να την έχει διαβάσει: και που δεν τελειώνει ποτέ: και που κάθε της κεφάλαιο είναι πιο ωραίο από το προηγούμενο.

Εικονογράφηση εξωφύλλου

Cliff Nielsen, copyright

© 2002 by C.S. Lewis Pte. Ltd.

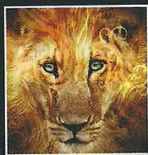
Μακέτα εξωφύλλου

© 2002 by Harper Collins Publishers

Κείμενο © 1955 C.S. Lewis Pte. Ltd.

Εικονογράφηση βιβλίου της Pauline Baynes,
copyright © 1955 C.S. Lewis Pte. Ltd.

Δημοσιεύτηκε από τις Εκδόσεις Κέδρος
με την άδεια της C.S. Lewis Company Ltd.

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΜΑΧΗ ΕΙΝΑΙ Η ΣΚΛΗΡΟΤΕΡΗ ΑΠ' ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΜΑΧΕΣ

Η ΝΑΡΝΙΑ... όπου επικρατεί ο απόλυτος
φόβος... όπου η πίστη δοκιμάζεται...
όπου κάθε ελπίδα μοιάζει να έχει χαθεί.

Τις τελευταίες μέρες της Νάρνια,
η χώρα αντιμετωπίζει τη μεγαλύτερη
απειλή – όχι από εξωτερικό, αλλά
από εσωτερικό εχθρό. Τα ψέματα
και η προδοσία επικρατούν,
και μόνο ο βασιλιάς και μια μικρή ομάδα
που τον ακολουθεί πιστά μπορούν
να αποτρέψουν την καταστροφή
του κόσμου τους, στο συγκλονιστικό αυτό